

Nuvis: Convertiu-vos en sagrament de l'AMOR!, Què? Com?

Itinerari formatiu del baptisme al matrimoni

Proyecto MisteroGrande
Secretariat de Pastoral Familiar

Nuvis:
Convertiu-vos en
sagrament de l'AMOR!,
Què?, Com?

Itinerari formatiu
del baptisme al matrimoni

“Fidanzati: Diventare Sacramento permanente delle Nozze, quali?, Come?” és un curs creat i ofert per Proyecto MisteroGrande que se n’ocupa de crear i oferir a l’Església catòlica els instruments per descobrir i valoritzar el sagrament del matrimoni (www.misterogrande.org; segreteria@misterogrande.org).

El Secretariat diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona s’ha encarregat de la seva traducció i lleugera adaptació i l’ofereix com un itinerari d’acompanyament al matrimoni.

© Edita: CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Nàpols 346, 1 – 08025 Barcelona
Tel. (+34) 933 022 235
cpl@cpl.es – www.cpl.es

Primera edició: octubre de 2020

ISBN: 978-84-9165-384-4
Dipòsit legal: B 19538-2020

Printed in UE

Imprimeix: Ulzama digital

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d’aquesta obra només pot ser realitzada amb l’autorització dels seus titulars, llevat d’excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si us cal fotocopiar o escanejar algun fragment d’aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tema I. L'inici de la meva història amb Jesús.....	9
Tema II. L'inici de la nostra història amb Jesús: la vocació comú com a nuvis.....	25
Tema III. En camí a ser “una sola carn”	47
Tema IV. Sintonitzar junts amb Jesús, l'Enamorat, per caminar vers la plenitud de l'amor.....	77
Tema V. La transfiguració que succeeix amb el ritual del sagrament del matrimoni perdura per sempre.....	101
Tema VI. Aprendre a ser parella amb Jesús.....	119
Tema VII. Com formar la consciència de ser sagrament permanent de Jesús?	143
Tema VIII. De la intimitat viscuda (Ell-Ella, parella-Jesús), a la comunió donada. La fecunditat de la vida en comunió.....	167

Tema IX. La novetat ens re situa: de la perifèria d'una xarxa de relacions a ser el seu centre impulsor.....	189
Tema X. Ser unitat i distinció en l'amor per donar-se-la a tots	205
Tema XI. Do i missió d'estimar com Jesús estima l'Església.....	223
Tema XII. El do de la fecunditat per a ser pare i mare	239
Tema XIII. La nostra casa serà Església domèstica: un nom nou per a una nova identitat.....	259
Tema XIV. Preparar els nuvis per viure i anunciar, amb el propi casament, les noces definitives.....	281
Tema XV. El sagrament del matrimoni: do per a tota l'Església i per a la societat, de viure en comunió amb els pastors.....	303

A LES PARELLES QUE US PREPAREU PER AL MATRIMONI

Inicieu un itinerari que us acompanyarà en la vostra preparació per rebre el sacrament del matrimoni. Això pressuposa un desig de voler-se unir sota un compromís que sigui “per a tota la vida”. Avui, molts joves, encara que aprecien el valor d’aquest compromís, dubten de les seves forces per assumir-lo. I per això, honestament, prefereixen quedar-se’n al marge. És lògic, perquè mirant-se només a si mateixos desconeixen la possibilitat de fundar el seu matrimoni sobre una roca més sòlida, que és l’amor de Déu. Per tal de poder fer aquest pas, sense enganyar-se a un mateix ni enganyar la seva parella, és necessari obrir-se al sentit profund del matrimoni, que només pot ser descobert a la llum de la fe. L’amor entre un home i una dona, el matrimoni proposat per les diferents cultures, és una realitat natural present en totes les civilitzacions de tots els temps. El matrimoni cristià és aquest mateix matrimoni natural però viscut a la llum de la fe. La fe és com una espècie de rajos X que permeten descobrir allò que els ulls no hi veuen, allò que, a més, resulta ser el més profund i important. Si només creiem el que veiem, ens quedarem en la superfície de la nostra relació. Si volem aprofundir-hi, necessitem creure-hi, perquè només així podrem veure el matrimoni en la seva realitat més fonda. L’amor i la fe van units i no poden créixer l’un sense l’altre.

Per això, aquest itinerari ha d'ajudar-vos a sentir-vos acompanyats per l'Església, de tal manera que, en la vostra preparació al matrimoni, sentiu la proximitat de la comunitat cristiana que, amb la seva fe, il·lumina i dona perspectiva a la vostra vocació a l'amor, i us convida a formar-ne part d'ella, perquè el vostre amor no quedi aïllat i pugui créixer al servei del món i de la societat.

El títol d'aquest curs vol cridar la vostra atenció sobre la transformació que esteu cridats a viure i la gràcia que aneu a rebre, la qual és la que us permetrà convertir-vos en signe visible (això és el que significa sagrament) d'un AMOR amb majúscules, que és l'amor de Déu, només visible amb els ulls de la fe. No rebaixeu l'horitzó que Déu ha posat a les vostres mans.

Desitjar ser signe de l'amor amb què Jesús estima l'Església i la humanitat sencera implica fer un recorregut per descobrir aquell amor i desitjar unir-se a ell. Ser signe no vol dir que d'un dia a l'altre la parella es torna perfecta. Sempre arrossegarem amb nosaltres defectes, però haurem descobert que aquests defectes no han estat un límit a l'amor de Déu i aprendrem a estimar-nos per sobre d'ells.

No es pot ser signe d'aquest amor sense anar-lo descobrint de mica en mica en contacte amb la comunitat que viu d'ell. Per això, us proposem que us dirigiu a la parròquia propera al lloc on viviu o viureu i dieu que voleu preparar-vos per rebre el sagrament del matrimoni. L'Església està desitjant rebre-us i acompanyar-vos.

Secretariat diocesà de pastoral familiar de Barcelona

Aquest itinerari titulat “Nuvis, convertiu-vos en sacrament de l'AMOR!, Què?, Com?” es proposa provocativament amb aquestes dues preguntes per indicar ja el camí que es seguirà. L'objectiu és mostrar la riquesa del sacrament que la parella s'està preparant a rebre, refent el recorregut personal de fe del baptisme al prometatge, com un temps preciós per construir la relació de parella i amb Jesús, fins a mostrar l'horitzó de la missió que els distingirà com a esposos.

Aquest itinerari del baptisme al sacrament del matrimoni, té com a guia el ritu del matrimoni i la rica documentació del magisteri de l'Església, que aporta una base sòlida a la consciència de l'opció que s'està prenent, i al mateix temps aporta els instruments per referir els continguts a la relació concreta de la parella. Els punts fonamentals són tres:

- Crear una consciència del significat del sacrament del matrimoni, de la seva riquesa i de la seva visió del transcurs de la vida.
- Construir la relació de parella a partir de preguntes, reflexions, diàlegs de parella i moments d'oració que la facin conscient de com crear complicitat amb Jesús.

- Permetre la parella identificar-se com a sagrament en la societat i obrir-se a la missió.

Com es llegeix en *Amoris Laetitia* 207, en relació amb l'acompanyament dels nuvis:

Es tracta d'una sort d'iniciació al sagrament del matrimoni que els aportí els elements necessaris per poder rebre'l amb les millors disposicions i començar amb certa solidesa la vida familiar.

El prometatge representa de fet un temps preciós per tal que la parella pugui conèixer-se, compartir la forma de pensar, de sentir, les expectatives i prendre consciència del camí que va a iniciar. En aquest sentit es vol aportar una espècie d'iniciació sacramental.

I això perquè es pren com a origen el baptisme de cadascú dels nuvis per després recórrer un camí de coneixement recíproc i complicitat en la fe que, passant per la riquesa del sagrament de l'eucaristia, s'orienta al sagrament del matrimoni.

Tema I

**L'inici de la meva
història amb Jesús**

Objectius:

- Recuperar la història personal amb Jesús per permetre que la relació de parella connecti amb Ell i Ell sigui present en el matrimoni.
- Recuperar els sagraments rebuts: el seu significat, el do i la consciència d'haver-los rebut, començant pel Baptisme.
- Renovar la fe rebuda per restablir, sobre ella, la relació amb el Senyor.
- Educar la parella a dialogar i a compartir la fe.

Textos per a la reflexió:

- *Nou Ritu del Matrimoni*, articles 52, 55 i 56.¹
- *Familiaris Consortio*, punts 13, 15, 51, 52, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 63.
- *Evangelització i sagrament del matrimoni*, punts 31, 36, 47, 55, 72.
- *Comunió i comunitat en l'Església Domèstica*, punt 72.
- *Amoris Laetitia*, punts 73, 75, 320.

¹ La numeració del Nou Ritual del Matrimoni en català difereix de l'italià.

Estimats amics, en aquestencontre volem redescobrir juntament amb vosaltres la relació profunda que existeix entre el sagrament del Baptisme i el sagrament del Matrimoni.

És fonamental entendre que la nostra història d'amor "neix en" i "forma part de" una història d'amor que la precedeix. El sagrament del matrimoni és el do pel què es consagra la història d'amor entre dos batejats, això és, entre dues persones que tenen un llaç d'unió personal amb el Senyor Jesús.²

No importa si en aquest moment no ets conscient d'aquella relació personal amb Jesús, si aquella història ha entrat en un parèntesi, ha estat passatgera, ha quedat oblidada, o fins i tot si has tallat els ponts amb Ell. La bellesa de la relació amb Jesús, en la què ens ha introduït el Baptisme, és que Ell no abandona mai, no talla mai els ponts! I en el moment en què tornem, Ell està allí, mantenint la seva relació d'amor amb nosaltres.

Reprendre aquesta relació personal d'amor amb Jesús, aquest "origen", permetrà a la vostra relació de

2 Nota del Secretariat diocesà de pastoral familiar: El matrimoni canònic entre dos batejats, un catòlic i l'altre d'una altra confessió cristiana constitueix un exemple viu del diàleg ecumènic entre les esglésies cristianes. La seva tramitació precisa de la llicència del Vicari General de la diòcesi. També és possible el matrimoni entre un batejat catòlic i un no batejat. Si el no batejat és en aquesta circumstància per haver crescut en una família allunyada de la fe cristiana, aquest curs el podria ajudar a descobrir el sentit del Baptisme i animar-lo a iniciar la seva preparació per a rebre'l. Si no està batejat perquè pertany a una altra religió, en un exercici de verdader diàleg interreligiós, ha d'aspirar a ser respectat en la seva fe i, per la seva banda, respectar el propòsit de la seva parella de mantenir i fer créixer la seva fe cristiana i educar els fills en la fe de l'Església. La tramitació de l'expedient matrimonial, en aquest cas, ha de comptar amb la dispensa del bisbe de la diòcesi.

confiança recíproca, al vostre compromís, avançar cap a la plenitud d'amor que és la que celebrareu en el sacrament del matrimoni.

Voldríem ara recuperar i assaborir el goig d'aquesta història personal amb Jesús. Quan va començar? Quan érem petits i vam rebre el Baptisme, vam ser incorporats en el Seu Cos, i més tard, cada vegada que hem participat de l'Eucaristia, el nostre cos s'ha unit a Ell, s'ha fet "una sola carn", amb el Cos de Jesús.

Certament, la consciència d'aquesta unió íntima amb Jesús, del seu Cos gloriós unit al nostre pobre cos físic, pot ser que no hagi estat sempre clara. Al llarg de la nostra vida hem fet experiència de com aquest do d'amor podem ignorar-lo, deixar que s'allunyi o fins i tot rebutjar-lo.

I l'experiència de fragilitat, que sempre ens acompanya i de la què, com adults, som molt més conscients, fa que ens adonem de la possibilitat de trair l'amor de Jesús, qui, per la seva banda, manté sempre oberta la possibilitat del perdó a través del sacrament de la Reconciliació. Podem tenir la "certesa" que Jesús no ens ha donat l'esquena, que sempre ha estat esperant el nostre retorn per renovar la nostra història d'amor junt amb Ell.

A més, amb la Confirmació hem rebut l'Esperit Sant, el do de la ratificació i de la força per caminar com i amb Jesús. I encara que podem "fer com si no existís", perquè amb la nostra llibertat podem prescindir d'Ell, Jesús no es desentén i contínuament busca restablir la relació amb nosaltres, el nostre "retrobrament".

Podem ara comprendre una veritat extraordinària per a la nostra vida. Que malgrat els errors, dubtes i obliats... tenim i estem en una relació vertadera, viva amb Jesús! En aquest moment, encara que no ens adonem, religiosament o espiritualment, pertanyem a Ell, que és el Fidel, que és l'Amor que no ens traeix, que no abandona.

Intuïu, per tant, qui serà el principal protagonista del vostre Matrimoni? Si amb el Baptisme, la Confirmació, l'Eucaristia, la Reconciliació, un i l'altre pertanyeu ja totalment a Jesús, com és possible que us doneu l'un a l'altre? Seria una traïció a Jesús?

Qui i què ens dona l'un a l'altre? És Jesús! Jesús ens dona l'un a l'altre, ens converteix en do recíproc del Seu Amor. Per això, els mateixos esposos es converteixen en els "ministres" del Matrimoni, això és, en l'instrument a través del qual Jesús els uneix. Així, els esposos es diuen: "En nom de Jesús jo m'ofereixo a tu" i "en nom de Jesús jo t'acullo a tu".

L'amor de Jesús és un amor que no posseeix, sinó que dona, dona a la mateixa persona. I això és possible perquè només l'amor de Jesús ens fa veritablement lliures i fa possible la nostra donació recíproca.

És fonamental que, sent ja adults, redescobrim la fe, perquè no es pot pretendre viure d'adults amb una fe de nens. No podem dir-li a un nen que porti un gran pes o que corri 10 km, perquè no té la força suficient. Anàlogament, necessitem tenir una fe d'adults si desitgem tenir la força i la resistència per viure la novetat de la vida matrimonial. La fe adulta és la fe que

s'obre, que creu i que experimenta una relació personal amb Jesús.

Aquest redescobriment ens porta no a jutjar-nos i, menys encara, a condemnar-nos, sinó a obrir el nostre cor y la nostra ment al diàleg amb Jesús, a l'escolta de la Paraula de Déu, a la gràcia de l'Esperit Sant, perquè Déu està més interessat que vosaltres en el vostre matrimoni.

De fet, Déu està present quan, com a parella, heu començat a parlar-vos, a agradar-vos i heu arribat a pensar i dir que “aquesta és la persona de la meva vida” (perquè aquest és l'inici de creure i viure en l'amor “per sempre”). Realment, en tots aquests progressos heu fet experiència de l'Esperit Sant, que està sempre treballant en la nostra vida perquè l'home i la dona facin l'experiència que estant fets a imatge i semblança de Déu.

L'Esperit obra en nosaltres i en la nostra vida per fer-nos degustar la bellesa de l'amor, per fer-nos experimentar Déu com Amor dins la nostra experiència de parella! L'Esperit és present quan ens deixem portar a voler el bé de l'altre i no posar-nos límits a l'amor; quan comencem a fer experiència de la infinitud de l'amor i a pensar i desitjar que el temps i el món es detinguin per romandre en aquest amor “per sempre”...

En tots aquest moments, a través d'aquest camí, fem experiència de l'Esperit. És Ell qui ens fa intuir l'eternitat, ens fa percebre i advertir que el moment que passa està carregat d'eternitat, ens omple el cor quan estem junts perquè “estem en Déu”.

Només que nosaltres no sabem encara donar el nom de Déu a tot això. Llavors, ens ajudarà a retrobar la fe, resseguir la ruta de la nostra vida, refer les etapes per les quals hem passat, per descobrir en elles l'acció de l'Esperit que està treballant inadvertidament en nosaltres, per conduir-nos a allò que Déu vol per a nosaltres.

Us invitem, doncs, a partir d'ara, a caminar junts, i en els passos successiu, descobrir la bellesa de la vostra relació amb Jesús. No us preocupeu de la vostra pobresa o petitesa. Serà Jesús qui prendrà la iniciativa, per fer-vos experimentar que igual com Ell és capaç de multiplicar els pans i els peixos, és també capaç de multiplicar i fer créixer l'amor.

Per refer la vostra relació personal amb Ell n'hi ha prou amb alguns petits passos, petits gestos. Escoltar La Seva paraula, reprendre i llegir la Bíblia, apropar-se a la comunió amb Ell mitjançant l'Eucaristia. Establir un camí d'oració personal amb Ell, amb Ell que us donarà l'un a l'altre, per descobrir que Jesús no ha deixat mai d'estar prop de vosaltres. Començar a participar de l'oració comunitària, de tots els fidels, de l'Església amb el seu Espòs, Jesús.

En aquest camí descobrireu, aviat, que Déu és fidel i que només en la fidelitat creix l'amor i progressa sense límits, doncs sense límits és l'amor de Déu. Compreneu que la fidelitat no és una cosa banal, com sovint se'ns dona a entendre, com si consistís en no anar amb una altra o un altre. La veritable fidelitat és la que ho dona tot, perquè un traeix quan reté alguna

cosa per a si mateix, en lloc de donar-la a l'altre. En el matrimoni, la vida espiritual dels dos esposos s'enriqueix amb el desig i la capacitat d'estimar-se, de voler el bé l'un a l'altre.

VEGEM ARA JUNTS ALGUNS TEXTOS QUE PODEN AJUDAR-NOS EN AQUESTA REFLEXIÓ

Del Nou Ritual del Matrimoni

Núm. 52. *“Fem ara memòria del Baptisme, pel qual hem renaixut a la vida nova, hem estat convertits en fills en el Fill, reconeguem amb gratitud el do rebut, per romandre fidels a l'amor a què hem estat cridats.”*

Hem renaixut en Jesús, en relació amb Jesús.

Núm. 55. *“Agraïts per haver arribat a ser fills de Déu, fem ara memòria del baptisme, començament de la vida nova en la fe, font i fonament de tota vocació.”*

El baptisme és llavor, és inici de la nostra capacitat d'estimar que en el matrimoni rep una missió específica: el do de viure i estimar a una altra persona.

Núm. 56. *“Pare, en el Baptisme del teu Fill Jesús en el riu Jordà has revelat al món l'amor esponsal pel teu poble. [...] Crist Jesús, del teu costat obert en la Creu has engendrat l'Església, la teva estimada esposa. [...] Esperit Sant, força del Pare i del Fill, fes que resplendeixi en N. i N. les vestidures nupcials de l'Església.”*

En aquesta oració trinitària se subratlla la dimensió “nupcial” de l'amor de Déu per la humanitat i de Crist per l'Església, Esposa. L'esponsalitat ve del verb *sponsare* que en llatí significa *prometre*; els esposos són els que s'han promès, s'han proposat correspondre's, res-

pondre's mútuament en tot. Es tracta de la superació del llaç de sang amb els vostres genitors: "I els dos deixaran el seu pare i a la seva mare per convertir-se en una sola carn" en l'Eucaristia: "Qui menja del meu cos i beu la meua sang roman en mi i jo en ell".

Vegem el fonament del Matrimoni en el Baptisme i la nupcialitat entre l'home i la dona inserida en la nupcialitat de Crist amb l'Església en l'Exhortació *Familiaris Consortio* (FC)

Núm. 13. *"L'Església, acollint i meditant fidelment la Paraula de Déu, ha ensenyat solemnement i ensenya que el matrimoni dels batejats és un dels set sagraments de la Nova Aliança. En efecte, mitjançant el baptisme, l'home i la dona són inserits definitivament en la Nova i Eterna Aliança, en l'Aliança nupcial de Crist amb l'Església."*

La fe, en el camí dels nuvis, és un do rebut per redescobrir i per donar. És la Nova Aliança, segellada per Jesús, la qual, amb el Baptisme, introdueix a l'home en la vida del ressuscitat i amb el Matrimoni sosté l'amor que neix entre els esposos i el fa créixer fins a poder participar plenament d'aquella Vida que Jesús ha donat a l'Església per a la salvació del gènere humà.

Núm. 51. *"La mateixa preparació al matrimoni cristià es qualifica ja com un itinerari de fe. És, en efecte, una ocasió privilegiada perquè els nuvis tornin a descobrir i aprofundir la fe rebuda en el Baptisme i l'alimentin amb l'educació cristiana. D'aquesta manera reconeixen i acullen lliure-*

ment la vocació a viure el seguiment de Crist i el servei al Regne de Déu en l'estat matrimonial."

Núm. 52. *"Aquesta missió apostòlica de la família està arrelada en el Baptisme i rep amb la gràcia sacramental del matrimoni una nova força per transmetre la fe, per santificar i transformar la societat actual segons el pla de Déu."*

Núm. 54. *"El sagrament del matrimoni que planteja amb una nova força el deure arrelat en el baptisme i la confirmació de defensar i difondre la fe, constitueix als cònjuges i parens cristians en testimonis de Crist «fins als confins de la terra», com veritables i propis «missioners» de l'amor i de la vida."*

Núm. 56. *"El sagrament del matrimoni és font i mitjà original de santificació pròpia per als cònjuges i per a la família cristiana, que pressuposa i especifica la gràcia santificadora del baptisme."*

El matrimoni és camí propi i un mitjà de santificació que precisa, en primer lloc, viure l'amor. Amb el sagrament del matrimoni, els esposos reben una orientació, una gràcia específica, original.

Núm. 57. *"El deure de santificació de la família cristiana té la seva primera arrel en el baptisme i la seva expressió màxima en l'Eucaristia, a la qual està íntimament unit el matrimoni cristià."*

Aquesta és la descripció de la vida cristiana: del Baptisme com iniciació a l'Eucaristia com continuació; ser fill de Déu és ja el màxim, però el màxim s'aconsegueix en unir-nos totalment a Jesús com esposos (o a través del sacerdocí).

Núm. 58. *“Part essencial i permanent de la missió de santificació de la família cristiana és l’acollida de la crida evangèlica a la conversió, dirigida a tots els cristians que no sempre romanen fidels a la «novetat» del baptisme que els ha fet «sants». Tampoc la família és sempre coherent amb la llei de la gràcia i de la santedat baptismal, proclamada novament en el sacrament del matrimoni.”*

Núm. 59. *“En realitat, el sacerdoci baptismal dels fidels, viscut en el matrimoni-sacrament, constitueix per als cònjuges i per a la família el fonament d’una vocació i d’una missió sacerdotal [...]. La comunió en la pregària és a la vegada fruit i exigència d’aquesta comunió que deriva dels sacraments del baptisme i del matrimoni.”*

Núm. 60. *“[...] importa que els fills aprenguin des dels primers anys a conèixer i a adorar a Déu i a estimar al proïsme segons la fe rebuda en el baptisme.”*

Núm. 63. *“En continuïtat amb el baptisme d’aigua i de l’Esperit, el matrimoni proposa de nou la llei evangèlica de l’amor, i amb el do de l’Esperit [...].”*

Del document Evangelització i sacrament del matrimoni

Núm. 31. *“L’inici i el fonament d’aquesta aliança de salvació està en el baptisme, el seu perfeccionament en la confirmació i la seva culminació està en l’Eucaristia [...].”*

Núm. 36. *“El matrimoni cristià ha de ser una relació essencial amb el baptisme i l’eucaristia. La realitat sacramental del matrimoni té la seva arrel en el baptisme dels*

dos esposos, els quals amb l'aigua i amb l'Esperit (Jn 3,5) es converteixen en membres del Cos de Crist i pertanyen amb tot el seu ésser i actuar al Senyor de l'Església [...]."

Núm. 47. *"Ja membres de l'Església i partíips de la seva missió amb el baptisme, els esposos ara experimenten un mode nou de ser [...]."*

Núm. 55. *"[...] el seu és un matrimoni verdader i real que, gràcies a la força omnipotent i gratuïta de Déu, els comunica un nou mode de ser [...]."*

Núm. 72. *"[...] de tal manera, poden recórrer amb renovada i una més madura consciència l'itinerari sacramental [...]."*

Del Document Comunió i Comunitat en l'Església domèstica

Núm. 72. *"[...] Com en el Baptisme, l'Església genera en l'aigua i en l'Esperit els nous fills de Déu, tanmateix, "en la celebració del sagrament del Matrimoni genera la parella cristiana com cèl·lula viva i vital del cos místic de Crist [...]."*

Notem la relació entre el baptisme i el matrimoni: el Baptisme genera nous fills de Déu i el matrimoni genera una nova identitat, noves parelles cristianes: parelles com cèl·lules vives i vitals.

De l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia* (L'alegria de l'amor)

Núm. 73. *“El do recíproc constitutiu del matrimoni sacramental arrela en la gràcia del baptisme, que estableix l'aliança fonamental de tota persona amb Crist en l'Església.”*

La gràcia rebuda en el baptisme és la base sobre la qual reposa la ulterior gràcia del matrimoni. S'entén que per rebre el sagrament del matrimoni hàgim d'haver rebut, abans, el sagrament del Baptisme, i que haver estat batejats ens porti a casar-nos rebent el sagrament del matrimoni que ens fa capaços d'estimar amb la fidelitat de Déu.

Núm. 75. *“En el baptisme [dels esposos] va quedar consagrada la seva capacitat d'unir-se en matrimoni com minístres del Senyor per respondre a la crida de Déu. Per això, quan dos cònjuges no cristians es bategen, no és necessari que renovin la promesa matrimonial, y n'hi ha prou que no la rebutgin, ja que pel baptisme que reben aquella unió es torna automàticament sacramental.”*

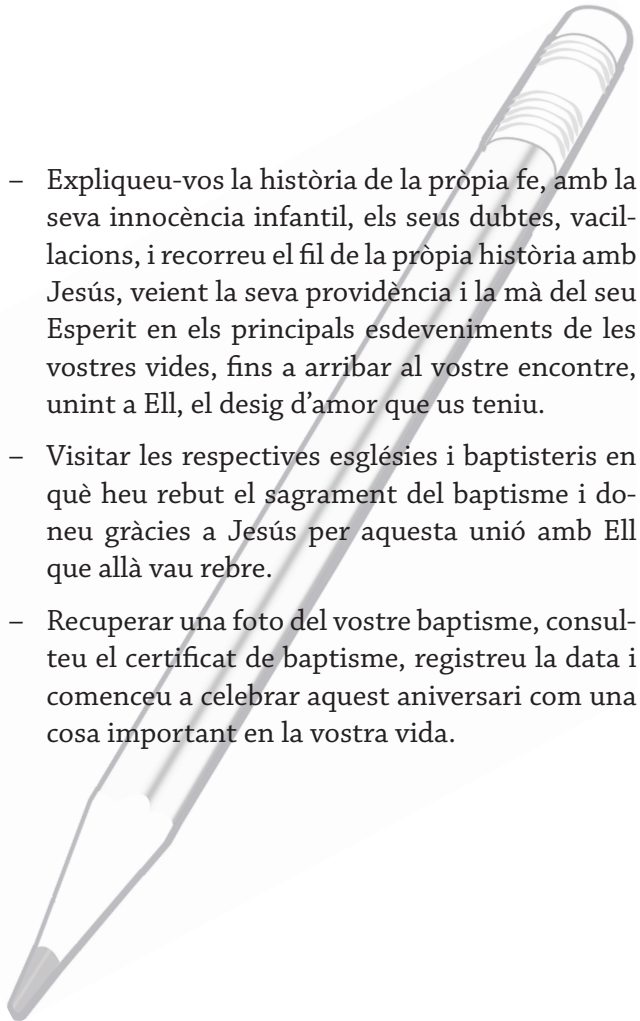
La gràcia rebuda en el baptisme condueix al matrimoni sacramental. I a la vegada, quan uns esposos no cristians es bategen, el seu matrimoni passa a ser, pel mateix acte, sacramental, sense necessitat que el seu compromís matrimonial sigui renovat enfront d'un sacerdot. La gràcia del baptisme assoleix al seu matrimoni.

Núm. 320. *“Hi ha un punt on l'amor de la parella assoleix el seu major alliberament i es converteix en un espai de sana autonomia: quan cadascú descobreix que l'altre no és*

seu, sinó que té un amo molt més important, el seu únic Senyor. Ningú més pot pretendre prendre possessió de la intimitat més personal i secreta de l'ésser estimat i només ell pot ocupar el centre de la seva vida. Al mateix temps, el principi de realisme espiritual fa que el cònjuge ja no pretengui que l'altre sacii completament les seves necessitats.”

Descobrir que “l'altre no és teu, sinó que té un amo molt més important, el seu únic Senyor”, fa entendre que la unió entre els esposos només pot ser en el Senyor, que és Ell qui procura, sosté i cuida d'aquesta unió. Fa que “ja no es pretengui que l'altre sacii completament les seves necessitats”. Allibera els esposos de la impossible tasca de respondre's mútuament a totes les seves mancances, la qual cosa evita la frustració en què erròniament cauen molts matrimonis.

EXERCICIS PRÀCTICS:

-
- Expliqueu-vos la història de la pròpia fe, amb la seva innocència infantil, els seus dubtes, vacil·lacions, i recorreu el fil de la pròpia història amb Jesús, veient la seva providència i la mà del seu Esperit en els principals esdeveniments de les vostres vides, fins a arribar al vostre encontre, unint a Ell, el desig d'amor que us teniu.
 - Visitar les respectives esglésies i baptisteris en què heu rebut el sagrament del baptisme i doneu gràcies a Jesús per aquesta unió amb Ell que allà va rebre.
 - Recuperar una foto del vostre baptisme, consulteu el certificat de baptisme, registreu la data i comenceu a celebrar aquest aniversari com una cosa important en la vostra vida.

Tema II

**L'inici de la nostra
història amb Jesús:
la vocació comú
com a nuvis**

Objectius:

- Prendre consciència que amb l'inici de la vostra relació afectiva, en el moment que es converteix en profunda i vinculant, s'inicia, també, la vostra història comuna amb Jesús (no reconeixeu-ho significa, per a un cristià, no viure totalment la veritat de la relació de parella entre l'home i la dona).
- Ser conscients que, al seu torn, és essencial, per a la parella cristiana, viure la pròpia singularitat de ser home o dona, en relació amb Jesús, l'Espòs.

Textos per a la reflexió:

- Nou *Ritu del matrimoni* posant en evidència la crida a anar des de la “comunió” entre nosaltres dos a la “comunió” amb el Senyor: 52, 53, 57, 64, 65, 66, 67, 70, 85.
- *Carta a les famílies* de Sant Joan Pau II: 6.
- *Evangelització i Sagrament del Matrimoni*: 43.
- *Comunió i comunitat en l'Església Domèstica*: 9.
- *Familiaris Consortio*: 11.
- *Amoris Laetitia*: 11, 13, 72, 59, 29.

Estimats amics, avui volem prosseguir amb vosaltres el camí de formació per ajudar-vos a comprendre “com” i “quin” casament celebrareu el dia del vostre Matrimoni.

En l'encontre precedent hem redescobert que cada un de nosaltres té una relació personal amb Jesús. Relació no necessàriament sempre ben entesa o viscuda per part nostra, però, que per part de Jesús és certa i indissoluble. Hem vist de quina manera aquesta relació amb el Senyor s'ha iniciat el dia del nostre Baptisme i constitueix el fonament en què es basa la mateixa celebració del Ritu del Matrimoni. Cada nuvi arriba al casament amb aquest do, amb aquesta comunió amb Jesús.

En aquest segon moment de reflexió desitgem fer un pas endavant. En el moment en què s'ha iniciat la vostra història com a nuvis, ha començat també una etapa nova en aquesta relació amb Jesús. Podem anomenar-la “vocació de parella”: resulta d'haver estat convocats, cridats, a estar junts, ja que ara, la història amb Jesús ja no és “meva o teva”, sinó que s'ha convertit en la de tots dos.

Es tracta fonamentalment de prendre consciència d'aquesta realitat. En el moment en què la vostra relació afectiva es fa profunda i vinculant, clarament s'inicia també una història de parella, la vostra història de parella amb Déu, la vostra vocació d'esposos. Per a un cristià, no reconeixeu-ho, significa no comprendre i no viure amb plenitud la veritat de la relació entre els esposos (home i dona) i l'Espòs, Jesús.

Estem acostumats a parlar de vocació per als religiosos, les religioses, per a un seminarista que es convertirà en sacerdot. Doncs bé, també el Matrimoni és una vocació, una “crida” per rebre i ser un do. La seva especificitat consisteix en que es parla d’una “vocació comuna” perquè és una “vocació a dos”, una vocació simultàniament dels dos. Intentem entendre-ho millor.

Unitat i distinció

Com a nuvis heu començat ja a fer una experiència intensa de la bellesa de la unitat i de la distinció en l'amor. És a dir, heu fet experiència directa d'allò que vol dir desitjar estar totalment units continuant sent, tanmateix, totalment diferents. Heu experimentat que ser “nosaltres dos” és un do que em fa ser més “jo mateix”.

Sembla un joc de paraules, però és la traducció de l'experiència per la qual el nostre estar units, el fet de buscar cada vegada una major unitat entre nosaltres, ens fa estar personalment millor. La unitat buscada en la parella fa créixer la nostra singularitat, com més units estem, millor estan les dues persones (ell i ella).

I de la mateixa manera, com millor està cada persona, individualment, més alta és la qualitat de la unió entre tots dos. Podeu pensar, per experiència, en allò que passa quan un dels dos està tens, nerviós, té el cap ple de preocupacions, el difícil que és aleshores, moltes vegades impossible, construir la unitat.

Doncs bé, aquesta experiència, gràcies a la qual el creixement de la unitat fa estar bé a les dues persones i el creixement com a persones permet assolir i viure millor la unitat entre tots dos, és el do que permet fer “experiència” del Misteri diví!

En la vida trinitària contemplem la “Tri-unitat”, la vida de “Tres que són U”, la perfecta unitat (un sol Déu) en la perfecta distinció (les tres Persones divines); en l'experiència humana de la vida de parella podem viure aquella tensió de “dos cap a una sola carn” que revela que estem fets a imatge i semblança de la Trinitat, creats en la distinció (ell/ella) per a la unitat (nosaltres).

Aquesta és l'originalitat absoluta de la vida de parella, que com a nuvis heu començat a descobrir. Aquest do de la unitat i la distinció pot ser viscut en cada relació personal, en un grup d'amics, en una comunitat religiosa, però és un do que troba la seva plenitud i el seu “arquetip” en la unitat i distinció que es viu i es realitza entre el marit i la muller, l'espòs i l'esposa.

Així ho expressa Benet XVI en la seva Encíclica *Deus caritas est*, núm. 2:

Es parla d'amor a la pàtria, d'amor per la professió o la feina, d'amor entre amics, entre pares i fills, entre germans i familiars, d'amor al proïsme i de l'amor a Déu. Tanmateix, en tota aquest multiplicitat de significats destaca, com arquetip per excel·lència, l'amor entre l'home i la dona, en què intervenen inseparablement el cos i l'ànima, i en què se li obre a l'ésser humà una promesa de felicitat que sembla irresistible, en comparació a la qual empal·lideixen, a primera vista, els altres tipus d'amor.

Com a nuvis experimentareu amb claredat que ni tan sols la major unitat que pugui haver-hi amb els amics i familiars, que esperem durin sempre, ens dona el mateix “benestar” personal que estar cada vegada més units al mateix nuvi o núvia. La qualitat de la unitat i distinció que es pot viure en la vida de parella condueix simultàniament a la plenitud del desig de “ser una sola cosa” i de “ser la millor persona possible” en l’amor.

Existeix una interdependència absoluta entre el benestar personal i la unitat de parella, entre cultivar i fer madurar la mateixa persona i cultivar i fer madurar la unitat entre vosaltres dos. El dinamisme relacional entre l’home i la dona, el nuvi i la núvia, l’espòs i l’esposa, entre “dos que desitgen ser-ne un” és l’originalitat pròpia, la bellesa i el carisma de la realitat de parella.

Vocació comuna

Comprenem, per tant, perquè es parla de “vocació comuna”: no puc pensar ja només en dos diferents perquè la bellesa del tu-jo (la distinció) està cridada a la bellesa del nosaltres (la unitat) i viceversa. Per això, aquells que cultiven la unitat de parella seran cada vegada més feliços individualment i com a parella i aquells que procuren el creixement de si mateixos per tal de ser millors persones possibles, faran cada vegada més bella i intensa la qualitat de la seva vida de parella.

Per què parlem de vocació? Perquè decidir casar-se és una resposta a quelcom que ens precedeix, que és el projecte ofert per Déu a les nostres vides. Si no haguéssim estat con-vocats per Déu, no tindríem aquella vocació. Quan en el Gènesi s'afirma que Déu va crear l'home i a la dona, se'ns revela que la nostra història d'amor no ens té com a subjectes únicament a nosaltres dos, l'home i la dona, sinó que té, com a primer actor, a Déu Amor que l'ha pensada i ens ha creat per a aquell amor. Ell és qui us con-voca i el vostre amor és la resposta a aquella crida a viure conjuntament, és la resposta a aquella vocació conjunta.

En la vida de parella pot succeir que la bellesa del nostre estar junts, la bellesa de la sexualitat, ens faci oblidar que hi ha un tercer Subjecte, Déu. Pot succeir que es visqui el mateix amor "sense Déu". I així ocorre quan una parella busca realitzar, només en si mateixa, el sentit i la plenitud del desig que sent. En aquest cas, quan, en la dificultat, busca la manera de superar-la, descobreix que no encerta a trobar-la, perquè, sols, el projecte acaba per semblar impossible o, encara pitjor, il·lusori, fals. El projecte matrimonial només és possible realitzar-lo amb ell, amb ella i amb Déu.

El Gènesi, en explicar el pecat d'Adam i Eva, ens revela el que succeeix quan la comunió entre els dos se separa del projecte de Déu: els dos se n'adonen que estan despullats, és a dir, que han perdut la llibertat i la bellesa de ser do i han entrat en el conflicte i el temor recíproc (Gènesi 3,1 i següents).

Déu és la presència essencial, imprescindible, per a la realització de la vocació a l'amor de l'home i la dona, per a la possibilitat de plenitud de la seva relació i del seu ésser personal, com home i com dona, perquè Ell és l'origen del seu amor, el seu fonament i el seu destí. No es pot estimar si no és en Déu.

Cada parella de nuvis, en elegir-se per entrar en un donar-se recíproc, està entrant en aquest "espai d'amor" diví, malgrat no sigui conscient. Fins i tot si penso i visc com ateu, en el moment en què visc una relació d'amor, entro en aquesta "relació trinitària", gràcies a la qual sóc cada vegada més "jo mateix" i, a la vegada, sóc cada vegada més "nosaltres dos" gràcies al donar-me'n i rebre'n l'altre.

En la mística hebrea s'afirma que en la unió entre l'home i la dona es realitza la unió de "el de dalt" amb "el de baix", del cel amb la terra, de Déu amb la seva creació. L'home i la dona, estimant-se, poden reunir tot el que en l'univers està fracturat. En el sagrament del matrimoni, que porta a la plenitud aquest amor, es realitza el que Sant Pau diu "la recapitulació de totes les coses en Crist"; és a dir, en el simple i extraordinari amor entre un home i una dona es fa visible la reunificació de totes les coses creades. Aquest és el sentit de "convertir-se en sagrament de l'amor de Déu per la humanitat i de Crist per l'Església", que veurem amb més detall en un proper tema.

Igualment, descobrim que aquell "Tercer", aquella presència de Déu en la nostra relació, que moltes vegades pot semblar una "presència incòmoda", és en

realitat “La Presència”, l’única que pot garantir la bellesa i qualitat de la nostra relació, perquè és l’única que dona la capacitat d’estimar en gran, d’estimar infinitament.

És molt bonic veure que la primera lletra en hebreu del Gènesi és la lletra “Beth”, que és, també, la lletra inicial de la paraula “Benedicció” i que simbolitza també la paraula “casa”. Així, el que ha estat donat al principi de la Creació com cosa “molt bona”, l’amor entre l’home i la dona, es converteix, a la vegada, en principi de creació, de benedicció, de casa. Principi de vida i de goig que, per mitjà d’una relació sempre en construcció, condueix als dos cap a la unitat, signe de benedicció, de casa, de Crist.

L’inici de la nostra història amb Jesús

Per què parlem d’història amb Jesús? Perquè per als cristians, Déu, aquell Déu que ningú ha vist mai, s’ha revelat com a Déu Trinitat a través de la vida, el rostre i la paraula de Jesús (Joan 1,18).

Jesús és el Fill estimat, aquell que fa conèixer al Pare Creador i Amant de la vida. És Jesús qui ens dona l’Esperit Sant, Amor sempre misteriosament present en la nostra vida. És Jesús qui revela el sentit d’“en el principi”, del nostre haver estat creats a imatge i semblança de la Trinitat.

És Jesús qui ens “con-voca”, ens crida a aquesta trobada, a aquesta relació d’amor amb Déu. La vostra experiència de parella està marcada des del principi per aquesta presència de Jesús i això és, també, una

invitació a canviar la idea que teniu de Déu. Perquè el Déu jutge, sever, que castiga, que controla els nostres passos, no és el Déu d'aquesta presència. Déu és misericòrdia.

La primera conseqüència d'aquesta Presència és la recuperació de la unitat entre l'amor que es viu en parella i Déu que és Amor. Perquè quan faig experiència de l'amor, faig experiència de Déu i quan faig experiència de Déu no puc més que fer experiència de l'amor.

Per això, Jesús, en proclamar que el primer i únic manament és estimar Déu amb tot el teu ser i al proïsme com a tu mateix revela que no existeix experiència de Déu que no sigui amor, i experiència d'amor que no sigui en Déu.

No busqueu Déu fora de la vostra experiència d'amor! Feu de la vostra experiència d'amor la manera, el lloc, la possibilitat de "conèixer" Déu, perquè Déu és Amor. Déu és l'enamorat de vosaltres i vol fer-vos superar, renéixer més enllà d'aquella divisió que pugui obrar el maligne, que de fet va obrar quan va seduir la primera parella i la va portar, amb enganys, a separar l'experiència de l'amor humà de Déu.

En Jesús podeu redescobrir que l'amor no és simplement "una cosa vostra", sinó que és l'experiència de la relació amb Déu, experiència trinitària, experiència d'infinit, perquè Déu és Amor.

VEGEM ARA JUNTS ALGUNS TEXTOS QUE PODEN AJUDAR-NOS EN AQUESTA REFLEXIÓ

Del Nou Ritu del Matrimoni

Núm. 52. *“Estimats germans plens d’alegria hem vingut a la casa del Senyor per a aquesta celebració, acompanyant a N. i N. en el dia en què es disposen a celebrar la seva unió matrimonial. Per a ells aquest moment és d’una singular importància. Per això, acompanyem-los amb el nostre afecte, amistat i oració fraterna. Escoltem atentament amb ells la Paraula que Déu ens ve a dirigir avui. Després, amb la santa Església, invocarem Déu Pare, per Jesucrist, nostre Senyor, per tal que rebi complagut aquests fills seus que van a contraure matrimoni, els beneeixi i els concedeixi viure sempre units.”*

Per tant, qui són els cridats? Els nuvis en la seva unitat! El matrimoni el constitueix la unitat!

Núm. 53. *“N. i N., l’Església participa del vostre goig i us rep cordialment juntament amb els vostres pares i amics, en el dia en què aneu a unir per sempre les vostres vides davant de Déu, el nostre Pare.”*

S’ha convocat una comunió per a tota la vida.

Núm. 57. *“[...] i concedeix a N. i N. un cor lliure i una fe ardent per tal que, interiorment purificats, assumeixin el do del matrimoni com a un nou camí cap a la santedat.”*

Núm. 64. *“Estimats N. i N.: heu vingut a la casa de Déu perquè el Senyor consagri l’amor que us professeu, en presència del ministre de l’Església i davant la comunitat cristiana. Vosaltres ja esteu consagrats pel Baptisme. Ara, Crist, en beneir aquell amor, us enriquirà i enfortirà mitjançant el sagrament del Matrimoni, per tal que pugueu ser mútuament fidels i assumir les responsabilitats pròpies de la vida matrimonial.”*

Junts significa con-vocats. Per altra banda, s’evidencia la consagració d’una relació, és a dir, és la vostra relació la qual queda consagrada i beneïda, per la qual cosa el transcurs del matrimoni ha de fer-la créixer.

Núm. 65. *“Veni lliurement i voluntàriament per contraure matrimoni?”*

Se subratlla que la vostra decisió expressa el sentit que esteu con-vocats junts.

Núm. 65. *“Us comprometeu a estimar-vos i respectar-vos durant tota la vida?”*

Aquesta pregunta es fa perquè és això el que es consagra.

Núm. 66. *“Conclòs el camí del prometatge, il·luminats per l’Esperit Sant i acompanyats per la comunitat cristiana, hem vingut amb plena llibertat a la casa del Pare per tal que el nostre amor rebi el segell de la consagració [...].*

Us demanem a vosaltres, germans i germanes que pregueu amb nosaltres i per nosaltres, perquè no estem separats sinó que constituïm una família que difongui en el món, pau i goig.”

Núm. 67. *“Manifestin, doncs, la decisió de contraure matrimoni estrenyent-se la mà dreta.”*

Quan els esposos han de declarar-se, es fa un signe perquè es vegi que estan junts, que el seu desig sigui recíproc.

Núm. 70. *El nuvi es dirigeix a la núvia amb aquestes paraules:*

N., Vols unir la teva vida a la meva, pel sagrament del matrimoni, en el Senyor que ens ha creat i redimit?

La núvia respon:

Sí, vull, amb la gràcia de Déu.

N., Vols unir la teva vida a la meva, pel sagrament del matrimoni, en el Senyor que ens ha creat i redimit?

El nuvi respon:

Sí, vull, amb la gràcia de Déu.

Aquí es genera un diàleg i, per això, la comunió es manifesta amb una fórmula de diàleg.

Núm. 85. *“Et demanem que vessis la teva benedicció sobre aquests fills teus [N. i N.] i infonguis en els seus cors el poder de l'Esperit Sant. Concedeix-los, Pare, que en aquesta unió sacramental que comencen es comuniquin mútuament les riqueses del teu amor i que, sent l'un per a l'altre signe de la teva presència, siguin de veritat, un sol cor i una sola ànima.”*

Vegeu com es tracta d'una vocació conjunta. Ambdós són cridats a ser presència mútua de l'amor de Déu.

Jo he de ser presència per ell i ella per mi. En la relació entre l'home i la dona està present l'amor de Déu.

De la Carta a les famílies

Núm. 6. *“És significatiu que aquesta paraula de Déu, en el cas de la creació de l'home, sigui completada amb aquestes altres: «Fem a l'home a la nostra imatge i semblança» (Gn. 1,26). Abans de crear l'home, semblava com si el Creador entrés dins de si mateix per buscar el model i la inspiració en el misteri del seu Ésser, ja que aquí es manifesta d'alguna manera com el «Nosaltres» diví. D'aquest misteri sorgeix, a través de la creació, l'ésser humà: «Va crear Déu l'home a imatge seva: a imatge de Déu el creà: home i dona els creà» (Gn. 1,27).”*

Serien suficients aquestes poques paraules per donar a entendre que en cada parella d'esposos hi ha un fragment de la vida trinitària. Si hi ha un lloc en què pot intuir-se alguna cosa del misteri de Déu, aquest és a l'interior de la parella.

Si després, nosaltres el convertim en un infern, és perquè amb la nostra llibertat rebutgem la gràcia rebuda, però que el matrimoni és el lloc en què es pot viure l'amor de Déu, això és veritat. Podeu triar quina classe de parella voleu ser, on recolçar-vos, podeu decidir portar una vida de purgatori, estar una mica entre mig del paradís i de l'infern. Moltes parelles es troben en aquests llimbs, precisament perquè no trien, potser perquè no ho saben, que poden donar-se una qualitat de vida diferent.

En la unitat i distinció de la parella, poder fer una experiència de Déu. No només com a record (provinc de l'amor de Déu), sinó com a Presència: en aquest moment, ara, quan ens abracem, ens perdonem, ens acoïm, estem fent experiència de Déu Trinitat.

Una parella pot fer experiència de Déu les 24 hores del dia, pot viure la construcció del propi “nosaltres”, marcat per la fragilitat i la caiguda, amb l'esperança i l'alegria de formar part del seu origen, del “Nosaltres” diví. Així, encara que en la parella no sapiguem trobar la perfecció absoluta, el “paradís”, experimentem que és possible viure moments de paradís, quan ens deixem il·luminar i modelar per l'Amor de Déu.

Una precisió. Moltes vegades les parelles associen el seu “nosaltres” a tenir fills, quan els fills són una de les expressions fonamentals del “nosaltres” de parella, però no exclusiva. El “nosaltres” de la parella és ja un do que precedeix el do dels fills i roman també després d'ells, quan deixen la llar per viure la seva pròpia vida. El “nosaltres” de la parella subsisteix, fins i tot, quan no hi ha fills, perquè la fecunditat de la parella és molt més gran que la seva fertilitat.

Per això, el “nosaltres” ha de ser sempre cultivat i fet créixer, per tal que els mateixos fills puguin nodrir-se d'ell. El “nosaltres” no acaba amb l'arribada d'un fill, sinó que ha de créixer perquè el nen sigui alimentat no només físicament, pel pare i la mare, sinó sobretot espiritualment i psicològicament pel do del “nosaltres” dels seus progenitors, de la seva distinció que l'ajudarà a créixer com a persona i de la seva unitat

que el farà sentir-se acollit en una comunitat de vida i amor.

D'Evangelització i sacrament del matrimoni

Núm. 43. *“Per als batejats el pacte conjugal és assumit en el disseny salvífic de Déu i es fa signe sacramental de la gràcia de Jesucrist per a l'edificació de la seva Església. Per això s'ha sentit sempre la necessitat que la decisió i el compromís dels esposos cristians siguin expressats dins l'Església seguint la modalitat que ella estableixi. D'aquesta manera, el pacte conjugal, signe i instrument de l'acció del Salvador, és constituït de la parella cristiana, fent-la partícip del vincle esponsal de Crist amb la humanitat redimida.”*

El pacte conjugal, el compromís de donar-se i pertànyer-se per sempre, queda assumit, insert en el projecte salvífic de Déu, de manera que els esposos ja no estan sols, sinó que han estat portats dins el misteri de Déu. El sacrament fa a la parella d'esposos signe de la presència de Jesús.

És el pacte conjugal, l'aliança d'amor dels esposos, el que constitueix la parella. Per tant, si una parella desitja créixer en la seva pròpia unitat i distinció, ha de construir intensament la seva pròpia relació: aprendre a parlar de tot, compartir amb confiança els temors, les esperances, els secrets, confiar-se en la seva integritat de cos i ànima! Tot allò que construeix la relació ens fa créixer exponencialment.

De Comunió i comunitat en l'Església Domèstica

Núm. 9. *“La comunió donada per l'Esperit no s'agrega des de l'exterior, ni roman paral·lela a la comunió conjugal i familiar que constitueix l'estructura natural de la relació específica entre l'home i la dona i entre els pares i els fills; més aviat, assumeix aquesta mateixa estructura dins el misteri de l'amor de Crist per la seva Església i, per tant, la transforma internament i l'eleva a un signe i lloc de nova comunió salvadora sobrenatural.”*

Aquí queda descrita esplèndidament l'antropologia teològica del matrimoni: els esposos reben la comunió donada per l'Esperit Sant, no com quelcom que s'afegeix des de fora, que no els pertany, o com quelcom que roman en paral·lel, sinó, fixeuvos en el text, com un amor que, tot i ser extern a la comunió conjugal i familiar, l'assumeix dins”, la “transforma interiorment”, l'“eleva a signe i lloc de la nova comunió”.

És extraordinari saber que l'Esperit Sant porta la relació dels esposos, l'estructura que suporta el “nosaltres”, a l'interior del misteri de l'amor de Crist per la seva Església. A quina altura és elevada la relació entre ell i ella! L'amor humà, la humil i petita relació entre un home i una dona, no queda anul·lada o fagocitada per Déu, sinó exalçada, col·locada dins d'una relació d'amor infinita. Enteneu com estem de lluny de la idea d'un Déu jutge o controlador de la que en algun moment se n'ha parlat en el passat...

Com més es construeix la relació entre els esposos, a partir de la seva llibertat, més s'entra en el misteri de

Déu. Com més es cultiva el “nosaltres”, més es fa “experiència” del misteri nupcial de Déu, del Nosaltres diví. La relació és la porta d’ingrés en el Misteri Gran de Déu i del seu amor per la humanitat i per l’Església. Com millor es construeix el “nosaltres”, més es realitza el sagrament del matrimoni.

Una última nota per fer encara més evident la importància fonamental de la relació entre els esposos. Moltes declaracions de nul·litat matrimonial es basen en el reconeixement de la no existència (per diversos motius) de la relació entre els esposos, del seu “nosaltres”. És a dir, que no existia, que no fou creada la seva estructura unitiva, pel que no s’ha produït el matrimoni.

De Familiaris Consortio

Núm. 11. *“Déu ha creat a l’home a la seva imatge i semblança: cridant-lo a l’existència per amor, l’ha cridat al mateix temps a l’amor.”*

El desig d’estimar i ser estimat, inscrit en el cor humà, exclusiu de les persones, té el seu origen i el seu destí en Déu.

Núm. 11. *“Déu inscriu en la humanitat de l’home i de la dona la vocació i, consegüentment, la capacitat i la responsabilitat de l’amor i de la comunió. L’amor és, per tant, la vocació fonamental i innata de tot ésser humà.”*

La vocació de l’home a l’amor li ha estat inscrita per Déu i la capacitat de comunió que Déu li ha donat és

el que fa que la persona humana sigui imatge i semblança de Déu.

D'Amoris Laetitia

Núm. 11. *“La parella que estima i genera la vida és la veritable «escultura» vivent capaç de manifestar al Déu creador i salvador.”*

En la mesura que la parella estima i és fecunda es realitza la seva identitat de ser imatge i semblança de Déu.

Núm. 13. *“D’aquella trobada [entre l’home i la dona, creats per Déu a la seva imatge i semblança], que sana la soledat, sorgeix la generació i la família.”*

La família i la seva fecunditat neixen de la trobada entre l’home i la dona. Una trobada que sana la seva soledat original, aquesta soledat que, encara estant individualment amb Déu, requereix de la intimitat humana per poder ser superada.

Núm. 72. *“El sagrament és una vocació, en tant que és una resposta a la crida específica a viure l’amor conjugal com a signe imperfecte de l’amor entre Crist i l’Església. Per tant, la decisió de casar-se i de crear una família, ha de ser fruit d’un discerniment vocacional.”*

El discerniment d’aquesta vocació, el descobriment en l’interior d’un mateix d’aquesta crida, en forma part del recorregut fins al matrimoni.

Núm. 59. *“El misteri de la família cristiana no pot entendre’s plenament si no és a la llum de l’infinít amor del Pare, el qual es va manifestar en Crist, el qual es va lliurar*

fins a la fi i viure entre nosaltres. Per això, vull contemplar a Crist viu present en tantes històries d'amor i invocar el foc de l'Esperit Sant sobre les famílies del món."

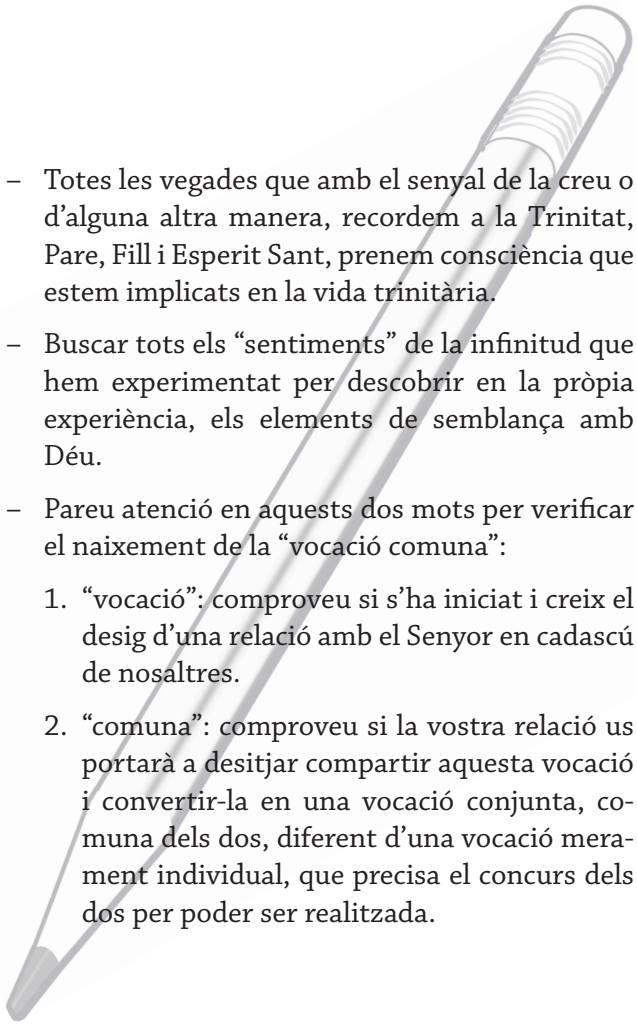
El Papa anhela que Crist viu sigui acollit en les vostres històries d'amor. Aquesta és la invitació que rebeu en aquesta sessió. L'horitzó al qual apunta el vostre amor és el més alt, la infinitud de Déu. L'essència de la família està en Déu. Ho veiem a continuació:

Núm. 11. *"El Déu Trinitat és comunió d'amor, i la família és el seu reflex vivent. «El Nostre Déu, en el seu misteri més íntim, no és una soledat, sinó una família, perquè porta en si mateix paternitat, filiació i l'essència de la família que és l'amor. Aquest amor en la família divina, és l'Esperit Sant». La família no és, doncs, quelcom aliè a la mateixa essència divina."*

I la realització d'aquesta essència familiar, Déu la posa en les vostres mans, us l'ofereix com el millor dels regals. Ho veiem en aquest text:

Núm. 29. *"Amb aquesta mirada, feta de fe i d'amor, de gràcia i de compromís, de família humana i de Trinitat divina, contemplem la família que la Paraula de Déu confia en les mans de l'home, de la dona i dels fills per tal que conformin una comunió de persones que sigui imatge de la unió entre el Pare, el Fill i l'Esperit Sant. L'activitat generativa i educativa és, al seu torn, reflex de l'obra creadora del Pare."*

EXERCICIS PÀCTICS

-
- Totes les vegades que amb el senyal de la creu o d'alguna altra manera, recordem a la Trinitat, Pare, Fill i Esperit Sant, prenem consciència que estem implicats en la vida trinitària.
 - Buscar tots els “sentiments” de la infinitud que hem experimentat per descobrir en la pròpia experiència, els elements de semblança amb Déu.
 - Pareu atenció en aquests dos mots per verificar el naixement de la “vocació comuna”:
 1. “vocació”: comproveu si s’ha iniciat i creix el desig d’una relació amb el Senyor en cadascú de nosaltres.
 2. “comuna”: comproveu si la vostra relació us portarà a desitjar compartir aquesta vocació i convertir-la en una vocació conjunta, comuna dels dos, diferent d’una vocació merament individual, que precisa el concurs dels dos per poder ser realitzada.

Tema III

**En camí a ser
“una sola carn”**

Objectius:

- Constatar que la vida de la parella està caracteritzada per quatre aspectes que la defineixen: la complementarietat, el fet de compartir, la coresponsabilitat i la “co-presència”.
- Comprendre de quina manera cadascun d’aquests aspectes ajuda a construir el “nosaltres” de parella.
- Entendre millor en què consisteix el discerniment que heu de fer com a parella.

Textos per a la reflexió:

- Nou *Ritu del Matrimoni*: 69, 84, 85, 87, 78, 87.
- *Carta a les famílies*: 7.
- *Familiaris Consortio*: 11, 12, 13, 17, 18, 19.
- *Amoris Laetitia*: 72, 73, 323.
- Cites del llibre: *Familia fuente de comunión*, Renzo Bonetti, San Paolo.

Estimats amics, avui volem compartir amb vosaltres la reflexió sobre els elements que us permetran avançar, com a parella, en el camí que porta a ser “una sola carn” per ser parella amb Jesús. En aquest camí es condensen els aspectes essencials per al sagrament del matrimoni.

“En camí” ens diu, d’entrada, que la vostra unitat, aquest ser “una carn” no és mai una realitat completa, ni avui com a nuvis, ni demà com a esposos. No és “quelcom” que s’assoleixi amb el matrimoni, sinó un recorregut que heu iniciat fa relativament poc i que ha de continuar sent viscut al llarg de tota la vida.

“En camí cap a ser una sola carn”. Què significa això? Sabem que el sagrament del matrimoni consagra la vostra relació. El “cap a una sola carn” ens revela que la qualitat, la intensitat d’aquesta unió, dependrà de la qualitat de la vostra relació. Cada matrimoni celebrat vàlidament consagra la relació, però si la relació és pobre, “esfilagarsada”, l’Esperit Sant no ens farà violència i consagrarà el que trobi. Compreneu, per tant, la importància de caminar, des d’ara mateix, cap a una relació profunda, gran, íntima...

Recordem que els dos nuvis, ell i ella, estan ja consagrats pel Baptisme i la Confirmació. Per ells, pertanyen ja a Jesús que en cada Comunió Eucarística es converteix en un sol cos amb cadascú d’ells, per separat. Doncs bé, no és que en el matrimoni Jesús consagri de nou a cadascú dels nuvis o doni una consagració als dos dividint-la per la meitat! En el matrimoni no es consagra de nou la persona, sinó la vostra relació, aquell conjunt de complicitats, confiances i intimitats

que us fa ser “vosaltres dos”. És aquest conjunt de vincles, aquesta reciprocitat, la que està destinada a madurar i a créixer durant tota la vida, el que vosaltres portareu a l'altar; la vostra relació és el que oferiu al Senyor i Ell consagrarà.

Per tot això, la preparació al matrimoni no és, exclusivament, un curs, breu o llarg, sinó una constant tensió per fer créixer la vostra relació, desitjant poder arribar a oferir a Jesús una relació gran, bonica, el millor de vosaltres dos. La preparació al matrimoni és tot el que feu per fer créixer la vostra relació. Un petó extra, una carícia, un donar-vos la mà de nou, una mirada afectuosa, una escolta atenta, un altre perdó de les ofenses rebudes, una paraula comprensiva, sempre amb ànim de respecte, tot això és “preparació al matrimoni”.

Ara, podem comprendre millor el títol “*en camí cap al ser una sola carn*”. Significa que s’ha de recórrer un camí per convertir-se en “u” perquè és a la unitat de parella a la què acudirà Jesús. Jesús vol unir-se a la vostra relació, desitja casar-se amb la vostra parella, és a dir, habitar en la vostra relació, fins al punt que serà la vostra relació d’amor la què el farà present, el “farà veure” els altres. “Qui us veu a vosaltres, em veu a Mi”, ens diu Jesús a l’evangeli.

Per tant, Jesús es convertirà en el fonament de la unitat de la vostra parella, us permetrà saber estimar com Ell estima. La indissolubilitat del matrimoni neix de la presència de l’amor de Jesús en vosaltres. Ell és fidel! Si, com desgraciadament a vegades succeeix, les

circumstàncies porten la parella a separar-se i haver de viure en dos extrems del país, Jesús roman en mig d'ella, com a element d'unió i possibilitat d'amor i de perdó sempre viva. Això converteix a la parella en “esposos amb Jesús”: els dos estan junts, però no sols, tenen una relació espousal amb Ell.

Aquest és el camí que heu de recórrer com a nuvis, per arribar al dia del matrimoni, davant l'altar, i reconèixer que Jesús és present, és allà per vosaltres, per fer-vos capaços d'un amor “per sempre”, responent a aquell desig d'infinit, de bellesa d'amor, que en el vostre camí com a parella ja heu experimentat, amb intensitat diversa, però inoblidable. Aquell dia podreu donar les gràcies per allò que heu construït junts, oferir al Senyor la vostra relació d'amor, per tal que Ell la consagri i gaudir de la immensa bellesa del que passareu a ser: la petita parella, esposa de Jesús Espòs!

Caminar junts, com a nuvis, cap aquesta trobada espousal amb Jesús prepararà el vostre cor per a l'oració d'oferiment de l'amor: “Acull-nos, Senyor, som teus. Usa la nostra relació d'amor per parlar més al món de la teva Aliança, del pacte d'amor que Tu desitges tancar amb totes les persones. Viu i actua en nosaltres per tal que el Teu amor arribi a cada fill de Déu, a cadascun dels nostres germans en Tu.”

Descobrirem així, que el matrimoni és un sagrament per a la missió. La vostra relació d'amor es consagra per fer-vos capaços de viure, testimoniar i anunciar l'amor de Jesús Espòs. És mitjançant el vostre amor com el Senyor continua caminant i estimant pels car-

rers del món. Compreneu la bellesa de la vocació del matrimoni, d'aquesta crida a un camí per arribar a ser una sola carn, per convertir-se en un nosaltres amb Jesús, per fer parella amb Jesús.

La plenitud d'aquesta unitat s'assolirà només en el Paradís, tota la nostra vida és un camí cap a, un avançar cap a... És un camí al què estem cridats, és una invitació a créixer sempre, a créixer, així, en la reciprocitat fins a experimentar, encara potser només per un breu instant, que “tu ets jo i jo sóc tu”, a imatge i semblança de l'amor diví, del què Jesús ha revelat que “el Pare és en mi i jo sóc en Ell”. L'amor crea comunió, unió del que és diferent.

Quins són els elements que ajuden a construir, al màxim, aquesta reciprocitat, que permeten avançar cap a ser “una sola carn”? Per construir el “nosaltres de la parella” és indispensable créixer en la complementarietat, el compartir, la coresponsabilitat i la co-presència.

La complementarietat sorgeix de la màxima diferència, aquella que existeix entre el que és masculí i femení, quan aquesta s'acull per viure en la unitat. Vol dir que la diferència no ha de ser abolida, negada, sinó més aviat desitjada, volguda, augmentada, respectada, per cultivar i gaudir del sabor d'una unitat cada vegada més gran.

En l'actual context cultural, el maligne només tracta d'enfosquir aquesta veritat, buscant fer creure que el masculí i el femení són iguals, negant la diferència. Òbviament no parlem de drets, que són certament

iguals per a tots, sinó de la manera com la cultura uni-sex, la cultura del gènere, en eliminar el que és específic, propi, diferent de cadascun dels dos sexes, destrueix de soca-rel la possibilitat d'una unitat superior entre el que és radicalment diferent.

De fet, dues coses que són iguals poder ser agregables, modulables, combinables, però no són complementàries. Si no fóssim diferents, podríem estar junts, ser veïns, però no convertir-nos en u. Altrament, quan es combinen dos que són diferents per crear una unitat, s'experimenta una comunió d'una qualitat infinitament superior. En la complementarietat dels dos que són del tot diferents, l'home i la dona, s'assoleix la màxima unitat, per a cada un d'ells. En el fet d'experimentar-se "un amb", cadascú se sent més a si mateix, com a home o com a dona.

Com a nuvis, aquesta és una experiència que s'intueix, potser per breus instants, quan en un moment de grandíssima unitat, la dona sent millor la seva identitat femenina i l'home la seva identitat masculina. S'expressa en frases com aquestes: "quan estic amb tu em sento més jo mateixa", "estant amb tu estic més content, em sento més lliure", "amb tu em sento més jo mateix, jo mateixa". Perquè es crea una unitat que promou l'altre persona, no la tem, sinó que la promou!

Crec que heu experimentat que com més units esteu, millor esteu individualment, i com més us esforceu per estar bé, més veieu créixer la vostra unitat, per exemple, en el fet de compartir o comunicar-se serenament.

Això ens porta a parlar del **discerniment**. És aquest moment en què heu de veure si aquest home, aquesta dona que tinc al meu costat, amb la seva identitat, em fa sentir més plenament qui sóc, com a home o com a dona. Oblida a ser sincer amb un mateix i amb l'altre i a comprovar si existeixen els requisits per poder progressar en la unitat. No és el mateix si l'altre promou i valora el millor de mi, o vol tenir-me sota el seu control i vol usar-me per al seu benefici.

Promoure la bellesa de la persona, la seva originalitat, descobrir i acollir la seva forma diferent de pensar, és el que porta a construir la unitat, a buscar una síntesi superior. Quasi mai es pot pensar que “un té la raó i l'altre està equivocat”, perquè quasi sempre ambdós tenen una part de raó i una altra d'error. I el repte no és convèncer l'altre que la meua raó és més forta o el meu error més lleu, sinó generar a partir d'aquesta diferència un “sí” més gran, més lliure i més total.

La relació de parella no és un intercanvi, “jo et dono si tu em dones”, ni una progressiva resignació que porti a dir, abans o després, “les coses són així”, “les haig d'acceptar així”. El que pot i ha de triomfar és la bellesa de la vostra unitat i no la part que no funciona.

En la mesura que emergeix la singularitat dels dos, és evident que emergeix també aquella part “diferencial”, aquesta part divergent, però és també llavors quan es pot conèixer a l'altre i aprendre a estimar progressivament la seva veritable bellesa, el que fa molt més forta i possible la indissolubilitat de la unió.

Quan ens decidim a anar fins al fons i a treballar aquests aspectes, surten dones i homes extraordinaris. Aquesta és la bellesa que heu de procurar construir, és aquesta relació que portareu a l'altar, en saber-vos complementaris i no simplement un al costat de l'altre. Per desgràcia, sovint succeeix que dues persones es casen simplement per estar a prop, com si fossin mers "veïns", igual com poden estar en el banc de l'Església, però no s'han entrellaçat, no s'han entreteixit l'un amb l'altre, a partir de la seva complementarietat.

La comunicació i el fet d'aprendre gradualment a **compartir-ho tot**, va més enllà de fer l'amor; de fet, el do del cos que consumarà el vostre matrimoni no és l'únic que es dona, és el signe de donar-ho tot. La unió corporal és el signe de la recíproca decisió de donar-ho tot. Donar i lliurar el propi cos per fer l'amor, és donar-se i acollir totalment l'altre en una abraçada extraordinària. Aquest és el mode amb què s'expressa el desig de voler compartir-ho tot entre ambdós.

Ho podem entendre clarament si pensem en una parella que, després d'haver-se barallat durant tot el dia, fins al punt de no haver pogut sopar junts, busca fer l'amor durant la nit. Està clar que si no han estat capaços de retrobar-se i perdonar-se abans, què és el que es donaran en aquesta relació? Si no saben lliurar-se, si no han sabut donar-s'ho tot al llarg de la jornada, no serà que aquell fer l'amor és un engany més entre ells? Encara que es diguin marit i muller, aquest gest serà semblant a la prostitució, perquè en realitat no és acte d'amor, no respon ni expressa l'amor, sinó que

serà, com a molt, un “desfogament” en què un usa l’altre.

Al contrari, compartir és una cosa profunda, és donar-se el cos i l'ànima en cada ocasió, és, per tant, un créixer junts. Com més profund és el lliurament de l'ànima, més goig fa la bellesa del lliurament del cos.

Apreneu a pregar junts, a explicar-vos la vida, a compartir els somnis, els temors, els desitjos, a compartir el llenguatge, els projectes, oberts a l'atenció i la cura dels fills, els amics, les coses, perquè en la mesura en què ho feu, aprendreu a donar-vos en cos i ànima. Desapareixerà la necessitat d'estímul deshumanitzadors, viagra, pornografia, experiències estranyes a la profunditat de la unió sexual, perquè en la mesura en què la vostra unió està moguda per l'amor, més plena i joiosa serà la trobada amorosa.

També **la coresponsabilitat** condueix a convertir-se en una sola carn. Significa ser responsables junts, responsables no només d'estalviar en la despesa d'electricitat o de benzina del cotxe, sinó sobretot en el projecte d'amor que s'està construint. Penseu, quin és el vostre projecte? Com l'esteu construint?

És preciós que vosaltres arribeu al matrimoni amb un projecte de parella capaç de convertir-lo en plegaria! “Senyor, què vols de nosaltres dos? A nosaltres ens sembla intuir que Tu ens guies cap aquest projecte de creixement espiritual, de servei, de pregària. Nosaltres, Senyor, volem ser per a tu, un signe del teu amor en el món. Senyor, volem demanar a la teva mare, la

Verge Maria, i al teu pare, Sant Josep, la seva protecció.”

Una manera d’avançar en aquesta direcció és escriure el vostre projecte, com una “declaració d’amor” que es posa en mans del Senyor, exposant els vostres desitjos amb consciència que desborden les vostres capacitats, de la necessitat que teniu d’Ell per portar-los a terme. Us servirà per poder-lo rellegir quan esteu cansats o desanimats i us ajudarà a renovar el vostre projecte amb el desig de romandre fidels a les promeses que junts heu fet a Jesús.

Al contrari, el risc que es corre és que, mica en mica, però inexorablement, aquest ser “una carn”, aquest “nosaltres” que s’ha iniciat amb Jesús, s’oblidi sota el desgast del quotidià, es tanqui i es detingui en el punt en què fou deixat el dia del matrimoni. Al contrari, “fer memòria” del projecte, saber-se coresponsables, us permetrà sempre poder tornar a començar, amb la confiança que el vostre projecte és reflex, anunci, del projecte de Déu per a vosaltres. És bonic saber que això que intenteu construir junts no es basa en l’“atzar”, sinó que és un projecte dissenyat, seguit i custodiat per un Arquitecte diví, l’Esperit Sant, que us ajudarà a desxifrar, a construir, reparar i completar l’obra iniciada en vosaltres...

Per últim, tenim la unitat que supera la distància, **la “co-presència”**. Quan Jesús afirma: “Qui em veu a mi, veu el Pare”, revela que Ell i el Pare són u. De la mateixa manera, els esposos poden dir “jo en tu i tu en mi”! Aquesta és la co-presència, l’experiència per

la qual l'amor per una persona és tan fort, tan intens, que ella està dins meu, i qui em veu en a mi, la veu a ella "transparentada" per mi. A casa, a la feina, a les vacances...

La co-presència fa comprensible el do de ser imatge i semblança. No és una "imaginació", sinó l'experiència dels qui, vivint de forma permanent i forta l'amor recíproc, adverteixen i manifesten la presència del cònjuge en si mateixos: mentre parlen amb algú saben què pensa el seu cònjuge de la conversació que estan tenint: quan són feliços veient una cosa bella, pensen que també l'altre sentiria la mateixa emoció perquè l'espòs és "dins" de l'esposa i l'esposa "sent en si" l'espòs.

Co-presència és aquest estar un en l'altre per la força de l'amor. Ho comprenem bé quan es tracta d'un fill: si un fill torna tard a casa, passen les hores i no torna, els pares no dormen, perquè aquell fill és dins d'ells. L'absència es converteix en presència. Doncs bé, aquesta co-presència neix i creix, de fet, a partir de l'amor que els esposos senten entre ells.

Esperem que si, com a nuvis, heu començat a fer experiència d'aquesta profunda comunió i a creure en aquest co-presència, comprendreu el sentit profund de la fidelitat: ser fidel a l'altre per ser fidel a un mateix, gràcies a l'amor que ens converteix "un en l'altre". Fidelitat és saber que l'altre és sempre amb mi i en mi, i jo no trairé mai aquest do, el viuré i l'honraré en tot moment perquè la meva alegria és la seva alegria i la seva alegria és la meva alegria.

VEGEM ARA JUNTS ALGUNS TEXTOS QUE PODEN AJUDAR-NOS EN AQUESTA REFLEXIÓ

Del Nou Ritu del Matrimoni

Núm. 69. *“Jo, N., et rebo a tu, N., com a esposa, i prometo ser-te fidel tant en la prosperitat com en l’adversitat, en la salut com en la malaltia, estimant-te i respectant-te durant tota la meva vida.”*

En aquesta fórmula es revela la coresponsabilitat i la complementarietat de l’ésser un per a l’altre.

Núm. 84. *“Déu nostre, que amb el teu poder vas fer totes les coses del no-res, del principi tot ho vas ordenar, fent l’home a la teva imatge, li vas donar a l’home l’ajuda inseparable de la dona, perquè ja no fossin dos, sinó una sola carn i vas ensenyar que mai serà lícit separar el que Tu has volgut unir per sempre.”*

Subratllem les paraules “inseparable”, “una sola carn”, “has volgut unir” que evidencien la distinció i la unitat.

Núm. 85. *“Pare sant, Tu vas fer l’home a la teva imatge i el vas crear home i dona, a fi que, units en el seu cos i en el seu cor, fossin col·laboradors de la teva creació [...] Et demanem que vessis la teva benedicció sobre aquests fills teus [N. i N.] i infonguis en els seus cors el poder de l’Esperit Sant. Concedeix-los, Pare, que en aquesta unió per tu consagrada es comuniquin mútuament les riqueses*

del teu amor i que, sent l'un per l'altre signe de la teva presència, siguin de veritat, un sol cor i una sola ànima. Concedeix-los també, Senyor, mantenir amb el seu treball la llar que avui constitueixen."

"La unió per tu consagrada" revela que el que es consagra és la unió dels esposos. Immediatament després es demana que "es comuniquin mútuament les riqueses del teu amor", el que indica com el fet de compartir implica la seva pròpia originalitat, significa compartir el que Déu us ha donat a vosaltres dos.

Que siguin "l'un per a l'altre signe de la teva presència" significa que ell es converteix en la presència de Jesús per a ella i ella es converteix en la presència de Jesús per a ell, rebent cadascú, com un do, una gràcia, la capacitat de comunicar l'amor de Jesús a l'altre. Que "siguin un sol cor i una sola ànima", revela el fet de compartir, la complementarietat, la co-presència. És bellíssim adonar-se'n que no es diu que siguin un sol cos, sinó que siguin un sol cor i una sola ànima, perquè si el cos no construeix un sol cor i si fer l'amor no prové d'una sola ànima, quina classe de compartició és aquesta?

Núm. 87. *"Déu Pare de tota bondat, en el teu designi d'amor vas crear l'home i la dona perquè, en el lliurament recíproc, amb tendresa i fecunditat visquessin alegres en la comunió."*

La paraula "recíproc" ens parla de complementarietat, mentre que la paraula "comunió", indica la síntesi de complementarietat, comunicació i coresponsabilitat, perquè comunió indica el vincle que uneix estreta-

ment el Pare, el Fill i l'Esperit Sant que és la Comunió absoluta. L'home i la dona viuen una alegria de la comunió perquè viuen a imatge i semblança d'aquella comunió Trinitària que és la més altra i imaginable possible.

Notem la diferència entre comunió i comunitat: una comunitat (parroquial, de monges, un moviment...) és el lloc on es busca viure la comunió, però cap comunitat rep el do de la comunió sacramental. Només els esposos són "comunió sacramental". Això expressa el do i la tasca tan extraordinaris que han sigut confiats als esposos.

Núm. 78. *"Conscients del do especial de gràcia i caritat, mitjançant el qual Déu ha volgut fer perfecte i consagrar l'amor dels nostres germans N. i N. encomanem-los al Senyor."*

Subratllem que el que es consagra és la relació, no les persones, això és, la complementarietat i la coresponsabilitat (en les paraules "consagrar l'amor dels nostres germans N i N").

Núm. 87. *"En la creu [el teu Fill] es va humiliar fins a l'extrema pobresa de la condició humana, així ens has revelat, Pare, el teu amor admirable per nosaltres, sense demanar res a canvi."*

Aquestes paraules ens indiquen el tipus d'amor a què estem cridats, que és donar-ho tot sense demanar res a canvi. Aquesta és la reciprocitat més alta que existeix. És com dir que tu ets per mi tan important que jo t'estimo només per estimar-te. És el cim de la coresponsabilitat, perquè dona sense demanar res a canvi.

Portat a l'extrem podríem veure-ho com una relació en què, encara que un cònjuge es porti malament amb l'altre, l'amor d'aquest últim es manté, perquè la continuïtat de la relació no es basa en les capacitats individuals dels esposos (de manera que si un dels dos es rendeix, llavors s'acaba), sinó en la voluntat, en la decisió d'estimar com Déu estima que rebem com a do (recordem *Familiaris Consortio* 13): "L'Esperit que el Senyor infon, dona un cor nou i fa l'home i la dona capaços d'estimar-se com Crist els ha estimat").

De la Carta a les Famílies

Núm. 7. *"La família ha estat considerada sempre com l'expressió primera i fonamental de la naturalesa social de l'home. En el seu nucli essencial aquesta visió no ha canviat ni tan sols en els nostres dies. No obstant això, actualment es prefereix posar en relleu tot el que en la família –què és la més petita i primordial comunitat humana– representa l'aportació personal de l'home i de la dona. En efecte, la família és la comunitat de persones, per a les quals el mateix mode d'existir i viure junts és la comunió: comunió de persones. També aquí, salvant l'absoluta transcendència del Creador respecte de la criatura, emergeix la referència exemplar al "Nosaltres" diví. Només les persones són capaces d'existir en "comunió". La família arrenca de la comunitat conjugal que el Concili Vaticà II qualifica d'"aliança", per la qual l'home i la dona «es lliuren i accepten mútuament»."*

Passatge esplèndid que ens subratlla com el que porteu l'altar serà la vostra comunió, l'amor, la relació.

De Familiaris Consortio

Núm. 11. *“En conseqüència, la sexualitat, mitjançant la qual l’home i la dona es lliuren l’un a l’altre en els actes propis i exclusius dels esposos, no és quelcom purament biològic, sinó que pertany a la persona humana en allò que ella té de més íntim. Ella no es realitza de manera veritablement humana més que quan és part integrant de l’amor pel qual l’home i la dona es comprometen del tot entre ells fins a la mort.”*

La sexualitat per la qual “es lliuren l’un a l’altre” no és simplement una qüestió biològica, pel que, si és humana, no pot excloure l’amor. Un dels més greus pecats que pot fer una parella és fer gestos, no només sexuals, que excloguin l’amor, perquè denigren la persona, enfosqueixen el que és, menteixen sobre la seva realitat. De fet, així prossegueix el text de Sant Pau II, portant-nos al que és compartir:

“El lliurament físic total seria una mentida si no fos el signe i el fruit d’una donació personal i total, fins i tot en la dimensió temporal. Si algú es reserva quelcom, o la possibilitat de decidir quelcom diferent en el futur, el lliurament deixa de ser-ne total.”

Núm. 12. *“És així com les paraules essencials de la Revelació, que «Déu vol al seu poble», són pronunciades de nou amb les paraules vives i concretes amb les quals l’home i la dona es declaren el seu amor conjugal.”*

Si volem sintetitzar en una frase tota la Revelació, podríem dir: “Déu estima”. De fet, amb els seus actes concrets l’home i la dona es diuen la veritat més alta

continguda en la Bíblia. La seva compenetració “parla” de Déu.

Núm. 13. *“En realitat, mitjançant el baptisme l’home i la dona són incorporats definitivament en la Nova i Eterna Aliança, l’Aliança nupcial de Crist amb l’Església. És a causa d’aquesta inserció indestructible que l’íntima comunitat de vida i amor conjugal, fundada pel Creador, és elevada i assumida en la caritat nupcial de Crist, sostinguda i enriquida per la seva força redemptora.”*

“L’íntima comunitat de vida” revela que després del baptisme hi ha una novetat, perquè la relació entre l’home i la dona queda inscrita dins d’aquella relació més gran, que és la comunitat de vida entre Crist i l’Església.

El text continua així: *En virtut de la sacramentalitat del seu matrimoni, els esposos romanen vinculats l’un a l’altre de la manera més profunda possible. La seva pertinença és representació real, mitjançant el signe sacramental, de la relació de Crist amb la seva Església.”*

“La seva mútua pertinença” no significa propietat, ús, pèrdua de l’espai personal, sinó que indica coparticipació, que l’un “en forma part” de l’altre, en aquest sentit es pertanyen recíprocament. “És la representació real de la relació de Crist amb l’Església”, significa que igual com un sacerdot és sagrament de la presència viva de Jesús Pastor en mig de nosaltres, així, una parella d’esposos és el sagrament real de la relació d’amor de Jesús amb l’Església.

Seguin amb el mateix text: *“El contingut de la participació en la vida de Crist és també específic: l’amor conjugal*

comporta una totalitat en què entren tots els elements de la persona –implica el cos i l’instint, la força del sentiment i de l’afectivitat, l’aspiració de l’esperit i de la voluntat—; mira a una unitat profundament personal que, més enllà de la unió en una mateixa carn, porta a no ser més que un sol cor i una sola ànima; exigeix la indissolubilitat i la fidelitat de la donació definitiva; i s’obre a la fecunditat. En una paraula, es tracta de les característiques normals de qualsevol amor conjugal natural, però amb un nou significat que no només les purifica i consolida, sinó que les eleva fins al punt de fer-les expressió de valors pròpiament cristians.”

La coparticipació s’expressa en la frase “mira a una unitat profundament personal que, més enllà de la unió en una mateixa carn, porta a no ser més que un sol cor i una sola ànima”: en el cor del marit és el cor de la seva dona i viceversa. Aquesta és veritablement la profunditat de l’amor.

Núm. 17. “És per això que la família rep la missió de custodiar, revelar i comunicar l’amor, com viu reflex i participació real de l’amor de Déu per la humanitat i de l’amor de Crist Senyor per l’Església, la seva esposa.”

Subratllem el do que com futurs esposos rebreu: convertir-vos en sagrament d’una relació, quan consagrant la vostra relació, Déu la convertirà en representació de la relació d’amor de Crist per l’Església.

Núm. 18. “La família, fundada i vivificada per l’amor, és una comunitat de persones: l’home i la dona, esposos, els pares i els fills, els parents. El seu primer deure és viure

fidelment la realitat de la comunió en un esforç constant per promoure l'autèntica comunitat de persones.”

L'essència, pròpia i específica de la família, fundada i vivificada per l'amor, no és una altra que la comunió!

Núm. 19. *“La primera comunió és la que s'instaura i es desenvolupa entre els esposos; en virtut del pacte d'amor conjugal, l'home i la dona “ja no són dos”, sinó una sola carn” i estan cridats a créixer contínuament en la seva comunió a través de la fidelitat quotidiana a la promesa de recíproc lliurament que comporta el matrimoni. Aquesta comunió conjugal enfonsa les seves arrels en el complement natural que existeix entre l'home i la dona i s'alimenta mitjançant la voluntat personal dels esposos de compartir la totalitat del seu projecte de vida, allò que tenen i el que són, per això la seva comunió és el fruit i el signe d'una exigència profundament humana. Però, en Crist Senyor, Déu assumeix aquesta exigència, la confirma, la purifica i l'eleva portant-la a la seva perfecció amb el sagrament del matrimoni: l'Esperit Sant infós en la celebració sacramental ofereix als esposos cristians el do d'una nova comunió, comunió d'amor, imatge vivent i real de la singularíssima unitat que fa de l'Església el Cos místic invisible de Crist.”*

La comunió es fa sagrament i per això podem comprendre l'important que és cultivar aquesta comunió. I també, que les paraules complementarietat i compartir són els traços fonamentals a seguir en el vostre camí de creixement.

D'Amoris Laetitia.

Núm. 72. *“El sagrament és un do per a la santificació i la salvació dels esposos, perquè la seva recíproca pertinença és representació real, mitjançant el signe sacramental, de la mateixa relació de Crist amb l'Església. Els esposos són, per tant, el record permanent per a l'Església del que s'esdevingué a la creu; són l'un per a l'altre i per als fills, testimonis de la salvació, de què el sagrament els fa partícips.”*

La “recíproca pertinença” dels esposos té un sentit, un propòsit, que és recordar a l'Església l'amor que Crist té per ella, expressat fins al límit de la creu en què trobem la salvació.

Núm. 73. *“El matrimoni cristià és un signe que no només indica quant va estimar Crist a la seva Església en l'Aliança segellada en la creu, sinó que fa present aquell amor en la comunió dels esposos. En unir-se ells en una sola carn, representen l'esposori del Fill de Déu amb la naturalesa humana. Per això, en les alegries del seu amor i de la seva vida familiar els dona, ja aquí, un gust anticipat del banquet de noces de l'Anyell.”*

“La comunió dels esposos” fa present l'Aliança segellada en la creu. En l'alegria de la seva vida diària, encara que de vegades pugui estar lluny de la comunió plena i perfecta, poden assaborir, de forma anticipada, l'alegria d'aquella plenitud que només s'assoleix en les noces amb Jesús, l'Anyell.

Núm. 73. *“En l'acollida mútua, i amb la gràcia de Crist, els nuvis es prometen lliurament total, fidelitat i obertura a la vida, i a més reconeixen com a elements constitu-*

tius del matrimoni els dons que Déu els ofereix, prenent seriosament el seu mutu compromís en el seu nom i cara l'Església.

“Els dons que Déu els ofereix” són la complementarietat, el fet de compartir, la coresponsabilitat, la co-presència i són constitutius del matrimoni perquè “amb la gràcia de Déu” fan possible l’“acollida mútua” i la promesa de “lliurament total, fidelitat i obertura a la vida”.

Núm. 323. *“És una fonda experiència espiritual contemplar a cada ser estimat amb els ulls de Déu i reconèixer Crist en ell. Es pot estar plenament present davant l'altre si un es lliura “perquè sí”, oblidant tot el que hi ha al voltant. El ser estimat mereix tota l'atenció. Això es viu en mig de la vida quotidiana de família. Allà recordem que aquella persona que viu amb nosaltres ho mereix tot, ja que posseeix una dignitat infinita per ser objecte de l'amor immens del Pare.”*

Es pot estar plenament present davant l'altre (la co-presència) si un es lliura “perquè sí”, perquè aquella persona ho mereix tot, per la dignitat infinita que posseeix.

Document adjunt

Extracte del llibre “Famiglia sorgente di comunione”, de Renzo Bonetti, San Pablo, 2007.

Complementarietat

El terme complementarietat subratlla que els esposos són dues persones que gràcies a l'amor convertei-

xen la seva profunda distinció en plenitud d'unitat i d'aquesta reben, al seu torn, la seva pròpia plenitud. La decisió de Déu de donar a cada persona una ajuda de la seva pròpia naturalesa (Gn 2,18-23), permet a cadascú de nosaltres trobar la pròpia plenitud personal en relació amb l'altre, sent l'un per a l'altre. L'home i la dona descobrint-se corporalment complementaris entreveuen la seva pròpia capacitat per al do recíproc. En l'impuls natural cap a la comunió, l'home fa experiència que la complementarietat de cadascú es troba en i amb l'altra persona, acollint-se en la diferència. Fent junts aquella experiència, l'home i la dona s'atreveixen a viure la vida i a viure's, a si mateixos, en l'altre. Ningú es coneix a si mateix tan bé, en els seus defectes i virtuts, com quan es coneix a través de l'altre. La dinàmica conjugal és un mecanisme de complementarietat que en cascada descendeix cap als fills, les persones a les quals troba i cap a altres famílies, creant, d'aquesta manera, unió entre els diferents membres d'una comunitat. Aquest dinamisme unitiu queda impregnat de presència divina, ja que s'habitua a l'impuls unitiu pel qual el Verb de Déu s'ha fet carn humana i Crist s'uneix avui a la seva Església. El dinamisme de la complementarietat, que porta a acceptar l'especificitat de cadascú, fa néixer, per tant, l'acollida.

Compartir

Compartir és el que dona aire i lleugeresa a la vida de la parella perquè els fa transparents l'un enfront l'altre. Compartir significa posar sobre la taula tot el que em caracteritza com a persona individual, com a home

o dona, per viure amb l'altre les alegries, les fatigues, les ferides, les aspiracions i els desitjos que porto en el cor. La compartició assoleix tot el que som: cos, ànima i esperit.

Compartir el cos és cuidar cada gest i cada mirada perquè l'altre se senti acollit, estimat, volgut i desitjat. És mirar, tocar, abraçar l'altre de la manera en què ell o ella ho necessita per sentir-se únic, especial, amb la cura i la consciència que és preciós, irrepetible, que no n'hi ha un altre d'igual.

Compartir l'ànima és saber compartir i acollir els sentiments i les ferides de l'altre, custodiar-los com a herència d'un camí, d'una història. El comportament d'ell/ella és el resultat de les ferides, desil·lusions, pors sofertes en les experiències del passat que condicionen el mode de llegir les situacions del present. Saber-les compartir, encara que sigui dolorós, posa l'altre en condició de comprendre el que li està succeint. Dona a l'altre la possibilitat de cuidar de mi, de les meves ferides, sense ferir-me. Ell/Ella es fan guies l'un de l'altre, pregunten l'un per l'altre, per poder superar els temors i viure de ple l'alegria. Compartir l'ànima permet l'altre cuidar d'un mateix de la manera necessitada.

Compartir l'esperit és arribar a dir el que fa sentir la presència de Déu, ajudar-se no només a sentir-la, sinó a viure-la. Ell i ella es fan càrrec, silenciosament, en la pregària, de la fe de l'altre, ajudant-se a sentir com Déu és present, cada dia, en les petites coses de la jornada.

Coresponsabilitat

La coresponsabilitat és la capacitat dels dos de reconèixer que no es tracta de buscar les culpes, la responsabilitat o qui té raó, sinó més aviat, de treballar pel bé comú de la parella mitjançant una relació de col·laboració. De fet, no es pot demanar només a un dels membres de la parella la responsabilitat d'estar-ne junts, doncs en aquesta realitat de parella les coses no són només meves o teves, sinó NOSTRES, són els dos els cridats a construir la relació.

En el matrimoni, la parella té l'exemple de la coresponsabilitat de Crist, que ha pres la creu per l'Església i que constitueix una font inesgotable d'energia i recursos a què recórrer per realitzar la unitat i distinció. Des d'aquesta perspectiva, ja no es tracta de ser el més valent dels dos, sinó de ser una sola carn, estar clarament disposats a realitzar la llei de l'amor i la caritat ensenyada per Crist.

Co-presència

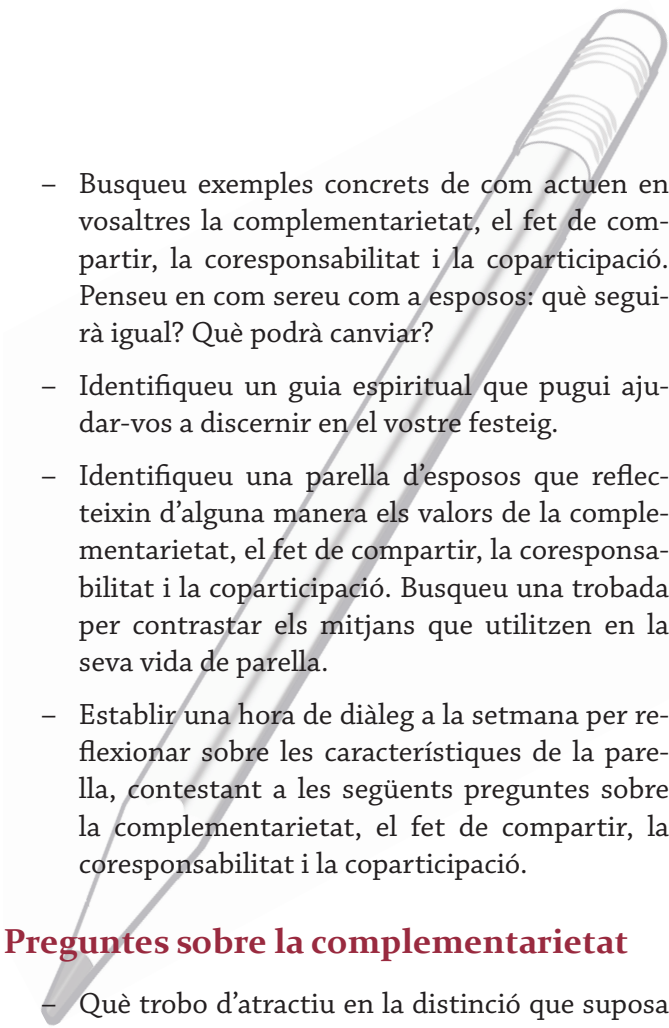
La co-presència és la sensibilitat per la qual ell/ella són presents, com un nosaltres, durant la jornada i l'activitat de cadascun d'ells, malgrat que no es doni la seva presència física. És per la unió de l'ànima que ell i ella habiten en el cor, el pensament, la jornada i la vida de l'altre, són presents totalment dins l'altre, superant les barreres de l'espai i del temps. De la co-presència neix el desig i l'exigència no només de viure junts, sinó de fer junts el recorregut, prendre junts les decisions,

construint una nova manera de pensar, no ja la meva o la teva, sinó la nostra.

L'actitud de pensar, sentir, decidir juntament amb la persona estimada porta a la construcció de la consciència de parella que no anul·la la singularitat sinó que porta a sortir fora d'un mateix, per trobar-se amb l'altre en el NOSALTRES. Un fruit preciós de la consciència de parella és el perdó, el do gran de l'amor que acull l'altre malgrat la seva culpa.

Per formar-se i per créixer, la co-presència necessita el diàleg, el contrast, però sobretot la pregària de parella. Aquesta última, de fet, és la veu del nosaltres que reconeix tenir un sol Pare i un sol Guia, Jesús i que culmina en l'Eucaristia, en què els esposos, ja una sola carn, es troben en el Cos i la Sang de Crist.

EXERCICIS PRÀCTICS

-
- Busqueu exemples concrets de com actuen en vosaltres la complementarietat, el fet de compartir, la coresponsabilitat i la coparticipació. Penseu en com sereu com a esposos: què seguirà igual? Què podrà canviar?
 - Identifiqueu un guia espiritual que pugui ajudar-vos a discernir en el vostre festeig.
 - Identifiqueu una parella d'esposos que reflecteixin d'alguna manera els valors de la complementarietat, el fet de compartir, la coresponsabilitat i la coparticipació. Busqueu una trobada per contrastar els mitjans que utilitzen en la seva vida de parella.
 - Establir una hora de diàleg a la setmana per reflexionar sobre les característiques de la parella, contestant a les següents preguntes sobre la complementarietat, el fet de compartir, la coresponsabilitat i la coparticipació.

Preguntes sobre la complementarietat

- Què trobo d'atractiu en la distinció que suposa la teva masculinitat o feminitat?

- Ens arrisquem a crear una relació basada en la complementarietat, o ens critiquem tot allò en què som diferents, com si volguéssim anul·lar-lo?
- Quins aspectes del caràcter de l'altre m'atrauen i em toquen emocionalment? Tracteu de dir-vos "M'emociona quan...".
- En la vostra relació, en quines ocasions o gestos heu notat que l'altre és una ajuda?
- De quina manera els vostres pares us han donat exemple de complementarietat?

Preguntes sobre el compartir

- Quines coses hem aconseguit compartir en la nostra relació?
- Quines coses o aspectes se'ns fan difícils de compartir?
- De quina manera em pot ajudar l'altre a obrir la meva interioritat i compartir la meva ànima i el meu esperit?
- Estic disposat a acollir-lo tot de l'altre? Quina cosa m'espanta?
- Què és el que ens ajudarà, com a esposos, a compartir-ho tot i a acollir la fragilitat, les limitacions i defectes de l'altre?
- De quina manera la nostra família d'origen ens ha ensenyat a compartir?

Preguntes sobre la coresponsabilitat

- Penseu en alguna ocasió de conflicte provocat per un tema de repartiment de responsabilitats. Creieu que és perquè a vosaltres no us corresponia fer-ho?
- Quin grau de coresponsabilitat viviu en la vostra parella?
- De quina manera la vostra família d'origen us ha educat en la coresponsabilitat?
- Si veieu un problema o una dificultat en l'altre, us esforceu per ajudar-lo a superar-la?

Preguntes sobre la copresència

- Percebo la presència de l'altre? En algun moment particular? Quan, al contrari, no la percebo?
- Quines són les actituds d'ell/ella que em fan difícil tenir-lo present?
- De quina manera els nostres pares ens han ensenyat a sentir-nos recíprocament presents?
- Quan haig de prendre una decisió, ho faig sense tenir en compte a l'altre o penso en ell i la comento?
- Pels qui encara no ho feu, proveu de viure junts la missa dominical. Tracteu durant la comunió de fer créixer la co-presència amb Jesús i reconèixer-ho com a guia.

Tema IV

**Sintonitzar junts amb
Jesús, l'Enamorat,
per caminar vers la
plenitud de l'amor**

Objectius:

- Reconèixer “Jesús enamorat” i captar en Ell l’amor de Déu.
- En aquesta trobada entendrem, per tant, quina ha estat l’actitud de Jesús espòs que, enamorat de la humanitat, la seva esposa, vol fer-se “una carn” amb ella.
- Captar el sentit que han tingut per a Jesús l’Encarnació, la Pasqua amb l’Eucaristia i la Pentecosta i viure’l en la relació de parella per estimar-se com Déu estima.

Textos per a la reflexió:

- *Evangelització i Sagrament del matrimoni*: 26, 34, 44.
- *Familiaris Consortio*: 13.
- *Comunió i Comunitat en l’Església domèstica*: 8, 7, 9, 10.
- *Carta a les famílies*: 19.
- *Ritu del matrimoni*: 84, 85, 87.
- *Amoris Laetitia*: 19, 62, 71, 62.

L'encarnació de Jesús

Com un enamorat boig per la seva esposa, Jesús vol estar a prop d'ella. Tan proper que vol unir-se a ella, assumir tota la seva història. Per això decideix baixar infinitivament fins a la pobra dimensió humana fent-se nen per assumir tot l'humà. És un Déu encarnat, que fent-se nen s'embruta, es fa caca i pipi a sobre, aprèn a parlar, pateix com a home. En Jesús trobem, per tant, el rostre d'un home que ens ensenya com viure l'amor per l'estimada, perquè assumeix tota la seva condició, tant el que és bo com el que és dolent.

La creu i la Pasqua de Resurrecció

És en la creu i en la resurrecció de Jesús on es revela amb tota la seva profunditat l'amor de Déu, perquè, en aquest gest, Jesús dona la seva vida per la seva esposa. En aquest gest, Jesús ho perd veritablement tot, fins i tot la seva unió amb el Pare, doncs, de fet, diu: "Pare meu, per què m'heu abandonat?". En la creu i la resurrecció, es revela, per tant, que quan s'estima una persona aquesta es fa veritablement més important que la mateixa vida. També amb la institució de l'Eucaristia es revela la voluntat de Jesús de donar-se a nosaltres completament. Aquí s'intueix que l'amor de Déu és un amor que arriba a donar-ho tot i que aquesta capacitat d'estimar està inscrita en la parella en què el marit està cridat a donar-ho tot per la seva dona i viceversa. L'horitzó que revela Jesús no és inabastable i la parella humana, malgrat les seves caigudes, mai el perd de vista, perquè Jesús dona al matrimoni

l'Esperit Sant a fi que cada parella d'esposos visqui del seu amor.

La resurrecció és el triomf de Jesús sobre la limitació humana i la mort. Un triomf en el que Déu ens fa participar per mitjà del Baptisme encomanat per Jesús a l'Església.

Pentecosta

A la Pentecosta, Jesús escolta el desig que es deleix en el cor dels enamorats i l'atén de forma plena. A la Pentecosta, efectivament, Jesús ens fa entrar en el seu mode d'estimar, ens dona el seu Esperit, perquè puguem estimar com Ell estima. Això succeeix també als nuvis que s'estimen tant que voldrien transferir-se l'ànima. Això és el que succeeix a la Pentecosta: Jesús, enamorat de la seva Església, li transfereix la seva ànima d'enamorat i amb això la seva capacitat d'acollir i de respondre l'altre. L'altre aspecte que Jesús ens mostra a la Pentecosta és el seu desig d'estar eternament amb la parella. Els enamorats senten la necessitat de la presència de l'altre, d'estar amb l'altre. De la mateixa manera, a la Pentecosta, Jesús dona el seu Esperit perquè vol habitar en Nosaltres, estar amb Nosaltres. És un Déu que escolta i atén l'exigència de presència que pertany específicament a la parella.

Estimats amics, avui volem reflexionar amb vosaltres sobre l'enamorament i el festeig com un temps per experimentar l'amor.

Com a parella heu fet l'experiència que l'amor passa per moments positius i negatius. En els positius, la proximitat, la dolçor i la comunicació recíproca omplen de satisfacció i fan intuir la bellesa de la relació. En els negatius, al contrari, desapareix aquesta bellesa i s'experimenta el buit, el sofriment, la fatiga i, fins i tot, la ferida que produeix veure com ell o ella no entenen un aspecte que per nosaltres és absolutament clar i evident.

Sembla paradoxal, però l'amor és una experiència que se'ns revela també en els moments negatius, quan la seva absència, la seva falta, genera un sofriment que ens indica la distància a què ens trobem de l'amor. És possible intuir la profunditat i la grandesa a la què ens crida l'amor de parella, veient, precisament, la desesperació dramàtica de les persones que es senten abandonades pel seu cònjuge. En aquest sofriment es percep que l'infern, el contrari de l'amor, és quelcom que es pot viure aquí, perquè si estimar vol dir tastar el paradís, tastar moments extraordinaris de bellesa, el desamor és efectivament l'infern. Quan una dona o un home se senten traïts, quan es trenca una relació, se generen sentiments que diuen el que és l'amor, precisament en el màxim de la seva absència.

Perquè l'experiència de l'amor és l'essència de la relació de parella. I llavors, podem preguntar-nos: com podem fer créixer aquesta relació de parella? Com és

possible fer-la créixer perquè doni el millor de si? Amb freqüència recorrem a recursos de caràcter psicològic: el diàleg, l'acollida, la tendresa. Coses bones, importantíssimes, sobre les quals es recolzen la nostra voluntat i disponibilitat per créixer.

Avui tractarem de descobrir que hi ha un altre do que els esposos cristians reben, que no exclou aquells recursos, sinó que els augmenta i els potencia. Un do que permet interpretar profundament els sentiments de la persona i fa a la parella capaç de conduir-los cap a un amor profund.

Hi ha algú que conegui l'amor de la "A" a la "Z"? Hi ha qui sàpiga desxifrar els sentiments, sàpiga comprendre'ls i conduir-los extraordinàriament bé, fins al màxim de les seves possibilitats? Per a nosaltres, els cristians, la resposta és SÍ! Hi ha qui coneix i viu perfectament l'amor i aquest algú és Jesús.

No farem un discurs moralista o espiritualista, perquè parlar de Jesús és parlar de l'amor concret, encarnat. Quantes parelles han retrobat l'amor com a deixebles de Jesús! Quantes parelles descobreixen un espai d'amor desconegut trobat i escoltant Jesús! Quan es troba el Senyor la qualitat de l'amor de la parella dona un salt extraordinari. Vegem millor què ocorre i per què.

Si observem la Història de la Salvació, ens adonem que Déu parla i actua com un enamorat! L'Escriptura ens revela un Déu que es comunica, que busca donar-se a conèixer i trobar-se a través dels sentiments d'amor, fins al punt que, qui vol entendre del tot els

sentiments d'amor, pot anar a la Bíblia i allà descobrir com es parla i com està perfectament descrit el misteri d'amor que portem en el cor.

Tot l'Antic Testament és una progressiva manifestació d'aquest Déu enamorat d'Israel; és veritat que és un Déu que s'enfada, que reprèn, que podria castigar, però en realitat és un Déu que no abandona, perquè ha decidit estimar fins al final, ser fidel al poble d'Israel, no pels mèrits d'Israel, sinó per amor.

Aquesta revelació assoleix un punt extraordinari, únic i irrepetible en l'encarnació de Jesús. Déu, que estima, per amor es fa carn, es fa com al seu estimat. Aquest gest és infinitament més unitiu i íntim que qualsevol experiència humana!

Vosaltres sabeu què significa “fer-se'n un”, alguns potser ho esteu ja vivint: anar a viure junts, començar a pensar en la casa, en el lloc de la intimitat, en el moment en què ens donarem l'un a l'altre, també en la unitat dels cossos; penseu que ja no haurem de separar-nos a la nit, per tornar cadascú a casa seva, sinó que estarem junts, per sempre. És bellíssim, gairebé sembla impossible pensar-ho: estarem sempre junts...

Doncs bé, aquest desig Déu l'ha realitzat d'un mode irrevocable i perfecte! El Déu rebutjat pel poble d'Israel decideix “habitar amb la humanitat”, ser i estar sempre amb ella, fer-se “un” amb ella. Compreneu que l'Encarnació són unes Noces d'amor, és una unitat més gran encara que fer l'amor, perquè és veritablement de “tot” i “per a sempre”!

Aixà revela el significat autèntic de la vostra atracció unitiva, d'aquell desig que voleu anticipar, en una trobada física d'amor, unint els vostres cossos, perquè percebeu que en aquesta atracció s'amaga un misteri d'amor. Sapigueu que el misteri que s'amaga en aquesta trobada és el del Verb de Déu que s'ha fet home.

Repetim ara la pregunta: Qui pot entendre del tot els vostres sentiments i ajudar-vos a fer que la vostra relació sigui més gran, si no és aquest Déu que s'ha comportat d'aquesta manera? Qui té les claus profundes d'aquesta tensió unitiva, d'aquest impuls a ser un amb l'altre, si no és Jesús?

Escoltem en les Escriptures, al profeta Isaïes:

Is 62,4. «No et diran més “Abandonada” ni anomenaran el teu país «Desolació». A tu et diran “Me l'estimo”, i a la teva terra, “Té marit”, perquè el Senyor t'estimarà, i tindrà marit la teva terra.»

És Déu qui declara al poble d'Israel el seu amor! El Creador es desitja casar amb la seva criatura.

Així continua el text:

Is 62,5. «Els teus fills et posseiran com un jove posseeix la seva esposa. El teu Déu s'alegrarà de tenir-te, com el nuvi s'alegra de tenir la núvia.»

El Vostre amor està arrelat en Déu, no existeix un Déu que és “allà” i vosaltres i el vostre amor que sou “aquí”, sinó que vosaltres viviu, esteu immersos en aquesta història d'amor! Certament, l'home i la dona experimenten un reflex d'aquest amor infinit de Déu, però el vostre amor és “dins” d'aquesta història.

I en el profeta Osees, llegim:

Os 2,18.21-22. «Aquell dia, em dirà “Marit meu”, no em dirà més “Baal meu”. Ho dic jo, el Senyor. Et prendré com a esposa pagant un preu de fidelitat. Així coneixeràs qui és el Senyor.»

Aquestes són algunes expressions de la tensió unitiva, del projecte d'amor que es desplega al llarg de tot l'Antic Testament i que esclata en el misteri lluminós de Nadal, quan en el Verb fet carn, en les seves noces d'amor i fidelitat, finalment podem conèixer el Senyor, l'Espòs.

Amb la seva Encarnació, Jesús s'ha unit en certa manera a cada home (veure *Gaudium et Spes* 22); això és, Jesús no s'ha limitat a prendre un cos de carn com el nostre, sinó que ha anat a l'encontre, a la cerca, de cada home, perquè Déu no només estima la humanitat globalment, sinó que estima a cadascun dels homes en concret i per tant m'estima a mi.

L'evangelí ens mostra a Jesús que s'inclina sobre cada persona singular, sobre la seva situació concreta: ho veiem en les paràboles (l'ovella esgarriada, el fill pròdig i el pare misericordiós, el bon samarità...) i encara més en els seus encontres (amb la samaritana, la pecadora, el leproós, el cec, Zaqueu...), perquè Jesús busca sempre la persona concreta. Estima la humanitat i, ahora, estima cadascú. Un amor extraordinari!

Jesús ens ofereix el signe més gran d'aquest desig unitiu en l'Eucaristia. En ella veiem la seva decisió, la seva voluntat d'unir el seu cos al meu i al de cadascun dels homes. “Preneu i mengeu-ne tots, que aquest és

el meu cos!". Aquest és el do i la invitació feta a tots i a cadascú en particular.

Potser podem viure l'Eucaristia amb indiferència, com un gest entre tants, però Jesús ens recorda que allò és el signe d'un amor tan gran que no existeix un altre d'igual. En el Sopar del Dijous Sant, Jesús revela el seu amor "per tu i per tots", és a dir, l'amor donat i ofert a cada persona en particular.

Jesús, l'Enamorat, és l'únic capaç d'un amor per sempre, i amb el Seu amor, si l'acolliu, Ell us acompanyarà al llarg de tota la vostra vida. Si voleu trobar el camí per viure extraordinàriament l'amor diví en la vostra parella i us pregunteu qui pot ser el mestre de la vostra parella, escolliu el Mestre de l'amor extraordinari que és Jesús.

Aneu a buscar-lo, desitgeu trobar-lo i coneixe'l, dirigir-vos a Ell per entendre el que hàgiu de fer per la vostra parella. Com puc estimar-la més, com puc fer-la créixer més...? i el Senyor us conduirà a la profunditat arrabassadora de l'amor diví, a viure així d'intensament l'amor entre vosaltres dos, a viure'l "dins" de l'amor de Déu, que us arribarà a semblar increïble i irrenunciable.

En Gènesi llegim que, després del pecat, Adam i Eva van ser expulsats del paradís terrenal. És una narració per fer comprendre una realitat. La Paraula de Déu ens revela que l'home, allunyat de Déu, és "pols i en pols es convertirà" (Gn 3,19), això és, que està destinat a la mort. Què és el que el Senyor ens revela amb

aquesta narració? Que l'home no moriria, com succeïx ara, amb l'enfonsament del propi cos?

Així ho podem creure, és a dir, que si l'home i la dona haguessin viscut la plenitud del seu amor en unitat amb Déu, aquest amor hauria crescut fins a tal punt que la mort hauria estat un traspàs d'amor en Déu, hauria crescut tant en l'amor de Déu que hauria "en-trat" dins de Déu. La mort no hauria estat un deixar de viure, sinó un viure en llibertat amb tal plenitud d'amor que, en la seva culminació, hauria permès el "pas a Déu", com un "moviment del cor". Hauria estat una Pasqua, un pas incomparable.

Pot semblar estrany, però si mirem la vida d'alguns sants capaços d'un amor tan gran (pensem en Sant Francesc d'Assís, Santa Teresa d'Àvila, Sant Joan de la Creu, Sant Ignasi de Loiola, Santa Teresa de Lisieux, Santa Teresa de Calcuta... la llista seria llarga!) veurem que no somniaven amb un "fi", amb una mort, sinó amb un "entrar", un transferir-se a Déu...

No hi ha ningú en el món, més que Déu, que posseeixi el secret de l'amor. Descobrir en vosaltres, en el vostre cor, que Jesús està enamorat de vosaltres dos i que vol suggerir-vos les claus i acompanyar-vos en el camí cap a la cima de l'amor, fa el vostre prometatge únic i preciós.

Proveu de posar-vos davant l'Eucaristia i reseu-li: "Jesús, fins a quin punt haig d'estimar-lo a ell, a ella?" Jesús Eucaristia respon "Fins a deixar-te menjar, fins a donar-ho tot!" Podeu entendre que estem en un altre plànol d'amor.

Ara podem comprendre com l'Encarnació ens revela la realitat unitiva de Jesús, realitat que reinterpreta tota la vostra atracció, l'afectiva, la sexual, l'espiritual, la convivència. I com la Pasqua ens revela que mitjançant l'entrega oblativa de Jesús, s'acaba realitzant aquell propòsit original del Pare truncat pel pecat, el d'unir l'ésser humà, creat per amor, amb l'amor. La comprensió d'aquella realitat vivificarà i transformarà el vostre mateix mode d'estimar, la vostra afectivitat, sexualitat, i tota la vostra vida en comú.

El reflex més lluminós d'aquest mode d'estimar de Jesús el tenim en l'Eucaristia. Davant l'Hòstia santa, podem intuir fins a quin punt Jesús ve, baixa i es dona en l'amor. En ella ens diu: t'estimo fins al punt que la teva vida és més important que la meua. Això és el que ha fet Jesús per nosaltres, perquè no hi ha amor més gran que el que dona la vida, que se sacrifica per amor i estima fins al sacrifici.

Traduït a la vida de parella, això vol dir fer-se capaçs de servir, de donar-ho tot, de perdre-ho tot per amor, sense rebutjar els sacrificis, grans o petits, que suposa una vida de parella. No hi ha res que faci créixer tant l'amor com el sacrifici, en el qual es realitza la llibertat de donar-se totalment.

Si busqueu trobar un equilibri entre el donar i el rebre, correu el risc que quan, com succeirà en algun moment, algun dels dos falli i es trenqui aquest equilibri per qualsevol motiu, es falti al pacte inicial (per un tema de caràcter, per un gest irreflexiu, per una grolleria...), llavors no trobeu la manera de donar con-

tinuïtat a la vostra relació i aquesta deixarà de funcionar!

Per aprendre a estimar fins i tot els defectes, a perdonar els errors, què he de fer? Haig d'aixecar el nivell del meu amor! I és precisament el sacrifici el que trenca contínuament els equilibris, que transforma i eleva els nivells que he assolit en la capacitat d'estimar.

Si quan això és una fatiga, un obstacle, una creu, sóc capaç d'estimar anant més lluny, llavors creixo en l'amor. Òbviament no ho faig per orgull: "Has vist el bo que sóc! Jo sí que sé estimar, no tu!", sinó per gràcia, perquè Jesús m'ha donat la possibilitat de créixer, de treure de dins meu una capacitat d'estimar que era desconeguda i que ara es converteix en vida, en relació d'amor.

Hi ha una expressió en l'Evangeli de Sant Joan que ens revela que l'amor és elecció, és donació. Durant una discussió amb els fariseus, poc abans de la Pasqua, Jesús diu: "Jo dono la meva vida, i després la recupero. Ningú no me l'agafa: sóc jo qui la dona lliurement" (Jn 11,17-18). És a dir, ningú té el poder d'agafar-me la vida, sóc jo qui tria, qui prefereix, qui vol donar-la. Us deixo lliures fins i tot per a crucificar-me, us estimo fins a aquest punt. Aquesta capacitat d'estimar de Jesús, aquesta tria de donar la vida, és el do que el Senyor vol fer-vos, fer-vos capaços d'un amor així!

Aquí apareix una tercera realitat de l'amor de Jesús. És la realitat efusiva de Pentecosta. El Senyor no només ens dona el seu cos, ens dona també el seu Esperit. És el cim de l'amor, és el desig de Jesús de donar

la seva riquesa interior, el do de l'Amor mateix. A la consagració matrimonial rebeu el do de l'Esperit Sant.

Que com a nuvis, com a esposos, puguem rebre aquest do, que és el cim de la relació d'amor, vol dir que podem desitjar i saber donar el més íntim d'un mateix a l'altre: el sentit de la meva vida, allò pel que visc, la bellesa que tinc i que sóc, el meu ésser, tot el meu jo, jo te'l dono en a tu.

Veieu quina riquesa es pot arribar a trobar si, com a parella, decideu seguir com a únic Mestre al Senyor Jesús? Ell no ve a treure, o negar qualsevol cosa a l'amor humà, sinó que ve a revelar-nos, a fer-nos capaços de viure una realitat tan extraordinària.

Així, els esposos sabran expressar la bellesa de l'amor amb un llenguatge, d'una manera, que cap altre sabrà dir. Viure avui aquest amor, com a nuvis, demà com a esposos, no vol dir que no hi hauran creus i tribulacions. Vol dir que aquestes seran viscudes d'una manera diferent, amb un sentit i un propòsit, gràcies al qual, qui compta amb aquesta capacitat d'estimar, intueix que aquestes foscors no poden separar d'aquesta dimensió diferent, infinitament més gran i bella, que coneix qui ha rebut l'Esperit d'amor i sap estimar amb l'amor de Déu, com Jesús.

En la Bíblia, des de l'Antic fins al Nou Testament, tindreu la possibilitat de veure reinterpretada la vostra pròpia experiència i sentir-vos compresos i "explicats" per Déu. Hi trobareu pàgines dures, la tristesa de Jesús o l'enuig de Déu quan el poble jueu no entén, però

veureu que la glòria de Déu és mantenir-se sempre en la fidelitat del seu amor.

En l'Escriptura poden trobar-se els secrets de l'amor de parella, reflex de l'amor de Déu, a mesura que es troba i coneix el Senyor. És mirant Jesús, en la seva encarnació, en la seva assumpció de tot el que és nostre, en el seu haver-se fet un amb la humanitat, com podeu descobrir com fer-vos capaços de realitzar més i millor la vostra vocació unitiva. I a la Pasqua comprendreu com viure i créixer en l'amor, perquè no hi ha amor més gran que el que dona, que el que perd la seva pròpia vida per amor.

Aquestes tres dimensions, unitiva, oblativa i efusiva de l'amor, poden ser experimentades en la vida de parella i serà aquesta experiència la que us consolidarà com a tal; però per fer-ho cal acollir Jesús al llarg de la vostra vida de parella, des del vostre enamorament fins a la vida com a esposos...

VEGEM ARA JUNTS ALGUNS TEXTOS QUE PODEN AJUDAR-NOS EN AQUESTA REFLEXIÓ

D'Evangelització i sacrament del matrimoni

Núm. 26. *“En Jesucrist l’aliança entre Déu i els homes és restaurada i es fa plena i definitiva. Ell mateix, Fill de Déu fet carn, és la nova i eterna aliança, és l’espòs que estima i es dona.”*

Núm. 34. *“Els esposos participen de l’amor cristià d’una manera pròpia i específica, no com a persones individuals, sinó juntes, pel que fa a la parella. El vincle que uneix l’home i la dona i els fa “una sola carn” es converteix, en virtut del sacrament del matrimoni, en signe i imatge del vincle que uneix el Verb de Déu amb la carn humana per Ell assumida i Crist a l’Església, el seu cos. [...] Per això, la parella cristiana no se sosté tant per la natural complementarietat existent entre l’home i la dona, ni es regeix únicament per la voluntat de comunió dels esposos, sinó que té una originalitat provinent d’aquell vincle que uneix indissolublement el Salvador amb la seva Església.”*

La vostra parella té la seva matriu en el misteri de la Trinitat, que es converteix en la font per la qual assolir la plenitud de l’amor!

Núm. 44. *“En la trobada sacramental, Jesucrist dona als esposos una nova manera de ser per la qual es configuren a Ell com a espòs de l'Església.”*

De Familiaris Consortio

Núm. 13. *“Aquesta revelació arriba a la seva plenitud definitiva en el do d'amor que el Verb de Déu fa a la humanitat assumint la naturalesa humana, i en el sacrifici que Jesucrist fa de si mateix a la creu per la seva Esposa, l'Església. En aquest sacrifici es desvetlla enterament el disseny que Déu ha imprès en la humanitat de l'home i de la dona, des de la seva creació.”*

L'amor de Déu es fa carn i vosaltres esteu cridats a acollir-lo i imitar-lo. Jesús a la creu és l'amor donat, s'abandona a les mans del Pare, per fer-se un també amb els que no creuen en Déu. Déu no estima fins a un cert punt, sinó del tot: Déu estima totalment al Fill i el Fill estima totalment al Pare. I aquest amor està inscrit en la naturalesa de l'home i la dona, estem fets per això, per estimar totalment. No és una imposició externa, és la plenitud de la realització d'allò inscrit en un mateix ...

El text continua així: *El matrimoni dels batejats es converteix així en símbol veritable de la nova i eterna Aliança, segellada per la sang de Crist. L'Esperit, que el Senyor infon, dona un cor nou i fa l'home i la dona capaços d'estimar-se, com Crist ens ha estimat.*

Aquest és el camí de la parella per estimar-se totalment: estimar-se com Déu ens ha estimat, a través de l'Esperit Sant que es rep en el matrimoni.

I segueix: Els esposos participen [en aquesta nova Aliança] en tant que esposos, tots dos, com a parella, fins al punt que el primer i immediat efecte del matrimoni no és la gràcia sobrenatural, sinó el vincle conjugal cristià, una comunió a dos típicament cristiana perquè representa el misteri de l'encarnació de Crist i el seu misteri d'Aliança.

El primer do del matrimoni és, per tant, la unitat que és donada als esposos, que representa el misteri de l'encarnació de Crist, el misteri d'estimar fins a donar-ho tot: ho assumeixo tot d'ell/a, no allò que “trio”, prenent només allò que m'agrada.

Del Document Comunió i Comunitat a l'Església Domèstica, una joia teològica

Núm. 8. *“L'arrel última de la qual flueix la comunió de la parella i la família cristiana i de la qual es nodreix contínuament, per tant, no rau en l'amor de l'home per la dona i viceversa, ni en l'amor mutu entre pares i fills: està en el do de l'Esperit, vessat amb la celebració del sagrament del matrimoni.”*

Només en l'Esperit puc estimar l'altre plenament, perquè la dimensió divina comprèn, augmenta i multiplica la dimensió humana. Per saber si una persona té l'Esperit Sant només cal veure com viu, perquè l'Esperit és amor i en els vostres cossos transfigura la capacitat d'estimar.

Núm. 7. *“Per la gràcia de l'Esperit Sant, la parella i la família cristiana es converteixen en “Església domèstica”, en el sentit que el vincle d'amor conjugal entre l'home i la dona és assumit i transfigurat pel Senyor en una imatge*

viva de la comunió més perfecta que els uneix, en el poder de l'Esperit, la de Crist i l'Església, el seu cos i la seva dona."

Núm. 9. *"La comunió donada per l'Esperit no s'afegeix des de l'exterior, ni roman paral·lela a la comunió conjugal i familiar que constitueix l'"estructura natural" de la relació específica entre l'home i la dona i entre els pares i els fills; més aviat, assumeix aquesta mateixa estructura dins el misteri de l'amor de Crist per la seva Església i, per tant, la transforma internament i l'eleva a un signe i lloc de nova comunió salvadora sobrenatural."*

Núm. 10. *"La unió dels cònjuges feta en el Senyor, com va dir Pau VI dirigint-se a 2000 parelles dels Equips de Nostre Senyora, és un "gran misteri", un senyal que no només representa el misteri de la unió de Crist amb l'Església, sinó que a més el conté i l'irradia a través de la gràcia de l'Esperit Sant, que és la seva ànima vivificant. Les mateixes manifestacions del seu afecte pels cònjuges cristians han penetrat en aquest amor que extreuen del cor de Déu, i si la font humana corre el risc d'assecar-se, la font divina és tan inesgotable com les profunditats insondables de l'afecte de Déu."*

De la Carta a les famílies de Sant Joan Pau II

Núm. 19. *"L'Espòs és, doncs, el mateix Déu que es va fer home. En l'Antiga Aliança, el Senyor es presenta com l'Espòs d'Israel, poble escollit: un Espòs tendre i exigent, gelós i fidel. Totes les traïcions, desercions i idolatries d'Israel, descrites de manera dramàtica i suggestiva pels profetes, no aconseguen apagar l'amor amb què Déu-Espòs "es-*

tima fins a l'extrem". [...] La família mateixa és el gran misteri de Déu. Com a "església domèstica", és l'esposa de Crist. L'Església universal, i dins d'ella cada Església particular, es manifesta més immediatament, com a esposa de Crist, en l'"església domèstica" i en l'amor que es viu en ella: amor conjugal, amor patern i matern, amor fratern, amor d'una comunitat de persones i de generacions."

Aquesta dimensió nupcial de Déu és aquella que esteu cridats a viure com a esposos.

Del Ritu del matrimoni

Núm. 84. *"Que el cor del seu marit N. confii en la que ara és la seva dona i, reconeixent-la com la seva companya i cohereva de la vida de gràcia, la respecti i l'estimi com Crist estima la seva Església."*

Com a esposos sou fets partícips de l'amor de Crist que us fa capaços d'una qualitat d'amor diví.

Núm. 84. *"Concedeix a la teva filla N. el do de l'amor i de la pau, i la gràcia de seguir sempre l'exemple d'aquelles santes dones que són lloades a la Sagrada Escriptura. Que el cor del seu marit N. confii en la que ara és la seva dona i, reconeixent-la com la seva companya i cohereva de la vida de gràcia, la respecti i l'estimi com Crist estima la seva Església."*

Els esposos són cridats a estimar-se l'un a l'altre amb el mateix amor amb què Crist ha estimat l'Església.

Núm. 85. *"Tu vas voler, Pare, que la unió nupcial dels esposos ens revelés el designi del teu amor i fos el signe de l'Ali-*

ança que vas fer amb el teu poble, i així posés de manifest el misteri de la unió entre Jesucrist i l'Església.”

Núm. 87. *“Ara, Pare, mira N. i N., que s'encomanen a tu: porta a terme l'obra que vas començar en ells i converteix-la en signe de la teva caritat.”*

En el matrimoni cristià la relació d'amor queda transfigurada, de manera que es converteix en signe de l'amor de Déu. L'amor humà, el cos i la relació dels esposos es converteix en el lloc on “es veu” l'amor diví. No hi ha res genuïnament humà que no quedi transfigurat per l'Esperit i transparenti la bellesa de l'amor diví. Cada acte de creixement en la nostra humanitat es fa decisiu en el nostre recorregut cap al matrimoni. Com a nuvis, buscar Jesús com a Mestre de l'amor evita el risc d'espiritualitzar la mateixa relació de parella i fa concret i encarnat, cada gest i cada pensament.

D'Amoris Laetitia

Núm. 19. *“Això [la capacitat per estimar de la parella humana] no nega la realitat amarga que marca la presència del dolor, del mal, de la violència que trenquen la vida familiar i la seva íntima comunió de vida i d'amor. La Paraula de Déu és testimoni constant d'aquesta dimensió fosca que s'obre ja en els inicis quan, amb el pecat, la relació d'amor i de puresa entre l'home i la dona es transforma en un domini: «Tindràs ànsia del teu marit i ell et dominarà».”*

Traint el seu origen diví, hi ha una dimensió fosca en l'ésser humà que es resisteix a viure en el disseny d'unió i distinció, d'amor i felicitat per al qual ha estat

creat, dubta i recela d'ell i s'instal·la a la desunió, la competició, el retret i la recriminació. A aquesta dimensió, que contradiu la voluntat de Déu, en diem pecat, i per ser l'origen de tots els mals, ha estat anomenat pecat original. El relat del Gènesi el situa immediatament després de la creació del món que Déu va veure i va dir d'ella que era “bona” i de la parella humana que Déu va veure i va dir que era “molt bona.”

Núm. 19. *“Per això, el discurs de Crist sobre el matrimoni està inserit dins d’una disputa sobre el divorci.”*

Els fariseus, sota l'autorització del divorci per part de Moisès, es preguntaven quins eren els motius que justificaven el divorci. Aquesta pregunta se la formulen a Jesús i aquest, referint-se als textos del Gènesi, aprofita per revelar el veritable disseny de Déu per a la relació entre l'home i la dona, al demanar que el que Déu ha unit no ho separi l'home. Ho veiem explicat a continuació:

Núm. 62. *“Jesús, referint-se al disseny primigeni sobre l’home i la dona, reafirma la unió indissoluble entre ells, si bé dient que «per la duresa del vostre cor us va permetre Moisès repudiar les vostres dones; però, al principi, no era així». La indissolubilitat del matrimoni (que Jesús expressa en dir: «el que Déu ha unit que no ho separi l’home») no cal entendre-la com un «jou» imposat als homes, sinó com un «do» fet a les persones unides en matrimoni... Jesús recupera el projecte originari de Déu.”*

És a Jesús a qui devem la recuperació d'aquest projecte originari de Déu. Sense Ell, la humanitat, portada per la seva duresa de cor, estaria i està encara sen-

tint-se justificada pel divorci. Jesús recupera el projecte originari de Déu per a la parella humana, no ho considera com una cosa definitivament perdut sota el pes de pecat, sinó que amb el seu amor, viu i real, el restaura i fa a la parella capaç de viure de nou en Ell. Ho veiem a continuació:

Núm. 71. *“Jesús, que va reconciliar cada cosa en si mateixa i ha redimit l’home del pecat, no només va tornar a portar el matrimoni i la família a la seva forma original, sinó que també va elevar el matrimoni a signe sacramental del seu amor per l’Església. A la família humana, reunida en Crist, està restaurada «la imatge i semblança» de la Santíssima Trinitat, misteri del què brolla tot amor veritable.”*

Gràcies a Jesús, unida a Jesús, la parella humana pot tornar a ser imatge i semblança de l’amor diví que uneix les persones de la Santíssima Trinitat. Pot realitzar el projecte per al qual ha estat creada i que sent, en el seu interior, com la seva vocació.

Núm. 62. *“L’aliança nupcial, inaugurada en la creació i revelada en la història de la salvació, rep la plena revelació del seu significat en Crist i en la seva Església. De Crist, mitjançant l’Església, el matrimoni i la família reben la gràcia necessària per a testimoniar l’amor de Déu i viure la vida de comunió.”*

Gràcies a Jesús, el matrimoni pot respondre al disseny per al qual ha estat creat per Déu.

EXERCICIS PRÀCTICS

- Identifiqueu al llarg del període de festeig viscut fins ara, moments que responguin a la realització de l'encarnació, de la Pasqua i de l'Eucaristia, de la presència de l'Esperit Sant.
- Imagineu com viureu com a nuvis i després com a esposos les festivitats de Nadal, Pasqua i Pentecosta, moments centrals de la vida cristiana i ocasions més propícies per viure l'amor de parella.

Tema V

**La transfiguració
que succeeix amb el
ritual del sagrament
del matrimoni
perdura per sempre**

Objectius:

- Comprendre la transformació interior que hi ha a la parella amb el sagrament del matrimoni per obra de l'Esperit Sant.
- Els esposos reben la gràcia d'una nova capacitat d'estimar-se. Aquest amor, que continua sent humà, es fa partícip de l'amor de Déu per l'Església.
- Comprendre que aquesta novetat no acaba després de la celebració de el ritu de el matrimoni, sinó que roman indefinidament en els esposos.

Textos per a la reflexió:

- *Ritu del Matrimoni*: 78, 54, 84, 85, 86, 87.
- *Comunió i comunitat de l'Església domèstica*: 7, 8, 9, 10.
- *Amoris Laetitia*: 74, 315, 319, 321, 325.

Estimats amics, avui volem fer un pas més en el camí que condueix al matrimoni reflexionant sobre el caràcter permanent de la transformació operada en rebre el sagrament del matrimoni.

Convé que les parelles que prenen la decisió de casar-se en el Senyor compreguin què passa en elles amb el sagrament que reben, en què es converteixen el dia del casament. De la mateixa manera com és bo que un seminarista sàpiga quina serà la seva nova identitat després del dia de la seva ordenació, també és fonamental que els nuvis coneguin la nova identitat que adquiriran com a esposos.

Si el que succeeix a la parella després del matrimoni cristià fos simplement la unió de l'home i la dona i la formació d'una bella família, no hi hauria cap diferència pel que fa al matrimoni civil. Què passa en un despatx en el qual se celebra un matrimoni civil i què passa en una Església amb la celebració del sagrament del matrimoni?

És important arribar al casament amb la consciència del que succeirà entre nosaltres, com a homes i dones adults que han madurat una decisió lliure en la fe. Si anem al notari a fer una signatura, sabem amb certesa què comprem o què venem. Amb més raó, si anem a l'Església per celebrar el nostre matrimoni, hem de saber què passa.

Per això és fonamental assimilar, interioritzar, personalment i com a parella, la novetat que succeeix amb la celebració del matrimoni, perquè aquell dia passarà

que entrareu a l'Església d'una manera i en sortireu d'una altra!

Sí, vosaltres entrareu com a persones individuals, com a home i dona, i sortireu com “una sola cosa”, com dos, l'espòs i l'esposa, que s'han convertit en “una carn”. Us convertireu en una nova realitat! Continueu sent vosaltres, amb la vostra estructura humana, els vostres mèrits i els vostres límits, i al mateix temps us convertireu en una realitat nova, amb una identitat i dons extraordinaris que no existien.

Aquesta paraula “convertir-se”, és una paraula per retenir en el cor i en la ment. És una paraula sobre la qual ja hem reflexionat al principi del nostre recorregut. Avui la meditem amb major atenció. Què significa “convertir-se”? Vol dir que alguna cosa canvia, es transforma, es converteix en “una altra cosa”.

El que canvia ja ho hem comprès: es consagra la vostra relació d'amor i, per tant, vosaltres, tot i romandre físicament com dues persones diferents, us uniu en una relació nova, en una unitat extraordinària. Utilitzant el llenguatge litúrgic, el que passa en vosaltres es defineix com una transfiguració, és a dir, “a través vostre” es transparentarà la bellesa de l'amor que uneix Déu amb la humanitat i a Crist amb l'Església. El que ens interessa comprendre, més enllà de les paraules, és aquest canvi, aquesta novetat.

Aquesta transformació interior, aquesta transfiguració, és obra de l'Esperit Sant. Igual com l'Esperit Sant transforma un jove i el converteix en sacerdot, amb una identitat i una missió pròpia, igual com l'Esperit

Sant transforma el pa i el vi en el Cos i la Sang de Jesús, de la mateixa manera, el mateix Esperit Sant transforma, el dia del vostre matrimoni, una parella de nuvis en una realitat nova. És l'Esperit Sant el que “converteix” en el sagrament: tant en el sacerdoci, com en l'Eucaristia, com en el matrimoni.

En el cas del sagrament del matrimoni es tracta d'un “sagrament permanent”. Què vol dir? Que el sagrament celebrat i rebut pels esposos roman com quelcom donat per a tota la vida. El Papa Pius XII ho explicava amb paraules molt fortes, reprenent la reflexió de Sant Robert Belarmino: de la mateixa manera que l'Hòstia consagrada a la Missa roman consagrada després de la Missa, conserva la presència real de Jesús i per això es custodia en el Sagrari (tècnicament s'afirma que mentre no es destrueixi la substància, és a dir, mentre el pa no es deteriori, doncs quan ja no és pa, ja no és Eucaristia), els esposos, consagrats pel ritu nupcial, després de la litúrgia perduren com a sagrament durant tota la seva vida, i queden habitats per sempre per la gràcia rebuda (en aquest cas la “substància” és la relació, motiu pel qual mentre els esposos segueixin vius la gràcia roman en ells).

La gràcia del sagrament no es deteriora, sinó que roman per sempre en la consagrada relació dels esposos, convertint-los en sagrament de la presència de Jesús en l'Església i en el món.

VEGEM ARA COM L'ESGLÉSIA CREU, EXPLICA I CELEBRA AQUESTS CONCEPTES

Del Nou Ritual del matrimoni

Núm. 78. *“Infon, Senyor, l'Esperit del teu amor a N. i N., perquè siguin un sol cor i una sola ànima; que res separi a aquests esposos que Tu has unit i, plens de la teva benedicció, res els afligeixi. Per Jesucrist, el nostre Senyor.”*

Aquesta petició revela què passa: es va a rebre l'efusió de l'Esperit Sant, l'epiclesi.

Núm. 54. *“L'amor d'aquests nuvis, santificat en el matrimoni, esdevé signe de l'amor de Crist cap a l'Església.”*

Els esposos es converteixen, s'incorporen al misteri mateix de l'amor sponsal amb què Crist estima la seva Esposa, la comunitat, les persones. Vosaltres sou fets partícips d'aquest immens i perfecte amor. Amb el sagrament del matrimoni entreu al volcà de l'amor de Jesús per la seva Església. És un esdeveniment que transforma interiorment, de manera que la poca capacitat humana d'estimar queda investida, es fa capaç d'estimar veritablement.

Dit amb altres paraules, vosaltres oferiu al Senyor la vostra capacitat d'estimar i Ell, amb la potència de l'Esperit Sant, l'assumeix i l'eleva fins fer-la capaç d'experimentar l'amor diví, l'amor de Déu per la humanitat i de Jesús per l'Església. Compreneu la importàn-

cia de crear una relació humana el més bella i intensa possible, de manera que l'Esperit pugui submergir-la en el riu de l'amor diví!

Reflexionem sobre la paraula “participa”, ja utilitzada en el Concili Vaticà II en la *Lumen Gentium*, 11, i després represa en diversos documents. Intenteu pensar: quan ens abracem com a parella d'esposos participem de l'amor de Crist per l'Església. I quina abraçada ha donat Crist a la seva Església?

Penseu en l'Eucaristia i en la Reconciliació: Jesús abraça l'Església i contínuament li diu: “T'estimo. Té, aquest és el meu cos donat per tu. T'estimo. Torna, jo et perdono totes les culpes. T'estimo”. Comenceu a intuir de quin misteri d'amor us feu partícips?

Hi ha una capacitat d'estimar com Déu que nia en el cor de cada home i dona i que quan rebeu el do de viure-la, sou capaços d'intercanviar i comunicar aquest amor de Déu, i revelar-lo i testimoniar-lo al món, us feu capaços de “contagiar” d'amor diví tota la vostra vida quotidiana i les vostres relacions: esponsals, familiars, amb amics, eclesials, professionals, socials ... no hi ha una part de la vostra vida en què aquest amor de Déu no desitgi arribar i donar-se!

Sant Pau, en la carta als Efesis, 5,32, parlant de l'amor entre l'home i la dona que els convertirà en una sola carn, diu “aquest misteri és gran” referint-se a Crist i l'Església. Això ens revela que l'amor de Déu no està tancat en el passat, sinó que està viu, present en tots els temps, i desitja comunicar-se a tots els homes a través, per mitjà, de l'amor dels esposos. Per això, el

sagrament del matrimoni no pot ser considerat com un do “privat”, tancat a la casa dels esposos, sinó que és el do de l’amor de Déu per a comunicar-ho a tot-hom.

Núm. 84. *“Déu nostre, que amb el teu poder vas fer totes les coses del no-res, des del principi tot ho vas ordenar, fent l’home a la teva imatge, li vas donar a l’home l’ajuda inseparable de la dona, perquè ja no fossin dos, sinó una sola carn i vas ensenyar que mai serà lícit separar el que Tu has volgut unir per sempre.”*

Els esposos sou constituïts “un” per Déu, en el vostre pacte reconeixeu el pacte que Déu ha fet amb vosaltres.

I continua: *“Déu i Pare, que vas consagrar la vida conjugal a través d’un sagrament tan gran, prefigurant en el matrimoni la unió que hi ha entre Crist i l’Església.”*

Seria bonic que vosaltres, com a nuvis, mirant-vos als ulls us diguéssiu: “Estem destinats a convertir-nos en un misteri gran”. La paraula “misteri” en el llenguatge comú significa una cosa poc coneguda. En canvi, en l’Escriptura, “misteri” indica el projecte d’amor de Déu que es revela i que, en la mesura que l’home pot comprendre’l i viure’l, el fa cada vegada més gran, perquè queda introduït en l’amor infinit de Déu que es manifesta en la història. Aquesta dimensió que ens recorda que Déu és sempre més gran, que el seu amor està sempre més enllà de la nostra possibilitat de comprendre-ho totalment, es diu “misteri”.

I segueix: *“Mira amb bondat a aquests fills teus que, units pel vincle conjugal, imploren la benedicció. Envia*

sobre ells la gràcia de l'Esperit Sant, perquè, per l'efusió del teu amor en els seus cors, romanguin fidels a l'aliança nupcial."

La transformació es produeix per mitjà de l'efusió de l'Esperit Sant, que descendirà sobre vosaltres per convertir-vos en sagrament d'aquest misteri gran, en signe visible, en la història, de Crist que estima l'Església. Això genera estupor, porta a preguntar-se, com Sant Francesc d'Assís: "Senyor, què vols que fem?" Senyor, què somies, què ens dius, què esperes de nosaltres, simple i pobra parella?

Què respon Déu? Que Ell vol donar-se a conèixer, vol revelar-se a través vostre, vol continuar estimant la humanitat i l'Església en i per mitjà de vosaltres! La vostra parella, en el seu fer quotidià, serà feta capaç de "mostrar Déu»: a través d'un petó, d'una abraçada, de la manera com es parla, de la complicitat, la intimitat, el fet de caminar junts, de com es gestiona una situació, vosaltres manifestareu el misteri de Déu, ja que esteu cridats a donar-vos-el i a comunicar-lo.

Núm. 85. *"Tu vas voler, Pare, que la unió nupcial dels esposos ens revelés el disegni del teu amor i fos el signe de l'Aliança que vas fer amb el teu poble, i així posés de manifest el misteri de la unió entre Jesucrist i l'Església."*

Vosaltres sortiu de l'Església per manifestar una relació, no ja només la vostra relació, sinó aquella de Crist amb l'Església; amb el vostre petit gest podeu fer entreveure una relació més gran, el misteri nupcial entre Crist i l'Església. Cada parella és només una petita gota d'aigua però si aquesta gota està immersa

en l'oceà, té la potència de l'oceà. La parella està immersa en la grandesa de l'amor de Déu per la humanitat, de Déu per l'Església i, per tant, assumeix aquesta grandesa. Així ho proclama el Ritu, a continuació: *“Et demanem que vessis la teva benedicció sobre aquests fills vostres [N. i N.] i infonguis en els seus cors el poder de l'Esperit Sant.”*

Núm. 86. *“Concedeix, Senyor, la teva abundant benedicció a aquests germans nostres N. i N., i que el poder de l'Esperit Sant ompli els seus cors.”*

La parella queda plena de gràcia amb el sagrament del matrimoni, penetrada de la força de l'amor infinit de l'Esperit. Es tracta de l'amor diví, de l'Esperit, que guia la història de cada persona, de cada parella, de la humanitat i que obre i fa avançar la història de la salvació.

Núm. 87. *“Amb l'efusió de l'Esperit del vostre Fill Resuscitat has concedit a l'Església rebre la teva gràcia en el nostre temps santificant tots els seus dies. Ara, Pare, mira a N. i N., que s'encomanen a tu: porta a terme l'obra que vas començar en ells i converteix-los en signe de la teva caritat. Descendeixi la teva benedicció sobre aquests esposos perquè, marcats amb el foc de l'Esperit Sant, es converteixin en Evangeli viu entre els homes.”*

És el text més explícit sobre la transfiguració de la parella i allò en què es converteix: Evangeli viu entre els homes!

L'acció de l'Esperit Sant, foc d'amor, s'inicia ja en el camí dels nuvis, quan percebeu instants d'una unitat especial entre vosaltres; l'Esperit Sant comença a tre-

ballar, per fer-se descobrir i fer-vos viure la dimensió d'haver estat fets a imatge i semblança de Déu, per fer-vos experimentar que s'ha iniciat alguna cosa divina.

Amb el matrimoni, l'Esperit completa la seva obra i transfigura la vostra parella, la fa "transparència" de l'amor, de manera que, en i a través vostre, es manifesta la caritat de Déu. Sereu fets signes de la manera en què Déu estima.

Els esposos, marcats per la presència de l'Esperit Sant, en fan bona notícia que Déu estima, que Déu és amor, que Déu està enmig nostre. A través dels seus gestos, la parella mostra la bona notícia que l'amor és un do, que l'amor acull, és perdó, fa als esposos "una sola carn", fecunds i generadors de vida, capaços del "per sempre."

La parella és l'inici del Regne de Déu, és una llavor de la família gran de Déu, perquè la parella no pot saciar-se tota sola d'amor. Sant Agustí ho ha dit esplèndidament: "El nostre cor està inquiet fins que no reposa en tu". Sigui benvinguda aquesta santa inquietud, que recorda als esposos la nostàlgia d'un amor més gran, de l'amor de Déu per acollir-se i viure junts.

Vegem també en altres textos com es descriu l'acció de l'Esperit Sant. En Comunió i comunitat en l'Església Domèstica

Núm. 7. *"Per la gràcia de l'Esperit Sant, la parella i la família cristiana es converteixen en "Església domèstica", en el sentit que el vincle d'amor conjugal entre l'home i la*

dona és assumit i transfigurat pel Senyor en una imatge viva de la comunió més perfecta que els uneix, en el poder de l'Esperit, la de Crist i l'Església, el seu cos i la seva dona. D'aquesta manera, la parella i la família cristiana es fan partícips de l'amor de Crist per l'Església d'acord amb una forma i contingut característics, és a dir, en la "comunió" dels membres que els componen i amb la realitat de l'"amor" conjugal i familiar: els cònjuges participen en l'amor cristià d'una manera original i adequada, no com a individus, sinó junts, formant una parella. Després, els cònjuges participen junts en l'amor cristià amb la realitat que caracteritza la seva existència diària, això és, amb l'amor conjugal."

Seria preciós si els esposos contemplant i resessin amb aquest text, preguntant al Senyor com acollir i viure aquesta transfiguració.

Núm. 8. *"L'arrel última de la qual flueix la comunió de la parella i la família cristiana i de la qual es nodreix contínuament, per tant, no rau en l'amor de l'home per la dona i viceversa, ni en l'amor mutu entre pares i fills: està en el do de l'Esperit, vessat amb la celebració del sacrament del matrimoni. El vincle més fort que origina i dona suport a la comunió conjugal i familiar cristiana és donat per l'Esperit Sant. Aquest mateix Esperit que uneix indissolublement, en la unitat personal de Crist, la seva carn humana a la divinitat i uneix els membres del seu cos místic amb ell, els és donat als cònjuges cristians perquè la seva comunió d'amor i vida pugui ser, en la història, una imitació i participació de l'admirable comunió pròpia del misteri de Crist."*

Text extraordinari! El fonament de que s'alimenta l'amor de parella és l'Esperit Sant! Si busqueu només en ell o ella el motiu i la força per estimar-vos, abans o després tot s'acaba, perquè tots som éssers "finites", marcats per la nostra pobresa i els nostres límits. Si, per contra, aprenem a estimar ell o ella, a través de l'acció de l'Esperit Sant, amor infinit, rebrem sempre el do d'una nova capacitat d'estimar, no pels meus mèrits ni pels del meu cònjuge, sinó per la gràcia.

Per desgràcia, freqüentment, es posa la confiança només sobre les nostres forces, i així, es pot caure en la temptació del desànim, de la resignació. Recordeu, per contra, el principi de ser sacrament permanent, de manera que, cada dia, cada instant de la vostra vida, l'Esperit Sant sosté la unió conjugal, la capacitat de reprendre, d'anar "més enllà" del límit. La vostra parella es farà partícep de la unitat que circula entre Crist i la seva Església, i aquesta no ve mai a menys.

Núm. 9. *"La comunió donada per l'Esperit no s'afegeix des de l'exterior, ni roman paral·lela a la comunió conjugal i familiar que constitueix l'"estructura natural" de la relació específica entre home-dona i pares-fills; més aviat, assumeix aquesta mateixa estructura dins el misteri de l'amor de Crist per la seva Església i, per tant, la transforma internament i l'eleva a un signe i lloc de nova comunió salvadora sobrenatural."*

L'Esperit Sant entra en l'estructura relacional, en el dinamisme home-dona, pares-fills i la insereix, l'emporta en una estructura d'amor més gran. La nostra estructura no es modifica, som sempre respectats

per Déu en la nostra originalitat i llibertat, però se'ns dona el poder de créixer en l'amor, de convertir-nos, de ser i viure en una comunitat nova, sobrenatural, salvífica. Un amor diví.

Núm. 10. *“La unió dels cònjuges feta en el Senyor, com va dir Pau VI dirigint-se a 2000 parelles dels Equips de Nostre Senyora, és un «gran misteri», un senyal que no només representa el misteri de la unió de Crist amb l'Església, sinó que a més el conté i l'irradia a través de la gràcia de l'Esperit Sant, que és la seva ànima vivificant. Les mateixes manifestacions del seu afecte pels cònjuges cristians han penetrat en aquest amor que extreuen del cor de Déu, i si la font humana corre el risc d'assecar-se, la font divina és tan inesgotable com les profunditats insondables de l'afecte de Déu.”*

La unió dels esposos és transformada interiorment, el dinamisme humà és habitat per l'Esperit, i això només es pot comprendre des de la fe, casant-se “en el Senyor”. El sagrament del matrimoni permet poder representar (nosaltres, amb la nostra infinita pobresa), contenir, irradiar l'infinit amor de Déu, per la gràcia de l'Esperit.

Contemplem amb alegria el “misteri gran” del nostre amor penetrat per l'amor que prové del mateix cor de Déu, amb la increïble certesa que encara que la nostra relació pugui travessar períodes de sequera, estem sempre connectats i podem alimentar-nos de la inesgotable relació d'amor diví, del Misteri Nupcial que és Déu.

D'Amoris Laetitia

Núm. 74. *“[Els esposos] mai estaran sols amb les seves pròpies forces per fer front als desafiaments que es presentin. Ells estan cridats a respondre al do de Déu amb el seu afany, la seva creativitat, la seva resistència i la seva lluita quotidiana, però sempre podran invocar l'Esperit Sant que ha consagrat la seva unió, perquè la gràcia rebuda es manifesti novament en cada nova situació.”*

Observeu les paraules “mai” i “sempre”. Els esposos “mai” estaran sols i “sempre” podran invocar l'Esperit Sant i que la seva gràcia actuï de nou.

Núm. 315. *“La presència del Senyor habita a la família real i concreta, amb tots els seus patiments, lluites, alegries i intents quotidians. Quan es viu en família, és difícil fingir i mentir, no podem mostrar una màscara. Si l'amor anima aquesta autenticitat, el Senyor regna allà amb el seu goig i la seva pau. [...] [En ella] Déu té el seu estatge. Aquest lliurament associa, alhora, l'humà i el diví perquè està plena de l'amor de Déu.”*

L'espiritualitat que el sagrament del matrimoni confeïx als esposos és molt realista, no consisteix a somiar idealísticament una vida exempta d'inquietuds i dificultats, sinó a adquirir la senzillesa que permet percebre la presència de Déu en la quotidianitat, tant en les coses bones, amb agraïment, com en les coses dolentes, sense desesperació, amb profunda esperança.

Núm. 319. *“En el matrimoni es viu el sentit de pertànyer per complet només a una persona. Els esposos assumeixen el desafiament i l'anhel d'envellir i desgastar junts i així*

reflecteixen la fidelitat de Déu. Aquesta ferma decisió, que marca un estil de vida, és una exigència interior del pacte d'amor conjugal, perquè qui no es decideix a estimar per sempre, és difícil que pugui estimar de debò un sol dia. [...] Cada matí, en aixecar-se, es torna a prendre davant Déu aquesta decisió de fidelitat, passi el que passi al llarg de la jornada. I cada un, quan va a dormir, espera aixecar-se per continuar aquesta aventura, confiant en l'ajuda del Senyor. Així, cada cònjuge és per a l'altre signe i instrument de la proximitat del Senyor, que no ens deixa sols: «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia, fins a la fi del món».

Preciosa explicació de la quotidianitat perdurable en què s'instal·la la família després d'haver contret el sacrament del matrimoni, feta de pertinença a un únic Senyor, fidelitat per sempre, confiança i transparència de la proximitat del Senyor que està amb la família cristiana cada dia de la vida.

Núm. 321. *“Voler formar una família és animar-se a ser part del somni de Déu, és animar-se a somiar amb Ell, és animar-se a construir amb Ell, és animar-se a jugar amb Ell aquesta història de construir un món on ningú se senti sol.”*

Bellíssima descripció de la transformació espiritual que suposa la decisió de formar una família cristiana i que omple de valentia a qui la pren, doncs, al costat de Déu, pot aventurar-se a somiar el que sempre hauria desitjat i mai s'havia atrevit.

Núm. 325. *“Cap família és una realitat celestial i confeccionada d'una vegada per sempre, sinó que requereix una progressiva maduració de la seva capacitat d'estimar.”*

La transformació que espera als esposos no és màgica ni celestial. Sense deixar de tocar de peus a terra, viuen totes les seves mancances com un progrés sempre constant cap a la plenitud de l'amor que els ha estat promès.

EXERCICIS PRÀCTICS

- Rellegir tots els textos citats.
- Inventar una oració vostra a l'Esperit Sant pensant que en la vostra celebració del matrimoni transfigurarà la vostra persona i la vostra parella. Aquesta oració la podeu resar regularment.

Tema VI

Aprendre a ser parella amb Jesús

Objectius:

- Comprendre l'existència d'una estada interior en què la parella realitza la trobada amb Jesús i veure l'estratègia per freqüentar.

De la vida interior personal a la vida interior de parella

- Amb el sagrament del matrimoni, Jesús transfigura la parella i els esposos passen d'una vida interior personal a una vida interior de parella.
- Ajudar a construir aquest lloc en el qual els dos enamorats viuran la unitat de les seves ànimes. En aquesta estada els dos són impulsats a fer-se do total de l'un a l'altre. L'harmonia externa, el fet d'estar junts també corporalment, és fruit d'aquesta vida interior.
- És aquest el lloc en el qual la parella entra en relació, en diàleg amb Déu, fent realitat el verset del Gènesi que diu "... i Déu passejava amb ells...". L'Esperit Sant rebut en el matrimoni és la força que posa la parella en relació amb Déu: empeny tots dos cap a Déu i com més espai li deixen, amb més força l'Esperit Sant els porta cap a Ell. La parella es descobreix, així, immersa en un amor infinit i creix en la seva bellesa més profunda.
- En contemplar Déu en l'estada interior de la parella, els dos es veuen i es coneixen sense vels als ulls, es redescobreixen, coneixent-se a través

dels ulls de Déu, tal com Ell ha desitjat estimar-los. Els dos es retroben immersos en el cercle de l'amor de Déu per la humanitat.

Textos per a la reflexió:

- Cites del llibre «*Felices y santos*», Renzo Bonetti, Sant Paolo.

Estimats amics, avui volem compartir amb vosaltres una reflexió que us ajudarà a comprendre com podeu “ser parella” amb Jesús.

Aquest camí s’ha iniciat amb una reflexió sobre la dimensió de la vida personal, perquè si no aprenc a ser “el millor que pugui”, corro el risc de construir una relació feble o fins i tot desequilibrada, en què l’altre/a es converteixi en el meu suport, la meva “crossa”, i no la persona amb la qual decideixo construir una vida de parella.

Ja hem vist com, durant el festeig, l’Esperit Sant comença a actuar en vosaltres, us sosté en aquest camí de construcció d’una relació profunda, joiosa. Viscut així, el festeig es converteix en una ocasió per preparar-se de la millor manera a acollir l’amor de Déu que Jesús vol revivre amb vosaltres. Jesús vol construir un “nosaltres” entre Ell i la vostra parella.

Això és casar-se per l’Església. Els esposos, en fer-se “una sola carn”, poden correspondre a la invitació de Jesús de ser una sola cosa amb Ell, rebre i viure el do extraordinari d’estar units a Ell. Aquesta relació d’amor transforma cada aspecte de la vida de parella, perquè les situacions més difícils des del punt de vista humà (entre els cònjuges, amb els fills, degudes a la malaltia o a la feina) són enteses i viscudes “amb” Jesús. Ell és l’Espòs fidel, que no ens abandona mai.

Per això és fonamental comprendre, com a nuvis, com podem “sintonitzar” amb Jesús, per caminar tota la vida amb Ell. És un recorregut, un camí espiritual per al qual la parella ha de preparar-se, perquè el dia del

casament tingui lloc aquella transfiguració interior de la qual ja n'hem parlat a l'última sessió i, per la qual, la vostra relació, capaç de viure una relació nova, extraordinària, quedarà vinculada a la presència amorosa de Jesús.

Donem ara un pas més, per entrar en l'essència de les noces, per descobrir com, amb el do del sagrament del matrimoni, la nostra simple i pobra parella d'esposos queda unida i pot viure una relació profundíssima amb Jesús. Pot viure-la, perquè aquesta relació d'amor està sempre confiada a la nostra llibertat i responsabilitat, exactament igual com la relació que hi ha entre els dos cònjuges entre si.

Per viure la nostra relació és necessari passar de la vida interior personal a la vida interior de parella. Què vol dir això? La vida interior personal es refereix a aquell "lloc" de l'ànima, aquell íntim espai de la pròpia consciència, aquella "estada interior", en la qual cada un es troba tot sol amb si mateix, es parla i s'escolta, busca reflexionar íntimament sobre els fets, els pensaments. En aquesta "estada interior" cada un de nosaltres es fa preguntes i es dona respostes sobre el "sentit", el significat específic de les coses.

En aquest mateix lloc sagrat, quan estic en silenci a l'escolta de la Paraula, en actitud d'oració, d'adoració, de trobada i parlo amb el Senyor. Allà es produeix un encontre especial, meravellós, en el qual, encara que no obri la boca, experimento que estic en diàleg amb Déu, faig experiència del Senyor "dins" meu. Crec que

cada un de nosaltres entén personalment de què estem parlant.

La vida interior és, per tant, un “lloc” en què cada un entra dins de si, en el més íntim de si mateix. Així, podeu comprendre perquè als adolescents se’ls proposa l’experiència d’un “retir espiritual”, d’un dia de “desert”, de silenci. És un ajut per entrenar-los, per fer-los atents i conscients d’aquest món interior, d’una bellesa i d’una pau profundes, però que, en el món d’avui, corre el risc de quedar ofegada sota la remor i el frenesí del “fer”.

Cada un de nosaltres té aquesta estada interior, però no tots ho saben i l’habiten, sent, com és, el lloc en el qual som més nosaltres mateixos! És el lloc on cada un es troba amb si mateix, pren les decisions, decideix com concretar les intuïcions, com gestionar sentiments i emocions des de la veritat, perquè allà no té necessitat de fingir ni pot mentir. En aquest món interior no es pot dissimular, s’està davant de la pròpia realitat, en el que té de bo i de dolent, i d’aquesta veritat en pot néixer un bellíssim camí de consciència i, per tant, de creixement en la vida espiritual.

Entrenar-se a viure dins d’aquest espai sagrat significa, de fet, entrar en relació veritable i viva amb Jesús, discernir la veu de l’Esperit, i entrar en comunió amb la Trinitat. Enteneu el que es perd si no se sap, si no es custodia aquest espai i no es cultiva?

Un claríssim exemple de com aquesta vida interior fa extraordinària la vida de l’home, podem trobar-lo en l’experiència d’una germana carmelita, sor Elisabet de

la Trinitat que ha basat la seva vida espiritual sobre l'expressió de l'Evangeli “si algú m'estima, jo i el pare vindrem a ell i farem estada en ell” (Jn 14,23). Així, la seva vida interior va ser un continu estimar i invocar al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant perquè “habitessin” en ella; somrient deia a les seves germanes “vaig a retirar-me amb els meus Tres”, és a dir, vaig a la meua estada interior on “sóc”, on realment trobo el Senyor.

El seu camí espiritual ens introdueix en el gran carisma de la reforma carmelitana duta a terme per Santa Teresa d'Àvila i Sant Joan de la Creu. Teresa, dona extraordinària, descriu la vida interior com un castell, compost de nombroses estades; una persona creix i madura en la consciència de si mateixa i de la seva relació amb Déu, en la mesura que s'endinsa, coneix i viu la seva estada interior, fins a arribar a la intimitat personal amb el Senyor, en un “Tu a tu” quotidià i ple de gràcia.

Sant Joan de la Creu descriu aquest itinerari espiritual com un ascens amunt cap a una muntanya, el cim de la qual està representada per aquesta soledat joiosa en la qual no s'està sol sinó que s'està amb Jesús. Encara avui s'escriuen textos meravellosos de vida espiritual basats sobre les intuïcions d'aquests dos sants.

Tot això, per dir que cada un de nosaltres té la seva pròpia estada interior, cadascú pot reconèixer aquest lloc en el qual experimenta haver fet un recorregut personal, on es troba amb si mateix. El desig és que cada un de nosaltres es trobi finalment amb Jesús, amb la seva Paraula, en la pregària, el silenci, el diàleg

cor a cor. Aquesta estada interior forma part de tots nosaltres.

Doncs bé, què succeeix a les dues persones que es casen? Què passa en la vida espiritual d'una parella? Ell viu la seva vida interior amb Jesús, ella viu la seva vida interior amb Jesús i estant cada un en la seva pròpia estada, es parlen des de fora?

Sabem que amb el sagrament del matrimoni és Jesús qui ve a habitar la relació dels esposos. Això deixa indiferent la vida espiritual de la parella? O aquesta realitat es transforma, es fa encara més íntima i bella? Quina riquesa es dona als esposos en entrar i viure en la seva estada interior de parella? Tractem de descobrir-ho junts...

Tots, també els que tenen una vida de fe més incipient o no viuen experiències de fe significatives, saben què vol dir trobar-se com a parella, quina dolçor s'experimenta en el "ser-hi", acollir-se, estar un davant de l'altre amb el cor a la mà, en la confiança recíproca, haver començat a confiar la vida íntima, els somnis, les pors, els desitjos... acollir l'altre i sentir-se acollits, estimar i sentir-se estimat.

Aquell "lloc interior" en què es construeix aquesta reciprocitat intensa, aquesta és la vostra "estada de parella", el "lloc" en què s'experimenta l'ésser "veritable", sense vels, i el desig de ser "un" per sempre, el lloc on esteu els dos presents i connectats.

Un dia, la parella té també un dormitori en el qual es troben com a esposos, en la intimitat més absoluta, però aquesta estada física no dirà la veritat del vostre

ser “una sola carn” si vosaltres no heu sabut entrar, construir i viure en aquesta estada interior, sabent que aquesta edificació recíproca és un do i un compromís per a tota la vida.

La vostra “estada interior” de parella és el lloc de la intimitat espiritual, on no es fa l'amor amb el cos, sinó amb l'ànima, on no hi ha un llit físic però s'experimenta ser “una sola cosa” en l'abraçada de les ànimes, on es comprèn que també fer l'amor, amb passió, és un signe d'aquest desig infinit i inesgotable de voler tenir una relació d'amor per sempre.

És aquí on brolla l'espiritualitat de la parella. En aquesta estada intimíssima, coneguda i viscuda només pels dos, allà, pel do del sagrament del matrimoni, podreu trobar i estar amb Jesús, l'Espòs, que ha volgut i sabut unir la seva vida a la vostra. Aquesta és l'estança interior de la parella. Com diria el salm: “Una meravella per als nostres ulls” (Sl 118,23).

LLEGIM EL QUE EL SR. RENZO BONETTI ESCRIU EN EL SEU LLIBRE *FELICI E SANTI*, PAOLINE EDITORIALE LIBRI, 2011

Cap. 1. De la vida interior personal a la vida interior de parella

En primer lloc aclarim algunes preocupacions o falsos temors que el maligne, “mentider de professió”, pot inculcar en l'ànim de qualsevol marit o dona: «Si jo no tinc una vida interior personal, com puc obrir-me a l'experiència d'una vida interior de parella?”. No és exactament així, sinó que moltes vegades pot ocórrer el contrari: precisament en iniciar una vida interior de parella es posa en marxa una vida interior personal que estava extingida o sobrevivia només en algunes circumstàncies. És una experiència que ja heu fet com a parella, quan la trobada amb ell o ella us ha fet sentir-vos nous, ressuscitar per dins, heu sentit aspectes humans que estaven ocults, que fins i tot no coneixíeu: és veritablement cert que pot haver una trobada que sigui capaç de fer néixer a l'altre. I, per tant, pot haver-hi una vida interior de parella que ens insti, estimuli i faci néixer a una vida interior personal.

Però seguim endavant amb la vida interior de parella. Què és la vida interior de parella? En primer lloc no és gens estrany: és aquella “estada íntima”, aquell “lloc” de l'ànima on els enamorats, primer, i els esposos, després, entren i romanen durant un temps determinat. Com a pa-

relles, proveu d'identificar mentalment aquesta “estada”, aquest “lloc”. Aquesta estada es construeix i es retroba quan, sortint cada un de si mateix (ell cap a ella i ella cap a ell), els dos uneixen les seves ànimes, viuen el seu “nosaltres” com una nova realitat, com un “jo” de parella, com una “persona”, com un “subjecte”, com un “convertir els dos en un” (una sola carn).

L'estada interior del “nosaltres” de parella es construeix i s'habilita cada vegada que algun dels dos surt totalment de si per arribar a l'altre. Aquesta estada, per exemple, no és coneguda per les parelles en què no hi ha una unitat de parella, sinó simplement un acostament, una proximitat. Si no surt totalment d'un mateix cap a l'altre, no es troba aquest punt intermedi, aquesta estada del “nosaltres”, en la qual cada un és totalment si mateix, però fora de si, estès cap a l'altre. Cada un no deixa de ser si mateix, però és un mateix projectant-se, donant-se, perdent-se en el do de si a l'altre. És aquesta unitat de les ànimes la què exigeix, també, el do total del cos com a expressió de la totalitat del lliurament. Quan, per contra, s'anul·la aquesta unitat de les ànimes, el cos pot gaudir en la trobada, però l'ànima sent la seva pobresa fins al punt de no tardar en anar a buscar un altre.

Seguim: Quina relació hi ha entre la vida interior, entre aquesta estada interior, on es troben els esposos, i Déu? Quina relació hi ha entre aquesta intimitat dels cònjuges, quan es troben junts, “uneixen les seves ànimes”, i el Senyor? Quina relació hi ha entre aquest “jo” conjugal, que és el “nosaltres” de la parella, i Déu? Més enllà de la relació de Déu amb la persona individual, hi ha una relació real entre Déu i la parella, com a tal, o la relació amb Déu

passa a través d'ell i d'ella? Pot parlar Déu també amb la parella, com a tal?

Aquesta és una pregunta d''àmbit teològic: hi ha només una relació de Déu amb la persona, o hi ha una relació també amb la parella? Hi ha una relació de Déu amb la parella? Si Déu entra a casa vostra, vosaltres heu de decidir on acomodar-lo per parlar amb Ell, no podeu deixar-lo a la porta per parlar només si cal, quan sigui necessari, com si fos una medicina!

El "nosaltres" de parella, el "jo" conjugal, la vida interior de parella, el subjecte parella i Déu, poden comunicar-se i comprendre's veritablement? Pot la parella com a tal, parlar amb Déu? Es poden entendre? Hi ha un llenguatge comú? És possible entendre's? Pot Déu habitar amb ells? Ha donat Déu només tasques a la parella o li ofereix una relació d'amor amb Ell? Déu parla a la parella, com a tal? Si es dirigeix a la parella, per què ho fa? A on vol conduir a la parella, si manté una relació amb ella?

Aquestes preguntes són fonamentals. On vol conduir-nos Déu, on vol conduir la nostra parella? Vol prescriure regles o vol donar-se a conèixer i a estimar per la parella? Si Déu és Amor habitant en vosaltres, a quina altura vol fer arribar el vostre amor?

Crec que no hi ha dubte sobre la resposta, tot i que l'argument està poc desenvolupat: la parella, com a tal, és un subjecte en relació amb Déu. Proveu de pensar que passaria si aquests conceptes entressin en l'ànima i es convertissin en una mica de vida, com veuríem superar tantes situacions de tensió o tantes separacions de cristians. Déu veu i tracta a la parella com un subjecte en relació amb Ell,

en té cura de la parella: «Què feu de la vostra unitat?», «A on conduïu aquesta unitat?», «Com empreu aquesta riquesa unitària?» .

És Déu qui, mirant a la parella, veu tota la seva riquesa, veu en ella el seu reflex: «I Déu va veure que havia fet una cosa molt bella» llegim en el primer capítol del Gènesi. Llibre en el qual també trobem les paraules següents: «Déu els va beneir i els va dir», en què veiem com Déu parla amb ells, com a parella, al seu “nosaltres”, i, també, aquesta expressió poètica que m’agrada moltíssim: «I Déu passeja amb ells», amb la parella. És Déu qui els ha fet perquè siguin «una sola carn», però ser una sola carn no anul·la la singularitat, igual com la singularitat, la individualitat no anul·la el ser una sola carn, un “jo” conjugal, un “jo” de parella. És des d’aquest “jo” de parella, des d’aquest “nosaltres”, des d’aquesta estada interior que volem aprofundir en la relació amb Déu.

Com a parella, mantindreu relació amb moltes persones, amb els parents, els amics... però com a parella sabeu que podeu mantenir una relació amb Déu? Sabeu quina i com?

Si ens atrevim a parlar i a ser un subjecte únic per parlar amb els fills, podem ser un subjecte interlocutor únic per parlar amb Déu? Llavors és obvi que apareix immediatament un problema: com és possible aquesta relació entre dos subjectes, Déu i la parella, tan llunyans, tan infinitament diferents? Qui pot fer comunicables, entre ells, a Déu i la parella? Voldríem identificar el punt de contacte, i això posarà les bases, també, per als arguments que tractarem en el pròxim capítol. Déu, infinitament un al-

tre, diferent, pot interactuar, parlar amb la parella, com a tal? Quina és la connexió que pot establir-se entre Déu i la parella? Quina és la sintonització real que pot establir-se? Déu no actua en la parella com un ésser estrany, obligant-la a fer i dir coses que no li són pròpies, perquè Déu és amor i ha creat l'home i la dona per amor. Ara bé, aquest amor de Déu, posat en el cor de la parella, és l'amor unitiu del Pare i del Fill, és l'Esperit Sant que actua com la realitat més íntima i originària de la relació entre l'home i la dona. És precisament l'"Esperit Sant amor" el que fa percebre a l'home la veritat de la seva pròpia identitat i la possibilitat, com a parella, de parlar amb Déu.

Sota la força de l'Esperit Sant, la parella pot realment entrar en relació amb Déu. Cap parella té el poder d'establir aquest contacte, és un do, però hi ha Algú que a la vida de parella pot dur a terme aquesta connexió, aquest desig, i és l'Esperit Sant. Ell porta a establir aquest contacte, aquesta relació íntima entre la parella i Déu.

La relació entre el "nosaltres" de la parella i Déu no és, per tant, fruit d'un esforç comunicatiu, sinó que és donada per una presència personal activa, que és la de l'Esperit Sant en la parella.

Amb el sagrament del matrimoni, la parella rep l'efusió, el do de l'Esperit Sant, el qual pren possessió del nosaltres conjugal no per Si mateix, sinó perquè, a través de la seva acció, es faci present Crist, l'Espòs de l'Església; l'Esperit introdueix, empelta la relació dels esposos en la relació nupcial de Crist amb l'Església i els fa capaços d'estimar com Crist.

L'acció de l'Esperit Sant revela l'essència mateixa de l'amor, perquè Ell no actua mai per a Si, sinó per fer present al Fill i manifestar l'amor del Pare. Perquè l'amor és “donar-se a”, fer-se “do per a”. L'Esperit, que és la unitat d'amor entre el Pare i el Fill, és l'Amor mateix que el Pare i el Fill, eternament i perfectament, s'han donat, actua també així: ocultant-se, fent destacar no a Si mateix, sinó al Pare i al Fill.

Ho podem entendre millor en la litúrgia, en la qual l'Església resa amb aquestes expressions: “Amb la força de l'Esperit Sant, resem junts”, o “Il·luminats per l'Esperit Sant, resem junts” i després diem: “Pare nostre...”. . A la consagració eucarística escoltem: “Ara, Pare envia el teu Esperit perquè Crist es faci present enmig nostre, amb el Seu Cos i la Seva Sang”.

Sant Pau afirma que ningú pot dir “Pare” si no és per la força de l'Esperit, ningú pot dir que Jesús és el Senyor si no és per l'acció de l'Esperit. L'Esperit Sant revela permanentment tant la Persona com la relació que uneix Jesús amb el Pare. Maria va concebre per obra de l'Esperit Sant i va donar a llum el Fill de Déu, el Verb encarnat. L'Esperit sempre fa ser a l'altre, per això l'Església proclama que és Senyor i dona la vida!

Jesús ressuscita per la potència de l'Esperit i viu enmig nostre, també en aquest moment, per la seva força. Què és el que ens permet percebre la seva presència? Només la gràcia de l'Esperit, perquè cap de nosaltres té el poder de “veure” Jesús i només amb la llum de l'Esperit podem comprendre la seva presència. De la mateixa manera, és l'Esperit qui fa veure la parella,

la condueix i la porta a créixer i a gaudir de la relació amb Jesús, és Ell qui us fa percebre la presència de Jesús entre vosaltres, en la vostra vida de parella.

Nosaltres percebem l'acció de l'Esperit només a posteriori, reconeixem la seva presència pels efectes que genera en la nostra vida; és l'Esperit el que ens fa acollir la presència de Jesús en la nostra relació, és per la força de l'Esperit que realitzeu la unitat plena entre vosaltres, és per la seva gràcia que el vostre amor es fa diví, perquè Ell genera en vosaltres el mateix amor que Déu té per la humanitat, que Jesús té per l'Església.

Sant Joan Pau II, en un discurs als Equips de la Mare de Déu el 1982, afirmava:

La realitat del matrimoni cristià està com habitada i transfigurada per la nova aliança. L'aliança no només inspira la vida de la parella, sinó que es realitza en ella, en el sentit que l'aliança desplega la seva energia en la vida dels esposos: ella modela el seu amor des de dins. Ells no només s'estimen com Crist ha estimat, sinó -misteriosament- en el mateix amor de Crist, perquè el seu Esperit els ha estat donat. És així com els esposos no només imiten i són signe de l'amor de Crist cap a l'Església, sinó que també participen realment d'ell, gràcies al do de l'Esperit.

Seguim ara amb el llibre *Felices y santos*:

És indispensable i d'una força i bellesa única viure dins l'estada íntima de parella la relació amb Déu. Intentem veure en l'estada íntima de parella, aquesta relació amb Déu. El "nosaltres" de parella està habitat per

aquesta presència, potència d'amor de l'Esperit Sant, que actualitza una relació divina amb Jesús Espòs que estima l'Església. Per tant, hi ha una presència que il·lumina la parella en el més profund, la seva intimitat més íntima: l'Esperit Sant. Ell, en la seva estada íntima, els repeteix que Déu passejava amb ells i que ara ho fa al jardí de l'ànima. Crec que es pot dir que Déu és més íntim en la vostra vida de parella que vosaltres mateixos: Déu és el més íntim de la vostra parella.

És pel fet que aquesta és la part més bella de la parella, que el dimoni va a buscar-la i s'esforça per separar la vida de parella de Déu, especialment en la relació afectiva i sexual. Però si esteu fets per Déu, què hi ha més íntim que Déu en la vostra vida de parella? Déu que us ha fet a imatge i semblança, Déu que habita en la vostra parella, amb la tendresa i la bellesa de l'Esperit, busca per tots els mitjans deixar-se percebre, reconèixer, mantenir unida la vostra vida de parella en totes les seves dimensions, inclosa la sexual.

Nosaltres pensem amb els nostres paràmetres marcats pel pecat, i llavors la intimitat, la nuesa, la sexualitat ens intimiden, però Déu no té vergonya de nosaltres, de cap aspecte de la nostra relació. Al Gènesi llegim: "Estaven nus però no sentien vergonya", no per fer propaganda del nudisme, sinó per revelar-nos que abans del pecat no hi havia cap mirada possessiva, s'estava en una llibertat divina d'amor.

Després del pecat, l'home s'avergonyeix del que és i, enganyat pel dimoni, sent aquesta vergonya pel que fa a Déu, amagant d'Ell i, per tant, excloent-lo de les

seves relacions, dels seus afectes, de la seva sexualitat. Però per a Déu no hi ha la nuesa, la vergonya. Ell ens coneix més i millor que nosaltres mateixos. Ell, com diu Sant Agustí, és més íntim a nosaltres que nosaltres mateixos. El Senyor coneix tota la nostra vida de parella, per això, amb Déu podem i hem de parlar de tot, demanar la seva gràcia i el seu suport en tot.

Continuant amb el llibre *Felices y santos: L'Esperit condueix a conèixe's, a experimentar-se, a estar junts com a parella amb Déu, aquesta és la bellesa. Hi ha una presència a la intimitat de la parella, inscrita en els cromosomes de l'home i la dona, que condueix els esposos a realitzar-se en la vida quotidiana com a imatge i semblança, participació en l'amor de Crist per l'Església. A través d'aquesta intimitat entre la parella, com a subjecte i la Trinitat (cada persona divina), creix la identitat de la parella i la seva força de vida: la parella creix en la seva bellesa més profunda.*

No corre el risc d'esgotar-se el coneixement recíproc quan la parella prescindeix de Déu? No és més eficaç que la vostra estada íntima d'amor, com a parella, estableixi una relació amb la Trinitat? Aquest argument serà desenvolupat en el pròxim capítol. El camí que obre aquesta perspectiva és el d'una educació gradual al diàleg de la parella amb Déu, no com a persones individuals, sinó com a parella, diàleg del "nosaltres" amb Déu, i això pot ser que sigui alguna cosa a aconseguir. Proveu de parlar com a parella amb Déu, o com a parella, parleu amb Jesús: "Tu ets en nosaltres, et volem parlar aquesta nit". Serà també un camí de purificació, d'alliberament de les preocupacions egoistes o externes, un distanciar-se del menys important per a submergir-se en aquesta experiència, que fa del ser

imatge i semblança de Déu l'espai d'entrada per ser absorbits en Déu, avançament i significat de la vida humana i de la mateixa vida familiar.

Es tracta d'abandonar, a poc a poc, el que és mesquí i banal de la vida, i fer tot el possible per conformar-se als impulsos nascuts de l'Esperit Sant donat a la parella, que en la seva intimitat crida a la unió amb la font divina de l'amor de la qual procedeix. La parella, en essència, diu a Déu; l'Esperit Sant, que és donat a la parella, crida a Déu, crida a la font, crida a l'amor. En la mesura que la parella dona espai i visibilitat a Déu, adverteix dins de si un potencial d'amor extraordinari, perquè se sent llançada cap a Déu i Déu omple, llavors, aquell moment que passa, aquella riquesa de l'ésser corporal donat a l'home i la dona, per expressar l'amor. És aquest Esperit Sant el que ha estat donat a la unitat de la parella, que habita en ella i que la fa capaç de conèixer d'una manera misteriosa la realitat i la presència de l'amor diví en ella, i d'experimentar la passió de l'amor de Jesús, disposat a renovar contínuament la seva passió i mort.

L'Esperit Sant està així íntimament unit al “jo” de la parella, per construir el seu mateix “nosaltres” de parella, és a dir, el “jo més interior”, que la fa romandre en contacte amb Déu (“Estigueu en mi”). Què és el que m'indueix a romandre en Déu? És l'Esperit qui em fa retrobar dins meu la identitat més profunda, em fa retrobar la relació més profunda de parella, aquella relació que dona sentit a la parella. Malauradament, hi ha un alt percentatge de parelles cristianes, de bones parelles, que van pel món portant en la seva relació, en la seva unitat, a l'Esperit Sant, portant amb elles l'estada de la intimitat amb Déu (això

és així per a totes les parelles cristianes, pel sagrament del matrimoni), però que pràcticament no coneixen la seva existència o no viuen les conseqüències.

Quantes parelles viuen en aquesta estada interior la relació amb Déu? En comptes de buscar conèixe's a si mateixes, la veritable profunditat de l'amor inscrita en la parella i la veritable dignitat que estan cridades a viure, lluiten pobrament per donar-se una identitat de vida, un model de vida alienant, la grandesa de la qual està feta de sensualitat, aparença externa, astúcia, egoisme, insaciabilitat sempre inquieta i sense meta: mentre tenen dins aquest tresor, acaben per dispersar-se en mil rierols, acaben per perseguir les coses més frívols, les coses menys importants. Són parelles que tenen l'estada íntima, tenen una gràcia extraordinària, però aquesta presència divina no es converteix en realitat personal de parella. La invitació és, per tant, a entrar en aquesta estada íntima de parella per trobar-se amb l'Espòs diví, i amb Ell estar i construir la vida de cada dia, i iniciar amb Ell ja l'eternitat. Penso en les parelles de nuvis que es preparen per al matrimoni i en el seu ésser habitat per l'Esperit Sant, que ha preparat en elles la seva estada íntima, la intimitat de la seva relació, del seu ser corporal, del seu "nosaltres", del seu ésser unitat, perquè aquesta unitat pugui ser habitada per la presència divina.

Si en la trobada precedent havíem descobert la presència de Jesús dins nostre, ara es tracta d'aprendre a "com estar" amb Ell, de quina manera, en quin "lloc"; nosaltres, com a parella, podem estar amb Jesús. No es tracta tant d'"anar a l'Església", sinó de descobrir l'estada interior de parella a on fer una experiència més

profunda, íntima amb Ell, de parella, és a dir, d'acollir-lo junts i parlar amb Ell, decidir amb Ell, resant-li en l'adoració silenciosa, escoltant la seva Paraula.

Allà es realitza el camí més gran d'amor, un camí que condueix al Tabor, on la bellesa de la Transfiguració no treu la fatiga o el pes de la creu, però la fa viure amb un sentit nou, ja il·luminat per la resurrecció. Amb Jesús en la parella, en comunió amb Ell en aquesta estada íntima, vam descobrir que el matrimoni no està destinat a acabar sota una làpida, encara que sigui de parella, en una tomba familiar.

Amb Jesús experimentem que la vida de parella està destinada a una altra Família, a una vida plena al Cel. Vosaltres, nuvis, no esteu construint una cosa només humana, sinó que esteu caminant en una "via cap al cel". Tornant per estar més i més a prop de la font, d'Aquell que ens ha creat a la Seva imatge i semblança, tindreu cada vegada més a prop la possibilitat de realitzar la vostra vocació en l'amor. Creixent en el contacte, en la relació amb Déu, l'Arquitecte de la vida de parella, sabreu millor com realitzar-la.

Com més aneu a la font, tant més l'aigua que us rentarà serà pura, no embrutada pels límits i les debilitats humanes. Com més us apropau a Déu, més gaudireu de la Seva presència i resplendireu de llum nova. Vintran dies en què preguntaran els esposos cristians que viuen aquesta dimensió intimíssima i divina de l'amor: "Com ho feu per ser tan especials? On heu après a viure aquest amor? Perquè, en un món que

està perdent la bellesa de l'amor, una parella que roman en ell, és testimoni de "com Déu estima".

L'amor és un camí en el qual s'aprèn "per prova i error", però no és necessari ni obligatori fer tots els errors! Podem fins i tot aprendre a evitar-los, aprendre de la saviesa dels altres que, abans que nosaltres, han recorregut aquest camí. Avui hem intentat comprendre la via per entrar al cor del sagrament del matrimoni. En els següents capítols trobareu també altres cites dels documents de l'Església en els quals s'expressen aquests continguts.

Seria bonic que vosaltres tinguéssiu un "Diari de parella amb Jesús", un diari per deixar constància, concretament, dia a dia, de quant i com descobriu que Jesús interactua amb la vostra parella. Amb el temps serà fàcil caure en la temptació d'escriure per separat, i d'escriure un cop a la setmana, després un cop al mes i després de tant en tant...

Però si cada dia llegiu junts l'Evangelí i pregunteu al Senyor: "Què vols dir-nos? Com podem créixer en aquest camí?"; si teniu la humilitat de confrontar amb allò que Ell diu a ell o ella i la confiança de compartir-lo i escriure "negre sobre blanc" el que heu entès junts... amb el temps descobrireu que cap de les Paraules de l'Espòs s'han perdut, i edificareu sobre roca casa vostra, dia a dia, fent-la capaç de resistir als rius i als vents que la sacsejaren!

Vosaltres us convertireu en sagrament de Jesús; això és previ i dona sentit al coneixement dels dinamismes psicològics de la vida de parella, als carismes perso-

nals i als episodis de la vida. En realitat, només Jesús pot fer funcionar la parella amb Déu, Ell, que no anul·la el nostre instint unitiu sinó que l'amplia i l'habita, vol multiplicar la vostra força unitiva i portar-vos cap a un amor més gran, infinit, capaç de donar un valor infinit al gest més petit, que és donat i acollit com alguna cosa de l'infinit, perquè està habitat per l'amor infinit de Déu.

Arriba un dia en què els esposos s'adonen que el seu propi cos queda curt per expressar adequadament l'amor de l'un a l'altre, aquell dia, encara que pugui semblar trist, és un dia per recordar, perquè estan aconseguint un cim més alt, adonant-se que la bellesa no està en els cossos sinó en l'ànima, que a través del cos, expressa l'amor, fins i tot quan aquests ja no encerten a fer l'amor!

Fins a comprendre que la plenitud del vostre amor seran les Noces eternes, aquella comunió per sempre amb Déu a la qual un dels dos arriba abans, sense oblidar a l'altre que segueix encara en el camí. Perquè la vida matrimonial acaba per empobrir-se si es queda sola i no creix la consciència de l'amor diví que l'habita, si no és capaç de superar el progressiu pansir-se del cos amb el progressiu floriment de l'ànima, si no anhela aquell cel en el qual cos i ànima s'uniran per a tota l'eternitat amb l'amor de Déu. Aquestes són els cims que pot arribar a qui desitja habitar amb Déu.

EXERCICIS PRÀCTICS.

- Llegir en parella el capítol “DE LA VIDA INTERIOR PERSONAL A LA VIDA
- INTERIOR DE PARELLA”, del llibre “Felices y santos” de Renzo Bonetti.
- Obrir un diari de diàleg de parella amb Jesús.

Tema VII

**Com formar la
consciència de ser
sagrament permanent
de Jesús?**

Objectius:

1. SIGNIFICAT DE CONSCIÈNCIA
 - d'identitat
 - de pertinença
 - del deure
 - d'un propòsit.
2. COM ES FORMA UNA CONSCIÈNCIA
 - La repetició dels actes
 - Les repeticions verbals
 - L'estar en família
 - El deure de fer
 - La progressivitat de començar per construir projectes més petits per arriscar-se, a poc a poc, als més grans.
3. LA NOVA IDENTITAT AMB EL SAGRAMENT DEL MATRIMONI
 - La participació en l'amor de Jesús per l'Església i la humanitat
 - La presència estable de Jesús amb els esposos que converteix el sagrament en permanent durant tota la vida.
4. COM FORMAR LA CONSCIÈNCIA DE SER SAGRAMENT.
 - La nova identitat
 - La nova pertinença a una família
 - El nou sentit del deure
 - El nou propòsit
 - Les repeticions de paraules, de gestos per revifar la identitat.

Textos per a la reflexió:

- *Amoris Laetitia*: 29, 314, 315.

Estimats amics, avui volem reflexionar amb vosaltres sobre com créixer i formar la consciència de ser un sagrament permanent de Jesús.

Com és que aquest tema no es tracta en els cursos de preparació al matrimoni i ni tan sols existeix literatura sobre ell? El motiu fonamental és el desconeixement del matrimoni com a sagrament permanent. Habitualment, hi ha la idea que el sagrament consisteix en la celebració i que conclou en el moment que acaba el ritu, amb una benedicció final de comiat, que per desgràcia anirà perdent força i eficàcia amb el pas del temps. Per contra, és fonamental reflexionar sobre l'extraordinària novetat que passa el dia de noces, per la qual, a partir del moment de la celebració i després, els esposos es converteixen en sagrament permanent.

Per arribar a comprendre quin és el do vessat en la vida dels esposos, tractem de reflexionar sobre el que passa amb un altre sagrament sobre el qual la teologia i la fe han donat més claredat, el sagrament del sacerdot. En aquest cas, tots tenim clar que el que succeeix al jove que s'ordena sacerdot no s'acaba quan finalitza el ritu de l'ordenació, sinó que el que succeeix en aquesta consagració és que ell “es converteix” en sacerdot, amb una identitat i una missió específica que el distingiran la resta de la seva vida. I que el do de tal gràcia no necessita ser repetit, sinó que roman i actua durant tota la vida del sacerdot.

Igualment per als esposos: els dos joves, amb el ritu del matrimoni “es converteixen” en esposos cristians, és a dir, es converteixen en un “sagrament perma-

nent”, amb una gràcia sempre eficaç en la seva vida i en la seva missió. La diferència amb el sacerdoti és que mentre que això “marca” de manera indeleble la seva vida (teològicament es diu que “imprimeix caràcter”, com el baptisme, que roman com un do per sempre), en el cas dels esposos, sent consagrada la relació, aquesta transformació roman mentre els dos cònjuges són vius. Això fa que una persona vídua, si vol, pugui tornar a casar-se. Però, com hem vist i tornarem a veure en altres trobades, això no vol dir que el do del matrimoni no sigui “per sempre”, ja que efectivament té a veure amb l’eternitat...

Hi ha un segon motiu pel qual aquesta dimensió permanent del sagrament no està present en la formació dels nuvis, i és el limitar-se a considerar el matrimoni únicament en la seva dimensió natural de relació entre l’home i la dona. Dit en altres paraules, es pensa que un home i una dona entren a l’Església, es casen i surten de l’Església “igual” com abans, sent el mateix home i la mateixa dona que eren abans de les noces. Aquí sorgeix una pregunta: llavors, quina és la diferència entre uns esposos cristians i una parella casada civilment? Uns s’han casat davant d’un altar i altres en un despatx. Això és tot? No, diem: els que s’han casat per l’Església són un home i una dona que volen viure d’acord amb l’Evangeli: estimar-se, tenir fills, educar-los segons els valors cristians... No obstant això, hi ha moltes parelles casades civilment i viuen així, i fins i tot, de vegades, ho fan millor que els que es casen per l’Església!

Quina és llavors la novetat? És que el sagrament dona una nova configuració estructural a l'home i la dona. Posem un exemple: quan em graduo, la meva graduació em configura, m'especifica com a home o dona en la meva professió; sense el grau no podria ser metge, advocat, professional. Des del dia de la graduació, de l'especialització, de l'habilitació, sóc igualment jo mateix i, alhora, ja no sóc la mateixa persona que abans, perquè rebo una configuració diferent en l'àmbit professional. Per tant, em mantinc igual i, no obstant això, sóc «quelcom nou». Anàlogament, perquè en realitat en el matrimoni passa molt més, l'home i la dona que entren a l'Església per celebrar el matrimoni surten iguals i al mateix temps “nous”!

De fet, la relació home-dona, que ja estava destinada a significar la bellesa de ser imatge i semblança de Déu, després del matrimoni es fa capaç de significar, de manifestar alguna cosa més. La relació home-dona a nivell natural conté, en si, la potència de revelar el do originari de Déu, però ha de comptar amb una realitat marcada pel pecat, sota el qual, aquell do queda confinat i pot ser viscut únicament amb la força de la voluntat humana. Hi ha el desig inscrit en el cor de l'home i la dona, el pacte d'amor que crida a una plenitud, però per a ells sols, es torna inabastable. Doncs bé, aquest do, que ja pertany a l'estructura natural de l'home i la dona, amb el matrimoni, queda assumit, sanat i elevat per la gràcia divina, queda amarat per la potència d'amor de Déu que fa que la seva unió sigui sagrament, això és, signe capaç de mostrar l'amor de Déu per la humanitat i de Crist per l'Església.

No pels seus mèrits o pel seu esforç, que també romanen com la base humana imprescindible (recordeu la reflexió sobre la necessitat de ser “el millor possible” nosaltres mateixos), sinó per la pura i única gràcia, la qual, per explicar els verbs abans usats, assumeix (és a dir, utilitza els nostres canals comunicatius i relacionals per expressar l'amor), sana (és a dir, ens fa capaços d'un amor enfortit, ja no marcat pel pecat) i eleva, és a dir, porta “fins a”, exalça a nivell diví l'amor dels esposos. No vol dir que no tinguem més problemes o que no cometrem més errors, sinó que en ells podrà actuar la força de l'amor diví, capaç d'afrontar i superar cada adversitat. Aquesta és la “novetat” estructural que esdevé i fa nova la relació home-dona.

Llavors, la indissolubilitat del matrimoni ja no serà simplement un pes que gravita sobre els esposos i que s'ha de mantenir comptant únicament amb la seva capacitat de resistir, sinó que serà un do que els fa partícips de la unitat indefectible, irrevocable, basada sobre la mateixa força unitiva amb la qual el Senyor Jesús s'ha unit a ells. La fidelitat no es limitarà simplement a no trair amb el cos (perquè ja en l'Evangeli, Jesús adverteix de com una mirada pot ser un adulteri ...), sinó que serà el desig de donar-se, de lliurar-se del tot un a l'altre, com el Senyor Jesús fa amb la parella. Entenguem que estem en un altre nivell de capacitat d'estimar, per la gràcia...

També en aquest cas, podem entendre la necessitat de créixer i formar la nostra consciència de ser sagrament permanent de Jesús, tal com succeeix amb la formació dels seminaristes. Cada educador que s'ocu-

pa dels joves seminaristes, es preocupa no només de la seva preparació teològica i espiritual, sens dubte fonamentals, sinó, sobretot, tracta de fer emergir i consolidar en el candidat al sacerdoci la consciència d'esdevenir sagrament de Jesús, signe de Jesús: com a sacerdot, cadascun dels seus gestos, de les seves paraules són signes de com obrava i parlava Jesús. Qui veu un sacerdot, ha de veure Jesús! En l'acollida comunitària, en la celebració de la Missa, en el do de l'absolució, s'ha de veure alguna cosa de Jesús Pastor, de com acull, es lliura, perdona...

Això ha de succeir també amb els nuvis. Sapigueu que com a esposos, la vostra acollida mútua, el do recíproc dels vostres cossos, la generositat i misericòrdia amb la qual us donareu l'un a l'altre, als fills i als germans, són sostinguts per l'amor de Jesús i han de fer veure alguna cosa d'Ell. Per això, els esposos són signe de Jesús que estima! Formar-se en aquesta consciència és molt estimulante. Els sacerdots reben la contribució de la comunitat, que sabent que és signe de Jesús el Bon Pastor, i confiant-se a ell, l'ajuda a prendre consciència i a comportar-se "com Jesús", a comprendre que amb la seva vida és "signe", sagrament d'algú que està més enllà de si mateix. De la mateixa manera, la comunitat és essencial perquè la parella d'esposos pugui viure, conservar i fer créixer la fe que els alimenta i sosté. I al seu torn, amb el seu dinamisme i vitalitat, els joves esposos rejoyeneixen la comunitat i la renoven.

En la formació dels nuvis hi ha un buit que ha d'omplir-se, per ajudar-los no només a comprendre i viure la seva relació com a home i dona, sinó sobretot

per ajudar-los a formar la seva consciència de la nova identitat que transfigura aquesta relació d'esposos. Potser, i per desgràcia, celebrem sagraments del matrimoni però no aconseguim transmetre la fe necessària perquè les parelles s'encenguin d'alegria i de passió, ja que no sabent qui són, sagrament permanent de Jesús que estima, romanen com una llum apagada, un do inexpressiu. Podríem pensar que s'assemblen a una persona que, havent perdut la memòria, no fos conscient de ser metge encara que ho fos; malauradament, no podria curar a ningú tot i que en realitat sabés fer-ho! No tenir consciència del que s'és, fa que els nostres dons quedin inactius i inutilitzables.

Igualment, si els matrimonis perden la consciència, o no l'adquireixen, de la seva nova identitat, seran matrimonis cristians però inactius, que no generen comunitat d'amor salvat i salvador, com el defineix *Familiaris Consortio*. No per mala voluntat, però, com diem, sobretot per inconsciència. Les conseqüències estan a la vista de tots, perquè el sagrament del matrimoni ha estat com "esterilitzat", fet infecund, a l'ésser homologat, equiparat substancialment a qualsevol altra forma de matrimoni o de vida comuna, amb la sola diferència d'afirmar que en ell se segueixen les orientacions de vida indicades en l'Evangeli.

Fixeu-vos bé, no estem jutjant ningú. Amb tot respecte per totes les opcions, tenim també el deure d'anunciar la bellesa del do que el Senyor fa als esposos amb el sagrament del matrimoni. Ha de formar-se la seva consciència que rebran el do d'un "castell", perquè no es tanquin a viure al soterrani. És just formar i esti-

mular el creixement del costat humà: estimar bé, perdonar-se, tenir gestos de tendresa i gentilesa ... Però sense l'altre vessant, el de la gràcia divina, que es rep i que sosté el vessant humà, el risc és que la “muntanya” cedeixi sota el seu pes, caigui sota la pressió de la intemperie i de la dificultat.

La novetat de ser sagrament permanent de la bellesa, de la riquesa de l'amor de Déu, és el que realment pot marcar la diferència quan els límits personals, els errors, les inevitables fatigues que la vida comporta, fan creure als esposos que s'han equivocat, perquè els fa conscients de saber que han rebut el do, la gràcia que perfecciona la naturalesa, l'amor diví que la sosté, sana i eleva per sobre del que el simple amor humà és capaç per si mateix. Sempre, sense interrupcions ni caigudes.

Si un home de 30 anys queda estancat en la consciència que tenia quan tenia 17 anys, per més experiències que faci o dons que rebi, es perdrà sempre una part, més o menys gran de la bellesa de la seva vida. De la mateixa manera, si una persona celebra el sagrament del matrimoni però només té consciència de la part humana de la seva relació matrimonial, dels deures i drets socials, civils, s'està perdent aquella que l'Evangeli diu que és “la millor part”! De fet, tenir consciència de ser sagrament permanent de Jesús que estima fa madurar, encara més, l'amor dels esposos.

Si descobreixo i em faig conscient que el meu cònjuge és l'ajuda amb què Déu m'estima, i que, junts, estem cridats a estimar els altres com Ell estima, el nostre

ser personal i la nostra relació són elevats i potenciats amb una força extraordinària. Aquesta dinàmica sacramental no és una “superestructura”, una cosa externa que l'Església tracta d'imposar, sinó que es pot experimentar que és la culminació, la plenitud d'un desig inscrit i actuant en vosaltres. El sagrament “plenifica”, no penalitza, l'amor!

Aprofundim sobre la consciència de diferents aspectes de la nostra vida.

La consciència d'identitat és fàcilment comprensible, és la que permet respondre a les preguntes sobre “qui sóc?, què faig?, on sóc?, què persegueixo?”. És la consciència del jo. Qui té un nom, una habitació, un treball, una riquesa d'emocions, de sentiments, de voluntat, de decisions... aquesta persona té consciència de la seva identitat.

La consciència de pertinença ens revela que cap de nosaltres, tot i tenir plena consciència de la seva identitat, està sol, és un “solitari”; de fet, com més creix la consciència d'identitat més se sap que no s'està aïllat. Si s'espantava el cotxe, si un no es troba bé, si té necessitat de qualsevol cosa o de parlar, sap a qui trucar. Sap què significa una “casa”, que no és simplement el lloc on es va a dinar o a dormir, sinó aquell lloc en què es coneix i estima les persones amb qui es viu. És tenir consciència d'estar en relació amb un grup, de formar part d'un teixit fet de persones, de llocs, d'esdeveniments. És la consciència d'una pertinença recíproca, com a parella i com a grup.

Per contra, en la mesura en què la relació és feble, t'adones que aquesta consciència és feble, fràgil. Si la

unitat que es construeix amb l'altra persona i amb els altres no és forta i sana, la “pertinença” no només no és conscient, sinó que corre el risc de convertir-se en alguna cosa substitutiva o alternativa: o jo o els altres, si no estic bé amb tu, llavors estem sempre en grup.

Finalment, **la consciència en sentit moral**, és a dir, la consciència del bé i del mal, del que puc i del que no puc, el que he de fer o no he de fer. Aquesta nit vaig a la trobada de la parròquia encara que plou, em trobo amb un amic que necessita parlar encara que estic cansat, demano perdó i busco reconstruir la relació després d'una discussió... La consciència moral em permet distingir, diferenciar entre el que està bé i el que està malament, més encara, entre el que pot estar bé en si mateix, però seria dolent per a mi: aquell menjar és bo però sóc diabètic, aquella ocasió professional és bona però significaria traïr una amistat profunda, aquella relació amb un col·lega que és cada vegada més íntima i més bella, però corre el risc d'allunyar-me del meu marit, la meva dona ... no tot i no sempre el que és “bo en si”, és també “bo per a mi”, i la consciència m'ajuda a saber fer aquest discerniment.

També és important **la consciència del projecte**. És la consciència que m'ajuda a decidir i a mantenir una direcció, un propòsit, a ser fidel i coherent a una empresa, a una promesa, amb la confiança que amb el temps aquest projecte trobarà el seu lloc en el gran projecte de la vida. En el vostre camí, com a parella, descobrireu l'important que és tenir un propòsit compartit, un projecte unitari cap al qual dirigir-se, per la força i el sosteniment recíproc que us donarà. Ja veieu

l'important que és, per a la gestió de les coses i els projectes petits, tenir una visió compartida més àmplia, perquè us permetrà donar sentit, col·locar en el lloc just aquella novetat que construiu junts.

Com es forma la consciència? A través de la repetició dels actes i les paraules.

Podem comprendre com es forma la consciència d'identitat i de ser amb els altres, veient, per exemple, com un nen adquireix la consciència de si mateix, del propi cos i el dels altres, a través d'"el que fa" Aquest aprenentatge l'obté, per mitjà del cos que, en fer les coses, li permet anar comprenent la seva edat, la salut, les seves capacitats personals, qui és ...

Les repeticions verbals, també són formes de prendre consciència. Ho veiem de nou en el cas de l'infant, que, per mitjà del continu ser cridat pel seu nom, es va descobrint a si mateix, a les persones i les coses que hi ha al seu voltant. A poc a poc el nen pren consciència de quin és el seu nom, el del seu papà, la seva mamà, el del joc, el que és un perill ... La paraula, els noms s'"enganxen" al cos, a la persona, a les coses, revelant la seva identitat: això sóc jo, aquesta és la mare, això és bo o fa mal ... Repetint i escoltant les paraules al voltant de nosaltres, gradualment ens formem una consciència personal del món, i aquest procés d'aprenentatge prossegueix durant tota la vida.

Els actes i les paraules formen la nostra consciència del bé i de mal, motiu pel qual és obligat tenir cura sempre de formar-se el millor possible. Aquesta formació de la consciència condueix a la unitat del meu

ésser: nom, cos, persona, relacions, objectius, projectes són cada vegada més un camí de creixement cap al millor de mi mateix. I això em condueix, després, a formar una família i a tenir relacions cada vegada més belles, fecundes, profundes.

Pensem en com es forma, amb actes i paraules, la consciència de la nostra pertinença a una família. Formar part d'una família vol dir que no mengem cada dia el que volem, que no passem cada nit en una casa diferent. La consciència de la família s'ha creat perquè tots els anys, tots els dies, totes les hores, cada nit, les hem passat en aquella casa, amb aquelles persones, amb aquells gestos, amb aquells noms i aquelles paraules que ens han fet prendre consciència de ser part viva d'aquella casa, d'aquelles relacions, d'aquella família.

També la consciència del “deure” es construeix des de la infància. Amb els nostres pares i educadors que ens han repetit “has de..., deixa de..., posa't a..., tingues cura de..., has de... no pots...”, fins que aquestes paraules es converteixen en actes i aquests actes interioritzen un sentit determinat. Es comprèn la importància de ser adults capaços, sans, coherents, perquè el que fem i diem es fa normatiu, exemplar en la transmissió de valors. Penseu en el demà, com esposos, pares, educadors, catequistes, companys de treball, amics... l'important que és ser els millors possibles per construir un món millor!

Hi ha un progrés en el pensament i en la construcció de projectes que s'aprèn de petits i es desenvolupa de

majors, gestionant la complexitat de la vida. Gradualment creix la percepció d'un mateix, la consciència de les pròpies capacitats, per les quals una persona comença a endinsar-se en l'aprenentatge escolar, formatiu, professional..., estableix les seves pròpies amistats i relacions, sent l'atracció per una altra persona, surt de si mateix i construeix un projecte de vida amb aquella persona única i especial. És preciós veure tota aquesta meravellosa aventura que s'inicia de petits, a partir de la curiositat, del desig de conèixer, de descobrir, d'inventar, de transformar històries i objectes, en un procés de creixement que ens empeny a projectes cada vegada més ambiciosos, que donen sentit a la nostra vida, fins al projecte més gran i important de la nostra vida, que és la decisió de voler casar-se per sempre amb aquell home o aquella dona.

Tot això, encara que quedi dit d'aquesta manera, molt simple, és el que ens ajuda a prendre consciència de ser, de tenir, de pertànyer. Doncs bé, és fonamental comprendre que aquesta dinàmica psicològica i espiritual es viu, succeeix també, en el sagrament del matrimoni. El dia de les noces es rep una nova identitat, gràcies a la qual, els esposos participen en l'amor de Jesús per l'Església i per la humanitat. Els esposos, amb tota la seva humanitat, entren a formar part, són submergits, dins d'una realitat d'amor més gran. Encara que segueixin sent ells mateixos, queden involucrats i es fan capaços d'un amor més gran.

Podem pensar en una parella d'esposos com en una gota d'aigua; el dia del seu matrimoni, aquesta gota d'aigua s'aboca, conflueix en l'oceà de l'amor que uneix

a Déu amb la humanitat i Crist amb l'Església. Així, aquella gota, per més petita i fràgil que sigui, es troba que té la potència del mar, es pot moure, veure i sentir amb la mateixa intensitat de l'oceà, en una paraula, gaudeix de la mateixa bellesa de la immensitat.

Rellegiu el text sobre l'Esperit Sant i el matrimoni que hem llegit en el número 8 i 9 del document "Comunió i comunitat en l'Església domèstica", en el qual s'afirma que l'Esperit Sant no es sobreposa a la realitat humana, ni camina paral·lel a ella, sinó que assumeix aquesta realitat dins de l'amor diví, dins de Si. Trac-teu de pensar, en un moment de contemplació, que la vostra relació d'amor, amb el matrimoni, quedarà assumida, involucrada, absorbida dins el mateix amor de Déu. Si arribeu a entrar en aquest concepte, a comprendre-ho, a tenir consciència de pertànyer a aquest amor diví, no acabareu mai de sorprendre-us de la grandesa del matrimoni, i durant tota la vida sentireu que no estimeu prou la vostra dona, el vostre marit, els vostres fills, aquells que us envolten, perquè estareu veient la realitat des d'aquest altre amor més gran.

El vostre amor de parella no és simplement beneït o aprovat per l'Església, sinó assumit, "ficat dins", per mitjà d'ella, del disseny d'amor de Déu, en el qual us feu capaços d'un amor més gran de l'un per l'altre, perquè viviu en l'amor de Déu! No es perd la identitat perquè jo continuo sent "jo", el meu amor és personal, sóc jo qui es dona a tu, però aquest amor queda potenciat, fecundat, en una paraula, fet capaç d'estimar com Déu ho fa.

Compreneu **la importància de descobrir i formar la vostra consciència de ser sagrament permanent de Jesús que estima**? Compreneu a quina altura, a quina bellesa està cridat el vostre amor amb el matrimoni cristià? Malauradament no comuniquem aquesta bellesa del sagrament, com si tinguéssim por que el do de la gràcia fos una antítesi, una contraposició respecte a la realitat humana. Quan la veritat és exactament el contrari, el que és humà rep el do d'aquell Esperit d'amor que és foc que ascendeix, que eleva l'humà, el foc permanent, inesgotable, pel qual, en la mesura que som conscients i estem connectats, ens fem capaços d'un amor extraordinari cap a ell, ella, i junts, com a parella, cap als fills, la comunitat i la societat.

El problema és que si les parelles d'esposos viuen sense ser conscients de la seva involucració amb Déu, esdevenen pobres conductors de si mateixos, quan la parella d'esposos és conductora d'energia divina. Els esposos tenen el poder de transportar, irradiar energia divina. El Magisteri de l'Església ho expressa bellament amb la paraula “participar”, per indicar que amb el sagrament del matrimoni els esposos participen de l'amor de Déu i es fan capaços de viure'l i donar-lo. Fixeu-vos bé, no “tenen una part”, com si rebessin un tros del pastís, el que impedeix les comparacions i dir: jo en tinc més o menys. No, participen del tot en l'amor que uneix a Déu amb la humanitat i a Crist amb l'Església, tenen accés sempre, poden aconseguir sempre la plenitud i la totalitat d'aquest amor! Són sagrament permanent!

Aquesta novetat de vida no s'acaba, sinó que s'inicia amb la celebració del ritu del matrimoni, però si no es té consciència d'això, no es gaudeix! I així, puc viure el meu matrimoni sense saber que tenim un dipòsit permanent d'amor diví que puc utilitzar per viure i estimar el meu cònjuge, els meus fills, les persones que trobo "com Jesús estima". Quantes famílies tenen a casa un pou d'amor trinitari i el tenen tancat, segellat! Quantes parelles no saben que són titulars d'un compte d'amor infinit obert a "El Banc Trinitari" i no disposen d'ella, no van mai gratuïtament a la font de l'amor!

Tot això és possible pel fet que jo no estic només unit al meu marit, la meva dona, sinó que, junts, estem units, som esposos amb Jesús, per rebre i donar el seu amor. Si només tenim consciència de ser un home i una dona, un marit i una dona, què ens perdem?, en què ens enganyem? Quants esposos no saben que tenen a casa aquesta riquesa divina d'amor i persegueixen, gairebé pidolen, mestres, experts, consultors, un sentit, una idea sobre com comportar-se, com afrontar la dificultat!

És veritat que un bon amic, un bon conseller, un psicòleg valent pot ajudar-nos a entendre i superar una fase difícil, un punt mort en la relació. Però si també som conscients que comptem amb l'ajuda divina, si tenim consciència que «no estem sols», que la nostra relació està habitada per l'amor de Déu, imagineu amb quina força podem afrontar els obstacles! Per això, tractem de donar a conèixer la novetat del matrimoni cristià, perquè tinguem consciència no no-

més del nostre «nosaltres, com a parella» (que és sens dubte una cosa preciosa perquè ens fa ser a «imatge i semblança de Déu»), sinó també del «nosaltres amb Jesús», perquè sapiguem ser el Seu signe permanent d'amor, entre nosaltres i cap als altres.

Tenir consciència d'aquesta novetat generada en nosaltres pel do de l'Esperit vol dir saber i experimentar la presència estable de Jesús en la nostra relació, saber que des del dia del nostre matrimoni, el Senyor Jesús no només ens ha donat per sempre l'un a l'altre, ens ha unit en un vincle de fidelitat, sinó que Ell mateix s'ha vinculat amb nosaltres, s'ha fet custodi i metge de la nostra relació, ha assumit personalment la cura del nostre amor fent-nos participants de tot el seu amor, amb el qual Ell estima l'Església i la humanitat.

Certament, podem ignorar aquest amor de Jesús, o pitjor, conèixer-lo però no fer res i, llavors, tot i que Jesús està en nosaltres, accepta no actuar, es deixa com a "congelar" per la nostra fredor. Perquè l'amor deixa lliures i, precisament, en la nostra llibertat enfront de l'amor diví es revela com Déu respecta, que és la primera condició de l'amor, no imposar-se. Però, si acollim el Seu do, si el fem aflorar en la nostra consciència, si li obrim la porta de la nostra relació conjugal, llavors, Jesús es mostrarà en tota la seva potència d'amor i a través dels simples gestos d'acollida, d'amor, de tendresa entre el marit i la muller, entre els pares i els fills, entre els esposos i la comunitat eclesial i social, Ell continuarà arribant a cada home, lliurant a tots aquell amor, que d'altra manera queda ocult als nostres ulls.

Quan s'ordena un sacerdot, es veu gairebé obligat a una consciència nova, perquè es vesteix i es comporta d'una manera nova, vivint enmig dels altres, percepció que és un "signe d'un Altre", sacrament de Jesús, i això l'ajuda a prendre consciència del que és. El problema per als esposos, de vegades drama, és que un cop casats faran les coses normals de cada dia, seguiran amb els hàbits, gestos, els ritmes ...

La continuïtat amb la vida que es portava esdevé un drama perquè no ajuda a adquirir consciència de la novetat. Perquè fer l'amor, viure, habitar, educar els fills, mantenir la casa, anar a treballar... Tot serà com ho fan els altres. No es tracta de fer res extraordinari, aquesta és, precisament, la bellesa immensa de la proposta de Jesús, sinó de continuar fent tot l'ordinari amb la gràcia sacramental, és a dir, sent capaços d'estimar com Jesús estima. Aquí, Ell estarà sempre present, disponible durant les 24 hores del dia. Quants matrimonis compleixen amb totes les seves obligacions, porten els nens a l'escola, treballen, se sacrifiquen i no són feliços! Acaben per creure que s'han equivocat en triar-se l'un a l'altre. I és perquè ningú els ha explicat que no es tracta de fer coses, sinó de fer-les posant-hi l'amor que tot ho pot, tot ho sana, tot ho cura, tot ho perdona. Aquest és l'amor de Déu, el que Jesús ha vingut a portar al món. Qui entén això deixa entrar en la seva vida la riquesa i el do diví d'estimar en el fet de fer el cafè, de netejar el bany, de fer l'amor, de recollir els fills, d'organitzar la casa. En tot això està present la gràcia de Déu i aquesta força es comunica a través dels gestos quotidians, ordinaris.

Els esposos comuniquen la gràcia divina fent-se una carícia, donant-se una flor, mirant-se en silenci. A la normalitat de les petites coses, es té la consciència de ser sacrament permanent. Cada instant es converteix en expressió de l'amor diví i es fa extraordinari quan, en el dir i fer, es revela la Font de l'amor. Els mestres de l'amor haurien de ser els cristians!

Jesús està amb nosaltres, cada dia, tot el dia, fins a la fi de la vida, amb tota la seva entrega, humilitat, bellesa, tendresa i novetat. **Com i quan cultivar la consciència de ser signe d'aquesta presència de l'amor de Jesús?** Per formar aquesta consciència, igual com hem descrit abans, són importants les repeticions dels actes i de les paraules. Experimentar entre vosaltres la simplicitat dels gestos sent conscients i verbalitzant, per exemple, després d'un petó o un moment de tendresa: "Déu t'estima infinitament més que jo, jo voldria tractar, amb l'ajuda de Déu, de fer-t'ho sentir". L'ajuda verbal recíproca és important, perquè no tenim consciència de viure dins de l'amor de Déu.

Cal formar-se com a nuvis. Penseu que com esposos el que fareu i direu podrà comunicar l'amor de Déu. Quan li donem la mà a un amic, encara que ell no ho sàpiga, nosaltres li estarem donant a tastar l'amor gratuït de Déu. Quan acollim un amic en dificultats, quan fem una carícia a un fill, quan mirem amb misericòrdia a qui està ferit, nosaltres mostrarem, amb la nostra pobresa, l'amor acollidor, tendre i misericordiós de Jesús. Comenceu a dir-vos com Pau: "ja no sóc

jo qui viu, sinó que és Crist qui viu en mi". És Jesús qui viu i estima en tu.

Això augmenta enormement la vostra donació d'amor, perquè així, a l'interior de la vida de parella neix un suport i un estímul recíproc, un acte de fer memòria del do rebut que ajudarà a anar cap endavant, a caminar cada vegada més lluny. Parlar i actuar d'aquesta manera us farà cada vegada més conscients que el matrimoni és una crida a la santedat! Us adonareu que "el mínim esforç", el fet de jugar a les rebaixes no us pertany, no us fa feliços. Descobrireu que la santedat a la qual Déu crida no és un empobriment de la humanitat, sinó un creixement, una plenitud d'humanitat, d'encarnació.

Es poden trobar moltes maneres per expressar que Déu està enmig nostre, fins i tot d'una simplicitat extrema: acollir amb un somriure un hoste, deixar el llum encès d'una espelma, posar una flor o una planteta sobre la taula, tenir a casa xocolatines per compartir-les amb algú prenent junts amb un cafè... la novetat de la presència de Jesús, que està sempre amb nosaltres, es pot mostrar amb gestos petits i humils, amb la bellesa sòbria d'una casa que revela, a qui hi entra, l'amor, l'acolliment, la fraternitat. Això és tenir consciència de ser sagrament permanent de Jesús que ens estima i tenir-ne consciència del nostre ésser església domèstica.

En cas contrari, quina és l'alternativa? És la unió entre l'home i dona, tractant de fer-ho bé, en el millor dels casos seguint els principis cristians, és tractar d'esti-

mar-se bé i perdonar-se, però perden la possibilitat d'una vida més profunda, més íntima amb la Font d'aquest amor. Certament, tot parteix del fet d'haver estat fets a imatge i semblança de Déu, de la crida inscrita a la unió a partir de la distinció entre la masculinitat i la feminitat, però amb aquesta crida a la comunió ens és donat molt més, ens és donada la possibilitat d'estimar com Déu ho fa. Òbviament, cap sacrament del matrimoni esgota per si mateix el "com" i el "quan" Déu desitja comunicar-se a cada home i, ni tan sols tots els esposos junts, arriben a mostrar com Déu estima la humanitat, com Déu estima l'Església, però, al mateix temps, cada un d'ells és un petit signe permanent d'aquest amor infinit de Déu. D'aquí la importància de la consciència d'aquesta novetat.

VEGEM COM AQUESTES IDEES ESTAN RECOLLIDES EN ALGUNS PUNTS D'AMORIS LAETITIA

Amoris Laetitia

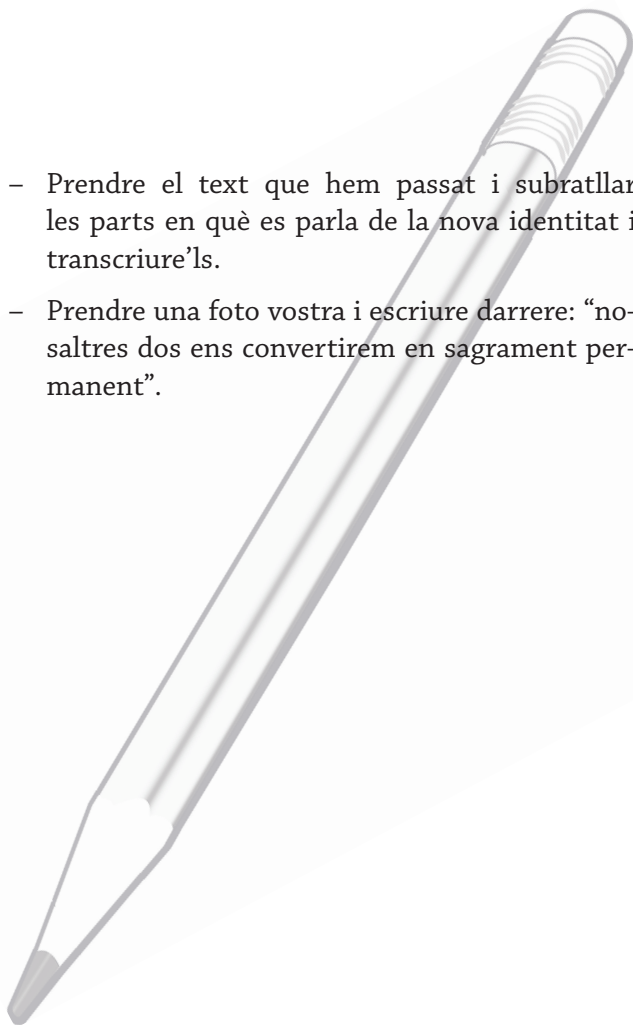
Núm. 29. *“La família està cridada a compartir la pregària quotidiana, la lectura de la Paraula de Déu i la comunió eucarística per fer créixer l'amor i convertir-se cada vegada més en temple on habita l'Esperit.”*

Núm. 314. *“Sempre hem parlat de la inhabitació divina en el cor de la persona que viu en gràcia. Avui podem dir també que la Trinitat està present en el temple de la comunió matrimonial.”*

Núm. 315. *“L'espiritualitat matrimonial és una espiritualitat de l'enllaç habitat per l'amor diví.”*

EXERCICIS PRÀCTICS

- Prendre el text que hem passat i subratllar les parts en què es parla de la nova identitat i transcriure'ls.
- Prendre una foto vostra i escriure darrere: “no saltres dos ens convertirem en sagrament permanent”.

Tema VIII

**De la intimitat viscuda
(Ell-Ella, parella-Jesús),
a la comunió donada.
La fecunditat de la vida
en comunió**

Objectius:

La comunió home-dona no és només per a nosaltres, sinó que és una comunió per ser donada. Això vol dir que la parella està cridada a:

- Aprendre a perdre per testimoniar alguna cosa a algú.
- Anul·lar les distàncies.
- Aprofitar les oportunitats per construir relacions d'amor.
- Fer sentir la calor de la proximitat i l'amor per fer créixer les persones que trobem.

Textos per a la reflexió:

- *Ritu del matrimoni*: 52, 53, 64, 78, 70, 84, 85, 878.
- *Familiaris Consortio*: 50.
- *Gaudium et Spes*: 48.
- *Comunió i Comunitat en l'Església domèstica*: 7, 9.

Estimats amics, avui voldríem compartir amb vosaltres algunes reflexions sobre el tema de la comunió donada als esposos.

Tots tenim present el que pot succeir en la vida de parella quan un o ambdós cònjuges es bloquegen, deixen d'interessar-se per tot i es deixen absorbir pel dia a dia quotidià. Molt probablement, aquesta parella acabarà per viure com en una mena d'estepa desolada, d'avoriment per totes les experiències, perdent la bellesa i la riquesa de ser esposos.

Sabem, per contra, que el dinamisme més íntim de la vida de parella es genera precisament en virtut del seu ser i viure a “semblança” de Déu, en aquella unitat i distinció en l'amor que expressa l'origen i destinació de la seva relació. Una parella que té aquesta consciència viu la seva vida amb passió i experimenta que com més creix la unitat, més creix la distinció, i de la mateixa manera, com més promou la diferència, més creix la unitat.

Quan en una parella un o dos no entren en aquesta dinàmica de parella, la parella neix “coixa”, parteix ja marcada per una dificultat en la seva forma de procedir. Quan en una parella preval la unitat però no hi ha respecte i amor per la bellesa de la diferència, les persones corren el risc d'acabar en una mena de manipulació recíproca, perquè es perd de vista el bé personal de l'altre en nom del “bé superior” de la parella, que curiosament coincideix amb el propi. Quan preval la diferència, no entesa com un sa creixement personal, sinó més aviat com el fet de cultivar inde-

pendentment els propis interessos, s'acaba per reduir la unitat de la parella a un buscar "estar d'acord" i a aquell mínim de convivència per "estar bé" junts.

Recordant el que hem compartit en les trobades precedents, podem comprendre el lluny que estem de la plenitud i bellesa de vida que la unitat i distinció poden donar els esposos! Sabem que aquesta experiència d'amor pot conduir a la parella a una unitat i, alhora, a un respecte a la diferència, que no es troba en cap altra part del món. I hem comprès, també, que el que la fa possible és només la relació personal amb Jesús.

Ser parella amb Jesús ens permet créixer en la qualitat de la unitat i en qualitat de respecte a la diferència, perquè Jesús és la riquesa de la unitat que estableix amb cada un i amb nosaltres, i és la riquesa de la distinció, que permet, amb el transcurs del temps, que cadascú sigui la millor persona possible. Ell és el vèrtex de la relació d'amor que, partint del fet d'haver estat creats a imatge i semblança de Déu, segons narra el Gènesi, s'uneix a la plenitud del Misteri Gran de l'amor de Crist per l'Església revelat en la carta als Efesis.

Ara ens preguntem: aquesta comunió altíssima, aquesta riquesa d'amor extraordinari que s'instaura entre Jesús i la parella, entre l'home i la dona, ha de manifestar tot el seu potencial d'amor només a l'interior de la parella? Està destinada a romandre tancada en si mateixa, a l'interior de la parella i de casa, com si estigués dins d'una campana de vidre, o més aviat és una comunió que és donada per expandir-la, un llum

encès per il·luminar, un amor vivificat perquè doni vida a d'altres?

Per desgràcia, hem de reconèixer que en la major part de la gent, també entre els cristians, la idea més difosa és que el matrimoni és per a mi, que és un do per a nosaltres dos. La qual cosa, en part, és veritat, perquè la gràcia del matrimoni ens és donada, precisament, per “curar, perfeccionar i elevar” el nostre amor, com afirma el document del Concili Vaticà II, *Gaudium et Spes*.

Però, al mateix temps, i justament en virtut d'aquest do, succeeix que la nostra pobra i simple realitat de parella entre un home i una dona, el nostre ser unitat i distinció en l'amor, es converteix en una font d'amor, una força d'amor única, que transforma la nostra vida, la de la nostra comunitat eclesial i la de la societat, perquè es fa signe capaç de dir al món com Déu estima la humanitat, com Crist estima l'Església.

Es tracta d'una revelació extraordinària, perquè ens fa comprendre que la gràcia del matrimoni genera en nosaltres una capacitat d'estimar permanent, que ens fa conscients que nosaltres dos estem cridats a fer-nos capaços d'un amor que flueix, que contínuament ens dona l'un a l'altre en la unitat i distinció, ens dona als fills, ens dona a totes les persones i realitats que trobem.

Perquè el nostre amor de parella és amor “a” i “de” relació amb Jesús, amb el Senyor que ha promès fer-se font d'amor, d'aigua viva, que brolla per a la vida eterna (Jn, 4). Aquesta font no està destinada a romandre tancada a casa, perquè l'aigua que s'estanca es cor-

romp, es fa no potable! Si l'amor que rebem es limita a nosaltres dos, es mor. L'amor de Jesús és infós en els nostres cors per desbordar-se en el món, és un amor que té la força de transformar el món, perquè està sostingut, alimentat de l'amor de Déu mateix.

Des d'"el principi", el Senyor ha pensat en l'home i la dona com custodis de la Creació, ha revelat en la parella la capacitat d'humanitzar el que ha creat amb l'amor, des d'"el principi" ha posat a la família la benedicció per a tots i per a tot. El món d'avui podrà ser canviat només per les famílies que descobreixin que són hereves d'aquesta benedicció, que es reconeixin com l'actualització, avui, d'aquell en "el principi" que ens revela com nou inici, nova possibilitat, humil font de l'etern amor de Déu.

En la mesura que la parella comprèn i viu aquesta identitat, es fa, naturalment, font de vida per als altres. Sense sermonejar, sense fer moralismes, sense anar de casa en casa, però encarnant i testimoniant aquest amor únic i irresistible. Quan una persona viu la seva pròpia vida de parella serenament, com anirà a treballar, amb quin estil farà la seva feina? Quan és conscient del do i viu bé la seva vida de parella, quan al costat del cònjuge se superen les fatigues i es gaudeixen les petites o grans alegries de la vida, quan la relació amb el cònjuge i els fills està teixida, amarada d'aquest amor diví, com serà la qualitat de la seva relació amb els familiars, amb els amics, els veïns i els companys?

La vida genera vida, l'amor rebut genera amor donat! I a l'inrevés, tancar-se en un mateix, encara que sigui a casa o en família, aïllar-se, pensar només en un mateix, desfigura el do i, sense necessitat d'arribar a situacions extremes o monstruoses com les de persones que es tornen violentes o perilloses, portarà, sens dubte, a una vida pobra, freqüentment falsa, en què les coses es fan per impressionar fora, amb comportaments educats, gentils i amables, però no a casa, on es viurà malament, amb relacions conflictives, no frater-nes, no amoroses.

Per contra, qui comprèn que ha rebut el do de la comunió com un do per ser repartit, es converteix en un "factor coagulant", és a dir, algú que coneix els dinamis- mes per estar junts, i encara que estigui cansat, no estalvia l'esforç d'explicar-se quan cal, sent la necessi- tat i la força de la paciència davant les proves; algú que viu amb aquesta consciència té la capacitat i la possi- bilitat d'edificar la comunió eclesial i social.

Això és segurament una revolució! No violenta i in- vencible. Comprenquem que el món no canviarà de rumb només perquè es facin lleis més justes (encara que siguin necessàries i indispensables), sinó perquè al costat d'aquesta justícia es desplegui una fraterni- tat. Doncs les lleis no poden intensificar les xarxes de relacions, no poden "imposar" el fet de voler-se bé, això és un moviment que pot generar-se només des de baix, quan les persones experimenten una qualitat humana diferent, d'un sabor i una densitat diferent. Aquest és el do dels esposos, convertir-se en construc- tors de comunió.

El Senyor ha creat la família, precisament, com un element del què emana i amb el qual es renova la comunitat i la societat humana, de manera que tractar de viure i expressar el millor de la vida de parella, genera el creixement i la consolidació de la meva pròpia, de la teva i de la nostra (com a parella), així com el benestar dels que viuen amb nosaltres: els fills, els familiars, els amics, els veïns, els companys, en una mena de cercles concèntrics positius que el difonen més lluny, a partir dels més propers i que, al seu torn, ens fa bé, precisament perquè estan al voltant nostre.

Això no és perquè caiguem en la supèrbia, ja que és un do de Déu. Quan les persones que coneixem, en veure'ns, diuen: "Que agradables sou", quan la nostra presència és desitjada en una casa, en una activitat, en un grup, quan les persones ens sentim com amigues, com a germans, això no succeeix per enorgullir-nos en la vanaglòria, sinó per revelar la bellesa i el do de comunió que el Senyor ens ha donat i que ens permet ser "per" i "amb" els altres.

Aquesta és la fecunditat de la comunió, que partint de nosaltres pot involucrar cada persona amb la qual ens trobem, on sigui que la trobem. Però per viure-la cal tenir la consciència, cal saber que el do de la unitat, "els dos seran una sola carn", no està pensat perquè sigui consumit només entre el marit i la dona, en l'apartament propi, sinó que és principi d'unitat per al món. Això és evidentíssim avui, veient com el món es fragmenta, precisament, perquè ningú coneix encara el principi de la unitat.

Aquest és el principi fonamental; les altres experiències d'unitat són derivades d'aquesta unitat originària. Per això, avui assistim a la paradoxa que la dimensió humana comunicativa (social, política, associativa) no para de créixer (pensem en com el món està connectat per internet) i, en canvi, el món i l'home estan cada vegada més fragmentats! Perquè hem perdut l'origen i el principi que dona i ensenya la unitat. No és un problema de multiplicar les taules rodones per ser (moltes vegades falsament) iguals, sinó de posar en circulació el principi unitiu que emana de l'Ésser una carn, que fa que els diferents puguin fer-se (veritablement) un.

Nosaltres dos, com a parella, des d'on estem, som capaços de fer família, d'estar en comunió, d'estar units i quan ho fem, enriqueim la nostra parella i ens convertim en presència de Déu en el món. No perquè ens entossudim o fem qui sap què, sinó, simplement, perquè som ja, com a parella d'esposos, aquest do d'unitat, aquesta llum encesa sobre la muntanya. Perquè estem ja dins d'una xarxa de contactes amb els quals comuniquem "humanitat unitiva", humanitat que acull, que escolta, que perdona, que té paciència, ni que sigui amb el nostre viure-la i testimoniar-la cada dia.

En totes les parelles hi ha dificultats, circumstàncies en què pot haver disputes i, immediatament després, recomençar a teixir la unitat. Això és el que una parella d'esposos rep com a do i que, vivint, transmet, dona, ensenya als altres. Així, el principi unitiu es fa comunió, comunitat, societat, s'allarga a qui està al

voltant, perquè no pot limitar-se, simplement al pur estar d'acord.

Milers de persones al món, busquen la pau que deriva de la unitat, però no aconseguixen tenir-la perquè està trencada la connexió entre aquest desig social i la font de la qual flueix. En aquest moment històric, el patiment no és per falta de desig, sinó per haver tancat els elements de distribució d'aquesta comunió. Les parelles d'esposos són fonts segellades, sortidors de benzina tancats, llums apagats.

Usant un símil mèdic, és com si en aquest moment, el cos social, cada vegada més dividit, fos tractat amb un petit degoteig de “principi d'unitat” que, només, no aconseguix desbloquejar la fragmentació del cos. Però si el degoteig passa a ser de centenars, milers, l’“antivirus” de la divisió comença a tenir efecte.

Aquest exemple ens ajuda també a entendre la dimensió social del do que, com a esposos, hem rebut. Si tinguéssim moltes famílies “bones” però tancades a casa, inconscients del seu do i de la seva missió ens trobaríem que hi haurien moltes “ampolles” portadores de l'antivirus de la disgregació, de la separació, però no “en vena”, no connectats al cos social, i per tant, incapaces de generar un canvi, una humanització i una unitat en el cos.

La qualitat de la humanitat que veuran els nostres fills de què depèn? Del govern, de l'escola, de les associacions? Aquestes realitats són subsidiàries, han de i poden integrar un principi que té el seu origen en la família, que es genera en la família. És indispensable

que neixi una generació d'esposos que diguin, amb la seva pròpia vida, que aquest és el camí.

Una preparació adequada al matrimoni significa preparar-se per ser font de comunicació, que no vol dir ser com un sacerdot o una monja, anar predicant o qui sap què, sinó que significa viure tan intensament la comunió que aquesta es converteixi en un dinamisme permanent amb els que ens relacionem, amb els nostres contactes, amb la nostra xarxa de relacions, que no deixa a ningú mai sentir-se sol, aïllat humanament.

La comunió entre l'home i la dona és una comunió de donar, per la qual la parella està cridada a aprendre a perdre, per poder testimoniar i compartir aquesta comunió amb els altres. Anul·lar la distància, aprofitar les ocasions per construir relacions d'amor, fer sentir la calor de la proximitat de l'amor per fer créixer les persones amb què ens trobem.

Això suposa una formació, un exercici en la quotidianitat pròpia de la parella. Ensenya a perdonar-se per expressar l'amor a la dona, a l'espòs, els ensenya a fer el primer pas, el primer gest, a dir la primera paraula. Només vivint intensament la comunió de la parella, aprenc a perdonar, donar, fer gestos i dir paraules que construeixen unitat amb els amics, amb els veïns, amb la gent. Els ensenyarà a viure l'amor que genera comunió.

Això ens crida cap a un amor cada vegada més gran, perquè si la nostra relació és insignificant, petita, no ens portarà a perdonar-nos, a donar-nos, a unir-nos,

perquè no serem capaços d'“anar a l'altre”, d'anul·lar la distància. Aquest do és per créixer cap a un amor més gran, no per empobrir la parella!

Penseu en quantes vegades la vida de parella fa que un trobi l'altre. En l'exemple de la relació entre pares i fills, quan el pare o la mare s'agenollen, s'asseuen per terra per jugar amb el nen petit o aixecar-lo si s'ha caigut. També físicament, anul·lar les distàncies, és una imatge clara del que es genera en la parella i a partir de la parella, amb aquest amor de comunió, amor que es viu en parella per créixer com a parella i que es converteix en forma de viure, es fa distribució de comunió amb els qui estan a prop.

Quan no es crea contacte entre mi i els altres, roman la distància, la separació. Mentre que, en la mesura que m'acostumo i aprenc a eliminar les distàncies amb el nuvi o la núvia, amb el marit o la dona, em faig capaç d'exportar aquesta unitat que anul·la les distàncies. No perquè sigui un superhome o sigui perfecte, sinó perquè per aquest do em faig capaç de fer-me proper, fins i tot de qui fa el mal, ha pecat, o no secunda les meves idees.

Vivint la comunió en parella aprenem a gaudir les ocasions per construir de manera permanent relacions d'amor, perquè estem cridats a distribuir comunió no segons les circumstàncies o en certes ocasions, com per exemple durant la Missa, una festa o un funeral. Les relacions d'amor no estan lligades a circumstàncies específiques, perquè la parella és permanentment,

24 hores del dia, cada dia, do d'unitat i distinció, una sola carn. Es viu, se n'aprèn, les 24 hores del dia!

Per això podem distribuir comunió, també fora, sense que siguin necessàries circumstàncies especials per a construir una relació, pel carrer, en un passeig amb els amics, en una celebració, diumenge a la Missa, dissabte a la pizzeria, en qualsevol lloc podem construir relacions. Això em fa créixer en l'amor, i l'extraordinari és que no tinc de fer-me violència, sinó expressar el que sóc.

Una persona pot tenir un caràcter més tímid i una altra ser més expansiva, però ambdues poden fer aquells gestos tan senzills, des de moure una cadira fins a somriure a una persona amb la qual ens trobem, des d'intuir una pregunta o la necessitat d'un amic a enviar un missatge de felicitació a una persona que no es veu des de fa temps... Milers de petits gestos que mostren el desig i expressen la capacitat de construir una relació amb l'altre.

Es comença a aprendre des de la parella per després construir una relació profunda amb els fills i, després, fer sentir la calor de la proximitat i oferir ajuda i amistat a les persones amb les que ens trobem, i així successivament... Per realitzar la cosa més important, fer experimentar la presència: jo sóc aquí per a tu.

És clar que aquesta experiència s'inicia en la parella. Quina pena seria si una dona no sabés fer sentir al seu marit l'amor que sent per ell? I el mateix el marit? Si la persona amb la qual viu no em fa experimentar el seu afecte, la seva proximitat, segur que tampoc allar-

garà la mà per tocar-me, no s'atrevirà a mirar-me als ulls, no sabrà comprendre i acollir el meu do i el meu límit... i, així, serem com dues estàtues, properes però sense contacte, com podré viure, llavors, aquesta comunió amb els de fora, amb els germans i germanes que trobo?

I a l'inrevés, quan experiment la presència de l'altre, el seu amor per mi, quan comprenc que ell o ella estarà sempre aquí, certament la vida de parella té un altre sabor. I és a partir d'aquest petit dinamisme, molt simple, però que es fa fort amb la presència continuada i les repeticions en la nostra vida, com ens fem capaços de construir unitat, de ser comunió.

Fem sentir la presència, l'afecte, el desig de relació amb la manera com saludem a una persona al entrar en una casa, en una celebració, a la feina, al supermercat, al dentista. Això ens fa créixer en l'amor, perquè l'amor creix donant, no estant allà, paralitzat! Això és el que podem experimentar en la mesura que ens comuniquem l'amor entre nosaltres i d'aquesta manera la comunió creix i s'expandeix al nostre voltant...

VEGEM AQUESTA RIQUESA EN ALGUNS TEXTOS DE REFERÈNCIA

Del Nou Ritual del Matrimoni

Núm. 52. *“Després, amb la santa Església, invocarem Déu Pare, per Jesucrist, el nostre Senyor, perquè rebi complagut a aquests fills seus que contrauen matrimoni, els beneeixi i els concedeixi viure sempre units.”*

“Que els concedeixi viure sempre units” indica unitat per ser imatge i semblança de Déu.

Núm. 53. *“N. i N., l'Església participa del vostre goig i us rep cordialment juntament amb els vostres pares i amics, en el dia en què s'uneixen per sempre les vostres vides davant de Déu, el nostre Pare.”*

“Unir per sempre les vostres vides” que es realitza a la casa dels esposos.

Núm. 64. *“Vosaltres ja esteu consagrats pel Baptisme. Ara, Crist, en beneir aquest amor, els enriqueirà i enfortirà per mitjà del sagrament del Matrimoni, perquè puguin ser mútuament fidels i assumir les responsabilitats pròpies de la vida matrimonial.”*

La nostra vida de parella té per finalitat aquest “ser mútuament fidels” de què hem parlat.

Núm. 78. *“Infon, Senyor, l'Esperit del teu amor a N. i N., perquè siguin un sol cor i una sola ànima; que res separi a*

aquests esposos que Tu has unit i, plens de la teva benedicció, res els afligeixi.”

“Infon, Senyor, l’Esperit del teu amor” vol dir que la unitat dels esposos està implicada en Déu, pertany a Déu. El concepte queda reforçat per la frase “que Tu has unit”.

Núm. 70. *“N., vols unir la teva vida a la meva, pel sagrament del matrimoni, en el Senyor que ens ha creat i redimit?”*

“Vols unir” en el Senyor indica que des d’aquest moment s’inicia una qualitat diferent, divina, de la meva vida amb la teva, perquè està unida i consagrada “en” el Senyor.

Núm. 84. *“Déu nostre, que amb el teu poder vas fer totes les coses del no-res, des del principi tot ho vas ordenar, fent l’home a la teva imatge, li vas donar a l’home l’ajuda inseparable de la dona, perquè ja no fossin dos, sinó una sola carn [...] Déu i Pare, que vas consagrar la vida conjugal [...] Déu i Pare, que uneixes l’home i la dona i concedeixes a aquesta unió, establerta des del principi, l’única benedicció que no va ser abolida [...] perquè, per l’efusió del teu amor en els seus cors, romanguin fidels a l’aliança nupcial.”*

Hi trobem una successió de crides a la unitat.

Núm. 85. *“Pare sant, Tu vas fer l’home a la teva imatge i el vas crear home i dona, a fi que, units en el seu cos i en el seu cor, complissin la seva missió en aquest món. Tu vas voler, Pare, que la unió nupcial dels esposos ens revelés el disseny del teu amor i fos el signe de l’Aliança que vas fer*

amb el teu poble, i així posés de manifest el misteri de la unió entre Jesucrist i l'Església."

La unió conjugal, creada en el seu origen per manifestar el misteri d'amor de Crist i l'Església.

Núm. 87. *"Déu Pare de tota bondat, en el teu designi d'amor vas crear l'home i la dona perquè, en l'entrega recíproca, amb tendresa i fecunditat visquessin alegres en la comunió."*

"Alegres en la comunió". Totes aquestes cites les hem aportat per ajudar a comprendre com en el Ritu del Matrimoni els conceptes de comunió, unió, ser una sola carn, reciprocitat, són presents i queden afirmats amb una paraula clara, i per evidenciar que la unió dels esposos no acaba en ells, no els és donada per a si mateixos, sinó perquè a través d'aquesta unió es manifesti, es faci visible i present l'amor de l'Espòs Jesús per l'Església, per la humanitat, per cada ésser humà.

De l'exhortació apostòlica *Familiaris Consortio*

Núm. 50. *"La família cristiana està cridada a prendre part viva i responsable en la missió de l'Església de manera pròpia i original, és a dir, posant al servei de l'Església i de la societat el seu propi ésser i obrar, pel que fa a comunitat íntima de vida i amor."*

És una esplèndida síntesi de tot el que hem dit fins ara. Què vol dir que la família està cridada a posar-se al servei de la societat? La seva essència és actuar com a "íntima comunitat de vida i d'amor". Això vol dir que

la comunitat dels esposos actua com a principi eficaç de comunió. Avui, la comunitat està, sovint, reunida i conservada en la comunió per la funció del sacerdot, però els sacerdots estan complint una funció “substitutiva”, per cert, sostraiant energies i temps al que els és propi, específic del seu ministeri: l’anunci de la Paraula, l’administració dels sagraments, la guia personal i comunitària del ramat que els ha estat confiat.

I això, perquè qui ha rebut el do de generar comunió i unitat està apagat, dormint; la llar dels esposos no viu i es presta com a força de comunió, d’escolta, d’acollida, per fer experimentar la fraternitat. Pensem en la taula, la utilitat que pot ser per a narrar i experimentar, compartir i unificar la comunitat...

Seran les famílies en què neixi la bellesa de la comunió les què renovaran la societat. Llegiu, també, de quina manera: “de manera pròpia i original”, és a dir, no com ho fan els sacerdots o les monges, sinó amb una forma específica de dir i fer, és a dir, amb el seu ésser comunitat. Això reitera que la unitat no s’acaba en els esposos, sinó que ens és donada per anar cap als altres. Som un per a ser do d’unitat.

De la Constitució pastoral *Gaudium et Spes*

Núm. 48. *“La família farà partícips a altres famílies, generosament, de les seves riqueses espirituals. Així és com la família cristiana, l’origen del qual és el matrimoni, que és imatge i participació de l’aliança d’amor entre Crist i l’Església, manifestarà a tots la presència viva del Salvador en el món i l’autèntica naturalesa de l’Església, ja per l’amor,*

la generosa fecunditat, la unitat i fidelitat dels esposos, ja a la cooperació amorosa de tots els seus membres.”

Si volem saber com ha de ser una parròquia, on hem de mirar? Quin model tenim? La parella, la família! Aquest és el model de l'Església. Déu ha posat en la família el potencial regeneratiu de la humanitat i de la comunitat.

De Comunió i comunitat en l'Església domèstica

Núm. 9. *“La comunió donada per l'Esperit no s'afegeix des de l'exterior, ni roman paral·lela a la comunió conjugal i familiar que constitueix l'“estructura natural” de la relació específica entre home-dona i pares-fills; més aviat, assumeix aquesta mateixa estructura dins el misteri de l'amor de Crist per la seva Església i, per tant, la transforma internament i l'eleva a un signe i lloc de nova comunió salvadora sobrenatural.”*

El do del matrimoni no és qualsevol cosa que s'afegeixi des de fora, sinó alguna cosa que insereix, empelta la unitat de la parella dins d'una estructura de comunió més gran, aquella que és divina, i la transforma per fer-la distribuïdora de comunió que salva.

Núm. 7. *“Per la gràcia de l'Esperit Sant, la parella i la família cristiana es converteixen en “Església domèstica”, en el sentit que el vincle d'amor conjugal entre l'home i la dona és assumit i transfigurat pel Senyor en una imatge viva de la comunió més perfecta que els uneix, amb el poder de l'Esperit, la de Crist i l'Església, el seu cos i la seva esposa. D'aquesta manera, la parella i la família cristiana*

es fan partícips de l'amor de Crist per l'Església d'acord amb una forma i contingut característics, és a dir, en la "comunió" dels membres que els componen i amb la realitat de l'"amor" conjugal i familiar: els cònjuges participen en l'amor cristià d'una manera original i adequada, no com a individus, sinó junts, formant una parella. Després, els cònjuges participen junts en l'amor cristià amb la realitat que caracteritza la seva existència diària, això és, amb l'amor conjugal."

EXERCICIS PRÀCTICS

- Trobar-se amb amics o parents que es freqüenten poc.
- Anar a veure persones que viuen soles.
- Fer una activitat concreta junts, per exemple, un voluntariat o una altra activitat que impliqui a la parella.

Tema IX

**La novetat ens rellitua:
de la perifèria d'una
xarxa de relacions a ser
el seu centre impulsor**

Objectius:

Amb el sagrament del matrimoni es produeix una nova col·locació dels esposos en el teixit eclesial i social. Efectivament, els esposos passen d'estar en la perifèria d'una xarxa de relacions (personals i de parella), a ocupar el centre d'una nova xarxa de la qual ells són, ara, la referència. Els punts clau d'aquesta sessió són:

- Construir la nostra xarxa de relacions
- Consolidar les relacions
- Ampliar el radi de relacions
- Reforçar els llaços de les relacions per reflectir la bellesa de la novetat.

Textos per a la reflexió:

- *Gaudium et Spes*: 48.
- *Ritu del matrimoni*: 5, 69.
- *Evangelització i sagrament del matrimoni*: 44, 47, 59, 104.
- *Comunió i comunitat en l'Església domèstica*: 9, 10.
- *Carta a les famílies*: 19.
- *Familiaris Consortio*: 49, 50.

Estimats amics, avui volem reflexionar amb vosaltres sobre el do rebut pels esposos amb el sagrament del matrimoni: ser constructor de relacions.

L'ambient de vida d'una parella d'esposos és una rica xarxa de relacions, properes i llunyanes. Partint del centre, en el cor d'aquesta xarxa hi ha els fills, després els familiars i amics, després els veïns de casa, els parents més llunyans i gradualment cap al que podríem definir com la perifèria, trobem els companys, els pares dels amics dels fills i les persones que trobem ocasionalment. Tots, de forma més o menys conscient, formem una xarxa de relacions.

Vosaltres, com a nuvis, on heu d'estar en aquesta xarxa? Al centre de la xarxa hi ha la parella d'esposos, és a dir, allà hi ha els vostres pares. Des de petits us hauréu experimentat molt a prop d'aquest centre i, com a fills, sempre estareu allà. Però, en créixer heu desenvolupat, també, la vostra xarxa de relacions, el centre ja no són els vostres pares, i encara que ells són allà, la xarxa neix entorn de vosaltres.

Des que us heu fet parella, aquesta experiència és encara més clara, percebeu que com a parella ja no pertanyeu al centre dels vostres pares, les relacions amb ells són importants, hi seran presents tota la vida, però no poden ser el vostre centre. Experimenteu que, com a parella, esteu cridats a generar una nova xarxa de relacions al vostre voltant.

I això és, precisament, una cosa que succeeix de forma natural amb el matrimoni, perquè ser una nova parella us converteix en el centre d'una xarxa de no-

ves relacions. Sense tallar o oblidar les precedents, aquell dia naixerà alguna cosa nova, perquè el “nosaltres” que neix del sagrament reconnectarà de manera nova totes les relacions precedents, siguin personals (el pare i la mare d’ell i d’ella, els germans, familiars i amics, companys, etc.), siguin comuns (amics, persones conegudes pels dos), o fins i tot, aquelles que naixeran (fills, amics dels fills, pares dels amics dels fills, etc.). Hi haureu de donar un gran salt!

Amb el sagrament del matrimoni, Jesús encén un nou foc, es fa present en aquesta nova xarxa, perquè en estar en aquell “nosaltres” que naixerà amb el casament, la parella d’esposos es col·loca com una ciutat sobre la muntanya, com un llum sobre un lucernari, de manera que tothom el pugui veure, entrar en relació amb ell, i en fer-ho tothom pugui trobar i reconèixer l’acció d’Aquell que els consagra, el Senyor Jesús.

Un dels dons de Jesús a la vostra parella serà, precisament, fer-vos passar de ser satèl·lits en la xarxa de relacions de les vostres famílies d’origen, a ser centre, nucli que afegeix i tendeix relacions noves, realitats noves, vida nova. Ara, vegem millor quins són els passos a fer per construir relacions belles, sanes.

El primer aspecte és prendre consciència que aquesta xarxa de relacions es construeix, no es crea per art de màgia! Per això, cal estar atents al fet que un dels dos no “pateixi” totes les relacions precedents de l’altre, deixant-se com “aixafar”, o no “s’adapti” a tot un seguit de relacions anteriors de l’altre, sense trobar el seu propi paper central, o que s’entri en una mena de

“negociació”: si anem amb aquest parent o amic teu, llavors hem d’anar amb aquell altre parent o amic meu!

Està clar que una parella d’esposos no neix del no-res, sinó que arrossega i es basa sobre tot un seguit de relacions prèvies. Ja ho hem dit, però s’ha d’insistir que després del casament, el centre passa a ser el “nosaltres” (no ja solament ell o ella) que ha de construir la seva xarxa de relacions compartides, amb familiars, amics, veïns, companys...

Aquesta és una gran saviesa a adquirir i compartir com esposos, no només perquè prevé i protegeix de moltes dificultats que neixen de conceptes erronis o relacions insanes, sinó perquè enriqueix la nostra vida de parella amb la presència d’amics i companys amb qui compartir les fatigues i les alegries del camí.

Un altre aspecte és consolidar les relacions que tenim amb els altres, com a parella. És natural que totes les relacions que tenim no tenen la mateixa intensitat, que algunes són pobres o simples, però hem de buscar sempre aprofundir, no deixar-les simplement sobreviure, perquè el Senyor no ens ha posat a la banda de germans i germanes per ser tebis o insípidos, sinó lluminosos, calorosos, amables!

Podem i hem de construir relacions noves, consolidar, ampliar el radi de les relacions sense tancar-nos en aquelles 3 o 4 usuals, podem teixir relacions belles també amb els veïns de casa, els companys, els parents, perquè això revela la nostra passió, la nostra relació d’amor amb Jesús, que estima i va a la recerca

de cada fill de Déu. Per als esposos, construir relacions és expressar l'amor de Déu per a cada ésser humà.

Finalment, cal reforçar els vincles de les relacions, per mostrar i reflectir la bellesa de la novetat. La bellesa dels esposos no és: jo estic bé amb tu, nosaltres dos estem bé en el nostre apartament i encara que no coneguem, no saludem, no ens trobem amb ningú, què ens importa!

Perquè, aïllar-se, no només debilita la parella, la desgasta (recordeu? El nostre amor no és només per a nosaltres dos, si es tanca en nosaltres, es mor...), sinó que l'anestèsia, paralitza el do gran que la parella ha rebut: la Presència a la seva relació de Jesús que estima!

Si no hi ha passió per Jesús, si no es desitja conèixer cada vegada més i compartir-ho entre els esposos i amb les persones del nostre entorn, vol dir que hem posat el do al congelador! Certament, allí es conservarà fins a la fi de la vida, perquè Jesús no ens abandona i no retira el seu amor, però no podrà conduir a l'alegria gran, a la vida plena, al sentit profund del nostre amor: estimar com Jesús!

El Jesús que està amb els esposos és el Jesús que té ganes de trobar, d'abraçar, de caminar, d'estar amb els altres, de parlar, de perdonar, d'aixecar, d'acollir.... Si no construïm una xarxa de relacions, com pot Jesús donar-se? I com pot donar-nos aquest goig de viure?

Malauradament, moltes vegades el Jesús que està amb els esposos, és poc més que un ornament, val com a símbol religiós, un Crucifix, una imatge de

la Verge que tenim a casa. El crucifix no molesta, la imatge tampoc, però, mentrestant, Jesús està enmig dels esposos com hivernat!

Si descobrim la passió d'anunciar, de donar espai, de donar cos i visibilitat a Jesús, això generarà inevitablement també la passió i l'obstinació de construir i ampliar les relacions i la nostra casa es convertirà en un lloc en el qual es construeix amistat.

Això és el que significa reforçar els vincles de les relacions per donar-los la bellesa de la novetat. Com podré parlar de Jesús si no he construït una relació de confiança amb l'altre? Perquè Jesús passarà als altres per la confiança que tinguem entre nosaltres, perquè veuran i experimentaran qui és Jesús per a nosaltres. Sense aquesta força i intensitat en les relacions, com podem pretendre que els altres ens escoltin i creguin quan els parlem de Jesús?

VEGEM EN ALGUNS TEXTOS COM ES PARLA D'AQUESTS CONCEPTES

De la Constitució pastoral *Gaudium et Spes*

Núm. 48. “Crist el nostre Senyor va beneir abundantment aquest amor multiforme, nascut de la font divina de la caritat i que està format a semblança de la seva unió amb l'Església.”

Subratllem com la vida de parella està estructurada sobre el model de la unió de Crist amb l'Església. Més endavant es llegeix: “*roman amb ells*”. Però aquell Jesús que roman amb els esposos, què fa durant tot el dia? Jesús resta amb els esposos, camina amb ells, estima amb ells i mostra la bellesa del matrimoni, de la unitat, de la comunió.

I segueix: “*El genuí amor conjugal és assumit en l'amor diví i es regeix i enriqueix per la virtut redemptora de Crist i l'acció salvífica de l'Església.*” L'amor dels esposos ja no és només el seu, sinó que està assumit dins d'un altre circuit, fet fort per una altra força. Es fa com un petit engranatge, una rodeta d'amor dins el gran rellotge de l'amor de Déu, perquè cap parella, per petita i simple que sigui, no està mai de més, no és una peça insignificant, sinó que rep el do de participar i de fer veure al món “l'hora de Déu”, és a dir, el seu amor misericordiós.

I continua: *“La família farà partícips a altres famílies, generosament, de les seves riqueses espirituals.”* Estem ficats dins el poble humà com una font a la qual tots, lliurement, poden acostar-s’hi. Certament, en un poble hi ha moltes fonts, perquè el Senyor ha volgut que hi hagi fonts d’aigua viva escampades sobre el territori afí que cada persona pugui saciar d’amor, i cadascuna de les parelles cristianes és una d’aquestes fonts.

“Així és com la família cristiana, l’origen de la qual està en el matrimoni, que és imatge i participació de l’aliança d’amor entre Crist i l’Església, manifestarà a tots la presència viva del Salvador en el món i l’autèntica naturalesa de l’Església.”

Text esplèndid que diu com cada parella és la presència de Jesús en aquesta xarxa de relacions i com tots podem descobrir què és l’Església, què és la parròquia, mirant a la família.

Perquè una cosa és pertànyer i l’altra cosa és viure en l’Església. Tots els batejats pertanyem a l’Església, però viure en l’Església vol dir viure en l’amor recíproc, en la relació d’amor. Per això, la naturalesa de l’Església es percep dins de la família, a la unitat d’amor de la parella, entre ella i Jesús.

D’aquí s’endevina quina és la missió a la qual estan cridats els esposos. El matrimoni és el do per convertir-se en petita Església, per mostrar Jesús que estima, que acull, que escolta, que irradia unitat nova. Aquest do és per renovar el rostre de l’Església. A les cases familiars està el secret per fer parròquia que vol dir fer

unitat. Quantes esglésies domèstiques tenen consciència d'aquesta identitat?

Del Nou Ritual del matrimoni

Núm. 5. *“La parella i la família, en virtut del sagrament, esdevenen imatge viva del mateix misteri de l'Església i participen de la seva fecunditat.”*

La fecunditat de l'Església està inscrita, també, a la llar, no perquè es tinguin fills, sinó perquè allà es pot experimentar l'afecte, l'amistat, la fraternitat. Som criats a partir d'aquí, de les relacions normals que vivim.

“Mitjançant el testimoni d'un amor oblatiu, fidel, indissoluble i fecund, acollim i transmetem, de manera peculiar i insubstituïble, el do de la salvació que ve de Crist.”

Núm. 69. *“Els demanem a vostès, germans, que resin per nosaltres perquè la nostra família difongui en el món llum, pau i goig.”*

Que difongui en el món a partir, precisament, de les nostres trobades quotidianes.

D'Evangelització i sagrament del matrimoni

Núm. 44. *“En la trobada sacramental, Jesucrist dona als esposos una nova manera de ser per la qual queden configurats a Ell, espòs de l'Església i col·locats en un particular estat de vida dins del poble de Déu.”*

Amb el do del sagrament, nosaltres dos ja no som aquells que érem abans, vam rebre un nou paper en l'Església.

Els estats de vida en l'Església corresponen als que han fet algun vot: sacerdots, religiosos, consagrats, missioners, i també casats... L'estat de vida conjugal sembla tancat a la família: amb la dona, el marit i els fills. En realitat, com per a cada estat de vida, a cada do li correspon una missió, perquè és donada una nova manera de ser al mig del poble de Déu. On els esposos són sagrament, signe visible de l'amor de Déu? Allà on viuen, en la seva xarxa de relacions, enmig d'aquella part del poble de Déu en la qual viuen.

Núm. 47. *“Per això, la parella i la família es poden anomenar església domèstica, és a dir, comunitat salvada i que salva; aquesta que, de fet, com a tal, no només rep l'amor de Jesucrist que salva, sinó que el comunica i l'anuncia amb la seva proximitat als altres.”*

Comunitat salvada per la gràcia i convidada a salvar per gràcia, testimoniant i vivint del do rebut en les relacions que viu...

Núm. 59. *“Els cònjuges, per tant, per raó del seu ministeri no són només l'objecte de la sol·licitud pastoral de l'Església, sinó que són també el subjecte actiu i responsable en una missió salvadora que es compleix amb la seva paraula, amb la seva acció i amb la seva vida.”*

Text escrit en 1965 que revela com la paraula, l'acció i la vida expressen la missió salvadora de la parella, subjecte actiu de la pastoral, a la xarxa de les seves relacions.

Núm. 104. *“Mitjançant el sagrament, els esposos són consagrats per ser ministres de santificació en la família i edificació de l'Església.”*

De Comunió i comunitat en l'església domèstica

Núm. 9. *“L'Esperit dona a la família cristiana, en constituir-la en una petita Església, la imatge i la figura concreta de la comunió i la unitat dels que creuen en Crist.”*

Els esposos s'han de veure, enmig de la gent, com a petita Església, imatge i figura concreta de la comunió i la comunitat de tots els qui creuen en Crist, perquè la família conté l'íntima naturalesa de l'Església.

Núm. 10. *“La unió dels cònjuges feta en el Senyor, com va dir Pau VI dirigint-se a 2000 parelles dels Equips de Nostre Senyora, “és un” gran misteri, un senyal que no només representa el misteri de la unió de Crist amb l'Església, sinó que a més el conté i l'irradia a través de la gràcia de l'Esperit Sant, que és la seva ànima vivificant.”*

De la Carta a les famílies

Núm. 9. *“No es pot, doncs, comprendre l'Església com a cos místic de Crist, com a signe de l'Aliança de l'home amb Déu en Crist, com a sagrament universal de salvació, sense fer referència al «gran misteri», unit a la creació de l'home i la dona, i a la seva vocació per l'amor conjugal, a la paternitat i a la maternitat.”*

No es pot entendre què és l'Església si no es mira la unitat d'amor que hi ha entre l'home i la dona. La parròquia és unitat d'amor que Jesús vol establir amb totes les persones, la família té l'ADN del què és la parròquia, del què és l'Església. Així prossegueix el text: *“No existeix el «gran misteri», que és l'Església i la hu-*

manitat en Crist, sense el «gran misteri» expressat en l'ésser «una sola carn», és a dir, en la realitat del matrimoni i la família. La família mateixa és el gran misteri de Déu. Com «església domèstica», és l'esposa de Crist.”

De Familiaris consortio

Núm. 49. “Entre les comeses fonamentals de la família cristiana es troba l’eclesial, és a dir, que ella està posada al servei de l’edificació del Regne de Déu en la història, mitjançant la participació en la vida i missió de l’Església. Per comprendre millor els fonaments, continguts i característiques de tal participació, cal examinar a fons els múltiples i profunds vincles que uneixen entre si a l’Església i a la família cristiana, i que fan d’aquesta última com una «Església en miniatura» (Església domèstica) de manera que sigui, a la seva manera, una imatge viva i una representació històrica del misteri mateix de l’Església.”

Quan us caseu us convertireu en una representació històrica del misteri de l’Església! Però quan la família no és conscient, l’Església roman, per així dir-ho, “en la foscor”, és com si al carrer d’una ciutat s’instal·lessin molts fanals però després es deixessin apagats. De la mateixa manera, molts dels carrers que condueixen i il·luminen el misteri d’amor de l’Església estan en la foscor, perquè moltes famílies no són conscients d’aquest do, que “no només «reben» l’amor de Crist, convertint-se en comunitat «salvada», sinó que estan també cridades a «transmetre» als germans el mateix amor de Crist, fent-se així comunitat «salvadora».”

Núm. 50. *“La família cristiana està cridada a prendre part viva i responsable en la missió de l'Església de manera pròpia i original, és a dir, posant al servei de l'Església i de la societat el seu propi ésser i obrar, en tant que comunitat íntima de vida i d'amor.”*

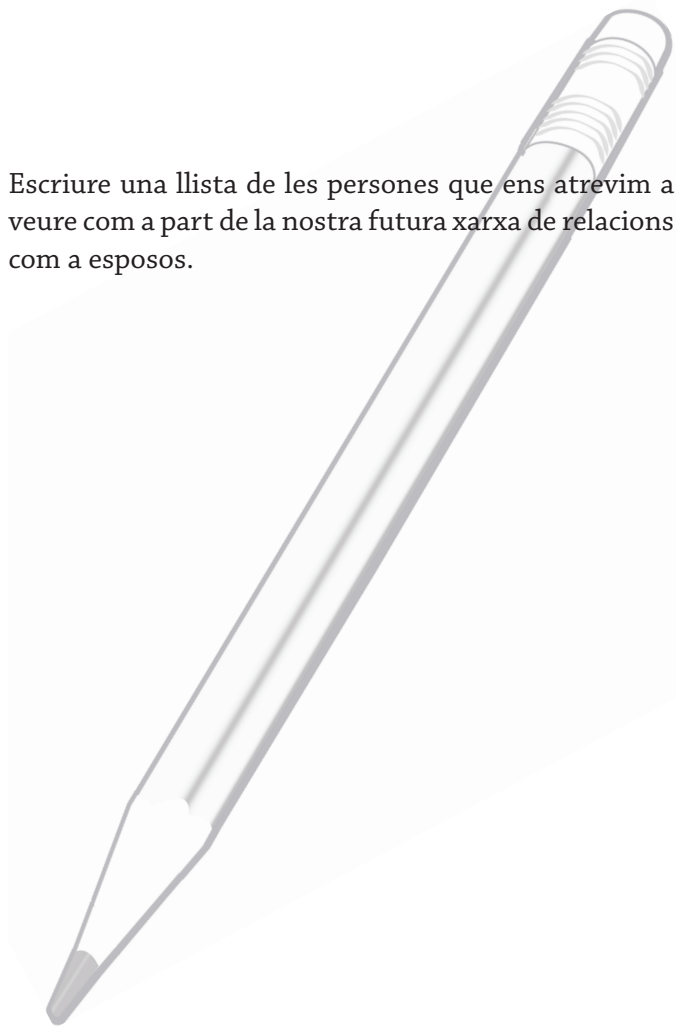
Tal com els sacerdots són part viva i responsable de la missió de l'Església, també ho són els esposos “d’una manera pròpia i original”, és a dir, no només com una ajuda per fer alguna cosa a la parròquia sinó donant alguna cosa pròpia i específica de la seva vida ordinària.

Els esposos són una realitat original, diferent, perquè són una petita comunitat. Tota la vida social està fundada en els individus amb els seus drets i en els subjectes units de manera plural en les associacions. En el cas de la família ens trobem davant d’un subjecte de comunió únic, que és i té una subjectivitat única, que ha de ressaltar per edificar el cos de l'Església i construir la societat humana.

Els esposos són un miracle de Déu, són portadors del misteri de Déu en la quotidianitat, en la seva vida ordinària. Tenen el do i la tasca de ser unitat, comunió entre ells, amb altres famílies, amb cada persona, de produir unitat. Cal que els esposos prenguin consciència que són fets capaços de teixir aquest amor, que estan cridats a construir-lo en la pròpia llar, amb els dolços, el cafè, la simplicitat i la calor de l’acollida, i en el seu àmbit d’actuació, amb els amics, les visites, les passejades, la feina... l’extraordinari és que en construir aquest llenç, estan edificant el cos de Jesús i de l'Església!

EXERCICIS PRÀCTICS

Escriure una llista de les persones que ens atrevim a veure com a part de la nostra futura xarxa de relacions com a esposos.

Tema X

**Ser unitat i distinció
en l'amor per donar-se-la
a tots**

Objectius:

- Mostrar la riquesa de la distinció entre l'home i la dona i la bellesa de la seva relació.
- L'originalitat de cada un enriqueix la unitat però només la unitat fa créixer plenament l'originalitat de cadascú.

Textos per a la reflexió:

- *Familiaris consortio*: 11
- *Ritu del matrimoni*, 4, 84
- *Carta als bisbes de l'Església catòlica sobre la col·laboració de l'home i la dona en l'església i al món*: 5, 6
- *Gaudium et Spes*,: 48
- *Carta a les famílies*: 6
- *Catecisme de l'Església catòlica*: 369-371
- *Amoris Laetitia*, 73.

Benvolguts amics, també avui volem compartir amb vosaltres algunes reflexions sobre la unitat i distinció en l'amor dels esposos com un do per a tothom.

En aquesta trobada, tocarem el cor, literalment, de tota la realitat del matrimoni cristià i el seu significat. De fet, és en la realitat de la unitat i distinció entre l'home i la dona on es revela de la manera més profunda el misteri de ser imatge i semblança de Déu, ja que és en aquest aspecte en el qual es “juga” la nostra pertinença, el nostre creure en Déu.

La nostra fe sembla, moltes vegades, més atenta a les coses externes, a la forma d'un ritual, que a la realitat, i per a un cristià dir “Crec en Déu”, implica creure que l'home i la dona, la seva unitat i distinció procedeixen del mateix misteri de Déu Trinitat! Del cor nupcial de Déu. Sense la Revelació nosaltres no podríem conèixer aquest misteri trinitari. Sabem que només en Jesús ens ha estat revelat en la seva plenitud, però en el misteri de la creació de l'home i la dona narrat en el Gènesi està ja contingut l'“abc”, el primer anunci de “qui” i “com” és Déu amor.

Cada vegada que mirem aquesta realitat de la unitat i distinció, trobem aspectes que ens parlen, que ens fan intuir el misteri de Déu. En la seva bellesa, en l'insondable de les seves penes i alegries, quan es creu saber-ho tot d'ell o d'ella i, en canvi, es descobreix que “hi ha més” i es comença de nou, en el canvi i la continuïtat, en la singularitat i l'ésser una carn, en tot això i no només en això, es revela alguna cosa del misteri de Déu mateix. En la unitat i distinció es fa experiència del misteri de Déu i, com amb tots els dons, es rep la crida a retornar-lo.

Pensem en la bellesa de la distinció que, en un món cada vegada més “homogeneïtzat”, es va perdent. La parella pot mostrar aquesta bellesa, no per batalles ideològiques o “contra” algú, sinó per anunciar al món que la diversitat, la singularitat, són la possibilitat d’una comunió més gran i que aquesta condueix a la plenitud del meu ésser com a persona. Ens hem de preguntar: com a esposos, serem més nosaltres mateixos, com a home i dona? És a dir, en el do de fer-nos una sola carn, sabré ser el millor de mi mateix, sabré treure fora de mi totes les meves possibilitats com a persona, per fer-les fructificar? O em deixaré bloquejar, desconnectar, homogeneïtzar?

En un món en què només hi hagués homes o dones es desconexiria el que significa la masculinitat o la feminitat. Desconexiríem la nostra identitat. Aquesta es descobreix per contrast, a partir de la diferència. En la mesura en què hi ha una clara identitat masculina i femenina, nosaltres i els nostres fills trobem la pròpia identitat. És en aquest dinamisme d’amor que flueix de la relació entre l’home i la dona, en el qual, en afirmar el màxim possible la bellesa de la distinció, es descobreix la força i la bellesa de la unitat. Aquest és el misteri de la realitat de parella: la unitat que fa créixer la distinció, la distinció que fa créixer la unitat. Aquest és el joc trinitari!

Com a nuvis, ho esteu experimentant amb força i és bo que ho fixeu en la vostra memòria de parella, perquè, de vegades, pot succeir que el dia a dia quotidià de la vida d’esposos us faci oblidar “com funciona” aquest joc. La trobada amb la meva dona em fa sentir que sóc

un home, més jo mateix, així com la trobada amb el meu marit em fa sentir més dona, més jo mateixa. La unitat és capaç de produir, de fer emergir la distinció i com més estreta és la unitat, més s'estimula, més es realça la bellesa de l'originalitat d'una persona.

Podem afirmar que la unitat allibera la distinció, és a dir, la fa radiar, que la veritable unitat genera l'autèntica distinció. Perquè unitat no és acaparament, possessió, imposició sobre l'altre! Això no és amor. L'amor és lliure i allibera, fa lliure a qui el dona i allibera la feminitat i masculinitat de l'altre. El femení allibera el masculí i viceversa, perquè la veritable unitat genera distinció.

Dèiem que això ens porta al cor del misteri de la Trinitat, en el qual la perfecta Unitat de les Tres Persones, que són un sol Déu, no disminueix la perfecta distinció dels Tres: Pare, Fill i Esperit Sant. A la Trinitat l'ésser d'una persona divina no és en detriment de les altres dues, sinó que, precisament perquè cada persona divina és plenament Si mateixa, estan perfectament unides i viceversa.

Nosaltres podem només intuir i contemplar tal bellesa, per la qual el Pare i el Fill són perfectament diferents i són perfectament un, en l'amor nupcial de l'Esperit. Aquest misteri d'Amor que és la Trinitat queda més enllà de la nostra capacitat de comprensió, però en la realitat de la unitat i distinció entre l'home i la dona es pot entreveure. Resplendeix un fragment d'aquesta infinita Bellesa divina que, per als esposos, es fa bellesa de desitjar, perseguir, imitar, invocar i acollir.

APROFUNDIREM AMB ELS TEXTOS

EL QUE ENS HAN DIT

De Familiaris Consortio

Núm. 11. *“Déu ha creat l’home a la seva imatge i semblança: cridant a l’existència per amor, l’ha cridat al mateix temps a l’amor. Déu és amor i viu en si mateix un misteri de comunió personal d’amor. Creant-la a la seva imatge i conservant contínuament en l’ésser, Déu inscriu en la humanitat de l’home i de la dona la vocació i consegüentment la capacitat i la responsabilitat de l’amor i de la comunió. L’amor és per tant la vocació fonamental i innata de tot ésser humà. Quan l’esperit és encarnat, és a dir, ànima que s’expressa en el cos informat per un esperit immortal, l’home està cridat a l’amor en aquesta la seva totalitat unificada. L’amor abasta també el cos humà i el cos es fa partícip de l’amor espiritual. [...] En conseqüència, la sexualitat, mitjançant la qual l’home i la dona es donen un a un altre amb els actes propis i exclusius dels esposos, no és una cosa purament biològica, sinó que afecta el nucli íntim de la persona humana com a tal. Ella es realitza de manera veritablement humana, només quan és part integral de l’amor amb què l’home i la dona es comprometen totalment entre si fins a la mort.”*

La bellesa de la unitat i distinció de la parella té una font divina, de manera que com més immersos estem en el misteri de l’amor de Déu, més estem en condici-

ons de comprendre i viure la bellesa del que és humà, i com més fem experiència de l'amor humà, més entrem en el misteri de l'amor de Déu Trinitat.

Aleshores, com puc viure en plenitud la missa dominical si no visc l'amor amb la meva dona o el meu marit? Com puc celebrar l'amor en l'Església, el Cos donat que em fa un amb Jesús, l'Eucaristia, si no visc l'amor a casa, si no em dono per ser un amb el meu cònjuge?

Això ens dona la idea de quant ha treballat el dimoni en aquests decennis per arrencar Déu de l'experiència d'unitat i distinció en l'amor. Déu és una cosa i la vida de la parella n'és una altra, aquesta és la temptació de fons constant, mentre a Déu he de buscar-lo precisament dins la relació d'amor.

Com puc entendre Déu, com puc coneixe'l més i millor? Llegint un llibre o vivint més intensament l'amor amb la meva dona o el meu marit? Si visc més l'amor amb la meva cònjuge, puc entendre millor, també, el llibre, perquè l'amor és la via per al coneixement de Déu. I de fet, cada paraula de l'Evangeli és una invitació a viure l'amor, la misericòrdia, les relacions, començant "pels de casa".

La unitat i distinció, pel que fa al do de ser a imatge i semblança de Déu, ens porta més a prop de Déu que qualsevol llibre, pel·lícula, cançó. Perquè totes aquestes coses, per belles que siguin, no posseeixen l'encant de ser a imatge i semblança de Déu, mentre que la parella sí que ho és! En la mesura que estimo i visc l'amor amb la meva dona o el meu marit, entro dins de l'experiència de Déu. Els esposos celebren l'amor de Déu estimant.

Del Nou Ritual del Matrimoni

Núm. 4. *“El Senyor crucificat i ressuscitat, després d’haver empeltat als creients en el cos eclesial amb el Baptisme, els santifica també com a parella; comunica als esposos l’Esperit Sant per fer-los capaços d’estimar-se l’un a l’altre amb un amor de donació que sigui un reflex del seu sacrifici pasqual i de la comunió trinitària.”*

Parlant del significat del matrimoni, el Ritu es refereix a la capacitat dels esposos d’estimar-se amb una donació total, reflex del sacrifici pasqual de Crist i de la comunió trinitària. Això vol dir estimar fins a donar la vida, com Jesús mort i ressuscitat per amor, i estimar-se per ser, cada vegada més, “dos que tendeixen a ser un”, com la Trinitat.

Els que estimen coneixen Déu, fan experiència, descobreixen la veritable naturalesa de l’amor. N’hi hauria prou amb això per canviar la nostra concepció de l’amor. Si ens acontentem a viure tranquils, trobar l’equilibri de parella, estem en el camí per embalsamar la nostra parella i el nostre amor. Perquè el veritable amor és un perseguir contínuament, un precedir-se en el do, un buscar-se en la rutina, un estar sempre disposat a recomençar.

Perquè l’amor està cridat a créixer i per entrar dins d’aquesta plenitud he de fer sortir de mi tota la capacitat d’estimar i generar en l’altre el millor de si mateix. Només en l’amor creixo en l’ésser a imatge i semblança. Estimar és fer experiència de Déu.

Núm. 84. *“Déu nostre, que amb el teu poder vas fer totes les coses del no-res, des del principi tot ho vas ordenar, fent l’home a la teva imatge, li vas donar a l’home l’ajuda inseparable de la dona, perquè ja no fossin dos, sinó una sola carn i vas ensenyar que mai serà lícit separar el que Tu has volgut unir per sempre.”*

La separació no és només anar amb una altra persona, perquè en realitat totes les vegades que no tinc present l’altre, faig un acte de separació, cada vegada que no visc pendent del meu cònjuge poso una separació entre nosaltres i en aquell moment bloquejo tant el meu creixement personal com el de la meva parella.

La dimensió trinitària dins de la parella és unitat i distinció permanent, per la qual, l’home i la dona es realitzen cada vegada més en la seva singularitat, en la mesura que es donen per ser un, com a suport inseparable. Aquesta unitat els fa ser, cada vegada més, millors persones.

Aquesta unitat i distinció entre l’home i la dona és única en el teixit social, no hi ha una fórmula agregativa, un club, associació, semblant a la parella entre l’home i la dona, en la que els dos que són totalment diferents, els dos oposats, es fan un. Aquí hi ha la plenitud de la unitat i la distinció.

De la Carta als Bisbes de l'Església Catòlica sobre la col·laboració de l'home i de la dona en l'Església i en el món

Núm. 5. *“El primer text (Gn 1,1-2,4) descriu el poder creatiu de la Paraula de Déu que fa distincions en el caos primor-*

dial. Apareixen la llum i la foscor, el mar i el continent, dia i nit, herbes i arbres, peixos i ocells, tot “segons la seva espècie”. Neix un món ordenat a partir de les diferències que, d'altra banda, desperten tantes promeses de relacions.”

Sapiguem que la narració del Gènesi és una narració poètica, inspirada per Déu no per dir “com han estat creades les coses”, sinó “per qui” han estat creades. El Gènesi ens revela que tot ha estat creat per Déu, que les coses no vénen del no-res o de l'atzar, sinó del savi i nupcial projecte d'amor de Déu. Per això, el text mostra com el Senyor, en crear les coses diferents, hi posa la promesa d'una relació: no hi ha hidrogen que no cridi l'oxigen per formar aigua, no hi ha arrels que no tinguin necessitat de la terra per fer créixer l'arbre, no hi ha arbre que no tingui necessitat del cel... el cosmos sencer està creat en una promesa de relació, és més, tot està creat en relació.

En l'univers no existeix la realitat aïllada, sinó sempre en relació, des de l'infinitament petit, a l'interior de l'àtom, a l'infinitament gran, en les constel·lacions. Tot existeix en un sistema de relacions, realitzades o en promesa, perquè cada singularitat està projectada cap a, atreta o a la recerca d'una altra diferent de si mateixa, amb la qual realitzar alguna cosa nova, a la unitat dels diferents. Així és entre les partícules que constitueixen la matèria, entre els elements, entre les estrelles. Tot és relació i promesa de relacions.

Existeix una realitat creada que contingui i expressi per complet el secret de l'univers sencer? Sí, l'home i la dona! Per això, el Gènesi parla d'ells d'una manera única: són quelcom “molt” bo i bell. Perquè entre les infinites rela-

cions de la creació, aquesta és una relació única. La singularitat està en la facultat que ens fa diferents de tota la resta de la realitat creada: la llibertat d'estimar!

De fet, mentre totes les relacions entre les coses són automàtiques, perquè són provocades per una energia (electromecànica, química, física...) que no permet ni tan sols "escollir" la correspondència, la relació entre l'home i la dona es basa en la seva llibertat d'escollir per estimar-se i correspondre lliurement. Som la culminació de les relacions, aquella que realitza l'individu mateix, fent-lo lliure, aquella per la qual, donant-se es troba un mateix.

En el nostre ésser més profund està inscrita aquesta imatge i semblança de Déu, per la qual el Papa Benet XVI ha definit l'amor entre l'home i la dona com "l'arquetip" de totes les relacions (Deus Caritas, 2), és a dir, el model, la matriu de totes les relacions humanes (generatives, amigables, fraterne...) perquè en l'home i la dona, en la seva contínua capacitat de creixement en la unitat i distinció es descobreix i es viu la culminació del projecte de Déu per a tota la creació.

Núm. 5. «És aquesta humanitat sexual la qual es declara explícitament *«imatge de Déu»*».

Aleshores, amb quina tendresa, amb quina consideració, ha de ser fet l'amor entre els esposos, perquè és la celebració de la imatge de Déu, el moment més específic en el qual s'expressa tot l'ésser de l'home i de la dona.

Núm. 6. "Des del principi, ells [l'home i la dona] apareixen com «la unitat dels dos», i això significa la superació de la solitud original, en la qual l'home no troba «una ajuda similar a ell» (Gn 2,20)."

A nivell d'antropologia es parla d'“unitat dual”, això és, d'una unitat que no cancel·la els dos que s'uneixen i d'una dualitat que no impedeix la unitat, perquè en la relació de parella entre l'home i la dona, aquestes dues realitats són inescindibles.

I el text segueix així: *“La diferència vital està orientada cap a la comunió i es viu de manera pacífica expressada pel tema de la nuesa: «Ara, tots dos estaven nus, l'home i la seva dona, però no es van avergonyir d'això» (Gn 2,25). D'aquesta manera, el cos humà, marcat pel segell de la masculinitat o la feminitat, «conté des del principi l'atribut “conjugal”, és a dir, la capacitat d'expressar l'amor: aquest amor, precisament, en el qual l'home - la persona - es converteix en un regal i, a través d'aquest regal, s'adona del significat mateix del seu ésser i existència».*”

És un text esplèndid, que ens fa comprendre com, precisament en el do de tot el meu ser, no només del cos sinó del meu ésser “home” o “dona”, s'expressa i es realitza una extraordinària unitat i distinció, per la qual el femení enalteix, valora, mostra, en tota la seva bellesa, el masculí i viceversa.

Les paraules precioses d'aquest passatge són: “conté des del principi l'atribut conjugal”, perquè ens diuen que, des del principi, la persona ja és “conjugal”, està cridada a ser “esposa amb”. Igual com no pot existir un riu sense els dos marges, tampoc pot existir, no es pot comprendre, no pot realitzar-se plenament l'home sense la dona i viceversa. Igual que les dues ribes, ells donen lloc a un únic riu. És el misteri de l'amor humà.

És preciós saber que el meu cos és «conjugal», correspon a un altre. I al mateix temps totes les vegades que els esposos es “corresponen” a través del do recíproc del cos, descobreixen que tot el seu ésser està cridat a ser “conjugal”, a fer de riba, a correspondre a l'altre: en la salutació al matí, a la tendresa d'un gest, en el perdó, en el consol, en el diàleg, en el plor, en el riure..., perquè tot em crida a l'esponsalitat, a ser riba, a correspondre.

I una mica més endavant, diu: “A la «unitat dels dos», l'home i la dona estan cridats des del principi no només a existir «un al costat de l'altre» o «junts», sinó que també estan cridats a existir mútuament l'un per l'altre... el text de Gènesi 2,18-25 indica que el matrimoni és la primera i, en cert sentit, la dimensió fonamental d'aquesta crida. Però no és l'única. Tota la història de l'home a la terra es realitza en el context d'aquesta crida. Sobre la base del principi de ser mútuament “per a” l'altre, en la “comunió” interpersonal, es desenvolupa, en aquesta història, la integració de la humanitat mateixa, desitjada per Déu, del que és «masculí» i del que és «femení».”

Aquesta unitat i distinció viscuda en l'amor, és un arquetip, font, capacitat de generar el millor de la humanitat, és un do pensat només per a aparellar les persones de dos en dos? No, aquesta composició de la unitat dels diferents està cridada a fer-se contínuament do, a generar relacions esponsals entorn de si mateixa, a convertir-se en força unitiva de tot el que és diferent, perquè la multitud dels fills de Déu es descobreixi com una única família.

D'aquesta esponsalitat que és do d'identitat, d'aquest ésser recíprocament “per a l'altre”, els esposos es converteixen en principi unitiu, font unitiva de complementarietat, de coresponsabilitat, d'integració de tota la humanitat. Aquí l'esponsalitat es tradueix en missió, és a dir, en coresponsabilitat amb els fills, amb els veïns de casa, els companys, els germans...

La parella d'esposos, font que assoleix directament el misteri diví de la distinció i de la unitat, és aigua que es dona i que donant-se exalça la diversitat i compon la unitat. Qui reconstruirà el conjunt social? Qui podrà ser principi unitiu social? Pertànyer a un territori sense viure relacions íntimes, profundes, quin sentit té? Sense aquesta dimensió de l'ésser un per l'altre, com es poden elaborar lleis respectuoses tant per al bé individual com per al social? Sense la parella, que viu i pot donar aquesta capacitat de tenir, alhora, conjugalment, distinció i unitat, podem entendre el difícil que és tenir, alhora, individualitat i cos social.

Vivim en l'era de l'individualisme més absolut, però això és degut, en gran part, al fet que ja no pensem en l'home com a ésser esponsal, com a persona en relació, sinó com a individu singular. El canvi de termes no és estètic, és substancial.

És l'intent més subtil però més gran del dimoni, perquè en nom d'una falsa llibertat tracta de frustrar el projecte d'amor que realment fa lliure, aquell en el qual unitat i distinció van junts. Si ens fixem, és el mateix engany de la serp al Paradís: fer-nos creure que no som a imatge i semblança de Déu, que no som estimats, que hem

estat creats d'una manera però que només serem feliços vivint d'una altra, separant-nos, en primer lloc de Déu. És una història antiga... Si aconsegueix destruir la família, si cada parella es concep només per a si mateixa, com dos egoismes que s'han aparellat i que els altres no compten ja per a res, llavors tindrem molts pous tancats en un món cada vegada amb més set.

Per això, el Senyor Jesús ha reconstruït, ha restaurat, elevat l'amor dels esposos a signe, a sagrament de l'amor de Déu per la humanitat, del seu amor per l'Església, i ha fet als esposos capaços de ser l'antivírus d'aquesta activitat de separació i de disgregació. Amb el do de l'Esperit, es fan capaços de viure i distribuir unitat i distinció, allà on viuen i actuen, convertint-se en font d'energia agregativa, element social permanentment en disposició de compondre la unitat sense destruir l'especificitat, d'exaltar la distinció perquè confluïm en la comunió.

Cada parella d'esposos sap construir la màxima unitat allà on hi ha la màxima distinció i viceversa. Entre ells, amb els fills, amb els altres. Penseu què podran fer els esposos quan descobreixin que no estan sols, sinó units a altres esposos, en una comunió sacramental que els fa, a tot arreu i cap a tots, font de comunió i matriu de cada especificitat.

De Gaudium et Spes

Núm. 48. *“La família farà partícips a altres famílies, generosament, de les seves riqueses espirituals. Així és com la família cristiana, l'origen de la qual està en el matrimoni,*

que és imatge i participació de l'aliança d'amor entre Crist i l'Església, manifestarà a tots la presència viva del Salvador en el món i l'autèntica naturalesa de l'Església."

En la família es fa visible la genuïna naturalesa de l'Església que és unitat dels diferents i comunió de moltes persones diverses. Qui té la fórmula per revelar i ensenyar aquesta unitat i distinció? Déu ha posat en la família el secret de comprendre i construir el món, per traslladar-lo a la societat i transformar-la.

De la Carta a les famílies

Núm. 6. *«Fem l'home a la nostra imatge i semblança»* (Gn 1,26). Abans de crear l'home, sembla com si el Creador entrarà dins de si mateix per buscar el model i la inspiració en el misteri del seu Ésser, que ja aquí es manifesta d'alguna manera com el "Nosaltres" diví. D'aquest misteri sorgeix, per mitjà de la creació, l'ésser humà: "Va crear Déu a l'home a imatge seva: a imatge de Déu el va crear; home i dona els va crear" (Gn 1,27)».

Del Catecisme de l'Església catòlica

Núms. 369-371. "L'home i la dona són creats, és a dir, són estimats per Déu: d'una banda, en una perfecta igualtat com a persones humanes, i per una altra, en el seu ésser respectiu d'home i de dona. "Ser home", "ser dona" és una realitat bona i estimada per Déu: l'home i la dona tenen una dignitat que mai es perd, que ve immediatament de Déu el seu creador. L'home i la dona són, amb la mateixa dignitat, "imatge de Déu". En el seu "ser-home" i el seu "ser-dona" reflecteixen la saviesa i la bondat del Creador. Déu no és,

de cap manera, a imatge de l'home. No és ni home ni dona. Déu és esperit pur, en el qual no hi ha lloc per a la diferència de sexes. Però les “perfeccions” de l'home i de la dona reflecteixen alguna cosa de la infinita perfecció de Déu: les d'una mare i les d'un pare i espòs. Creats a la vegada, l'home i la dona són estimats per Déu l'un per l'altre. La Paraula de Déu ens ho fa entendre mitjançant diversos accents del text sagrat. “No és bo que l'home estigui sol. Vaig a fer-li una ajuda adequada” (Gn 2,18). Cap dels animals és “ajuda adequada” per a l'home. La dona, que Déu “forma” de la costella de l'home i presenta a aquest, desperta en ell un crit d'admiració, una exclamació d'amor i de comunió: «Aquesta vegada sí que és os dels meus ossos i carn de la meua carn» (Gn 2,23). L'home descobreix en la dona com un altre “jo”, de la mateixa humanitat.”

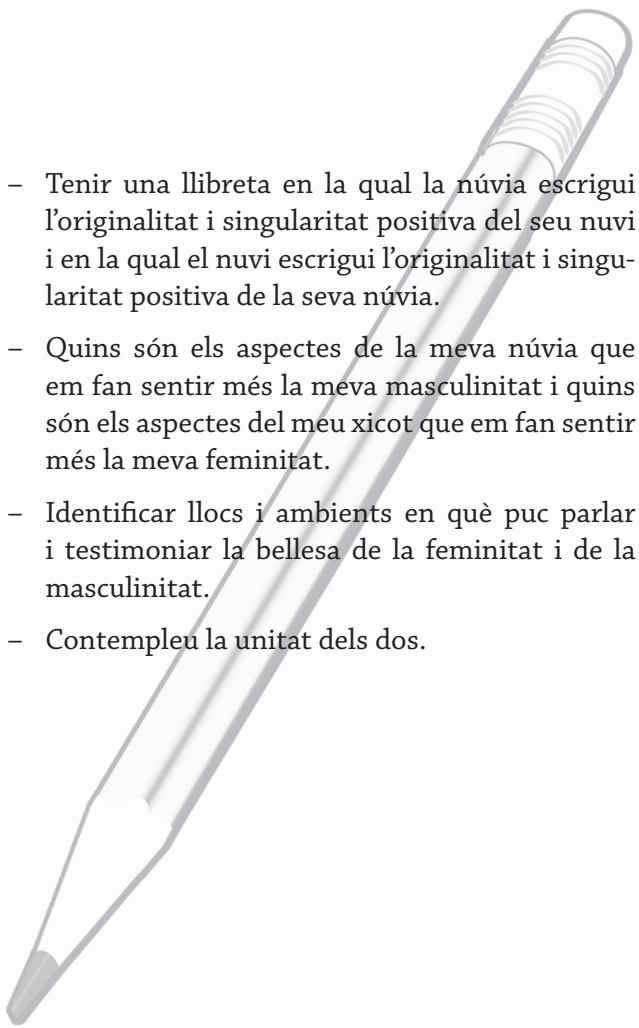
Des d'aquesta òptica, el discurs platònic de la mitja taronja, de buscar la meua meitat es revela sense sentit, perquè no hi ha la meua meitat, existeix, en tot cas, el meu doble, és a dir, aquella persona que tinc al costat que replica la meua identitat d'ésser humà, la meua mateixa dignitat.

D'Amoris Laetitia

Núm. 73. *“La mirada de l'Església s'adreça als esposos com al cor de tota la família, que al seu torn dirigeix la seva mirada cap a Jesús.”*

Sí, l'Església us mira a vosaltres, centre de la vostra família, confiant que vosaltres mirareu Jesús i li tornareu la seva imatge, de la qual viu i amb què s'hi alimenta.

EXERCICIS PRÀCTICS

-
- Tenir una llibreta en la qual la núvia escrigui l'originalitat i singularitat positiva del seu nuvi i en la qual el nuvi escrigui l'originalitat i singularitat positiva de la seva núvia.
 - Quins són els aspectes de la meva núvia que em fan sentir més la meva masculinitat i quins són els aspectes del meu xicot que em fan sentir més la meva feminitat.
 - Identificar llocs i ambients en què puc parlar i testimoniar la bellesa de la feminitat i de la masculinitat.
 - Contempleu la unitat dels dos.

Tema XI

**Do i missió d'estimar
com Jesús estima
l'Església**

Objectius:

Els esposos han de poder estimar-se com Jesús estima l'Església:

- entre ells mateixos
- entre pares i fills
- a la parròquia
- a tota la societat.

Textos per a la reflexió:

- *Ritu del matrimoni*: 4, 84, 85
- *Evangelització i sagrament del matrimoni*: 34.
- *Comunió i comunitat en l'església domèstica*: 7, 9, 10.
- *Familiaris consortio*: 13, 17, 50.
- *Catecisme de l'església catòlica*: 1624, 1617.

Estimats amics, avui volem compartir amb vosaltres una reflexió sobre com el sagrament del matrimoni és per als esposos el do i la missió d'estimar com Jesús estima l'Església.

Un dels aspectes que ha de caracteritzar la preparació al matrimoni és, precisament, la consciència que s'ha de preparar per a la missió dels esposos cristians i no simplement per a celebració del Ritu. Pot semblar que és una subtileza del llenguatge, però hem de constatar que en parlar de “Curs de preparació al matrimoni”, sovint s'acaba per pensar en un terme, una meta: la preparació fins al matrimoni, és a dir, un temps que acabarà en el dia del casament. I després, què?

Pensem en qui va a la Universitat: un cop arriba al grau, què diu? Que està tot acabat? o que tot comença? Pensem en un metge, en un enginyer, un advocat... Tot el que ha fet no és per al dia de la graduació, sinó per a cada dia a partir de la graduació, després de la qual “serà”, exercitarà, viurà com a metge, enginyer, advocat. Allò és l'inici de la missió professional. I el mateix es pot dir de qui fa un curs de capacitació professional, un curs de qualsevol tipus. Perquè totes les preparacions finalitzen en arribar al seu objectiu, que és ensenyar-me alguna cosa que després jo viuré, experimentaré...

Llavors, ens preguntem, i per als que volen casar-se per l'Església? El curs és per al dia del matrimoni? I després, què puc i haig de fer? Comprenem, ràpidament, que l'objectiu no pot, no ha de ser, la celebració

del matrimoni, sinó la preparació a la vida matrimonial, és a dir, a la missió de ser i viure com a esposos!

La comparació amb la preparació al sagrament del sacerdoti pot ajudar-nos en aquesta reflexió. Per a un jove que respon a la vocació al sacerdoti, els sis anys de seminari no són necessàriament per preparar-se pel dia de l'ordenació, sinó per comprendre i preparar-se per allò que li passarà, per al que des d'aquell dia en endavant “serà”: ser sacerdot i la seva missió. Això és clar.

Doncs bé, igual hauria de ser per a la preparació al matrimoni: em proposo i busco conèixer el millor possible el que seré, em formo per aprendre a viure el que serem, és a dir, la nostra missió. En les trobades precedents, hem vist com cada do dels esposos no és perquè quedi tancat en ells, sinó perquè sigui un do per als altres. Per exemple, la unitat i distinció és un do que com més intensament és viscut pels esposos, més es fa experiència compartida i do per als altres.

Notem, de seguida, que per als esposos la “missió” no vol dir “fer alguna cosa”, com sovint estem acostumats a pensar quan parlem de missió, de missioners. Per als esposos la “missió” és la manera pròpia i específica de ser i viure enmig dels altres, la missió és el viure els dons de gràcia rebuts, pels quals la seva vida es fa un llibre transparent, una bellesa perceptible per als altres.

Per als esposos, la missió d'estimar com Jesús estima l'Església és el cor de la seva pròpia missió! En els textos que analitzarem de seguida, es posa de manifest

que estimar com Jesús estima l'Església és l'element constitutiu de la identitat dels esposos. Començarem amb els textos del Ritu, subratllant una fórmula teològica molt important: “Lex orandi, lex credenti”, és a dir, que el que l'Església diu en la pregària és el que creu. És molt bonic, llavors, descobrir en les paraules del Ritu (Lex orandi) la bellesa i la grandesa de la fe en el do del sagrament del matrimoni (Lex credenti).

VEGEM ALGUNS TEXTOS AL RESPECTE

Del Nou Ritu del matrimoni

Núm. 4. *“Jesucrist per la seva banda ha elevat el Matrimoni a sacrament; ha fet d’ell un símbol real que conté i manifesta la seva unió amb l’Església.”*

En rebre el sacrament del matrimoni, la parella d’esposos es fa capaç de contenir i manifestar la unió de Jesús amb l’Església. Per això es diu que els dos es converteixen en una nova realitat, perquè la seva bellesa humana es fa bellesa divina.

Núm. 84. *“Déu i Pare, que consagràreu la vida conjugal per mitjà d’un sacrament tan gran, prefigurant en el matrimoni la unió que hi ha entre Crist i l’Església.”*

Pensem en l’amor de Jesús per la seva Església. Doncs bé, els esposos es fan partícips, entren dins, són inserits en aquesta qualitat d’amor més gran. Això és un do específic dels esposos.

De forma semblant a com un sacerdot rep el do específic de ser presència de Jesús pastor i , per tant, els seus actes poden expressar, poden fer present aquest amor de Jesús que té cura del seu ramat (pensem en l’Eucaristia, en la predicació, en la confessió...), així els esposos reben el do de ser presència de Jesús que es-

tima, en tensió unitiva d'amor cap a l'Església i cap a cada ésser humà.

Els esposos són fets partícips del mateix amor amb què Jesús estima l'Església. Una parella que comprèn amb plenitud el seu do específic, entra en contemplació, se sorprèn del do rebut, connecta amb l'ànima i desitja viure fins al final aquest do.

Núm. 84. *“Que el cor del seu marit N. confii en la que ara és la seva dona i, reconeixent-la com a la seva companya i cohereva de la vida de gràcia, la respecti i l'estimi com Crist estima la seva Església.”*

Els esposos estan cridats a estimar-se entre ells com Crist estima l'Església, per poder ser sacrament d'aquesta relació. No convé mai donar per descomp-tada aquesta veritat. Què passarà en els matrimonis, en l'Església i en el món quan milions de famílies sàpi-guen i visquin d'aquesta manera, quan a cada casa els esposos cristians sàpiguen i visquin del mateix amor amb què Crist estima l'Església?

Núm. 85. *“Tu vas voler, Pare, que la unió nupcial dels espo-sos ens revelés el disegni del teu amor i fos el signe de l'Ali-ança que vas fer amb el teu poble, i així posés de manifest el misteri de la unió entre Jesucrist i l'Església.”*

Aquí sembla gairebé entreveure's el “somni” de Déu, que per continuar revelant que Ell és amor, un Etern enamorat que busca relacionar-se amb totes i cadas-cuna de les persones, ha volgut mostrar, fer el mà-xim visible possible aquest infinit Misteri nupcial, en la simplicitat i limitació de la trobada fecunda entre l'home i la dona.

Del text Evangelització i sacrament del matrimoni

Núm. 34. *“Els esposos participen de l'amor cristià, d'una forma original i pròpia, no com una persona individual, sinó junts, en tant que formen una parella.”*

El sacrament del matrimoni és un sacrament particular, perquè és l'únic sacrament que es rep com a parella, ja que és donat a la relació dels esposos. És en el seu interior on Jesús es dona amb la Seva presència, i això el fa original, és a dir, origen, model de totes aquelles relacions familiars i fraterne que després es puguin viure, també a la parròquia, en els moviments eclesials, en un convent de monges, en una fraternitat. Però és singularment entre els esposos on Jesús ha posat el sacrament de la seva Presència.

Del text Comunió i comunitat en l'església domèstica

Núm. 7. *“Per la gràcia de l'Esperit Sant, la parella i la família cristiana es converteixen en “Església domèstica”, en el sentit que el vincle d'amor conjugal entre l'home i la dona és assumit i transfigurat pel Senyor en una imatge viva de la comunió més perfecta que els uneix, en el poder de l'Esperit, la que Crist dirigeix al seu cos i la seva esposa, l'Església. D'aquesta manera, la parella i la família cristiana es fan partícips de l'amor de Crist per l'Església.”*

Núm. 9. *“La comunió donada per l’Esperit no s’afegeix des de l’exterior, ni roman paral·lela a la comunió conjugal i familiar que constitueix l’“estructura natural” de la relació específica entre home-dona i pares-fills; més aviat, assumeix aquesta mateixa estructura dins el misteri de l’amor de Crist per la seva Església i, per tant, la transforma internament i l’eleva a un signe i lloc de nova comunió salvadora sobrenatural.”*

Núm. 10. *“La unió dels cònjuges feta en el Senyor, com va dir Pau VI a 2000 parelles d’Equips Nostra Senyora, és un “gran misteri” (Ef. 5:32), un senyal que no només representa el misteri de la unió de Crist amb l’Església, sinó que a més el conté i l’irradia.”*

La parella d’esposos no solament representa el misteri de la unió de Crist amb l’Església, sinó que el conté i l’irradia, el difon entorn de si: do i missió.

De la Familiaris Consortio

Núm. 13. *“El matrimoni dels batejats es converteix així en el símbol real de la nova i eterna Aliança, sancionada amb la sang de Crist. L’Esperit que infon el Senyor renova el cor i fa l’home i la dona capaços d’estimar-se com Crist ens va estimar. L’amor conjugal assoleix d’aquesta manera la plenitud a la qual està ordenat interiorment, la caritat conjugal, que és la manera pròpia i específica amb la que els esposos participen i estan cridats a viure la mateixa caritat de Crist que es dona sobre la creu. [...] En virtut de la sacramentalitat del seu matrimoni, els esposos queden vinculats un a l’altre de la manera més profundament indissoluble. La seva recíproca pertinença és*

representació real, mitjançant el signe sacramental, de la mateixa relació de Crist amb l'Església.”

Així com el sacerdot és la representació real de Jesús pastor, i signe en la fe, sagrament de Jesús, així, els esposos són representació real de la relació que hi ha entre Crist i l'Església, són signe sacramental d'aquesta relació d'amor.

Núm. 17. *“Per això la família rep la missió de custodiar, revelar i comunicar l'amor, el qual és reflex viu i participació real de l'amor de Déu per la humanitat i de l'amor de Crist Senyor per l'Església, la seva esposa.”*

A la vida normal els esposos són reflex viu, participació real (en la vella traducció es deia representació real) de l'amor de Crist per l'Església.

Núm. 50. *“Per això, la família cristiana que neix del matrimoni, com a imatge i participació del pacte d'amor de Crist i de l'Església....”*

Núm. 56. *“Els cònjuges cristians professen la seva gratitud a Déu pel sublim do que els ha estat atorgat de poder revivre en la seva existència conjugal i familiar el mateix amor de Déu pels homes i del Senyor Jesús per l'Església la seva esposa....”*

Del Catecisme de l'Església Catòlica

Núm. 1624. *“Les diverses litúrgies són riques en oracions de benedicció i d'epiclesis demanant a Déu la seva gràcia i la benedicció sobre la nova parella, especialment sobre la dona. A l'epiclesis d'aquest sagrament els esposos reben l'Esperit Sant com a Comunió d'amor de Crist i de l'Esglé-*

sia (cf. Ef 5,32). L'Esperit Sant és el segell de l'aliança dels esposos, la font sempre generosa del seu amor, la força amb què es renovarà la seva fidelitat .”

L'epiclesis és una paraula tècnica del llenguatge litúrgic que expressa la invocació de l'Esperit Sant. També per als esposos hi ha una epiclesis consagratòria que és la pregària de benedicció, avui present en el Ritu en quatre formes possibles entre les quals se n'escull una. Durant la pregària, el celebrant estén les seves mans sobre els esposos (aquest és just el gest de l'epiclesis, de la invocació de l'Esperit). És possible, també, estendre un vel sobre els esposos, símbol del núvol de Déu que prenia possessió de la tenda de l'Aliança.

Aquest gest, anomenat Velació, desaparegut en els segles passats i conservat en el vel de la dona, és d'un gran significat: la parella quedava recoberta de la gràcia, es convertia en la Tenda de l'Aliança de Déu amb la humanitat. Perquè la esposa era la parella que s'unia, que es casava amb Jesús. Aquest és el motiu pel qual, a l'Església antiga, la parella era coberta per un únic vel, així com, pel mateix motiu, s'usava un únic anell nupcial (portat per ell o ella), per indicar que l'altre anell el tenia Jesús, que era l'Espòs. Són gestos i signes bellíssims, carregats d'una gran veritat.

L'epiclesis és la invocació de l'Esperit per consagrar aquesta unitat amb Jesús, d'una altra manera impossible; ara podem comprendre millor les paraules: “a l'epiclesis d'aquest sagrament els esposos reben l'Esperit Sant com a comunió d'amor de Crist i de l'Església.”

Núm. 1617. *“Tota la vida cristiana està marcada per l'amor esponsal de Crist i de l'Església. Ja el Baptisme, entrada en el Poble de Déu, és un misteri nupcial. És, per així dir-ho, com el bany de noces (cf Ef 5,26-27) que precedeix el banquet de noces, l'Eucaristia. El Matrimoni cristià ve a ser per la seva banda signe eficaç, sacrament de l'aliança de Crist i de l'Església. Ja que és signe i comunicació de la gràcia, el matrimoni entre batejats és un veritable sacrament de la Nova Aliança.”*

Preciós fragment en el qual, basant-se en la Carta de Sant Pau als Efesis, l'amor de Crist a l'Església queda expressat en els sacraments del Baptisme, l'Eucaristia i el Matrimoni. Eficax vol dir que produeix alguna cosa; com la paraula del sacerdot és eficaç sobre el pa i el vi en l'Eucaristia, en l'absolució de la Confessió, així també, el sacrament dels esposos és eficaç a l'hora de contenir i expressar l'amor de Crist i l'Església. El matrimoni no és un sacrament “de decoració”, sinó un signe eficaç d'aquest amor.

Allò en el que els esposos es converteixen no acaba en ells mateixos, sinó que es converteix en missió, en ser signe en el món de com Crist estima l'Església. Aquesta intimitat amb l'Espòs Jesús és un do diví, és una bellesa inimaginable, és una unitat de dos en un, de la qual, els esposos es fan representació, actualització d'aquesta unitat d'amor que hi ha entre Jesús i l'Església. Aquesta és la gràcia del sacrament!

En el matrimoni estan escrits els cims més alts de l'amor. Per això, Benet XVI, a la Carta encíclica *Deus Caritas Est*, descrivint l'amor entre l'home i la dona,

el defineix com el paradigma, el model absolut del qual tota altra experiència d'amor humà rep sentit. Si aquest és el do, compreguem bé la bellesa de la tasca, de la missió de la qual els esposos es fan partícips.

El casament és un do per contemplar i per donar. Penseu en la grandesa de l'horitzó que s'obre davant dels esposos. Els esposos tenen el "poder", en la força de l'Esperit Sant, d'estimar com Jesús estima l'Església. Això és el punt originari i no pot oblidar-se'n. Si me n'ocupo de la parròquia, dels adolescents, d'organitzar viatges, tot això està bé, però no pot mai quedar oblidada la relació amb el propi cònjuge, perquè és la parella la que rep el do d'estimar com Jesús estima l'Església.

Aquesta unitat no vol dir que materialment es vagi o es faci "tot junts", sinó que tot és fruit de la unió, que neix, es nodreix del nostre amor de parella. La mesura d'aquest amor, la capacitat d'estimar el propi cònjuge com Jesús l'estima, troba el seu signe més gran en l'Eucaristia.

Contemplant l'Eucaristia, intueixo quin és el poder d'amor de què sóc fet partícip: poder estimar el meu marit, la meva dona, com Jesús estima l'Església, fins donar-ho tot per ella! I viceversa, si començo a posar límits, a optar per tancar-me, a "estimar fins aquí, perquè estic bé així", vol dir que començo a enterrar la nostra possibilitat i capacitat d'estimar.

Com dèiem, aquesta capacitat d'estimar com Jesús estima l'Església, neix dels cònjuges però no es tanca en ells. Els esposos són el motor permanent d'amor

entre ells, després, junts com a pares, respecte als fills, com a família, cap als parents, els veïns, els llunyans. Cap lloc, cap persona està exclosa de l'amor com Jesús estima l'Església.

Junts i individualment, els esposos reben el do de comunicar l'amor diví. En la fe, certament, perquè aquest amor no es veu, com no es veu quan el pa es converteix en cos ressuscitat, o quan Jesús ens dona l'absolució. Veiem el signe d'aquesta realitat en el sacerdot i en la seva paraula. De la mateixa manera, veiem el signe d'aquest amor diví que els esposos propaguen en el món en una abraçada, en una paraula, en un regal, en el perdó...

Aquest amor diví, amb el qual Jesús estima l'Església és portat pels cònjuges, també, a la parròquia. Això és un gran esforç, perquè ens hem fet presoners de "fer" coses, quan, essencialment, els esposos estan cridats a ser signe d'amor, representació de Jesús que està estimant la parròquia, està estimant la comunitat. També si aquesta parròquia està bruta, plena de límits, també si hi ha un sacerdot amb el qual no estem d'acord, nosaltres estem cridats a estimar-la com Jesús estima l'Església, com Jesús ha estimat a Pere que el traïa, com Jesús ha estimat a Judes, com Jesús ha estimat els pecadors...

Que després, això, es tradueixi en un "fer", és natural. Però la primera tasca és tornar a connectar amb l'amor unitiu, amb la passió per la unitat de la nostra comunitat; les nostres parròquies creixeran novament quan els esposos comprenguin i visquin aquest do.

I així, arribem a l'últim àmbit en el qual la missió d'estimar com Jesús estima l'Església es revela: la societat. Cada un de nosaltres va a treballar, com a casat o casada, llavors, quina classe de presència hi haurà allà on estiguem? Som regne de Jesús que estima. No vol dir portar sants, fer sermons, convidar a congressos, sinó fer com Jesús que estima, que vol dir donar atenció, mostrar sensibilitat, ser signe de misericòrdia i d'acollida cap a totes i cadascuna de les persones. Això és un poder d'amor ofert a cada parella. Anàlogament a com cada sacerdot té el poder de consagrar i absoldre, els esposos poden abraçar a cada home, a cada dona, fer sentir l'amor de Déu per tots.

EXERCICIS PRÀCTICS

- Pensar, reflexionar i escriure, almenys, un exercici per viure algun dels 4 aspectes següents:

Els esposos tenen el poder d'estimar com Jesús estima l'Església:

- entre ells mateixos
- als fills
- a la parròquia
- a tota la societat.

Tema XII

**El do de la fecunditat
per a ser pare i mare**

Objectius:

- Comprendre les dimensions de la fecunditat:
 - generar la vida
 - fer créixer la vida
 - ajudar a cada vida, sempre i en qualsevol lloc.
- Comprendre les dimensions de la fecunditat entre els cònjuges, amb els fills, més enllà d'ells i cap a tots.
 - L'originalitat de cada un enriqueix la unitat, però només la unitat fa créixer plenament l'originalitat de cadascú.

Textos per a la reflexió:

- *Ritu del matrimoni*: 5, 14, 68, 69
- *Familiaris consortio*: 14, 15, 21, 28, 41
- *Amoris Laetitia*: 27.

Estimats amics, en aquesta trobada, voldríem compartir amb vosaltres una reflexió sobre el do de la fecunditat per ser pare i mare.

Una precisió. La fecunditat és un do que va molt més enllà de la fertilitat. La fertilitat és la capacitat de generar fills a partir de la lliure decisió dels dos esposos i de la seva capacitat biològica, física, de tenir-los. La fecunditat consisteix, per contra, en la capacitat de generar vida, de fer-la créixer, sostenir-la, ajudar-la, sempre i a tot arreu.

Per tant, la fecunditat és anterior i va molt més enllà de la fertilitat, perquè és fer créixer al voltant de si, fer que les persones estiguin millor al nostre voltant. Casar-se ja és fecunditat de vida, perquè aquell home, aquella dona, senten més seu ser home o dona, precisament, perquè estan al costat d'aquella persona especial que han escollit i que els motiva a créixer per ser el millor possible ells mateixos. Aquesta és la primera fecunditat donada als esposos.

Després, hi ha la fecunditat lligada al do dels fills, que consisteix no simplement en haver-los generat (això és la fertilitat), sinó en fer-los créixer en l'estima, en la bellesa i en el sentit de la vida. Quants pares engendren fills, són fèrtils, però després no saben acompanyar-los i fer-los créixer cap a aquesta plenitud de vida, que dona sentit al fet de viure, de patir, de treballar, de gaudir...! No es tracta, només, de generar el cos, sinó de cultivar, també, l'ànima dels fills, el que és el sentit mateix de la vida.

Comprenem, per tant, que la fecunditat no està lligada a la presència o absència dels fills, perquè és un do que es rep i es pot viure, també quan, per qualsevol motiu, ens és impossible tenir fills o els fills biològics ja no viuen amb els pares. Es pot ser sempre fecund. Diem “es pot” perquè, també aquí, es posa en joc la nostra llibertat de creure i viure d’aquest do.

Segur que, també vosaltres, coneixeu parelles amb una fecunditat extraordinària, i no perquè hagin tingut 5 o 6 fills, sinó perquè viuen i donen una fecunditat de relació, de proximitat, d’ajuda, d’atenció a les persones amb què viuen al seu voltant.

Aquí entrem en el camp de la fecunditat espiritual, d’aquell do que consisteix a fer descobrir a cada home el seu ésser de ser fill d’un Pare que és al cel, una fecunditat que no coneix el límit del nombre de fills o de l’edat dels pares. Es pot ser sempre fecund!

Aquesta és la fecunditat que, avui, més que mai, cal fer redescobrir als esposos. Perquè, així, encara que no tinguin fills o quan els fills s’han casat i se n’han anat de casa, no cessin de ser donadors de vida, capaços de fecundar el seu ambient i les persones del seu entorn.

Sense aquesta obertura, aquesta generositat, els pares poden acabar per lligar-se als fills, convertir-los en el motiu de la seva vida, de vegades, del seu mateix estar junts. I això genera vincles insans, fins i tot xantatgistes, pels quals els fills es diuen: “Nosaltres hem estat el sentit de la vida dels pares i, per tant, ara tenim dret a ser recompensats” o, els pares diuen: “Nosaltres us

ho hem donat tot, per tant, ara, ens ho has de donar tot”.

Està clar que no estem dient que tals intercanvis d'afecte i de cura no hagin de produir-se, doncs, són el signe que la relació pares-fills ha estat bella, sana, rica de vida. Però, estem evidenciant que això no pot néixer d'un xantatge, d'un “dono perquè em donin”, sinó que ha de néixer i fer-se profund i veritable, precisament, anant més enllà de la dimensió de la fertilitat, per descobrir la bellesa de la fecunditat.

Si els pares es tanquen en la dimensió del vincle de sang, en fer-ho girar tot entorn dels propis fills i, el dia de demà, dels propis néts, estan apagant el do, fent no fecunda la seva relació i l'estan destinant a extingir-se amb la fi del seu propi cicle de fertilitat.

Per contra, la fecunditat és un do destinat a créixer en el temps, que, certament, s'inicia amb els propis fills, de la pròpia carn, però que no es tanca en el temps ni en l'espai, ja que crida a ser fecunds pel que fa a tots aquells que, com diu Sant Joan al pròleg del seu Evangeli, no han nascut de la sang o del voler humà, sinó que hi han estat engendrats per Déu! La fecunditat és el do diví d'estimar cada fill, cada germà, cada persona.

Per tant, comprenc que, encara que hagi generat fills, encara que n'hagi tingut molts, no dimiteixo mai de ser fecund, no puc tancar-me en el “recinte” de la meva parella o la meva família, sinó que estic cridat a fer créixer la meva dona, el meu marit en la seva bellesa, a fer créixer els meus fills cap a una vida plena,

densa de valors i de motius, per fer sempre millor el lloc en el qual visc, treballo, passo el meu temps, o les persones amb les que sovintejo aquests llocs, a les que conec i puc fer sentir que són escoltades i estimades.

Descobrim, així, que és la fecunditat la que dona sentit a la fertilitat i que gràcies a ella engendrem, podem fer créixer la vida, podem estimar la vida, podem estimar cada vida i durant tota la vida. Això al marge d'haver engendrat fills o de tenir-los encara, materialment, a casa. Això em fa sensible respecte a una vida que neix, així com a una que mor, acollidor i proper a l'alegria d'una dona embarassada o al patiment d'una parella que no pot tenir fills. Estic atent a la vida.

Amb la seva fecunditat, els esposos es converteixen en signe de la vida divina, que estima i cuida a cada criatura. Amb la fecunditat es fan capaços de donar-se a cada persona, perquè la veuen amb els ulls de Déu, capten en ella la bellesa que Déu ha dipositat, experimenten que la vida és sempre un do, un motiu de goig, encara que hi hagi sofriment, i aquesta és, precisament, la falta més gran de fecunditat que constatem.

De vegades, avui tenim pares fèrtils però no fecunds, que no saben gaudir amb la vida dels fills, obrir amb alegria la seva pròpia casa als altres, créixer sempre en l'amor que dona vida. Aquesta crisi de la fecunditat la podem veure també en la reducció cada vegada més gran del nombre de fills que es tenen.

Davant d'un fill que talla els ponts amb la família pròpia d'origen, hem de buscar quina història, quina vida

ha tingut a casa seva. Una casa amb persones assegudes cadascuna en una habitació diferent, una casa en què cal esforçar-se per parlar, en la qual ningú té la seva vida, o una casa en la qual un se sent escoltat, sostingut, animat, oberta per entrar i sortir, per créixer...

Certament, cada un de nosaltres pot pensar en experiències concretes, que l'ajudin a comprendre el gust de la fecunditat o l'amargor de la seva absència. Recordem que la fecunditat és un do que es funda sobre la unitat dels esposos, per tant, aquesta fecunditat, per la qual cada un dels dos esposos es fa generador i procurador de vida, és present en cada matrimoni des del principi.

La fecunditat pertany a la meva dona, al meu marit, a qui ho he promès tot, ho he donat tot, i d'aquí s'inicia i es genera tota la resta. Nosaltres anomanem als esposos, pare i mare, a partir del moment en què tenen un fill, però en realitat des del dia del casament han començat a ser pare i mare, capaços de créixer i de donar sentit a la vida: a la persona amb la qual s'han casat, als fills, als parents, als amics, als veïns... allà on siguin, es fan capaços de generar vida!

L'horitzó d'aquesta fecunditat és que el cònjuge pugui dir: "si jo sóc l'home o la dona que sóc, ho dec a tu, perquè m'he casat amb tu. He pogut arribar a ser qui sóc, perquè m'he casat amb tu. Tu m'has donat la vida, una bellesa de vida extraordinària". En aquest sentit, s'és pare o mare sempre, contínuament s'és generador de vida.

Perquè és més fàcil donar la vida a un fill que al cònjuge, és més fàcil fer créixer un fill que fer créixer el cònjuge, però aquest és el desafiament, el motor i la clau de la fecunditat, perquè fent créixer la persona que tens al teu costat per a tota la vida, sabràs, també, fer créixer el fill, i quan aquest prengui el seu camí, descobriràs que ets i segueixes sent fecund.

Així és com podem enfocar, concebre, viure una paternitat i maternitat gran, no lligada només a la generació física, a la fertilitat, sinó a la meva capacitat, a la nostra capacitat de donar vida, de fer créixer la vida. Que bonic que és sentir dir a algú: “Tu, per a mi, has estat com un pare, com una mare, perquè...” i sentir explicar els gestos i les paraules amb què hem transmès, i ells han comprès, el nostre amor.

Això ens ajuda a entendre per què el títol de paternitat/maternitat pot ser compartit amb totes les persones de bona voluntat, també amb un cèlibe, amb un sacerdot, amb una religiosa. Perquè és la paternitat o la maternitat de qui busca donar vida, alimentar i sostenir la vida. Freqüentment, es parla de paternitat o maternitat espiritual, però aquest terme podria ser reductiu perquè la fecunditat no es limita a l'àmbit de la vida espiritual, de la pregària o de la contemplació.

Per això, és preferible parlar de paternitat o maternitat en sentit ampli, perquè és un terme més comprensiu, que parla de dimensions espirituals, però també afectives, de gestos i experiències concretes de vida. Els esposos reben un do específic, són com un paradigma d'aquesta fecunditat, perquè participen de

l'origen de la vida que és la unitat de la parella. En la parella, la fecunditat està lligada al do d'aquesta unitat extraordinària, a aquest donar-se contínuament i per sempre la vida, a aquest estimar fins a donar la vida. Allà comença la fecunditat i allà podem començar a descobrir què és la paternitat i la maternitat en sentit ampli.

Aquest sentit ampli ens ajuda a comprendre, per contraposició, que cada vegada que em tanco a ser pare o mare del meu fill, quan tanco la porta de casa, oblidant l'infant que viu al pis del costat, o que acudeix a la llar d'infants amb els meus fills, estic empobrint, disminuint la meva fecunditat. Perquè “àmplia” no vol dir que jo hagi de fer de pare o mare d'altres fills, o potser si, sinó que, també per a ells he de ser reflex, imatge de la Paternitat i Maternitat de Déu.

És amb la manera amb la qual miro, renyo, acullo, m'interesso per cada fill, com em faig expressió de la cara de Déu Pare i Mare. I això em fa créixer en la fe, perquè, llavors, entenc que l'experiència de la paternitat o maternitat física no és el cim, sinó el símbol. Perquè comprenc que el fill no és “meu”, sinó fill de Déu. Com ho anuncia el profeta Jeremies: “Abans que jo et formés en el ventre de la teva mare, ja et coneixia”. I també a Efesis: “Déu ens va escollir en Crist abans de la creació del món”.

Si el que som és ser pare i mare d'un fill desitjat i beneït per Déu abans de la creació del món, podem pensar a gestionar la paternitat/maternitat amb una autonomia absoluta? I puc desinteressar-me dels fills que

trobo, del veí, de l'amic, del conegut? Són tots fills de Déu i jo estic cridat a estimar com a pare, com a mare, en el nom de Déu Pare i Mare.

Certament, no puc tenir per cada un d'ells les cures que tinc pels meus fills, perquè aquells fills estan confiats a un pare i una mare, però he de tenir la mirada, l'atenció, l'acollida, el perdó, l'afecte que Déu em suggerirà, sobretot, en les situacions de sofriment o abandonament, perquè com a pares estem cridats a ser sagrament, signe, visibilitat de Déu Pare i Mare. Tots els pares i totes les mares d'una comunitat, junts, són un humil signe de tot allò amb què Déu és Pare i és Mare.

Aquesta paternitat i maternitat gran fa créixer la vida, fa créixer el fet d'estar atents a la vida, a cada vida. Avui, una mica per por, una mica per egoisme, una mica per tants altres motius, vivim en un món que presta, freqüentment, més atenció pels animals o les plantes que pels fills dels altres. Però si la família cristiana es tanca i perd aquesta potència de fecunditat, la mateixa societat deixa de renovar-se, de créixer i, paradoxalment, de poder tenir cura de la resta de la creació.

Vegem un exemple: és sobre aquesta paternitat i maternitat grans sobre les que es basa el compromís polític d'una persona, perquè és en aquesta fecunditat sobreabundant on pot trobar-se l'impuls per interessar-se pel propi país, territori, per les persones que hi ha al meu voltant. Si em sento pare, mare dels altres, si experimento l'esforç i l'alegria de la responsabilitat

de tenir cura de cada nen, llavors, podré, generosament, comprometre'm amb la política, amb un paper social o públic.

Això val per a cada professió, perquè, aleshores, les persones amb què em trobo, amb que col·laboro, amb les quals treballo o desenvolupo qualsevol funció, no són instrumentals per a mi, per al meu èxit, per als meus interessos, sinó que són fills de Déu i, per aquest do de paternitat i maternitat grans, seré jo qui em posi al seu servei, de la manera que el meu treball permeti. Comprenem, de sobte, que estem parlant d'un món i d'unes relacions d'un altre nivell, generades i teixides d'amor diví.

Això permet comprendre perquè sempre hem de procurar créixer en la dimensió espiritual, perquè no només no sostreu res a la nostra capacitat professional, sinó que, per contra, ens permet una actitud de major atenció, servei i ajuda en l'acompliment de la nostra professió. Créixer amb la saviesa de Déu, ens permet acollir i relacionar-nos amb els altres, també amb els no creients, amb la misericòrdia i la tendresa de Déu.

Quan els esposos viuen aquesta dimensió de paternitat i maternitat gran, canvia la perspectiva amb què es comprometen al món, per exemple, implicant-se en el consell escolar de l'escola dels fills no sols com un exercici de democràcia i de participació en un bé públic, sens dubte fonamental, sinó també amb una dosi d'atenció addicional i de responsabilitat respecte als fills de Déu. I, anàlogament, el compromís responsable per la construcció de la societat (l'espai públic, la

millora del barri, les decisions econòmiques, l'acollida solidària), poden ser viscudes amb “una marxa més”, posant-hi en elles el cor i la cura de Déu per cada persona...

Aquests serveis als altres, de vegades són prestats per un dels dos, per desgràcia traient temps i energia a la vida de parella. Doncs bé, per als esposos, això no fa que el marit s'enfadi amb la dona, això no fa descuidar o sentir-se descuidat pel cònjuge, ja que permet descobrir en el mateix cor aquesta veritat de la fecunditat. Si aquests actes es converteixen en exercici d'aquella paternitat i maternitat àmplies, que s'han rebut com a do, llavors l'un no prescindirà mai de l'altre cònjuge que roman a casa, al contrari, trobarà, precisament, en aquesta unitat de parella, la font de la pròpia fecunditat.

VEIEM, ARA, COM AQUESTS CONCEPTES QUEDEN RECOLLITS EN ELS DOCUMENTS DE L'ESGLÉSIA

Del Nou Ritu del Matrimoni

Núm. 5. *“La parella i la família, en virtut del sagrament, esdevenen imatge viva del misteri mateix de l'Església i participen de la seva fecunditat.”*

Participar de la seva fecunditat vol dir que ser pare i mare són signe de la fecunditat de l'Església, no està només lligada als seus fills, sinó a una fecunditat més gran. És molt bonic saber que el nostre casament ens farà entrar en una fecunditat més gran. Vol dir que la nostra energia està realment al servei de la vida, no només està per tenir fills, sinó perquè cada vida que trobem sigui acollida i cuidada amorosament per nosaltres.

Núm. 14. *“Amb una profitosa celebració litúrgica del matrimoni en el qual apareix clar que els cònjuges expressen i participen del misteri de la unió i de l'amor fecund entre Crist i l'Església.”*

També aquí la fecunditat està lligada al misteri de la fecunditat eclesial.

Núm. 68. *“Es comprometen també a col·laborar en l'obra creadora de Déu, assumint la responsabilitat que els toca en la comunicació de la vida i en l'educació dels fills d'acord amb la llei de Crist i de l'Església?”*

Aquí s'expressa el principi de la fecunditat, per la qual cada fill és do de Déu i és acollit i educat, fet créixer, no només en la carn sinó també en la seva globalitat, en el sentit i la bellesa de la vida.

Núm. 69. *“Ens comprometem a rebre amb amor els fills que Déu vulgui donar-nos i a educar-los segons l'Evangeli de Crist i els ensenyaments de l'Església.”*

De la Familiaris Consortio

Núm. 14. *“En la seva realitat més profunda, l'amor és essencialment do i l'amor conjugal, a la vegada que condueix els esposos al recíproc «coneixement» que els fa «una sola carn», no s'esgota dins de la parella, ja que els fa capaços de la màxima donació possible, per la qual es converteixen en cooperadors de Déu en el do de la vida a una nova persona humana. D'aquesta manera els cònjuges, alhora que es donen entre si, donen més enllà de si mateixos la realitat del fill, reflex vivent del seu amor, signe permanent de la unitat conjugal i síntesi viva i inseparable del pare i de la mare.”*

És com dir que el fill és una «instantània», una foto que revela com ell, des del moment en què és engendrat, per la unió física i la unitat de la parella, sorgeix aquesta fecunditat. Un fill és una instantània del camí d'unitat de la parella, cridada a créixer cada dia.

Convertint-se en pares, els esposos reben de Déu el do d'una nova responsabilitat: el seu amor està cridat a convertir-se per als fills en signe visible del mateix amor de Déu, del qual tota paternitat, al cel i terra, pren nom.

Núm. 15. *“El matrimoni cristià, partícep de l’eficàcia salvífica d’aquest esdeveniment, ofereix un emplaçament natural dins el qual es porta a terme la inserció de la persona humana en la gran família de l’Església [...]. L’Església troba així en la família, nascuda del sagrament, el seu bressol i el lloc on pot actuar la pròpia inserció en les generacions humanes, i aquestes, al seu torn, en l’Església.”*

A través de la família el fill entra dins la vida de l’Església, és a dir, la vida de l’església és la família.

Núm. 21. *“La comunió conjugal constitueix el fonament sobre el qual es va edificant la més àmplia comunió de la família, dels pares i dels fills, dels germans i de les germanes entre si, dels parents i altres familiars.”*

La família és el lloc comunitari que acull totes les generacions.

“Aquesta comunió radica en els vincles naturals de la carn i de la sang i es desenvolupa trobant el seu perfeccionament pròpiament humà en el fet d’instaurar-se i madurar en els vincles encara més profunds i rics de l’esperit: l’amor que anima les relacions interpersonals dels diversos membres de la família, constitueix la força interior que plasma i vivifica la comunió i la comunitat familiar. La família cristiana està cridada a més a fer l’experiència d’una nova i original comunió, que confirma i perfecciona la natural i humana. En realitat la gràcia de Crist, «el Primogènit entre els germans», és per la seva naturalesa i dinamisme interior una «gràcia fraterna» com la nomena sant Tomàs d’Aquino.”

En la família té lloc la gràcia de la fraternitat, permet l’experiència de la fraternitat perquè està entre nosal-

tres, espòs i esposa. En Jesús som tots germans i germanes, som una comunitat de germans i germanes. El pare, la mare i els fills, en tant que són tots fills de Déu, formen entre ells una comunitat de germans, tots units en Jesús cada un a la seva manera.

El pare i la mare estan units entre ells d'una altra manera, pel sagrament del matrimoni, però tots junts, en una família són germans. Per això, la família és església domèstica, perquè tots són germans i germanes unides en nom del Senyor.

Núm. 28. *“Així la comesa fonamental de la família és el servei a la vida, el fet de realitzar al llarg de la història la benedicció original del Creador, transmetent en la generació la imatge divina d’home a home.”*

“Transmetre la imatge divina d’home a home”, vol dir que un fill no és només signe de la nostra unitat de parella, no s’assembla només al pare o la mare, sinó que s’assembla a Déu, és imatge de Déu. Per això, la fecunditat no és només el “creixeu i multipliqueu-vos” biològic, sinó que implica un cooperar en el creixement i la multiplicació dels que són imatge de Déu.

Una família “produeix”, genera imatges de Déu. Això val més que tots els cartells que fem servir en la nostra Església, precisament perquè són imatges vives, de carn i ossos, fills de Déu.

Núm. 41. *“Les famílies cristianes, que en la fe reconeixen tots els homes com a fills del Pare comú del cel, aniran generosament a la trobada dels fills d’altres famílies, sostenint-los i estimant-los no com estranys, sinó com a membres de l’única família dels fills de Déu. Els pares*

cristians podran així eixamplar el seu amor més enllà dels vincles de la carn i de la sang, estrenyent aquests llaços que es basen en l'esperit i que es desenvolupen en el servei concret als fills d'altres famílies, sovint necessitades fins i tot del més necessari. Les famílies cristianes s'obren amb més disponibilitat a l'adopció i acollida d'aquells fills que estan privats dels seus pares o abandonats per aquests. La fecunditat de les famílies ha de dur a la seva incessant «creativitat», fruit meravellós de l'Esperit de Déu, que obre el cor per descobrir les noves necessitats i sofriments de la nostra societat, i que infon ànim per assumir-les i donar-los resposta. En aquest marc es presenta a les famílies un vast camp d'acció; en efecte, encara més preocupant que l'abandonament dels nens és avui el fenomen de la marginació social i cultural, que afecta durament als ancians, als malalts, als minusvàlids, als drogoaddictes, als excarcerats, etc. D'aquesta manera s'eixampla enormement l'horitzó de la paternitat i maternitat de les famílies cristianes.

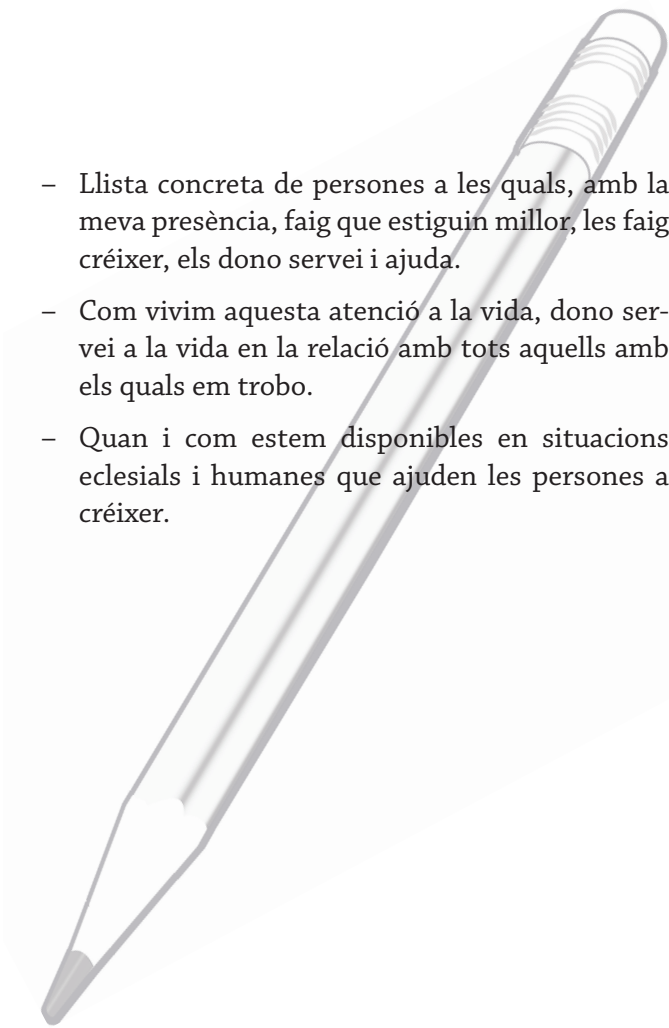
Se subratlla el fet d'estar atents a cada tipus de vida, tant les que neixen com les que moren. Perquè no és que la vida, quan està en l'últim minut, valgui menys. La vida sempre és vida.

D'Amoris Laetitia

Núm. 27. “Crist ha introduït com a emblema dels seus deïebles sobretot la llei de l'amor i del do de sí als altres, i ho va fer a través d'un principi que un pare o una mare acostumen a testimoniar en la seva pròpia existència: «Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics».”

Això és el que dona la perspectiva d'un amor gran, fecund, que subratlla l'aspecte d'un pare i una mare que estimen donant-ho tot, que estimen fins a donar la vida. La paternitat i maternitat grans expressen, així, aquest principi pel qual l'amor no es tanca, no es limita als fills naturals, sinó que està cridat a allargar-se, a créixer cap a cada fill de Déu.

EXERCICIS PRÀCTICS

-
- Llista concreta de persones a les quals, amb la meua presència, faig que estiguin millor, les faig créixer, els dono servei i ajuda.
 - Com vivim aquesta atenció a la vida, dono servei a la vida en la relació amb tots aquells amb els quals em trobo.
 - Quan i com estem disponibles en situacions eclesials i humanes que ajuden les persones a créixer.

Tema XIII

**La nostra casa serà
Església domèstica:
un nom nou per a una
nova identitat**

Objectius:

- Formar un concepte cristià de la llar (tal com es forma de la família): el lloc en el qual es permet Jesús actuar en relació a la parella.
- La llar ha de representar per als esposos la realitat més important i definitiva que expressa per sempre, més enllà de la mort, la relació amb Jesús.
- Construir les relacions internes dins de la llar, conscients de la Presència de Jesús, acollir les persones de fora “junt” amb Jesús. Amb Ell ha començat la nostra família definitiva.

Textos per a reflexionar:

- *Evangelització i sagrament del matrimoni*: 48
- *Carta a les famílies*: 19
- *Comunió i comunitat en l'església domèstica*: 5
- *Catecisme de l'Església catòlica*: 1656
- *Amoris Laetitia*: 15, 67, 86, 87, 200, 290, 292, 324.

Estimats amics, avancem cap al final del nostre camí conjunt. Avui voldríem compartir amb vosaltres una darrera reflexió sobre el tema de la família com a Església domèstica.

“Església domèstica”, nom propi de la família recuperat pel Magisteri de l'Església en el Concili Vaticà II i àmpliament utilitzat per Sant Joan Pau II i pel papa Francesc, és una definició que expressa la nova identitat i la missió específica de la família cristiana. Respecte a qualsevol altre nom és una definició clara, precisa, no ambigua.

Com puc expressar amb un paraula què és la família, és a dir, quina és la seva identitat? Com puc ajudar-la a comprendre i viure la seva pròpia missió? Si vull triar un nom amb el qual definir la realitat dels esposos des del dia del seu casament, quin nom podria utilitzar? En què es converteixen l'home i la dona amb el matrimoni? En esposos? Aquest nom val també per a qui celebra un matrimoni civil. Hi ha un nom que indica “nosaltres dos” com a realitat nova que es casa amb Jesús? Sí. Aquest nom és precisament Església domèstica!

Església domèstica equival a dir que nosaltres ens convertim en una petita església, petita Esposa del Senyor. Vol dir que aquí, en aquest espai, s'ha generat un petit fragment d'Església, perquè nosaltres dos som un lloc en el qual Ell hi habita. Nosaltres dos estem “habitats” per la seva Presència, ens convertim en un instrument del qual el Senyor se serveix per donar-se a conèixer.

Quan estava a la terra, Jesús es revelava a través de signes i paraules, ara, en el temps de l'Església, la seva Presència roman a través de la seva Paraula, del seu Cos Eucarístic, del seu Cos que és l'Església, de la paraula-encarnada que són els esposos. Això és el que significa ser Església domèstica, ser un signe de la presència de Jesús entre els homes.

ANALITZEM ALGUNS TEXTOS PER IL·LUMINAR AQUEST NOM I TOTA LA RIQUESA QUE CONTINGUI

D'Evangelització i sacrament del matrimoni

Núm. 48. *“Els esposos, ja membres de l'Església, participen de la seva missió amb el seu baptisme. Ara, gràcies al matrimoni, experimenten una nova manera de romandre a la comunitat cristiana [...]. Estan cridats a viure el sacerdoci profètic i reial de Crist, rebut de Crist en el baptisme d'una forma i amb un contingut nous, segons un estil conjugal, amb la realitat de la seva existència específica. Per això, la parella i la família cristiana es poden anomenar església domèstica. És a dir, comunitat salvada i que salva. Que, de fet, com a tal, no només rep l'amor de Crist que salva, sinó que l'anuncia, el comunica fent-ho visible als altres.”*

El sacrament del matrimoni dona una nova identitat. Església domèstica, perquè els dos batejats s'uneixen entre ells amb un vincle que fa present Jesús. Així, la gràcia de ser de Jesús, donada pel Baptisme, queda especificada amb una forma i un contingut nous pel Matrimoni.

La forma nova de ser església, el contingut nou és la reciprocitat de l'amor habitat per la Presència de Jesús. Els esposos es fan capaços de “distribuir” l'amor rebut, convertint-se en una comunitat salvada, una

comunitat que salva. Així com el sacerdot rep el do d'absoldre, de consagrar, de salvar, els esposos reben el do de salvar a través de l'amor de què s'han fet dignes. Vol dir que qui entra al circuit d'amor dels esposos pot ser ajudat i salvat.

“Que, de fet, com a tal, no només rep l'amor de Crist que salva, sinó que ho anuncia, ho comunica fent-ho visible als altres.” Els esposos han estat redimits, el seu amor ha estat salvat i així es fan capaços d'anunciar-i comunicar-ho visiblement als altres. En aquesta Església domèstica neix un espai comunicatiu d'amor. Però de quin amor? Perquè, també qui es casa civilment comunica amor, la seva estima de veritat. Per la gràcia del sagrament del matrimoni, la gran novetat és que en l'amor dels esposos està present Jesús, difonent amor diví a través del seu amor humà.

De La Carta a les famílies

Núm. 19. *“La família mateixa és el gran misteri de Déu. Com a “església domèstica” és l'esposa de Crist.”*

De Comunió i comunitat en l'església domèstica

Núm. 5. *“Inserit en l'Església per l'Esperit a través del sagrament del matrimoni, la família cristiana rep, com a tal, la seva estructura interna i la seva fisonomia, el que la converteix en “cèl·lula viva i vital” de l'Església mateixa. El vincle entre la parella i la família cristiana amb l'Església, al mateix temps que involucra i eleva els aspectes socials i psicològics, característics de cada comunió humana, pre-*

senta adequadament un aspecte de gràcia: és un nou vincle sobrenatural. La família cristiana no està vinculada a l'Església simplement com la família humana està agregada a la societat civil; sinó que està unida amb un vincle original donat per l'Esperit Sant, que en el sagrament fa de la parella i la família cristiana un reflex viu, una veritable imatge, una encarnació històrica de l'Església."

La paraula "una encarnació històrica de l'Església", usada per primera vegada per Pau VI, ens diu que nosaltres, com a parella, encarnem el que és l'Església: una comunitat de germans que cerca la unitat. En aquest sentit, dos batejats, units per un vincle d'amor consagrat per Jesús, són l'excel·lència de l'Església amb una especificitat única.

La unitat d'una parella d'esposos és de tal manera única, que no és assimilable a la unitat que existeix en qualsevol altra experiència eclesial. Ni tan sols la més bella, la més unida, la més comunitària de les experiències, no esgota l'ànima, el cor de l'Església. Però, només entre els esposos, aquest do d'unitat és sacramental, allà està el do diví de la unitat. En la família, la unitat, l'ésser un està encarnat per gràcia. *"En aquest sentit, la família cristiana es presenta en la història com un "signe efectiu" de l'Església"; on hi ha una família hi ha una Església eficaçment present. "És a dir, com una "revelació" que la manifesta i anuncia i com una "actualització" que torna a presentar i encarna, a la seva manera, el misteri de la salvació": cada família manifesta i anuncia el que és l'Església. Per saber el que hauria de ser una parròquia, ha de mirar-se una parella d'esposos que en són una "actualització"; a casa seva "s'actualitza" el misteri de comunió de l'Església.*

“La relació entre l'Església i la família cristiana és recíproca i en reciprocitat es preserva i perfecciona. Amb la proclamació de la Paraula i la fe, amb la celebració dels sacraments i amb la guia i el servei de la caritat, l'Església Mare genera, santifica i promou la família dels batejats. Al mateix temps, l'Església crida la família cristiana a participar com un subjecte actiu i responsable en la seva pròpia missió de salvació: per aquesta raó, la parella i la família cristiana poden dir-se gairebé una “Església domèstica”, és a dir, una comunitat salvada i salvadora: de fet, com a tal, no només rep l'amor de Jesucrist que salva, sinó que l'anuncia i el comunica.”

Subratllem el terme “gairebé”, que revela com la família no pot pensar-se “ella sola” com a Església. És església domèstica, fragment veritable i original de l'Església, però ha de recordar sempre el tot, la plenitud cap a la qual tendim, la comunitat cristiana. De fet, la família, com a tal, no pot donar-se la Paraula, la rep de l'Església, de Jesús. No pot donar-se l'Eucaristia, no pot donar-se l'absolució. Precisament, pel que fa al sacrament, la petita església domèstica s'ha d'adherir al gran sacrament de salvació que és l'Església. És cèl·lula d'un cos i com a tal no és autònoma, no pot mantenir-se en vida tota sola, sinó només inserida, inserida en el cos. Com a cèl·lula, té en ella tot l'“ADN” eclesial, de manera que es diu església domèstica, i al mateix temps necessita els elements vitals que mantenen viu el cos: l'Eucaristia i la Paraula.

Llegim les últimes línies d'aquest esplèndid text: *“De manera anàloga ens hem d'expressar sobre la comunitat familiar cristiana. La relació pares-fills troba el seu fona-*

ment últim no tant en la carn, en l'amor dels pares que responsablement generen i eduquen als fills, com en aquell nou vincle que l'Esperit Sant dona a la família cristiana constituint-la petita Església, imatge i figura concreta de la comunió i de la unitat de tots els que creuen en Crist."

Imatge i figura concreta de la comunió i de la unitat, perquè en ella, el nou vincle generat per l'Esperit és més gran que la ja gran unitat natural entre un home i una dona, entre pares i fills.

De Familiaris Consortio

Núm. 50. *"Ho recorda el Concili Vaticà II quan diu: «La família farà partícips a altres famílies, generosament, de les seves riqueses espirituals. Així com la família cristiana, origen de la qual és en el matrimoni, que és imatge i participació de l'aliança d'amor entre Crist i l'Església, manifestarà a tots la presència viva del Salvador en el món i l'autèntica naturalesa de l'Església, ja sigui per l'amor, per la generosa fecunditat i la unitat i fidelitat dels esposos, ja sigui per la cooperació amorosa de tots els seus membres»."*

És una frase que defineix els elements fonamentals de l'ésser Església domèstica. Vol dir que és una presència de Jesús, una presència sacramental, eficaç, que fa que la comunitat familiar sigui manifestació de la genuïna naturalesa de l'església. Pel que, per saber què és l'Església, que és una parròquia, ha de mirar-se una família.

La família, com a tal, és un subjecte positiu i actiu en l'edificació de la parròquia; per això, hem de pensar

en termes biunívocs: per construir famílies sanes hem de construir una parròquia forta, per crear parròquies fortes hem de fer funcionar bé la família. En cas contrari, quan no funciona la família, com a constructora de relacions en la parròquia, tot ha de ser iniciat des del centre, des de l'estructura parroquial, però no tot pot ser aportat des del cap.

Per utilitzar la imatge del cos: si hi ha elements constitutius bàsics, com els tendons, els músculs, el teixit conjuntiu, que no funcionen, que no estan actius, llavors, els impulsos correctes enviats des del cap i transportats pels nervis es fan ineficaços; de igual manera, els elements comunicatius, sense un impuls correcte, no saben què fer, com actuar i el cos queda desarticulat. Aquesta és una imatge que pot ajudar a comprendre les relacions entre la família, església domèstica, i la comunitat parroquial, església gran.

Uns instruments que tracten d'encarnar aquest doble moviment, per exemple, són els Moviments de Pastoral Familiar, nascuts per oferir a les famílies una manera concreta i eficaç de construir relacions, de construir comunitat, sempre en comunió amb el mateix rector i la parròquia.

Del Catecisme de l'Església Catòlica

Núm. 1656. *“En els nostres dies, en un món freqüentment estrany i fins i tot hostil a la fe, les famílies creients tenen una importància cabdal en tant que fars d’una fe viva i irradiadora. Per això el Concili Vaticà II anomena a la família, amb una antiga expressió, Església domèstica.”*

Església domèstica és la modalitat més antiga que tenim d'anomenar a la família en l'àmbit eclesial.

“En el si de la família, els pares han de ser per als seus fills els primers anunciadors de la fe amb la seva paraula i amb el seu exemple, i han de fomentar la vocació personal de cadascú i, amb especial cura, la vocació a la vida consagrada.”

D'Amoris Laetitia

“Sabem que en el Nou Testament es parla de l'Església que es reuneix a la casa.”

Són moltes les cites que mostren en els Actes dels Apòstols i en les Cartes dels Apòstols com la casa ha estat la primera via d'evangelització. Ja Jesús havia recorregut aquesta via, trobant, parlant, guarint les persones a les cases. L'Església apostòlica ha seguit amb aquest exemple, pel qual la modalitat d'expansió de l'anunci cristià arribava a les cases. Els Apòstols i els seus col·laboradors reunien la comunitat en les cases i, en la seva absència, la comunió eclesial, continuava a les cases.

A Roma, en el primer segle, el cristianisme s'ha difós a través de les llars, sobretot durant els períodes de persecució. No podent reunir-se públicament, no podent construir Església, es reunien a les cases, fins al punt que, també després de Constantí, en els primers temps de llibertat religiosa, construïen sales grans, a l'estil de les cases, amb la taula en el centre.

La família és el lloc central, a través del qual, ha passat la primera evangelització.

Núm. 15. *“Sota aquesta llum podem recollir una altra dimensió de la família. Sabem que en el Nou Testament es parla de «l'església que es reuneix a la casa» (cf. 1 Co 16,19; Rm 16,5; Col 4,15; Fl 2). L'espai vital d'una família es podia transformar en església domèstica, en seu de l'Eucaristia, de la presència de Crist assegut a la mateixa taula. És inoblidable l'escena pintada a l'Apocalipsi: «Sóc a la porta cridant: si algú escolta i m'obre, hi entraré i menjarem junts» (3,20). Així es delinea una casa que porta al seu interior la presència de Déu, la pregària comuna i, per tant, la benedicció del Senyor. És el que s'afirma en el Salm 128 que prenem com a base: «Que el Senyor et beneeixi des de Sió».”*

Sant Pau, en les seves cartes, pocs decennis després de la resurrecció i de l'ascensió de Jesús, cita molt sovint l'Església-casa, saluda l'“església” (referint-se a la comunitat) que es reuneix en una “casa”, fundada sobre la presència de Déu, en la pregària comuna i en la benedicció del Senyor.

Núm. 67. *“El Concili Ecumènic Vaticà II, en la Constitució pastoral Gaudium et Spes, es va ocupar de «la promoció de la dignitat del matrimoni i la família» (cf. 47-52). Va definir el matrimoni com a comunitat de vida i d'amor (cf. 48), posant l'amor al centre de la família [...]. El «veritable amor entre marit i dona» (49) implica el lliurament mutu, inclou i integra la dimensió sexual i l'afectivitat, conformement al disseny diví (cf. 4849). A més, subratlla l'arrelament en Crist dels esposos: Crist Senyor «surt a la*

trobada dels esposos cristians en el sagrament del matrimoni” (48) i roman amb ells».”.

Aquí queda subratllada la Presència de Jesús.

“En l’encarnació, ell assumeix l’amor humà, el purifica, el porta a plenitud, i dona als esposos, amb el seu Esperit, la capacitat de viure’l, impregnant tota la seva vida de fe, esperança i caritat. D’aquesta manera, els esposos són consagrats i, mitjançant una gràcia pròpia, edifiquen el Cos de Crist i constitueixen una església domèstica (cf. Lumen gentium, 11), de manera que l’Església, per comprendre plenament el seu misteri, mira la família cristiana, que el manifesta d’una manera genuïna.”

Núm. 86. *“Amb íntim goig i profunda consolació, l’Església mira les famílies que romanen fidels als ensenyaments de l’Evangeli, agraint-los el testimoni que donen i encoratjant-les. Gràcies a elles, en efecte, es fa creïble la bellesa del matrimoni indissoluble i fidel per sempre. En la família, “que es podria anomenar església domèstica” (Lumen gentium, 11), madura la primera experiència eclesial de la comunió entre persones, en la qual es reflecteix, per gràcia, el misteri de la Santa Trinitat.”*

La família fa creïble la bellesa del matrimoni indissoluble i fidel per sempre.

Núm. 87. *“L’Església és família de famílies, constantment enriquida per la vida de totes les esglésies domèstiques. Per tant, «en virtut del sagrament del matrimoni» cada família es converteix, a tots els efectes, en un bé per a l’Església. En aquesta perspectiva, certament també serà un do valuós, per l’avui de l’Església, considerar la reciprocitat entre família i Església: l’Església és un bé per a*

la família, la família és un bé per a l'Església. Custodiar aquest do sacramental del Senyor correspon no només a la família individualment sinó a tota la comunitat cristiana».

La reciprocitat entre la família i l'Església, implica sota el perfil pastoral que els membres de la família no han de ser considerats i tractats com a fidels individuals, perquè així es desprèn del do de la gràcia sacramental rebuda. “L'Església és un bé per a la família, la família és un bé per a l'Església” reafirma amb força que, així com la família té necessitat de l'Església per créixer, el teixit de la comunitat parroquial també podrà renovar-se amb la família, que creixent es fa veu, cos, sosteniment, foc encès per a la parròquia.

Núm. 200. *“Els Pares sinodals van insistir que les famílies cristianes, per la gràcia del sagrament nupcial, són els principals subjectes de la pastoral familiar, sobretot aportant «el testimoniatge joïós dels cònjuges i de les famílies, esglésies domèstiques».”.*

Aquí s'utilitza l'expressió “església domèstica” com a sinònim de família i s'afirma el seu paper actiu en la pastoral; cal insistir perquè les parelles no es defineixin simplement com “esposos” sinó que compreguin la bellesa de ser “Església domèstica” i visquin amb goig aquest do.

Núm. 290. *“Tots hauríem de ser capaços de dir, a partir del fet viscut en les nostres famílies: «Hem conegut l'amor que Déu ens té» (1 Jn 4,16). Només a partir d'aquesta experiència, la pastoral familiar podrà aconseguir que*

les famílies siguin alhora esglésies domèstiques i ferment evangelitzador en la societat.”

Núm. 292. *“El matrimoni cristià, reflex de la unió entre Crist i la seva Església, es realitza plenament en la unió entre un home i una dona, que es donen recíprocament en un amor exclusiu i en lliure fidelitat, es pertanyen fins a la mort i s’obren a la comunicació de la vida, consagrats pel sagrament que els confereix la gràcia per constituir-se en església domèstica i en ferment de vida nova per a la societat.”*

Núm. 324. *“La família viu la seva espiritualitat pròpia sent al mateix temps una església domèstica i una cèl·lula vital per transformar el món.”*

D’aquesta cita es desprèn que de la identitat de la família, com a església domèstica, es deriva una missió específica, la de ser ferment d’evangelització, de vida nova, de transformació.

La clau d’aquesta nova identitat podem veure-la en la relació que hi ha entre l’Eucaristia i el Matrimoni. Només cal pensar en el significat de la taula de menjar, on es descobreix que la taula de casa és avançament, preparació, signe d’aquella plenitud que és la Taula Eucarística. Comprendre la família com a església domèstica permet comprendre la nova identitat, la nova manera de ser que el sagrament dona als esposos i a la família.

Hi pot haver matrimonis que no ho sàpiguen o, pitjor, que no ho tinguin en compte, com qui no sap que té talents i, per tant, no els fa servir, o pitjor, ho sap, però fa tot el contrari amb la seva vida. Hi ha tantes

famílies que han rebut el do de ser Esglésies domèstiques però que viuen d'una altra manera, sense identitat, sense objectius, sense desitjar créixer, sense assolir la plenitud del que són, sense, per això, poder gaudir del que són!

Perquè l'objectiu que la parella es fixa marca el camí. Com es forma una família? On volem anar, com volem ser com a família? Descobrir la bellesa de la proposta cristiana, descobrir que es pot ser una família, que es pot habitar en una casa en la qual viu, és present, actua Jesús, condueix a una altra vida ben diferent!

Si redescobrim el principi de l'església domèstica, redescobrirem la realitat de la presència de Jesús, i podrem acollir la plenitud del significat de la paraula família i casa. Tot està íntimament connectat: conèixer-se, pensar-se, tenir consciència de si, com a església domèstica, vol dir tenir consciència de la presència de Jesús entre nosaltres, i viceversa, la consciència d'aquesta presència ens indica amb claredat com viure, estimar, testimoniar en mig dels germans.

La mateixa casa dels esposos pot representar, llavors, la realitat més important i definitiva de la pròpia identitat, no per la bellesa de la casa en si, sinó perquè allà es viu la relació amb Jesús. A la casa sorgeix i s'experimenta la potència de l'amor que Jesús dona als esposos i com, d'ells i d'aquella casa, Ell desitja arribar a cada home amb aquest amor diví.

Els esposos han de tenir la consciència de la presència de Jesús, d'aquell Jesús que ens acompanya durant la jornada, que ens sosté en el cansament, que ens dona les pa-

raules i els gestos necessaris per sostenir, guarir, perdonar l'altre, els fills, els germans. Un Jesús que s'alegra de tenir en compte, també, la nostra unió física, do d'amor del qual és Mestre, el del cos donat per amor! Aquell Jesús que ens acollirà després de la mort i, eixugant totes les llàgrimes, ens revelarà el sentit i el valor immens de cadascun dels nostres "Sí", de cadascuna de les nostres llàgrimes, de cadascun dels nostres gestos d'amor.

Construir a casa relacions conscients de la presència de Jesús, vol dir acollir, també, les persones de fora amb la cura, l'atenció, la passió de Jesús. Així com el sacerdot pot realitzar gestos sacramentals en nom de Jesús (bateja, perdona, consagra), els esposos tenen el poder d'acollir, d'estar a prop, d'acariciar en nom de Jesús. Els esposos poden fer l'experiència de ser cos, ser unitat, en fraternitat, en amistat en el nom de Jesús.

Com en l'Eucaristia el sacerdot, en el nom de Jesús, pronuncia la Paraula i consagra el Cos donat per amor, és a dir, realitza gestos que edificuen l'Església, així els esposos, en el nom de Jesús, pronuncien paraules simples i fan gestos humils que tradueixen, encarnen, fan visible el mateix amor de Jesús, i de forma anàloga, edificuen l'Església.

Per als esposos, actuar en nom de Jesús, vol dir que una carícia al meu marit, la meva dona, una abraçada a una persona que ve a casa, un somriure a una persona que passa, són la manera pròpia i específica amb la qual viuen i donen l'amor rebut, i amb el que experimenten ser Església domèstica. Vol dir tenir la consciència que Jesús està amb ells.

D'aquí neix el desig de complicitat amb Jesús: què faria en aquesta situació? És la recerca constant de gestos i paraules, també, les més simples, les més humils, a través de les quals traduir el desig de Jesús d'estimar aquella persona, de fer que els altres estiguin bé. És consentir que Jesús actuï.

Això fa que encara avui passin “miracles”, és a dir, arribi la salvació, la curació, la fe a una persona que ha trobat Jesús, a través, mitjançant la parella d'esposos. Els esposos, precisament, creuen en el do d'amor que és el sacerdoci; doncs bé, de la mateixa manera, han d'aprendre a creure, també, en el do d'amor que és el sagrament del matrimoni.

Amb Ell, amb aquell Jesús que està enmig nostre, s'inicia la nostra família definitiva, s'ha iniciat el camí, el pelegrinatge que, a partir de la simplicitat del nostre amor consagrat per l'Esperit, ens fa capaços d'estimar com Jesús estima, entre nosaltres, els nostres fills, els amics, els veïns, amb un desig de família cada vegada més àmplia, més acollidora, que troba el seu cim en la gran família de la parròquia i el seu acompliment definitiu en la Gran Família que viurem en el cel.

Dins de l'experiència d'Església domèstica, podem comprendre i viure l'experiència d'Església. Perquè l'Església no és una estructura, una organització a través de la qual podem fer experiència de Jesús. Certament que és a la parròquia o mitjançant ella com som ajudats a fer experiència de Jesús. Certament, a la parròquia i per mitjà d'ella som ajudats, sostinguts en aquesta trobada: pensem en la Missa, en l'Adoració

Eucarística, en un recés, en una catequesi, en una activitat de voluntariat.

Però totes aquestes coses són instruments per comprendre i créixer en la comunió, en la unitat, en l'ésser “un” amb Jesús i amb els germans. Perquè l'essència de l'Església és ser comunió, ser Esposa unida per sempre amb l'Espòs. I aquest secret, aquest misteri d'amor, el veiem, sobretot, en una parella d'esposos que s'estima, que s'abracen, que es perdonen, que generen vida. Aquí hi ha el sagrament, el signe sant del què Jesús vol fer amb la parròquia i amb cada persona: fer l'amor, unir-se, convertir-se en una sola cosa!

Els esposos, Església domèstica, són signe de la unitat que Jesús vol construir amb cada un de nosaltres, per crear una unitat major, encara, aquella que és el gran misteri de la unitat de Crist i l'Església. Descobrir això significa descobrir una nova manera de viure com a esposos i dona una nova manera de viure a l'Església, perquè vol dir poder viure i estimar com Déu ho fa.

Jo vull al meu marit, la meva dona, com Jesús l'estima. Rebo el seu do per pensar, per sentir, per estimar el meu cònjuge, tot el dia, com Jesús l'estima. És extraordinari! Vol dir que no acabarem mai de créixer en l'amor. I aquest do el visc, el duc al damunt, no només tot el dia, sinó, també, en totes les situacions: a casa, a la feina, amb els amics, tant si estem junts, com si estem separats, així que sempre en tot lloc som ferments d'Església, som petita Església domèstica que viu i testimonia aquest amor diví.

Certament, és més simple ser una parella autocentrada, tancada en “nosaltres dos”: amb el nostre apartament, en els nostres fills, els nostres interessos, però esperem haver comprès que això significa apagar els llums, vol dir segellar i fer inaccessible l'amor, tancar la font, apagar el foc. Vol dir condemnar-nos a una vida només de supervivència, quan hem rebut el do de la presència de Jesús entre nosaltres, llum d'amor infinit. Fem consciència de ser Església domèstica, foc sempre encès per alegrar i donar vida al món, perquè hem rebut l'Esperit Sant que ens fa capaços d'estimar com Jesús estima!

Acollir aquesta novetat, encaminar-se en aquesta direcció, decidir viure així no és empobrir-se, sinó fer aquella opció que donarà, per sempre, una qualitat diferent, divina, a la nostra parella i a la nostra família.

EXERCICIS PRÀCTICS

Diàleg de parella.

- Quines idees ens estem fent de la nostra casa futura?
- Quins són els objectius principals que tenim en pensar la nostra futura llar?

Exercici:

- De quina manera pensem recordar visualment la presència de Jesús a casa nostra? Amb quins gestos i signes?
- Visiteu una parella cristiana, i en entrar a casa, reviviu la fe (en el secret del vostre cor), amb la certesa de la presència de Jesús en aquella casa.

Tema XIV

**Preparar els nuvis
per viure i anunciar,
amb el propi casament,
les noces definitives**

Objectius:

- A la “vocació” dels nuvis cristians està inscrit l’objectiu últim del seu recorregut.
- El ritu del matrimoni constantment reclama les Noces definitives i les conformen dins del casament que s’està celebrant.
- Prendre consciència d’alguns punts del magisteri.
- De Lumen Gentium, 48: “És necessari que vetllem, constantment, perquè, acabat l’únic termini de la nostra vida terrenal, mereixem entrar amb Ell a les noces i ser comptats entre els elegits.”
- Espai de vida per empeltar la dimensió que “no és d’aquest món” en el camí cap al matrimoni (exercicis concrets per a cada parella).

Textos per a la reflexió:

- *Ritu del matrimoni*: 84, 85, 86, 87
- *Familiaris consortio*: 13, 17, 52
- *Amoris Laetitia*: 77, 72, 317, 325
- *Lumen Gentium*: 48
- *Missal*: segon prefaci, celebració per al 25è, 50è aniversari de noces
- *Ritu oriental armeni i siríac*.

Estimats amics, junts volem reflexionar amb vosaltres sobre com els esposos, amb el casament, poden viure i anunciar el casament definitiu, el casament del cel.

La major part dels nuvis quan pensen en el sentit del matrimoni pensen en ell com en un punt d'arribada. Els cursos de preparació al matrimoni semblen, de fet, que acaben en fer arribar la parella al matrimoni, com si d'allà en endavant tot estigués determinat.

Parlar no només d'una continuïtat entre el que passa primer i el que ve després del matrimoni, sinó fins i tot d'un casament definitiu, per a alguns pot semblar una invenció o un error. Llavors, què vol dir casament definitiu?

Significa descobrir el vincle, la relació d'unió amb el Senyor que viurem en l'eternitat i que el casament viscut aquí, al nostre temps, anuncia. Significa redescobrir l'ingredient d'"eternitat" com aquell que dona el gust últim i definitiu al nostre amor.

Per això, no està fora de lloc, sinó que és, fins i tot, fonamental, anunciar-ho als nuvis i als que conviuen abans de la celebració del matrimoni. Limitar-se al "mínim creïble", com sovint passa en molts cursos de preparació al matrimoni, per por de perdre o molestar els nuvis, no és un do, sinó empobrir el seu recorregut i la seva història d'amor.

Parlar d'eternitat sembla allunyar-nos de l'avui, fugir del present per refugiar-se al més enllà. Perquè creiem que hem de buscar o que podem trobar l'acompliment de la plenitud de la vida i de la pròpia història d'amor

només aquí, com si l'etern s'hagués de degradar el present.

Sovint, els nuvis busquen una benedicció del casament només perquè funcioni tot bé “el que hi ha ara” i no per establir una connexió amb l'origen i la destinació de l'amor i de la relació de parella, que multipliqui la bellesa i el projecte del seu amor en l'avui concret.

Així, Jesús corre el risc de ser cridat només per construir millors coses aquí, no per donar un significat específic i un objectiu nou a tota la vida conjugal. Pensem en “usar-lo” segons la mesura del nostre projecte. Com ressonarien, avui, les paraules de Jesús, en un curs de nuvis: “La meva reialesa no és d'aquest món”?

Què vol dir? Que no ens casem, o pitjor, que fem com si no estiguéssim casats? I què vol dir l'altra frase de Jesús: “Aquests no són del món, com jo no sóc del món. Ells estan en el món, però no són del món.”

TRACTEM DE PENSAR QUE AQUESTES CITES ESTAN DITES PER A CADASCUNA DE LES NOSTRES PARELLES

Hi ha un contingut essencial de la família futura, que ha de ser redescobert, un do al què es convida *Lumen Gentium*, 35 i que després se cita a *Familiaris Consortio* 52

Núm. 52. *“La família cristiana proclama en veu alta tant les presents virtuts del Regne de Déu com l’esperança de la vida benaurada.”*

Això és el que es diu a la nostra parella: “proclama en veu alta les virtuts presents del Regne de Déu”! Vol dir que el Regne de Déu ja és aquí, ja present, així com aquí hi ha ja l’“esperança de la vida benaurada”. Aquesta veritat no està en contradicció amb els afanys de la vida de parella i de la felicitat que una parella ha de buscar en la terra.

Busquem la raó i el significat d’aquesta perspectiva, fonamental en la formació dels nuvis.

En la paraula “vocació” dels nuvis cristians, està inscrit l’objectiu últim del seu recorregut. En el llenguatge cristià Vocació fa referència, clarament, a una crida i, per a nosaltres, qui crida és el Senyor Jesús, el Resuscitat, que és viu enmig nostre.

En Jesús, de fet, rebem llum sobre la relació entre l'home i la dona tal com Déu l'ha pensat des dels inicis, en Ell podem conèixer l'origen i el compliment del nostre amor.

Així s'expressa el Papa Francesc a *Amoris Laetitia*

Núm. 77. *“El matrimoni natural, per tant, es comprèn plenament a la llum del seu acompliment sacramental.”*

Semblaria que Crist “robés” alguna cosa a l'amor de les persones, mentre que només fixant la mirada en Ell es pot comprendre fins al fons la veritat de la seva relació humana. L'amor que es fa sagrament és compliment d'aquest amor natural.

Núm. 72. *“El sagrament és un do per a la santificació i la salvació dels esposos, perquè la seva recíproca pertinença és representació real, mitjançant el signe sacramental, de la mateixa relació de Crist amb l'Església.”*

Aquestes paraules sobre el matrimoni ens permeten intuir i recuperar la dimensió última i definitiva de la nostra existència, reconèixer el sentit del camí que estem recorrent. És com dir: “Però, nosaltres, a on ens dirigim? La nostra vida de parella on va?” Com a parella, la nostra dignitat de fills de Déu, casats entre nosaltres, que participem de l'amor de Déu per la humanitat, de Jesús per l'Església, estem destinats a ser, a la fi, només una bella creu en un cementiri?

No! Els esposos som testimonis del Ressuscitat, col·laborem en representar la missió de Jesús a la terra,

per construir el seu Regne que no és d'aquest món. Jesucrist ofereix als esposos el mateix propòsit de la seva vida, com a esposos, com a pares, com a membres participants de la seva comunitat eclesial. Ser representació real d'un amor que construeix i canvia el món.

Anem a veure com aquests conceptes els trobem en el Magisteri de l'Església. El Ritu del Matrimoni reclama constantment les Noces definitives, posant-les en relació amb el casament que s'està celebrant. Trobem, sobretot, un reclam a l'eternitat, a la vida benaurada en les quatre pregàries de la benedicció nupcial.

Del Ritu del Matrimoni

Núm. 84. *“I després d’una vida llarga i feliç, gaudeixin de la pau dels sants al Regne del cel.”*

En el moment en què l'Església invoca l'Esperit Sant sobre els esposos, indica també la meta del seu camí, els fa entendre que no acaba tot amb la mort.

Núm. 85. *“Concedeix, Pare sant, que aquests esposos units en la teva presència, s’alegrin un dia de participar en el banquet del teu Regne.”*

Núm. 86. *“I, després d’una vida plena i feliç en companyia dels seus amics, arribin al vostre Regne etern.”*

Núm. 87. *“I que conservin en el cor una profunda ànsia de tu fins al dia en el qual, al costat dels seus éssers estimats, puguin lloar eternament el teu nom.”*

Això, precisament, per afirmar que el nostre matrimoni està destinat a tenir una continuïtat en el Regne, perquè si la parella s'ha esposat amb Jesús, llavors

vol dir que també el nostre amor no mor, sinó que participa de la glòria de la resurrecció.

En el Missal, el segon Prefaci proposat per a la Celebració del Matrimoni, diu el següent

“En aquest disseny fantàstic, el sagrament que consagra l'amor humà ens dona un signe i una primícia de la teva caritat.”

El nostre amor és un signe, una primícia, l'aperitiu de l'amor que es gaudirà al Paradís!

En l'Oració final de la Missa pel 25è aniversari del matrimoni, llegim: “Concedeix-los caminar junts amb serena fortalesa, per a aconseguir units el banquet etern a la casa teva celestial.”

Vol dir que el nostre amor anirà a una “casa”, millor, tornarà a casa. Perquè de Déu venim i a Déu tornem.

A la Missa pel 50è aniversari del Matrimoni, l'Església resa així: “Rics de dies i obres bones siguin acollits a casa teva.”

Per comprendre el valor d'aquesta pregària podem referir-nos a una definició teològica molt concreta que diu “Lex orandi, Lex credendi”, és a dir, allò que l'Església resa, és el que l'Església creu.

Si llegíssim alguns textos dels ritus orientals de l'Església Catòlica, per exemple, el Ritu armeni o el Ritu siríac, trobaríem moltes referències a l'eternitat. Citem 1, pertanyent al Ritu armeni:

“Siguem dignes de glorificar el Pare, el Fill i l’Esperit Sant, ara i sempre”, on “ara i sempre” vol dir que allò que celebrem ara, podem celebrar-ho sempre.

En el Ritu siríac, a la fi de cada pregària, es diu: *“Fes-los dignes, Senyor Déu, de participar en l’alegria del teu banquet que no ha d’acabar, en la joia de la teva estada nupcial que no coneix decaïment.”*

Entrarem i viurem de l’amor nupcial de Déu, en la seva “estada nupcial” que no coneix decaïment, que no ve mai a menys.

De Familiaris Consortio

Núm. 13. *“Els esposos són per tant el record permanent, per a l’Església, d’allò que esdevingué en la creu; són l’un per l’altre i per als fills, testimonis de la salvació, de què el sagrament els fa partícips. D’aquest esdeveniment de salvació, el matrimoni, com tot sagrament, és memorial, actualització i profecia; en tant que memorial, el sagrament els dona la gràcia i el deure de recordar les obres grans de Déu, així com de donar testimoni d’elles davant dels fills; en tant que actualització els dona la gràcia i el deure de posar per obra en el present, l’un envers l’altre i envers els fills, les exigències d’un amor que perdona i que redimeix; en tant que profecia els dona la gràcia i el deure de viure i de testimoniar l’esperança de futur trobada amb Crist.”*

Núm. 17. *“La família té la missió de ser cada vegada més el que és, és a dir, comunitat de vida i amor, en una tensió que, igual que tota la realitat creada i redimida, trobarà el seu acompliment en el Regne de Déu.”*

Llavors, podem entendre que la meta no és només fer-se una bella família aquí, estar bé, tenir una casa bonica, un amor gran... perquè això és només l'anunci, és només la profecia, perquè la meta està allà. La nostra vida de parella no està destinada a morir, sinó a viure la plenitud amb Jesús ressuscitat. Penseu en totes les esperances i la força que ofereixen aquestes paraules als que viuen una experiència matrimonial marcada per tantes imperfeccions, per tants límits.

D'Amoris Laetitia

Núm. 317. *“D'altra banda, els moments de goig, el descans o la festa, i també la sexualitat, s'experimenten com una participació en la vida plena de la seva Resurrecció. Els cònjuges conformen amb diversos gestos quotidians aquest espai teològic en el qual es pot experimentar la presència mística del Senyor ressuscitat.”*

Núm. 325. *“Hi ha una crida constant que ve de la comunió plena de la Trinitat, de la unió preciosa entre Crist i la seva Església, d'aquella comunitat tan bella que és la família de Natzaret i de la fraternitat sense taques que hi ha entre els sants del cel. Però a més, contemplar la plenitud que encara no assolim, ens permet relativitzar el recorregut històric que estem fent com a famílies, per deixar d'exigir a les relacions interpersonals una perfecció, una puresa d'intencions i una coherència que només podrem trobar al Regne definitiu. També ens impedeix jutjar amb duresa als que viuen en condicions de molta fragilitat. Tots estem cridats a mantenir viva la tensió cap a un més enllà de nosaltres mateixos i dels nostres límits, i cada família ha de viure en aquest estímul constant.”*

El Papa Francesc afirma que tots tenim dins nostre “l’instint unitiu” cap a Déu, l’instint de la recerca de Déu, de la recerca del “més enllà”. La insaciabilitat de l’amor és com un “indici” d’aquesta recerca i d’aquest desig. La mateixa insaciabilitat sexual és un element mateix útil per comprendre aquesta contínua recerca de Déu.

De fet, en la sexualitat s’experimenta que per més que s’assaboreixi, s’agradi, es visqui, mai sadolla! Fins al punt que, després de l’acte sexual, sempre reneix el desig de viure’l de nou.

En la sexualitat està inscrit el desig d’“alguna cosa més” que revela la veritable set de la nostra vida, una set interior d’infinnit, de plenitud, de Déu! És una força unitiva que condueix cap a Déu, l’únic “més” que és capaç de saciar el que és insaciable. Perquè provenim d’Ell, només podem trobar la plenitud en Ell. Podem entendre millor per què en les relacions personals és difícil trobar una perfecció, una puresa d’intencions i una completa coherència; perquè aquestes coses només les podrem trobar perfectes al Regne definitiu.

La recerca d’“alguna cosa més”, si està mal entesa, em porta a dir: “Però si tingués una dona diferent”, “si tingués un home diferent”, “si tingués altra feina”, “si tingués una altra sogra”, com si allò fos el problema. Quan en realitat, hauríem d’aprendre a interpretar que aquest desig d’“alguna cosa més” ens connecta amb Déu, amb la vida de Jesús en l’Evangeli, amb el fet de caminar junts, en la comunió imperfecta, però cap a la comunió perfecta del Regne.

De Lumen Gentium

Núm. 48. *“I com no sabem el dia ni l’hora, és necessari, segons l’amonestació del Senyor, que velem constantment, perquè, acabat l’únic termini del nostre pelegrinatge, mereixem entrar amb Ell a les noces i ser comptats entre els elegits.”*

Tot el que hem dit fins aquí, se situa i forma part d’una recerca de la bellesa. En el text del Gènesi llegim com Déu veu que ha fet una cosa molt bona, molt bonica. Per tant, en cada home o dona, marit o dona hi ha una bellesa inicial, hi ha ja una bellesa original en nosaltres.

Però aquesta bellesa, està lligada només al cos i, per tant, destinada a venir a menys amb el pas del temps, o és una bellesa que es pot fer créixer al llarg de tota la vida? Què bellesa tinc dins? Només la bellesa del meu cos, allò que veu el meu xicot o la meva xicota, a qui agrada com estic fet, els meus ulls, la meva cara... o tinc dins una bellesa divina?

Podem afirmar que hi ha una bellesa inicial, perquè estem creats a imatge i semblança de Déu, i que aquesta està destinada a convertir-se en una bellesa completa. I com està clar que la meva bellesa física anirà inevitablement disminuint amb el pas dels anys està clar que puc invertir en una altra bellesa que em pertany.

Hi ha en cada un de nosaltres una bellesa que pot créixer, aquesta espiritual, aquella de saber donar-se internament per amor, fins a la Pasqua, el pas al cel. Això significa per a la parella cercar la bellesa de la

persona que dura i creix en el temps, buscar-la i cultivar-la en un mateix i en els altres.

Això requereix molt esforç, perquè és més fàcil posar-se un vestit nou i anar al gimnàs per semblar més bell, si més no per una estona, que aprendre a canviar una expressió o una actitud per ser més bell per dins, per sempre!

Nosaltres apuntem a una bellesa exterior i això està bé, perquè cultiva el cos que és un do de Déu. Però, perquè no cultivar també aquesta bellesa interior, que ens acosta cada vegada més a la semblança amb Déu?

És més fàcil un retoc a la cara que un retoc a l'ànima, però l'efecte és ben diferent. És bo que jo dediqui temps a la perruqueria o al gimnàs, però sense oblidar la bellesa que pugui donar-se en una hora d'adoració, en la qual aprenguem com relacionar-nos amb amor amb el propi cònjuge, els propis fills...

Tenir cura de la bondat i la bellesa de les relacions ens fa créixer en la bellesa, perquè és en la reciprocitat on s'expressa que som imatge i semblança. Qui està autocentrat, qui pensa només en si mateix, més aviat s'autoexclou de créixer a imatge de Déu.

Nosaltres estem cridats a expressar la bellesa d'una relació d'amor més gran, la que hi ha entre Jesús i l'Església, i l'extraordinari és que créixer en aquesta dimensió espiritual pot fer més bella, fins i tot, la nostra vida física. Penseu en la bellesa d'un somriure o en la mirada d'un ancià que ha après a estimar com Déu...

La unitat d'amor entre marit i muller és una força unitiva extraordinària. Aquesta realitat que hi ha entre nosaltres a on ha d'anar? Des que som nuvis joves i després joves esposos hi ha una recerca apassionada de la unitat en totes les dimensions: afectiva, comunicativa, sexual, en la classe de vida. Però, després es corre el risc, amb el pas el temps, d'acabar per acontentar-se amb el que hi ha, portant la parella a convertir-se en la vellesa en una simple "assistència mútua".

Hi ha una paraula que expressa el contrari d'aquest impuls apassionat, unitiu, característica dels primers anys de matrimoni i és la paraula "pau", entesa com a "tranquil·litat de parella." Perquè trobar la "pau de la parella" pot significar optar per un redimensionament de les exigències, adquirir costums "a la baixa" buscant una resignació a la vida: "sé com és ella", "sé com prendre-me'l, a ell". I l'impuls unitiu és substituït per un "estar resignat".

Com pot succeir aquest canvi al llarg del curs de la vida? Com pot passar que d'incendiàries ens convertim en bombers? Per què, a la fi, es corre el risc d'acabar per buscar només el "resistir" junts? Potser s'ha fet servir malament l'impuls inicial? Com hem acabat per buscar només el viure en pau?

Dins de l'atracció unitiva entre l'home i la dona, amb la seva història des del festeig i després d'ell, hi ha una crida a un "més" constant, que no pot ser satisfeta en la reciprocitat dels dos, que no podrà ser mai satisfeta per la meua dona o el meu marit. És un motor d'ar-

rencada destinat a buscar aquell “alguna cosa més”, en una reciprocitat més gran.

La nostra reciprocitat és un impuls a una unitat definitiva amb Déu! En l'experiència d'una reciprocitat mai sadollada, descobrim la crida a una altra unitat, la de les noces amb Déu, en la indissolubilitat divina de l'amor. I aquí descobrim un altre element constitutiu i específic de la crida a les noces eternes: la indissolubilitat.

Aquesta indissolubilitat, és una condició, una regla de vida o un do-perspectiva? Hem de deixar les formes habituals de pensar sobre la indissolubilitat i aprendre a mirar-la amb la mirada de Déu. La indissolubilitat és part de l'ésser a imatge i semblança, no és una cosa que ens arriba des de fora, sinó que més aviat la concebem interiorment. Només la indissolubilitat diu la totalitat de l'amor.

Jesús mateix ha volgut viure la indissolubilitat de l'amor, en l'Encarnació i en la Pasqua de la seva passió, mort i resurrecció. Els esposos participen d'aquest amor unitiu indissoluble, projecte diví d'amor que no es pot realitzar sense Ell. Nosaltres estem destinats a viure aquest amor sempre més gran, pel qual el meu cònjuge es fa per a mi “indissoluble”: l'amor creix fins a tal punt que la meua identitat no pot ja prescindir d'ell o d'ella.

Tot això ens ajuda a comprendre de manera diferent l'ús, la fi de la nostra llar. La casa dels esposos està destinada només a ser l'herència dels fills o cal pensar en la casa com alguna cosa que anuncia i anticipa una

casa definitiva? Recordem que en el Ritu llegim: “Perquè al terme dels seus dies siguin acollits [pels pobres i afligits] a l'estatge etern, a la casa de l'eternitat, a la casa de Déu.”

Aquesta reflexió la podem comprendre si reflexionem sobre el do dels fills. Els fills, nascuts de l'amor dels esposos, estan destinats a l'amor i, per això, la parella està cridada a fer percebre als fills que estaran sempre junts, que seran tots uns, que el seu destí no serà un cementiri, la tomba familiar, sinó l'eternitat.

En aquesta dimensió projectada cap a l'infinit, canvia el significat profund dels “costums”. Sabent que estem en camí cap a l'eternitat, llavors, les coses es converteixen en una possibilitat per posar més i més amor, de manera que l'eternitat ompli i doni força a l'hora que passa, ja que aquest moment que passa, quan està ple d'amor, és ja etern.

Un gest, fins i tot el més simple que pugui fer, si ho faig amb amor està ja en l'eternitat perquè l'amor està en ell per sempre. Quan cada un de nosaltres s'ha enamorat de la persona que té al seu costat, inevitablement, en el nostre cor sorgeix la frase: “Et vull per sempre!” Perquè quan es troba l'amor es desitja que el temps s'aturi, es desitja sortir del temps.

Quan estimo faig fèrtil el temps, perquè cada moment està “carregat d'eternitat” cada moment és espera d'eternitat, cada moment, en la mesura que és gaudir en l'amor, és ja l'eternitat.

Així, a la llum de l'eternitat, també el sofriment assumeix un significat específic. El patiment adquireix, de

fet, un significat en la mesura que ens fa més capaços d'estimar. El patiment està lligat a les limitacions del nostre cos, a les malalties, a l'inevitable declivi físic que imposa la natura. Però, com pot ser viscut el patiment si hi ha una eternitat? Quin pes té, si el punt d'arribada és la plenitud eterna?

Un altre aspecte que ens permet comprendre la importància fonamental de l'eternitat en la vida de parella és el llenguatge, el parlar entre els esposos. Doncs bé, aquí comprenem que una cosa és comunicar i una altra comunicar-se. Comunicar vol dir compartir informació, intercanviar elements, continguts que, en el moment en què la comunicació cessa, romanen separadament en mi i en l'altre, o pitjor, si no m'importen o no els entenc, desapareixen.

Mentre que comunicar-se significa crear una relació, fins i tot amb les coses més simples, quan parlo, escolto o responc al cònjuge. I aquesta comunió creada, fins i tot quan cessa la comunió, roman en nosaltres i ens fa sentir "un"! Perquè ens fa assaborir moments d'eternitat, quan estarem per sempre en una comunió perfecta.

Tot això són simples, però importants idees per ajudar a comprendre, amb l'ajuda de l'Esperit Sant, la bellesa i la grandesa a què pot i ha d'aspirar el nostre projecte de parella. Perquè entrant en l'eternitat entrem en el projecte de ser amb Déu. Per això, és indispensable començar a prendre consciència i seguir les indicacions precises del projecte d'amor a què Déu ens crida.

Tot això, sabent que el Senyor està amb nosaltres, habita amb nosaltres, amb el sagrament del matrimoni, i que aquesta Presència divina no està destinada a la mort, a ser soterrada, sinó a ser vida eterna que Jesús Ressuscitat comparteix i dona a la nostra parella.

Comprenem, llavors, l'error freqüent en el qual es pot caure, que és el de pensar que la felicitat plena, completa, en la nostra vida de parella, ens la podem/hem de donar nosaltres mateixos. Perquè això vol dir que aquest home o dona amb la qual estic, estarà sempre en debit, a falta, perquè no em farà mai feliç totalment i, abans o després, apareixerà un defecte o un límit seu (o meu), que ens farà pensar que la nostra falta de felicitat plena és "culpa" de "l'altre", quan és part inevitable del camí conjunt.

O, per contra, precisament en aquesta experiència de límit, puc descobrir el gust i la bellesa de buscar sempre "alguna cosa més", la felicitat plena, perquè en ella se'm revela la crida a un projecte més gran, a un gran desig, a una recerca del Regne de Déu que s'inicia i creix en la nostra vida de parella.

Iniciar aquest recorregut de nuvis vol dir obrir-se a la possibilitat de viure les coses plenament sobre aquesta terra, sabent que l'eternitat no ens distreu de l'avui, sinó que ens revela el sentit i la direcció, permetent viure, compartir, estimar més i més intensament l'avui! Perquè l'eternitat és el germen de fecunditat de l'avui, fins al punt que ja no hi ha res que no tingui significat, fins i tot, si és una cosa fatigosa i dolorosa.

Malauradament, estem habituats a fer, amb freqüència, només una programació del dia, de l'ara, quan hauríem d'aprendre a fer una programació "global", és a dir, buscant acollir l'horitzó, l'"on volem anar" com a parella, i des d'allà, construir el dia a dia de camí, perquè és aquell "allà" el que permet donar significat a aquest "aquí".

Nosaltres, quin matrimoni perseguim?, quina unitat pretenem? Pensem que tot es resoldrà amb donar-nos recíprocament la felicitat, que tot ha de ser perfecte aquí, o creiem que junts, en l'alegria i el dolor, en la salut i la malaltia, durant cada dia de la vida, estem cridats a estimar-nos i honrar-nos més i millor?

Proveu de parlar entre vosaltres sobre quina és aquesta "cosa més" a la què vosaltres tendiu, des de la consciència que és una tensió cap a l'infinit, cap a Déu. Podríeu tractar d'escriure alguna cosa desenvolupant el tema: "El nostre projecte de parella", responent a preguntes del tipus: Fins on arriba el nostre projecte? Arriba fins a celebrar el matrimoni? Arriba fins a tenir una casa? Fins als fills que el Senyor ens donarà? Fins a tenir un compte al banc? O apunta, també, a alguna cosa més?

Per poder triar i projectar, hem de saber fins on podem créixer, a on volem arribar. I és extraordinari descobrir que, per a tots dos, la resposta coordinada és l'eternitat, on nosaltres arribarem a aquella plenitud, aquell "màxim" d'amor per al qual ens hem entrenat tota la vida!

Comprenquem de quina manera la llum que ve de l'eternitat, de les Noces definitives, il·lumina els nostres moments, els nostres gestos, els nostres dies. Sense aquesta revelació, sense aquesta intuïció, si no connectem el nostre projecte al projecte etern de l'amor diví, ens arrisquem a girar en cercle, o pitjor, a acabar fora de la carretera en el nostre camí.

És l'eternitat que il·lumina l'avui, una eternitat que ve de Déu i venç totes les pors. Si sé que aquest home, que aquesta dona que està al meu costat, és estimada per Déu, llavors, sabré com viure, com tractar amb cura i tendresa, com estimar per sempre a la persona que camina al meu costat.

EXERCICIS PRÀCTICS

- Penseu exercicis concrets, a decidir en parella, per identificar espais de vida en què inserir la dimensió que “no és d’aquest món” en el camí del festeig.

Tema XV

**El sagrament del
matrimoni:
do per a tota l'Església
i per a la societat, de
viure en comunió amb
els pastors**

Objectius:

Del catecisme de l'Església catòlica:

1534. “Dos sacraments, l'Ordre i el matrimoni, estan ordenats a la salvació dels altres. Contribueixen certament a la salvació, però això ho fan mitjançant el servei que presten als altres. Confereixen una missió particular en l'Església i serveixen a l'edificació del Poble de Déu.”

- Madurar clarament la idea que amb el sacrament del matrimoni, ens convertim en do per als altres.

Textos per a la reflexió:

- *Catecisme de l'Església catòlica*: 1534
- *Familiaris consortio*: 17, 42, 50
- *Del ritu del matrimoni*: 85
- *Amoris Laetitia*: 31, 66, 87, 121, 324, 184.

Estimats amics, avui compartirem amb vosaltres l'última etapa del nostre recorregut, amb el títol: "El sagrament del matrimoni, do, per a tota l'església i per a la societat, de viure en comunió amb els pastors."

Amb aquesta trobada conclou el nostre camí, que tenia el gran objectiu de fer entendre a la parella de nuvis la dignitat i la bellesa del sagrament del matrimoni, la identitat donada i la missió específica a la qual estan cridats els esposos.

Us desitgem que d'aquesta consciència pugui néixer una pastoral renovada, capaç de fer assaborir una nova primavera eclesial i, per tant, també en el món i en la societat. Perquè el secret de com va el món, de com va la societat, la mateixa naturalesa genuïna de l'Església, està inscrit, precisament, en la realitat de la família. Si no funciona aquest nucli, aquesta cèl·lula fonamental, no és possible que en funcioni la resta.

El progrés de la societat humana, sovint, es caracteritza per una successió de deduccions i de proves per via negativa. Per exemple, si succeeix una cosa negativa, fem una llei perquè no succeeixi de nou; si succeeix una desgràcia, fem una llei perquè no es repeteixi; si descobrim que alguna cosa té efectes negatius, fem una llei perquè aquests en quedin limitats, i així, successivament.

Sovint, construïm el nostre pla, les lleis, les regles, per mitjà d'aquesta via negativa: aprenem dels errors. També quan construïm per la via positiva, pensant en el que tindrà efectes beneficiosos, creient que l'elecció

portarà progrés (social, econòmic, científic...), el raonament està sempre guiat per la deducció i la prova.

Aquesta manera de funcionar permet el que anomenem “evolució”, el canvi de la societat en una determinada direcció. Busquem “projectar” un tipus de societat que sigui millor que la precedent. També l'Església actua, freqüentment, així. Existeix una infinitat de projectes pensats per millorar el futur. Però, qui sap per què, el futur, quan arriba, és molt imperfecte i, sovint, necessita ser replantejat.

Correm el risc d'oblidar el gran anunci de Sant Joan Pau II: “El futur de la humanitat passa per la família” (FC, 86). Que Déu ha dissenyat el prototip de cada projecte, que ha donat els anticossos capaços de generar un futur, certament, sempre imperfecte, sempre a reformar, però, al mateix temps, certament, en camí cap a la plenitud de la vida.

On descobrir el secret per fer funcionar cada vegada millor l'Església i la societat? On aprendre les regles universals del viure en societat? Quan descobrim que aquest “secret”, Déu l'ha posat dins de cada família, fins i tot de la més simple o la més desafortunada, comprendrem per què la família és la “via” de l'Església, de la humanitat, que com humil model revela i inicia la gran família que està destinada a ser l'Església i la societat. Redescobrir i viure bé la família és l'inici d'aquest camí.

Però si nosaltres no entrem dins d'aquest nucli vital que és la realitat entre l'home i la dona, si no explorem i fem “possible” la potència d'amor diví per la qual

està animada, satisfeta, difícilment podrem descobrir totes les possibilitats, difícilment arribarem a viure amb plenitud tots els dons extraordinaris que el Senyor ha vessat sobre ella. Si no coneixem el nucli, no podrem viure i “gaudir” de la seva potència!

L'àtom existeix sempre, però fins que no ha estat estudiat i no han estat creats els instruments adaptats per a comprendre la seva íntima essència, la seva energia ha estat desconeixuda i inutilitzada. Si no coneixem l'íntima naturalesa de la parella i de família, si no entrem en la profunditat del sacrament del matrimoni, la seva potència d'amor roman oculta i difícilment podrà renovar l'Església i la societat.

El Papa Francesc, reprenent i ampliant el proclamat a *Gaudium et Spes*, afirma que la família està cridada a ser “signe de la presència de Crist en el món i de la genuïna naturalesa de l'Església”. És d'una bellesa increïble descobrir que la genuïna, la naturalesa original de l'Església i de la societat, es troba dins de la família.

Per això, podem entendre per què la societat s'està descomponent, fragmentant, per què l'Església està apagada i sembla perdre l'atractiu per a les noves generacions. Només cal veure com està i com és considerada la família. Però si recuperem el que era “al principi”, la font, l'arquetip de cada amor i de cada convivència humana, injectarem sang vital en l'Església i en la societat.

Per això, considerem fonamental, determinant que les joves parelles i els futurs esposos entrin dins d'aquest gran misteri que és el sacrament del matrimoni, cim

de l'amor entre l'home i la dona, perquè la seva alegria irradia i es fa contagiosa, circuli en l'Església i en la societat.

Per això és totalment necessari no ser-hi sols, ben al contrari, generar i ser part d'un poble de famílies que intueixen i que comparteixen aquests ideals. Quan una parella descobreix aquest horitzó, aquesta promesa i inici de plenitud de vida, neix el desig de compartir el camí amb altres parelles, amb altres famílies. Si no, t'arrisques a no contemplar la bellesa de la veritat, commovedora i entusiasmant, i a continuar veient-la només com un somni escrit en un tros de paper. Mentre que, estant junts, es fa memòria, inici i profecia del perenne projecte d'amor de Déu per a la humanitat i la seva creació.

Si entrem en la naturalesa del sagrament del matrimoni, descobrirem també que és un do per a tota l'Església, per a la societat, un do de viure en comunió amb els pastors. En aquesta simple frase està descrit l'horitzó.

És un do, perquè té alguna cosa específica per donar. El que la família nascuda del sagrament del matrimoni pot donar a l'Església, no ho podran mai donar ni els sacerdots, ni totes les religioses, ni tots els moviments junts. No per pedanteria, sinó per carisma. El do de la comunió eclesial s'inicia a la família.

I, per tant, és un do per a tota l'Església, perquè gràcies al fet que la família té la possibilitat de conservar i revelar la veritable, la profunda naturalesa de l'Església, té el do d'edificar, de restaurar l'Església perquè

porta en si mateixa el secret, el misteri de Déu comunitat d'amor!

Es tracta d'un do per a la societat, perquè de la qualitat de vida d'aquesta petita cèl·lula social depèn la vida de tot el cos, en positiu i en negatiu. Si una cèl·lula està malalta, si la família està malalta, per mil motius (des de la falta de treball al frenesí de la vida moderna, de la immaduresa afectiva a les relacions cada vegada més artificials, virtuals, etc.), com pot estar el cos sa?

És un do per viure en comunitat amb els pastors, perquè un cos no pot viure sense cap i, encara més, perquè el do de ser comunitat no pot pretendre donar fruit sense estar en comunitat amb el sacerdot que la nodreix, la custodia i la guia, amb la Paraula i els sagraments.

Comprenem, llavors, que seria d'il·lusos pensar que n'hi ha prou amb un "maquillatge" del cos (eclesial o social) per donar vida a les cèl·lules! I és que la seva mort causarà la mort del cos! Mentre que la seva renovació, la seva curació, generarà un autèntic florir, un nou brotar del cos de l'Església i de la societat.

VEGEM EN ELS TEXTOS DEL MAGISTERI DE L'ESGLÉSIA COM L'ESPERIT SANT HAVIA DIT AQUESTES COSES

Del Catecisme de l'Església Catòlica

Núm. 1534. *“Uns altres dos sagraments, l'Ordre i el matrimoni, estan ordenats a la salvació dels altres. Hi contribueixen certament a la salvació, però això ho fan mitjançant el servei que presten als altres. Confereixen una missió particular en l'Església i serveixen a l'edificació del Poble de Déu.”*

“Uns altres dos sagraments” revela que entre ells hi ha una dignitat paritària, que la parella d'esposos és sagrament com ho és el sacerdoti. Però, sobretot que, en tots dos, el do de la gràcia no és per a ús i consum de qui el rep! Igual com el sacerdot no és sacerdot per a si (em fa bé fer de sacerdot, em faig bé, em predico a mi mateix, celebren la missa per a mi, m'absolc a mi, i així successivament), tampoc el matrimoni és un sagrament que acaba en els esposos, no és un sagrament fet per als dos (ens fa bé ser esposos, ens va bé, i així successivament). El do és per a la salvació dels altres, per a l'Església, per al món. La salvació personal, és a dir, el do de ser plenament jo mateix en l'amor de Déu, passa del salvar l'altre, a salvar els altres. Començant pel cònjuge, després els fills, els parents, els amics, els companys, els coneguts... fins als confins del seu àmbit de relacions.

Tots els sacraments contribueixen a la salvació personal, concedeixen un do i el primer que en gaudeix i es beneficia és un mateix, però no es pot pensar que acaba en si mateix. Seria un egoisme espiritual! Un simple exemple, és com ser un forner: és veritat que també menja pa, però no el fa per a ell, el fa per als altres!

El sacrament del matrimoni és per a mi, comença amb nosaltres, com a parella, però acaba en els altres. La nostra salvació succeeix, passa, a través del servei als altres. Només així és instrument de salvació. Podríem fer una analogia amb l'Eucaristia, pa consagrat per a tothom: igualment, l'home i la dona són consagrats per a tothom. El sacrament és donat perquè, des d'aquell dia, una nova realitat, la parella, sigui creada per a la missió, com un jove ordenat sacerdot.

Això és el matrimoni cristià que no té res a veure amb l'individualisme o el subjectivisme del "matrimoni per a mi", perquè tot és pur do.

Ordre (sacerdotal) i matrimoni confereixen una missió particular en l'Església i serveixen per a l'edificació del poble de Déu. Vol dir que els sacerdots i els esposos són dos sacraments diferents, però tenen el mateix propòsit. Vol dir que tots dos serveixen a l'edificació del poble de Déu, però ho fan de maneres totalment diferents. El rector estima i treballa a la parròquia, per a la comunitat, la parella estima i treballa a la llar, en la seva relació entre home i dona, amb els fills i en la feina, en les relacions.

Estem aprofundint i madurant la idea que amb el sacrament no només es concedeix un do per als altres, sinó que és un do especial. Quin és el risc? Considerar iguals totes les formes efectives de comunió. Una bella parella de persones casades civilment és segurament un do per als altres, si és bella, si es vol de veritat, si volen i tenen cura dels fills, dels amics, del seu entorn, si fan voluntariat. El mateix es pot dir, d'alguna manera, d'una parella que conviu junts.

El risc és considerar, per això, que el do dels esposos cristians no es distingeix del do de tots els altres esposos o convivents. Pensar que estar casats per l'Església, és el mateix que estar casats per l'Ajuntament o de conviure. Fixeu-vos bé, no volem jutjar a qui viu de forma diferent aquest amor, sinó redescobrir què significa ser “esposos en Senyor”.

És un do específic, un do nou, un do que és donat per construir el Regne de Déu, que s'inicia aquí, però que no s'acaba només en aquest món. Construïnt una família com una petita església domèstica, s'introdueix, en cada moment, vida al món, es fa entreveure l'amor de Déu.

Igualment es parla del que és específic de la família cristiana en la *Familiaris Consortio*

Núm. 50. *“La família està cridada a prendre part activa i responsable en la missió de l'església de manera pròpia i original, és a dir, posant al servei de l'església i de la societat el seu propi ésser i obrar, en tant que comunitat íntima de vida i d'amor.”*

Però tancar-se només a aquesta dimensió de comunitat al servei de la vida i de l'amor ens pot fer caure en el risc que comentàvem abans.

Núm. 17. *“Per això, la família rep la missió de custodiar, revelar i comunicar l'amor com reflex viu i participació real de l'amor de Déu per la humanitat i de l'amor de Crist Senyor per l'Església la seva dona.”*

Entenguem que hi ha molt més! És la missió de custodiar perquè no es perdi res, revelar perquè sigui descobert, comunicar perquè sigui viscut, l'amor! No un amor qualsevol, sinó el de Déu per la humanitat, el de Crist per l'Església. Els esposos cristians han de (és una missió) i poden (és una participació real) parlar d'un altre amor. En el seu amor d'home i dona, fràgil, humil, simple, Déu vol reflectir la bellesa del seu amor: com Crist estima l'Església.

Del Ritu del Matrimoni

Núm. 85. *“Pare sant, Tu vas fer l'home a la teva imatge i el vas crear home i dona, a fi que, units en el seu cos i en el seu cor, complissin la seva missió en aquest món.”*

La fecunditat de la qual es parla no és només la relativa a tenir fills, sinó, també, la d'engendrar fills de Déu, la de fer néixer a la fe.

En el mateix número, llegim: “Tu vas voler, Pare, que la unió nupcial dels esposos ens revelés el disseny del teu amor i fos el signe de l'Aliança que vas fer amb el teu poble, i així posés de manifest el misteri de la unió entre Jesucrist i l'Església.”

Manifestar el misteri nupcial de Crist i de l'Església revela que “en i amb” el nostre amor tenim i podem dir alguna cosa més gran. Som testimonis de l'amor.

Núm. 91. “Que en el món siguin testimonis de l'amor de Déu, i que els pobres i afligits siguin objecte de la bondat de vosaltres, perquè ells els rebin un dia a les mansions eternes de Déu.”

De Familiaris Consortio

Núm. 42. *“El Creador del món va establir la societat conjugal com a origen i fonament de la societat humana; la família és per això la cèl·lula primera i vital de la societat.”*

La família és la primera cèl·lula de la societat.

Núm. 50. *“La família cristiana és cridada a prendre part viva i responsable en la missió de l'Església de manera pròpia i original, és a dir posant al servei de l'Església i de la societat el seu propi ésser i obrar, en tant que comunitat íntima de vida i d'amor.”*

És un text que hem vist també abans. Subratllem com aquí es defineix precisament la manera en què la família ha de ser, ha d'actuar, a la parròquia i en la societat: de manera pròpia i original. Seria molt bonic realitzar més iniciatives a casa de les famílies, activitats pastorals dutes a terme en el seu ambient de vida, perquè permetria a la família expressar la seva pròpia originalitat d'actuació, que no s'inicia ni passa, principalment, a la parròquia sinó a casa.

D'aquesta manera, la parròquia i la casa on viuen els esposos serien, totes dues, llocs d'edificació de la co-

munitat, perquè per la casa dels esposos cristians passen centenars de persones al llarg del temps, i també des d'allà, per la gràcia del sagrament del matrimoni, es pot començar a construir la comunitat.

La casa és el lloc on viu una parella que és sagrament, on es dona la Presència de Jesús. Certament, la pastoral de la parella és diferent de la del sacerdot, de fet, té una manera pròpia i original. És la manera que resulta del servei que és la seva pròpia essència, ser una comunitat íntima de vida i amor. Precisament, perquè la família és un subjecte particular que educa a partir del que ella és, una realitat comunitària sacramental.

En tant que subjecte comunitari, el seu ésser específic, per naturalesa i per gràcia, és distribuir “productes comunitaris”, experiències comunitàries. També ho fa la més senzilla de les parelles d'esposos, simplement vivint i estimant aquest do. Aquí es veu bé la diferència i la complementarietat amb la missió del sacerdot.

Confiem que un dia, també les cases seran com “punts de llum” al territori, fanals encesos per recordar que Jesús és viu, llocs en els quals resar, estar, escoltar la Paraula i així mantenir i transmetre una fe viva.

Com més una parella s'apassiona per Jesús, tant més resa a l'Esperit Sant, tant més rep llum, intel·ligència, cor, saviesa per entrar dins d'aquest misteri. Així descobrirà com totes aquestes realitats tenen un efecte extraordinari sobre els esposos i naixeran parelles boniques, perquè una parella que dona espai a Jesús és una parella que s'acosta a l'amor de Déu, que experimenta la transfiguració del cos i de l'ànima, en la

qual queda glorificada la humanitat i encarnada l'espiritualitat.

D'Amoris Laetitia

Núm. 31. *“El bé de la família és decisiu per al futur del món i de l'església. Són incomptables les anàlisis que s'han fet sobre el matrimoni i la família, sobre les seves dificultats i reptes actuals. És sa prestar atenció a la realitat concreta, perquè «les exigències i crides de l'Esperit Sant ressonen també en els esdeveniments mateixos de la història», a través dels quals «l'Església pot ser guiada a una comprensió més profunda de l'inesgotable misteri del matrimoni i de la família».”*

Núm. 66. *“Cada família, malgrat la seva debilitat, pot arribar a ser una llum en la foscor del món.”*

Núm. 87. *“En virtut del sagrament del matrimoni cada família es converteix, a tots els efectes, en un bé per a l'Església.”*

Pensem en quants sagraments del matrimoni, “beneïts per l'Església” estan a disposició d'una parròquia! Amb ells es pot, veritablement, transformar una parròquia.

Núm. 121. *“El matrimoni és un signe preciós, perquè «quan un home i una dona celebren el sagrament del matrimoni, Déu, per dir-ho així, es “reflecteix” en ells, imprimeix en ells els trets propis i el caràcter indeleble del seu amor. El matrimoni és la imatge de l'amor de Déu per nosaltres. També Déu, en efecte, és comunió: les tres Persones del Pare, Fill i Esperit Sant viuen des de sempre i per sempre en unitat perfecta. I és precisament aquest el misteri del matrimo-*

ni: Déu fa dels dos esposos una sola existència». Això té conseqüències molt concretes i quotidianes, perquè els esposos, «en virtut del sagrament, són investits d'una autèntica missió, perquè puguin fer visible, a partir de les coses senzilles, ordinàries, l'amor amb què Crist estima la seva Església, que segueix lliurant la vida per ella».

Una síntesi extraordinària de tot el que estem dient la podem trobar a continuació:

Núm. 324. *“Quan la família acull i surt cap als altres, especialment cap als pobres i abandonats, és símbol, testimoni i participació de la maternitat de l'Església. L'amor social, reflex de la Trinitat, és en realitat el que unifica el sentit espiritual de la família i la seva missió fora de si. La família viu la seva espiritualitat pròpia sent, al mateix temps, una església domèstica i una cèl·lula vital per transformar el món.”*

Núm. 184. *Amb el testimoni, i també amb la paraula, les famílies parlen de Jesús als altres, transmeten la fe, desperten el desig de Déu, i mostren la bellesa de l'Evangeli i de l'estil de vida que ens proposa. Així, els matrimonis cristians pinten el gris de l'espai públic omplint-lo del color de la fraternitat, de la sensibilitat social, de la defensa dels fràgils, de la fe lluminosa, de l'esperança activa. La seva fecunditat s'amplia i es tradueix en milers de maneres de fer present l'amor de Déu en la societat.”*

Aquestes paraules ens diuen com l'Evangeli és explicat a partir del que s'ha viscut en la família, sense predicar! Que l'Esperit ens permeti ser i viure com a famílies santes, sota l'exemple i la intercessió de la Santa Família de Natzaret. Amén.

EXERCICIS PRÀCTICS

- En diàleg de parella, preguntar de quina manera es vol testimoniar a la parròquia, a la xarxa de relacions, a la feina.

TEXTOS DEL MAGISTERI

- RM: Nou *Ritual del Matrimoni de l'Església Catòlica*, 2004
- FC: Exhortació apostòlica *Familiaris Consortio* del Papa Joan Pau II, 1983
- CF: *Carta a les famílies* del Papa Joan Pau II, 1994
- ESM: Document *Evangelització i Sagrament del Matrimoni*, de la CEI (Conferència Episcopal Italiana), 1975
- CCID: Document *Comunió i comunitat en l'Església Domèstica*, de la CEI, 1981
- LG: Constitució dogmàtica *Lumen Gentium*, 1964
- GS: Constitució pastoral *Gaudium et Spes*, 1965
- COIC: *Carta als Bisbes de l'Església Catòlica sobre la col·laboració entre l'home i la dona en l'Església i en el món*, de la Congregació per a la Doctrina de la fe, 2004
- AL: Exhortació apostòlica *Amoris Laetitia* del Papa Francesc, 2016
- CIC: *Catecisme de l'Església Catòlica*, 1992.

Agraïm a **Projecte MisteroGrande** (www.mistero-grande.org; segreteria@misterogrande.org), que ha concebut i realitzat aquest quadern, la seva posada a disposició de l'Església de Barcelona per a l'acompanyament de les parelles que es preparen al matrimoni. Resem per elles, perquè Jesús i la seva mare, la Verge Maria, juntament amb el seu espòs Sant Josep, els facin arribar l'amor de Déu i les mantinguin fermes i unides en l'amor mutu i en el servei a l'Església i a la societat.

Església Arxidiocesana de Barcelona

SECRETARIAT DIOCESÀ
DE PASTORAL FAMILIAR

Secretariat diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona

Diputació 231

08007 Barcelona

secretaria.familia@arqbcn.cat

Tel. 93 453 86 59.

Inicieu un itinerari que us acompanyarà en la vostra preparació per rebre el sagrament del matrimoni. Això pressuposa un desig de voler-se unir sota un compromís que sigui “per a tota la vida”. Avui, molts joves, encara que aprecien el valor d’aquest compromís, dubten de les seves forces per assumir-lo. I per això, honestament, prefereixen quedar-se’n al marge. És lògic, perquè mirant-se només a si mateixos desconeixen la possibilitat de fundar el seu matrimoni sobre una roca més sòlida, que és l’amor de Déu. Per tal de poder fer aquest pas, sense enganyar-se a un mateix ni enganyar la seva parella, és necessari obrir-se al sentit profund del matrimoni, que només pot ser descobert a la llum de la fe. L’amor entre un home i una dona, el matrimoni proposat per les diferents cultures, és una realitat natural present en totes les civilitzacions de tots els temps. El matrimoni cristià és aquest mateix matrimoni natural però viscut a la llum de la fe.

Església Arxidiocesana
de Barcelona

ISBN 978-84-9165-384-4

9 788491 653844